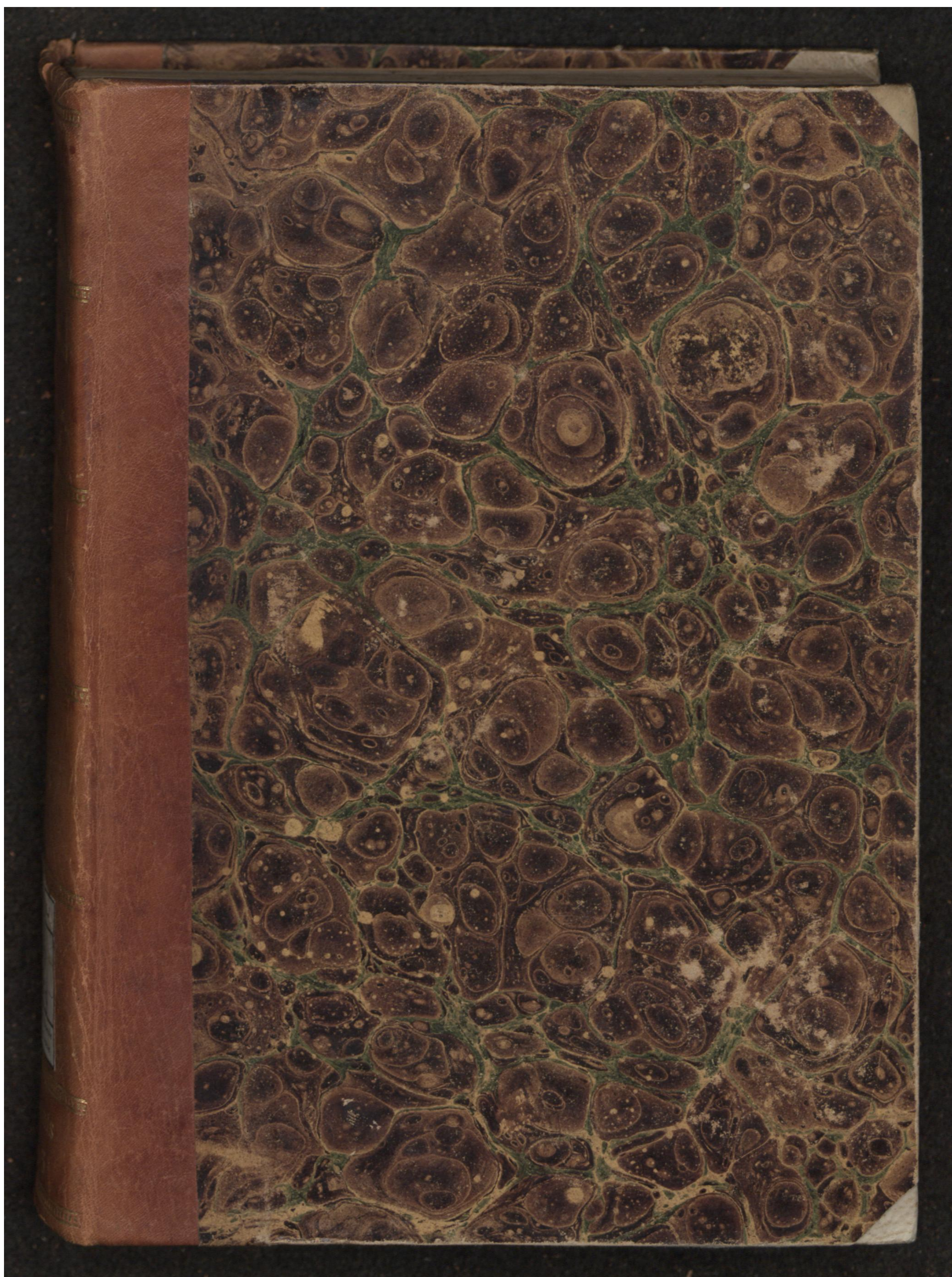
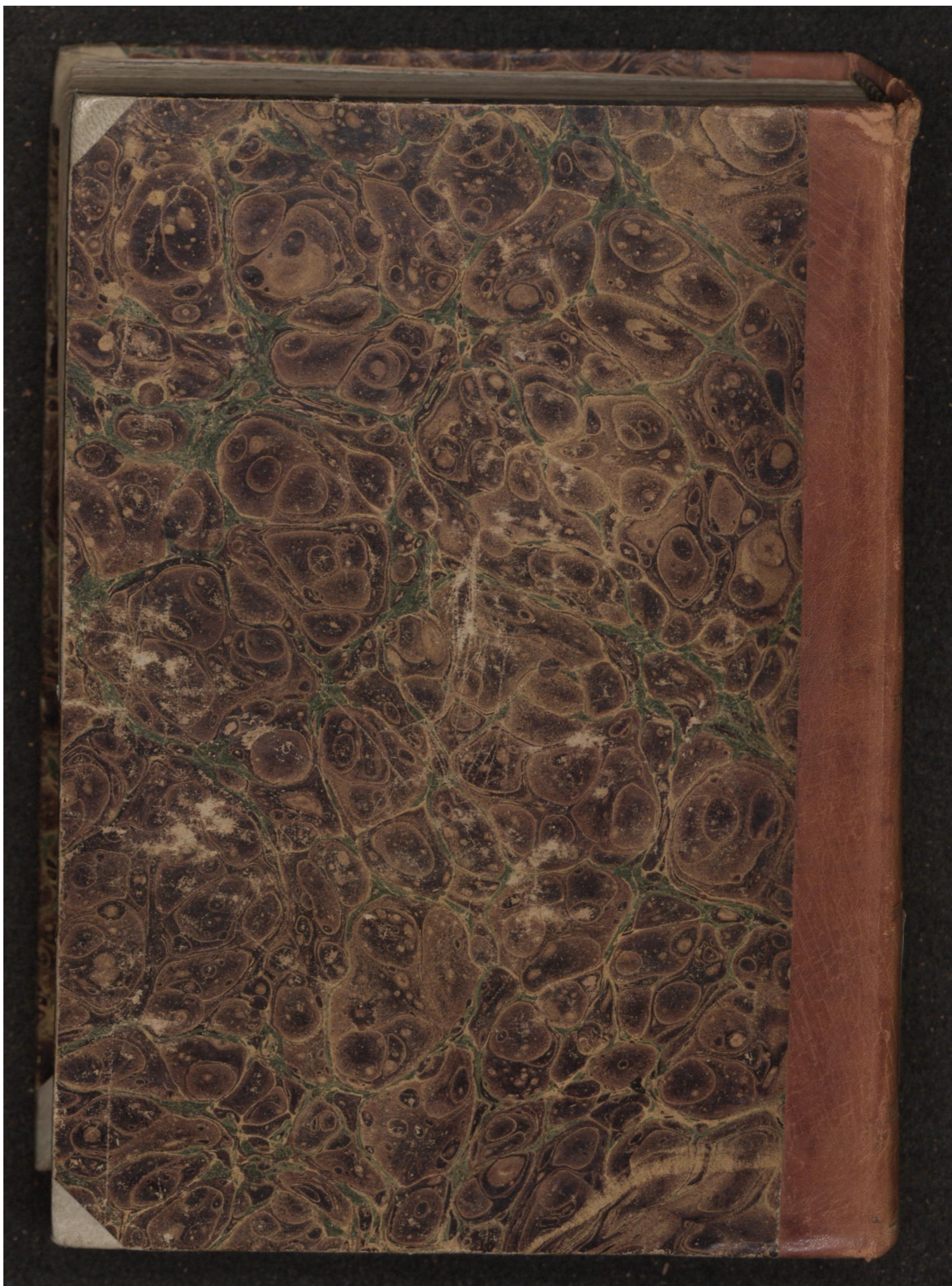

VIII
S. GREGORII
DIALOGI EC.
164
INCUNABULI
M
7
39
Biblioteca Nazionale
Centrale - Firenze
VENETIIS
1493

Index primi libri homeliarum bea
ti gregorij pape.

Incipit epistola beati Gregorij pape vrbis rome missa ad laurimitanum episcopum.

Reuerentissimo ⁊ sanctissimo fratri Secundino episcopo. Gregorius seruus seruorum dei. Inter sacra missarum solemnia ex ijsque diebus certis in hac ecclesia legi ex more solent sancti euangelii quadraginta lectiones exposui. Et quarūdam quidez dictata expositio assistenti plebi est per notariū recitata. quarundam vero explanationem coram populo ipse locutus sum atq3 ita vt loquebar excepta est. Sed quidam fratres sacri verbi studio feruentes: antequam ad prepositum modum ea que dixeram sub tili emendatiōe perducerem transtulerūt. Quos recte ego quasi quibusdam famelicis similes dixerim qui prius escas edere appetunt quam plenius excoquantur. Hoc vero vbi scriptum est. Ductus est Iesus in desertum a spiritu vt tentaretur a diabolo prius quidem sub quadā ambiguitate exposui. sed eādem dubietatē postmodum certa enūtiatione correxi. Easdem quoque homelias eo q̄ dicte sūt ordie in duob⁹ codicib⁹ ponere curaui. Ut ⁊ priores viginti que dictate sunt ⁊ posteriores totidez que sub oculis dicte sunt in singulis essent distincte corporibus. Quod vero quedaz ante posite sunt que in euangelio post leguntur quedā vero post posite que ante per euāgelistam scripte inueniuntur. nequaquam mouere tuam fraternitatem debet. Quia sicut a me diuersis temporibus dicte sunt. ita quoque sunt ab exceptoribus in codicibus affixe. Tua itaque fraternitas sacris semper lectionib⁹ intenta. si predictum locum euangelij inuenit sub dubietate prolatum. vel easdem homelias reperit. ita vt predixi non esse dispositas: has in emendatas remansisse cognoscat. Et iuxta eas q̄s per p̄sentē portitorē mitter studui cor

rigat. Nulloq3 modo illas sine emendatione remanere pmittat. Edite autem in scrinio sancte ecclesie nostre retinentur. Ut siqui forte a tua fraternitate longe sunt hic inueniant: vnde in his q̄ emēdate sunt certiores fiant.

Hic duo libri homeliaru3 digesti sūt a btō grego. vt sūt ipressi volētē scire q̄ ordie legunt̄ i ecclesia seq̄ēs index erudiet.

In illo tpe: Dixit iesus discipu-
lis suis. Erunt signa in sole ⁊ lu-
na ⁊ stellis: ⁊ in terris pressura gen
tiū pre confusione sonitus maris ⁊
fluctuū. Et reliqua. Omelia pri-
ma beati gregorij pape hita ad po-
pulū i basilica beati petri apostoli.

Dominꝰ ac redēptor nr̄
frēs charissimi: paratos
nos iuenire desiderās:
senescentē mūdū q̄ ma-
la seq̄ntur denūciat: vt nos ab eius
amore cōpescat. Appropinq̄nte eiꝰ
termino q̄nte percussiones preueni
ant inotescit. Ut si dn̄m metuere in
tranquillitate nolumus: saltem vi-
cinum eius iudicium vel percussio-
nibus attriti: timeamꝰ. Huic eteni
lectioni sancti euangelij quam mo-
do vestra fraternitas audiuit pau-
lo superius dominus p̄misit dicēs
Exurget gens contra gentem: ⁊ re-
gnū aduersus r̄gnū: ⁊ erūt terremotꝰ
magni p loca: ⁊ pestilētie ⁊ fames.
Et q̄buidā iterpositis: hoc qđ mo-
do audistis adiunxit. Et erūt signa
in sole ⁊ luna ⁊ stellis: ⁊ i terris p̄s-
sura gentium pre confusione sonitꝰ
maris ⁊ fluctuum. Ex quibus pro-
fecto omnibus: alia iam facta cerni-
mus: alia e proximo ventura formi
damus. Nam gentem super gentē
exurgere: earumqꝫ pressurā terris
insistere: plus iam in nostris tribu-
lationibus cernimus: q̄ in codici-
bus legimus. Qđ terremotꝰ vrbes
inumeras subruat: ex alijs mundi
partibus scitis q̄ frequenter audi-
uimus. Pestilentiā sine cessatione
patimur. Signa vero in sole ⁊ luna
⁊ stellis: adhuc aperte minime vi-
dimus. Sed quia ⁊ hec non longe
sint: ex ipsa iam aeris immutatione
colligimus. Quāuis priusq̄ italia
gentili gladio ferienda traderetur:
igneas in celo acies vidimus: ex ip-
so qui postea humani generis effu-
sus est sanguine coruscātes. Cōfu-
sio aūt maris ⁊ fluctuū: necdum no
ua exorta est. Sed cum multa iam
prenunciata completa sunt: dubiū
non est q̄ sequantur etiā pauca que
restant. Quia sequentiū rerum cer-
titudo: est preteritarum exhibitio.
Hec nos fratres charissimi iccirco
dicimus vt ad cautele studiū vestre
mentes euigilēt. Ne securitate tor-
peant: ne ignorantia languescant.
Sed semper eas ⁊ timor sollicitet:
⁊ in bono opere sollicitudo confir-
met. Pēsate qđ redemptoris nostri
voce subiungitur. Arescētibus ho-
minibus pre timore ⁊ expectatione
que superueniēt vniuerso orbi. Nā
virtutes celorū mouebūtur. Quid
enim dominus virtutes celorū nisi
angelos: archāgelos: thronos: do
minatiōes pricipatus: ⁊ potestates
appellat? Que in aduentu districti
iudicis: nostris tunc oculis visibili
ter apparebunt: vt districte tūc a no
bis exigant hoc quod nos modo in
uisibilis conditor equanimiter por
tat. Ubi ⁊ subditur. Et tūc videbūt

filiuз hominis venientem in nubi/
bus celi: i potestate magna τ maie/
state. Ac si aperte diceretur. In po/
testate τ maiestate visuri sunt: queз
in humilitate positū audire nolue/
runt. Ut virtuteз eius tanto tūc di/
strictius sentiant: quāto nunc ceruī
cem cordis ad eius patientiam non
inclinant. Sed quia hec ꝯtra repro
bos dicta sunt: mox ad electorū cō/
solationeз verba vertuntur. Nam
subditur. His autē fieri incipienti/
bus: respicite τ leuate capita vestra
quoniaз appropinquat redemptio
vestra. Ac si aperte veritas electos
suos admoneat dicēs. Cum plage
mundi crebrescunt: cum terror iudi
cij virtutibus cōmotis ostenditur:
leuate capita: idest exhilarate cor/
da. Quia dum finit mundus cui
amici non estis: prope fit redemp/
tio quā per fideз quesistis. In scrip
tura etenim sacra: sepe caput pro
mēte ponitur. Quia sicut capite re/
gūtur membra: ita cogitatiōes mē/
te disponuntur. Leuare itaqз capi/
ta: est mētes nostras ad gaudia pa
trie celestis erigere. Qui ergo deuз
diligunt: ex mundi fine hilarescere
iubentur. Quia videlicet eum queз
amant mox inueniunt: dum transit
is quem non amauerunt. Absit eni
vt fidelis quisqз qui deuз videre de
siderat: de mundi percussiōibus lu
geat: quem finiri eisdem suis percus
sionibus non ignorat. Scriptum
nāqз est. Quicunqз voluerit ami/
cus esse seculi huius: inimicus dei
constituitur. Qui ergo appropin/
quante mundi fine non gaudet: a/
micum se illius esse testatur: atqз ꝑ
hoc inimicus dei cōuincitur. Sed
absit hoc a fidelium cordibus: absit
ab his qui τ vitam aliam esse per fi
dem credunt: τ eam per orationem
diligunt. Ex mundi enim destru/
ctione eoruз lugere est: qui radices
cordis in eius amore plantauerūt.
Qui sequentem vitam non querūt
quia illā neqз esse suspicant. Nos
autem qui celestis patrie gaudia e/
terna cognouimus: festinare ad ea
quantotius debemus. Optandum
nobis est illuc citius pergere: atque
ad illā via breuiori peruenire. Qui
bus enim malis iste mundus non
vrgetur? Que tristicia que aduersi/
tas nō angustat? Quid ē vita mor/
talis: nisi via? Et qle sit fratres mei
perpendite: in labore vie lacescere:
τ tamen eādē viam nolle finiri? Qđ
autem calcari mundus ac despici đ
beat: redemptor noster prouida cō
paratione manifestat: cum proti/
nus adiungit. Uidete ficulneam τ
oēs arbores cuз producunt iam ex
se fructum: scitis quoniam prope
est estas. Ita τ vos cum videritis
hec fieri: scitote quoniam prope est
regnum dei. Uidelicet aperte di/
cens: quia sicut ex fructu arborū vi/
cina estas agnoscitur: ita ex ruina
mundi: prope esse cognoscitur re/
gnum dei. Quibus profecto verbis

ostēditur: quia fructus mundi rui
na est. Ad hoc enī crescit: vt cadat.
Ad hoc germinat: vt quecq̧ germi-
nauerit: cladibus consumat. Bene
autem regnum dei estati compara
tur: quia tunc meroris nostri nu-
bila transeunt: ⁊ vite dies eterni so-
lis claritate fulgescunt. Que omnia
sub magna certitudine confirman-
tur: cum sententia subiungitur que
dicit. Amen dico vobis: quia non
preteribit generatio hec: donec oīa
fiant. Celum ⁊ terra transibunt: ver
ba autem mea non trāsient. Nihil
enim in rerum corporalium natura
celo ⁊ terra durabilius: ⁊ nihil ī na
tura tam velociter q̄̄ sermo tran-
sit. Uerba eniꝫ quousq̧ imperfecta
sunt: verba nō sunt. Cum vero per-
fecta fuerint: omnino iam nō sunt:
quia nec perfici nisi trāseundo pos-
sunt. Ait ergo. Celum ⁊ terra tran-
sibunt: verba autem mea non tran-
sient. Ac si aperte dicat. Omne qđ
apud vos durabile est ⁊ sine muta-
tione: durabile ad eternitatem non
est. Et omne quod apud vos tran-
sire cernitur: fixum ⁊ sine transitu
tenetur. Quia sine mutabilitate ma
nentes sententias exprimit meꝰ ser
mo qui transit. Ecce fratres mei: iā
cernimus quod audiebamus. No-
uis quotidie ⁊ crebescētibus malis
mundus vrgetur. Ex illa plebe in-
[illegible] era quanti remanseritis aspici
te: ⁊ tamen adhuc quotidie flagella
vrgēt. Repentini casus opprimūt:
noue nos ⁊ improuise clades affli-
gunt. Sicut enim in iuuentute vi-
get corpus: forte ⁊ icolume mane-
pectꝰ: torosa ceruix: plena sunt bra-
chia. In annis autem senilibus sta
tura curuatur: ceruix exsiccata de-
ponitur: frequētibus suspirijs pe-
ctus vrgetur. Uirtus deficit: loqn-
tis verba anhelitus intercidit. Nā
⁊ si languor desit plerūq̧ senibus:
ipsa sua salus egritudo est. Ita mū-
dus in annis prioribus velut in iu-
uentute viguit: ad propagandam
humani generis prolem robustus
fuit: salute corporum viridis: opulē
tia rerum pinguis. At nūc ipsa sua
senectute deprimitur: ⁊ quasi ad vi-
cinam mortem; molestijs crescen-
tibus vrgetur. Nolite ergo fratres
mei diligere quem videtis diu sta-
re non posse. Precepta apostoli-
ca in animo ponite: qui nos ver-
bis admonet dicens. Nolite dili-
gere mundum: neq̧ ea que in mun
do sunt. Quia si quis diligit mun-
dum: non est charitas patris in
eo. Audiustertius fratres agnoui
stis: quod subito turbine annosa
arbusta eruta: destructe domus:
atq̧ ecclesie a fundamentis euerse
sunt. Quāti ad vesperum sani atq̧
incolumes: acturos se in crastinum
aliquid putabant: ⁊ tamen nocte ea
dem: repētina morte defuncti sunt:
in laqueo ruine deprehēsi. Sed cō
siderandū nobis est: q̄ ad hec agen
da inuisibilis iudex: venti tenuis-

simi spiritum mouit: vnius percellas nubis excitauit: et terram subruit: casura tot edificiorum fundamenta concussit. Quid ergo iudex iste facturus est: cum per semetipsum venerit: et in vltionem peccatorum iram eius exarserit. Si portari non potest cum nos per tenuissimam nubem ferit: in ire eius presentia quomodo caro subsistet? si ventum mouit et terram subruit: concitauit aera et tot edificia strauit. Hanc districtionem venturi iudicis: paulus considerans ait. Horrendum est incidere in manus dei viuentis. Hanc psalmista exprimit dicens. Deus manifeste veniet: deus noster et non silebit. Ignis in conspectu eius ardebit: et in circuitu eius tempestas valida. Districtionem quippe tante iusticie: tempestas et ignis comitantur: quia tempestas examinat quos ignis exurat. Illum ergo diem fratres charissimi: illum ante oculos ponite: et quicquid modo graue creditur: in eius comparatione leuigatur. De illo enim die per prophetam dicitur. Iuxta est dies domini magnus: iuxta et velox nimis. Uox diei domini amara: tribulabitur ibi fortis. Dies ire dies illa: dies tribulationis et angustie: dies calamitatis et miserie: dies tenebrarum et caligis: dies nebule et turbis dies tube et clangoris. De hac die dominus iterum per prophetam dicit. Adhuc semel et ego mouebo non solum terram sed et celum. Ecce vt prediximus aerem mouit: et terra non subsistit. Quis ergo ferat cum celum mouerit? Quid autem terrores quos cernimus: nisi sequentis ire precones dixerim? Unde et considerare necesse est: quia ab illa tribulatione vltima tantum sunt tribulationes iste dissimiles: quantum a potentia iudicis persona distat preconis. Illum ergo diem fratres charissimi tota intentione cogitate: vitam corrigite: mores mutate: mala temptantia resistendo vincite: perpetrata autem fletibus punite. Aduentum nanque eterni iudicis: tanto securiores quandoque videbitis: quanto nunc districtionem illius timendo preuenitis. Lectio sancti euangeli secundum lucam. Capitulum. xviij.

IN illo tempore. Assumpsit iesus duodecim discipulos suos: et ait illis. Ecce ascendimus hierosolimam et consumabuntur omnia que scripta sunt per prophetas de filio hominis. Et reliqua. Omelia secunda lectionis eiusdem beati gregorij pape habita ad populum in basilica beati petri apostoli.

REdemptor noster preuidens ex passione sua discipulorum animos perturbandos: eis longe ante et eiusdem passionis penam et resurrectionis sue gloriam predicit: vt cum morientem sicut predictum esset cernerent: etiam resurrecturum non dubitarent. Sed quia carnales adhuc discipuli nullo modo valebant capere verba mysterij: veni-

tur ad miraculum. Ante eorum ocu
los cecus lumen recepit: vt qui cele
stis mysterij verba nō caperēt: eos
ad fidem celestia facta solidarent.
Sed miracula domini ⁊ saluato
ris nostri: sic accipiēda sunt fratres
mei: vt ⁊ ī veritate credantur facta:
⁊ tamen per significationem nobis
aliquid innuant. Opera quippe e
ius ⁊ per potentiam aliud osten
dunt: ⁊ per mysterium aliud loquū
tur. Ecce enim quis iuxta histori
am cecus iste fuerit ignoramus: sed
tamen quem per mysterium signifi
cet nouimus. Cecus quippe: est ge
nus humanum: qđ in parente pri
mo a paradisi gaudijs expulsum:
claritatem superne lucis ignorans:
dānationis sue tenebras patitur:
sed tamen per redemptoris sui pre
sentiam illuminatur: vt interne lu
cis gaudia: iam per desiderium vi
deat: atq; in via vite boni operis
gressus ponat. Notandum vero ē:
qꝫ cum iesus hyerico appropinqua
re dicitur: cecus illumiatur. Hyeri
co quippe interpretatur luna. Lu
na autem in sacro eloquio pro defe
ctu ponitur: quia dum menstruis
suis temporibus decrescit: defectu3
nostre mortalitatis designat. Dum
igitur cōditor noster appropinquat
hyerico: cecus ad lumen redit: quia
dum diuinitas defectu3 nostre car
nis suscepit: humanum genus lu
men qđ amiserat recepit. Unde eni
deus humana patitur: inde homo
ad diuina subleuatur. Qui videli
cet cecus recte ⁊ iuxta viam sedere:
⁊ mendicās esse describitur. Ipsa e
nim veritas dixit. Ego sū via. Qui
ergo eterne lucis claritatem nescit:
cecus est. Sed si iā in redempto
rem credidit: iuxta viam sedet. Si
autem credidit: sed vt eternam lu
cem recipiat: rogare dissimulat: at
q; a precibus cessat: cecus quidem
iuxta viam sedet: sed minime men
dicat. Si vero ⁊ credidit ⁊ exorat:
⁊ iuxta viam sedet cecus: ⁊ mendi
cat. Quisquis ergo cecitatis sue te
nebras agnoscit: quisquis hoc qđ
sibi deest lumen eternitatis intelli
git: clamet medullis cordis: clamet
vocibus mentis dicens: iesu fili da
uid miserere mei. Sed quid clamā
te ceco subiūgit audiamus. Et q̄
p̄ibāt: increpabant eum vt taceret.
Quid aūt designāt isti q̄ iesu veni
ente precedūt: nisi desideriorū car
naliū turbas: tumultusq; vitiorū:
Qui priusq̄ iesus ad cor nr̄m veni
at temptationibus suis: cogitatio
nem nostram dissipant: ⁊ voces cor
dis in oratione perturbant. Sepe
nanq; dum conuerti ad deum post
perpetrata vitia volumus: dum cō
tra hec eadem exorare vitia que p̄
petrauimus conamur: occurrunt
cordis fantasmata peccatorum que
fecimus: mentis nostre aciem reuer
berant: confundunt animum: ⁊ vo

cem nostre deprecationis premunt.
Qui preibant ergo increpabant
eũ vt taceret: quia prius ꝙ iesus
ad cor nostrum veniat: mala que fe
cimus cogitationi nostre suis ima/
ginibus illisa: in ipsa nos nostra o/
ratione conturbant. Sed quid ad
hec illuminandus cecus fecerit au/
diamus. Sequitur. Ipse vero mul
to magis clamabat. Fili dauid mise
rere mei. Ecce quem turba increpa/
bat vt taceret: magis ac magis cla/
mat. Quia quanto grauiori tu/
multu cogitationum carnalium pre
mimur: tanto orationi insistere ar/
dentius debemus. Contradicit tur
ba ne clamemus: quia peccatorum
nostrorum fantasmata plerũqз ꝛ i
oratione patimur. Sed nimirum
necesse est: vt vox cordis nostri quo
durius repellitur: eo valentius insi
stat. Quatenus cogitationis illici/
te tumultum superet: ad pias aures
domini nimietate sue importunita/
tis erumpat. In se vt suspicor reco/
gnoscit vnusquisqз qđ dicimus: qꝛ
dum ab hoc mundo animum ad
dominum mutamus: dum ad ora/
tionis opus conuertimur: ipsa que
prius delectabiliter gessimꝰ: impor
tuna post ꝛ grauia in oratione no/
stra toleramus. Vix eorum cogita
tio manu sancti desiderij ab oculis
cordis abigitur: vix eorum fantas/
mata per penitentie lamenta supe/
rantur. Sed cum in oratione nostra
vehementer insistimus: transeunte
iesu oculum mentis figimus. Un/
de illic subditur. Stans autem ie/
sus iussit eum duci ad se. Ecce stat:
qui ante transibat. Quia dum ad/
huc turbas fantasmatum in oratio
ne patimur: iesum aliquatenus trã
seuntem sentimus. Cum vero ora/
tioni vehementer insistimus: stat
iesus vt lucem restituat: quia dum
deus in corde figitur: lux amissa re
paratur. Qua tamẽ in re: ꝛ aliud
aliquid nobis dominꝰ innuit: quod
intelligi de humanitate ac diuinita
te illius vtiliter possit. Clamantem
etenim cecum transiens audiuit:
sed stans miraculum illuminationis
exhibuit. Transire nanqз huma/
nitatis est: stare diuinitatis. Per
humanitatem quippe: habuit na/
sci: crescere: mori: resurgere: de lo
co ad locum venire. Quia ergo in
diuinitate mutabilitas non est: atqз
hoc ipsuз mutare trãsire ẽ: profectꝰ
iste trãsitus ex carne est non ex diui
nitate. Per diuinitatem vero ei sem
per stare est: quia vbiqз presẽs nec
per motum venit: neqз per motum
recedit. Cecum igitur clamantem
dominus transiens audit: stans il/
luminat: quia per humanitatem su
aз vocibus nostre cecitatis compa/
tiendo misertus est: sed lumen no/
bis gratie ꝑ diuinitatꝫ potẽtiã ĩfun/
dit. Et notandũ quid ceco venienti
dicat. Quid tibi vis faciam? Nun

quid qui lumen reddere poterat: qd vellet cecus ignorabat? Sed peti vult hoc: quod 7 nos petere: 7 se cōcedere prenoscit. Importune nāqz ad orationē nos admonet: 7 tamen dicit. Scit nanqz pater vester quibus indigetis: ante q̄ petatis eum. Ad hoc ergo requirit vt petatur: ad hoc requirit: vt cor ad orationem excitet. Unde 7 cecus protinus adiungit. Domine vt videam. Ecce cecus a domino non aurum: sed lucem querit. Paruipēdit extra lucem aliquid querere: quia 7 si haberet cecus qdlibet potest: sine luce non potest videre qd habet. Imitemur ergo fratres charissimi eum quem corpore audiuimus 7 mente saluatum: non falsas diuitias: non terrena: non fugitiuos honores a domino: sed lucē queramus. Nec lucem que loco clauditur: que tempore finitur: que noctium interruptione variatur: que a nobis communiter cum pecoribus cernitur. Sed lucem queramus: quam videre cum solis āgelis possimus. Quā nec initium inchoat: nec finis angustat. Ad quam profecto lucem: via fides est. Unde recte 7 illuminando ceco: protinus respōdetur. Respice: fides tua te saluū fecit. Sz ad hec carnalis cogitatio dicit. Quomodo possum lucem spiritalē querere: quam videre nō possum? Unde mihi certū est si sit que corporeis oculis nō infulget? Cui scilicet cogitationi est: qd breuiter quisqz respōdeat: quia 7 hec ipsa que sentit: non per corpus sed per animaz cogitat. Et nemo suam animam videt: nec tamen se dubitat animam habere quam non videt. Ex inuisibili nanqz anima: visibile regitur corpus. Si auferatur qd est inuisibile: protinus corruit hoc qd visibile stare videbatur. Ex inuisibili ergo substātia: in hac vita visibili viuitur: 7 esse vita inuisibilis dubitatur? Sed iam petenti ceco quid factum est: vel qd ipse fecerit audiamus. Sequitur. Confestim vidit: 7 sequebatur eum. Uidet 7 sequitur: qui bonum qd intelligit operatur. Uidet autē sed non sequitur: qui bonum quidem intelligit: sed bonum operari cōtemnit. Si ergo fratres charissimi cecitatem nostre peregrinatiōis agnoscimus: si credendo in redemptoris nostri mysterium iuxta viā sedemus: si ex orando quotidie ab auctore nostro lucem petimus: si eandem lucem iam per intellectum videndo illuminati post cecitatem sumus: eū quē mēte cernimus opere seqmur. Aspiciamus viam qua graditur: vt eius vestigia imitando teneamus. Jesū enī seqtur: q̄ imitatur. Hinc nāqz ipse dicit. Sine mortuos sepelire mortuos suos: tu autē me seqre. Ac si dicat imitare. Hinc rursum āmonet dicēs. Si qs

mihi ministrat: me sequatur. Consideremus ergo viam qua graditur vt sequi mereamur. Ecce cū sit dn̄s ꝛ creatoꝛ angelorum: suscepturus naturā nostram quaꝫ condidit: in vteruꝫ virginis venit. Nasci tamē in hoc mundo per diuites noluit: parentes pauperes elegit. Unde ꝛ agnus qui pro illo offerret defuit: columbaruꝫ pullos ꝛ par turturū ad sacrificium mater inuenit. Prosperari in hoc mundo noluit: opprobria irrisiōesq́ꝫ tolerauit. Sputa: flagella: alapas: spineam coronam: crucem sustinuit. Et quia rerum temporalium delectatione ab interno gaudio cecidimus: cū qua amaritudine illuc redeatur ostendit. Quid itaq́ꝫ homo ꝓ se pati debet: si tāta deꝰ ꝓ hoibꝰ ptulit? Qui ergo in xp̄o iā credidit: sed adhuc auaricie lucra sectatur: ī supbie honores extollitur: īuidie facibus inardescit: libidinis se īmundicia polluit: prosperari ad ea que in mundo sunt ꝯcupiscit: iesum in quē credidit sequi ꝯtemnit. Diuerso quippe itinere ambulat: si gaudia: delectatiōesq́ꝫ appetit: cui dux suus viam amaritudinis ostendit. Reuocemus ergo ante oculos peccata q̄ fecimus: consideremus q̄ terribilis iudex hec puniturus adueniat: mente formemur ad lamenta: vita nostra ad tempus amarescat in penitentia: ne eternā amaritudinē sentiat in vindicta. Per fletus q̄ppe ad gaudia ducimur: veritate pollicēte q̄ ait. Beati qui lugent quoniam ipsi ꝯsolabuntur. Ad fletum vero per gaudia ꝑuenit: hec eadē veritate attestāte que ait. Ue vobis q̄ ridetis: quoniaꝫ flebitis ꝛ lugebitis. Si ergo retributionis gaudium in peruentione querimus: penitentie amaritudinē ī via teneamꝰ. Sicq́ꝫ fiat: vt nō solū nostra in deo vita ꝓficiat: sꝫ ꝛ hec ipsa nr̄a ꝯuersatio ad laudem ꝛ alios accendat. Unde illuc subditur. Et omnis plebs vt vidit: dedit laudē deo: q̄ est bn̄dictꝰ in secula seculoꝝ amē. Lectio sancti euāgelii secūdū mattheū. C. xii.

In illo tempore: loquēte iesu ad turbas: ecce mater eius ꝛ fratres stabāt foris querētes loqui ei. Dixit āt ei quidā. Ecce mater tua ꝛ fratres tui foris stant querētes te. Et reliqua. Omelia tertia lectiōis eiusdem beati gregorii pape in basilica beate marie semper virginis.

Sancti euangelii fratres charissimi breuis est lectio recitata: sed magis mysterioꝝ pōderibꝰ grauida. Jesus etenī ꝯditoꝛ ꝛ redēptoꝛ noster matrē se nosse dissimulat ꝛ q̄ mater ei sit: ꝛ qui propinqui non per cognationē carnis: sed per coniunctionem spiritus designat: dicens. Que ē mater mea: ꝛ qui sūt fratres mei? Quicunq́ꝫ enim fecerit voluntatem patris mei qui in celis est: ipse meꝰ frater ꝛ soroꝛ ꝛ mater ē. Quibꝰ nobis v̄bis q̄d aliud ī

nuit: nisi ꝙ obsequētes iussionibus
suis multos ex gentilitate colligit: ⁊
iudeam ex cuius carne est genitus
non agnoscit? Unde ⁊ mater eius
cum quasi non agnoscitur: foris sta-
re perhibetur. Quia videlicet syna-
goga iccirco ab auctore suo non re-
cognoscitur: quia legis obseruatio-
nem tenens: spiritalem intellectum
perdidit: ⁊ sese ad custodiam litte-
re foris fixit. Sed cum is qui vo-
luntatem patris fecerit: soror ⁊ fra-
ter domini dicitur: propter vtrūq̄
sexum qui ad fidem colligitur mirū
non est. Mirādum vero valde est:
quomodo etiam mater dicatur. Fi-
deles enim discipulos: fratres vo-
care dignatus est dicens. Ite nun-
ciate fratribus meis. Qui ergo fra-
ter domini fieri ad fidem veniēdo
potuerit: querendum est quomodo
esse etiam mater possit? Sed scien-
dum nobis est: quia qui christi fra-
ter ⁊ soror est credendo: mater effi-
citur predicādo. Quasi enim parit
iesuꝫ: quem cordi audientis infude-
rit: ⁊ mater est eius si per eius vocē
amor domini in proximi mēte gene-
ratur. Ad quam rem nobis idonee
confirmandam: adest beata felici-
tas: cui hodie natalitia celebramꝰ:
que credendo extitit ancilla christi:
⁊ predicādo facta est mater christi.
Septeꝫ quippe filios sicut ī gestis
eius emendatioribꝰ legitur: sic post
se timuit viuos in carne relinquere:
sicut carnales parētes solent metue-
re: ne mortuos premittāt. In perse-
cutionis enim labore deprehensa:
filiorūꝫ corda in amore superne pa-
trie predicando roborauit: ⁊ partu-
riuit spiritu: quos carne pepererat:
vt predicatione pareret deo: quos
carne pepererat mundo. Conside-
rate fratres charissimi in femineo
corpore: virile pectus. Ad mortem
stetit imperterrita: amittere in filijs
lumē veritatis timuit: si non fuisset
orbata. Nunquid ego hanc femi-
nā: martyrē dixerim? Certe cū do-
minus de ioanne loqueretur dixit.
Quid existis videre in desertum
prophetā? Et ioannes ipse requisi-
tus respondit dicens. Nō sum ꝓ-
pheta. Quia enim se plusq̄ pro-
phetā nouerat: esse se prophetā ne-
gabat. Qui iccirco plusq̄ ꝓpheta
dicitur: quia ꝓphete est officiū vē-
tura pronunciare: nō etiā ostende-
re. Joannes vero plusq̄ propheta
est quia quē verbo dixit digitto osten-
dit. Non ergo hanc feminam mar-
tyrē: sed plusq̄ martyrem dixerīꝫ:
que septem pignoribus ad regnuꝫ
premissis totiēs ante se mortua est:
quotiens filios: ante se morientes
vidit: ad penas prima venit: sed per-
uenit octaua. Aspexit mater ⁊ cruci-
ata ⁊ imperterrita filiorum morteꝫ:
spei gaudiū deleuit dolorem natu-
re: timuit viuētibus: gauisa est mo-
riētibus. Optauit nullum post se re-
linquere: ne si quē haberet superstitē:
nō posset habere consorteꝫ. Nemo

ergo ex vobis fratres charissimi exi
stimet ꝙ eius cor moꝛiētibus filijs
etiā carnalis affectus minime pul
sauit. Neq; enī filios q̄s carnē suā
esse nouerat: sine doloꝛe poterat mo
rientes videre. Sed erat vis amo
ris interioꝛ: que doloꝛem vinceret
carnis. Unde ⁊ passuro petro dicit
Cum senueris extendes manus tu
as: ⁊ alius te ciget ⁊ ducet quo tu nō
vis. Neq; enim si plenissime petrꝰ
nollet: pꝛo xp̄o pati potuisset. Sz
martyriū qḋ ꝑ ifirmitatē carnis no
luit ꝑ virtutē spiritus amauit. Qui
dum per carnē ad penā se ire trepi
dat: per spiritum ad gloꝛiam exul
tat. Actumq; est vt cruciatus mar
tyrij: nolendo voluisset. Sic nos
quoq; cum gaudium querimus sa
lutis: amarum poculum sumimus
purgationis. Amaritudo quidem
in poculo displicet: sed restituenda
sanitas per amaritudinē salus pla
cet. Amauit ergo iuxta carnem feli
citas filios suos: sed pꝛo amoꝛe ce
lestis patrie moꝛi coꝛam se voluit
quos amauit. Ipsa eoꝛum vulnera
accepit: sed ipsa in eis ad regnum
pꝛeuenientibus excreuit. Recte er
go hanc feminā vltra martyrem
dixerim: que ⁊ totiens in filijs ⁊ de
siderabiliter extincta est. Dum mul
tiplex martyriū obtinuit: ipsa q̄
q; martyrij palmā vincit. Fertur
apud veteres mos fuisse: vt quisq;
consul existeret: iuxta oꝛdinem tem
poꝛum honoꝛis sui locum teneret.

At si quis posterioꝛ ad consulatū
veniens consul non semel sed bis
foꝛtasse aut tertio fieret: etiam il
los laude ⁊ honoꝛe transcenderet:
qui non plusq̄ semel consul extitis
sent. Vicit ergo beata felicitas mar
tyr: que totante se moꝛiētibus filijs
pꝛo xp̄o frequenter occubuit: q2 ⁊
amoꝛe illius sola sua moꝛs ei mime
suffecit. Consideremus fratres hāc
feminam: consideremus nos qui
esse viri cernimur: in eius compara
tionem quid sumus. Sepe nanq;
agenda aliqua bona pꝛoponimus
sed si vnus contra nos leuissimus
sermo ab oꝛe irridentis eruperit: ab
intentione actionis nostre fracti ꝓ
tinus ⁊ cōfusi resilimus. Ecce nos
plerūq; a bono ope verba reuocāt:
felicitatē vero a sctā intentiōe fran
gere nec toꝛmenta potuerūt. Nos
in maledictionis iniuriā impingui
mur? Hec ad regnū etiā ꝑ ferrum
intrare nō extimuit: nihilq; eē qḋ
obsisteret existimauit. Nos ad p̄
cepta dn̄ica largiri nostra saltē su
ꝑflua nolumus. Hec nō solum deo
substantiā suam ꝯtulit: sed pꝛo illo
etiā ꝓpꝛiam carnē dedit. Nos cū
ex diuina iussione filios amittimus
sine ꝯsolatione lugemus. Hec velut
moꝛtuos plāgeret: si nō obtulisset.
Cum ergo ad illud terribile examē
districtus iudex venerit: quid nos
viri dicemus: cum eius gloꝛiam vi
derimus feminam per martyrium
accepisse? De debilitate mentis no

stre que tunc erit viris excusatio: quando ostendetur hec que cum se/culo sexum vicit. Sequamur ergo fratres charissimi districtam et as/pertam redemptoris viam. Usu quip/pe virtutum ita iam plena facta est: vt per eam feminis libeat ambu/lare. Despiciamus cuncta presen/tia: nulla sunt etenim: que transire possunt. Turpe sit diligere: que con stat citius perire. Non nos terre/narum rerum amor superet: non superbia inflet: non ira dilaniet: non luxuria polluat: non inuidia/consumet. Amore nostro fratres charissi/mi redemptor noster occubuit: et nos amore eius discamus vincere nos/metipsos. Quod si perfecte agemus: non solum iminentes penas euade/mus: sed communi cum martyribus gloria remunerabimur. Nam quam/uis occasio persecutionis desit: ha/bet tamen et pax nostra martyrium suum. Quia et si carnis colla ferro non subdimus: spiritali tamen gla dio carnalia desideria in mente tru cidamus.

Lectio sancti euange/lii: secundum mattheum. Cap. x.

In illo tempore. Misit iesus du odecim discipulos suos: precipi ens eis et dicens. In viam gentium ne abieritis: et in ciuitatem samari/tanorum ne intraueritis: sed potius ite ad oues que perierunt domus israel. Et reliqua.

Omelia quarta lectionis eiusdem sancti gregorii pape habita ad populum in basili/ca beati stephani.

Cum constet omnibus fratres charissimi: quia redemptor no/ster in mundum pro redemptione gentium venit: cum samaritanos quotidie ad fidem vocari conspici/mus: quid est quod in predicatione di/scipulos mittens dicit: in viam gen tium ne abieritis: et in ciuitatem sa/maritanorum ne intraueritis: sed potius ite ad oues que perierunt do mus israel: nisi hoc quod ex facti fi/ne colligimus? Quia prius soli iu/dee voluit: et postmodum cunctis gen tibus predicari. Ut dum illa conuer ti vocata renueret: predicatores san/cti ad vocationem gentium per or/dinem venirent. Quatinus redem/ptoris nostri predicatio a propriis repulsa: gentiles populos quasi ex/traneos quereret: et quod iudee fiebat in testimonium: hoc gentibus gra/tie esset incrementum. Erant etenim tunc qui de iudea vocandi essent: et de gentibus vocandi non essent. Nam et in apostolorum actibus predicante petro legimus et prius ebreorum tria milia: et postea quin que milia credidisse. Et cum predica re apostoli gentibus voluissent in asia: prohibiti per spiritum esse me/morantur. Et ipse spiritus qui prius predicationem prohibuit: hanc asia norum cordibus postmodum in/seruit. Nam diu est quod asia cuncta iam

credidit. Jccirco ergo pri⁹ phibuit qd postmodū fecit: q2 tūc i illa erāt qui saluādi non erant. Tunc in illa erant: qui necdū ad vitam repara ri merebantur. Sed tamen vtiliter eis predicationis officium subtra/ bitur: Ne grauius de contempta predicatione iudicari mererentur. Subtili ergo occultoq3 iudicio a quorūdam auribus predicatio san cta subtrahitur: quia suscitari per gratiam non merentur. Unde ne/ cesse est fratres charissimi: vt in om ne qd agimus: omnipotentis su/ per nos domini consilia occulta ti/ meamus. Ne dum mens nostra exterius fusa: a sua se voluptate nō reuocat: contra hanc interius iu/ dex terribiliter aduersa disponat. Qd bene psalmista intuēs ait. Ue nite ⁊ videte opera domini: q2 ter/ ribilis in consilijs super filios ho/ minum. Uidit nanq3 ꝙ alius mi/ sericorditer vocatur: alius iusticia exigente repellitur. Et q2 alia par/ cendo dominus alia irascendo dis/ ponit: expauit qd penetrare nō po tuit: ⁊ quem non solum inuestiga/ lem: sed etiam in quibusdā suis sen tentijs inflexibilem vidit: terribilē in consilijs esse memorauit. Mis/ sis autem predicatoribus: qd preci piatur audiamus. Euntes predica te dicētes: quia appropinquabit re gnum celorū. Hoc iam fratres etiā si euangelium taceat: mundus cla/ mat. Ruine nāq3 illius: voces ei⁹ sunt. Qui enim tot attritus percus/ sionibus a gloria sua cecidit: quasi iam nobis e proximo regnum aliud qd sequitur ostendit. Jpsis iā ⁊ a q̄/ bus amatur amarus est. Jpsa eius ruina predicat: ꝙ amandus nō est. Si enim ruitura domus quassata minaretur: quisquis i illa habitaret fugeret. Et qui stantem dilexerat: recedere quantotius a cadente fe/ stinaret. Si igitur mundus cadit: ⁊ nos eum amando amplectimur: opprimi volumus: potius ꝙ ha/ bitare: quia nulla nos ratio a ruina illius separat: quos eius passioni/ bus amor ligat. Facile ergo est nūc iam cū destructa omnia cernim⁹: animum nostrum ab eius dilectiōe disiungere. Sed hoc illo in tempo/ re difficillimum fuit: q2 tūc predica/ re celorum regnum inuisibile mitte bantur: cum lōge lateq3 omnes cer nerent florere regna terrarū. Un/ de ⁊ iuncta sunt predicatoribus san ctis miracula: vt fidē verbis daret virtus ostensa: ⁊ noua facerent qui noua predicarent. Sicut in hac ea/ dem lectione subiūgitur. Jnfirmos curate: mortuos suscitate: leprosos mundate: demones eijcite. Florēte mundo: crescente humano genere diu in hac vita subsistēte carne: ex/ uberante rerum opulentia: quis cū audiret vitam esse alterā crederet? Quis inuisibilia visibilibus: prefe/ ret? Sed ad salutem redeuntibus īfirmis: ad vitā resurgētibus mor/

tuis carnis mundiciã recipiẽtibus leprosis: ereptis a iure imũdorum spirituũ demoniacis: tot inuisibili bus miraculis exactis: quis nõ cre deret qđ de inuisibilibus audiret? Ad hoc quippe visibilia miracula coruscant: vt corda audiẽtiũ ad fi dem inuisibiliũ ptrahant. Ut p hoc qđ miruz foras agitur: hoc qđ itus est longe mirabiliꝰ esse sentiatur. Unde nunc quoqȝ cũ fideliũ nu merositas excreuit: intra sanctã ec clesiã multi sunt qui vitam virtutũ habẽt: sȝ signa virtutũ nõ habent: quia frustra miraculum foris ostẽ ditur: si deest qđ intus operetur. Nã iuxta magistri gentiuȝ vocẽ: lingue in signũ nõ fidelibus sed infidelibꝰ Unde ⁊ isdẽ egregius predicator qui ad p̃dicationis verba dormien tẽ cadẽtemqȝ de fenestra eutychuȝ atqȝ a vita fũditus extinctũ: coram cunctis infidelibus orãdo suscita uit. Mitylenes qꝫ veniens: ⁊ ple nam infidelibus isulam sciens: pa trẽ publij dyssenteria febribusqȝ ve xatum orando saluauit: pegrinati onis sue comitẽ: ⁊ sancte predicati onis adiutorem timotheum ex in firmitate stomachi lacescentem nõ verbo curat: sȝ medicinali arte me deri parat dicẽs. Modico vino vte re ꝑpter stomachuȝ tuum ⁊ frequẽ tes tuas infirmitates. Qui ergo in firmũ infidelem: ⁊ vt credimꝰ mor tuum vna p̃ce saluat ⁊ suscitat: cur egrotum socium prece nõ roborat?

Quia nimirũ ille foras p miraculũ saluandus erat: qui adhuc viuus i terius nõ erat. Ut p hoc qđ exteri or potestas ostẽderet: huncad vitã interior virtus animaret. Egrotã ti autem fideli socio exhibenda fo ris signa nõ fuerant: qui salubriter intus viuebat. Sed concessa pote state predicationis: concessis virtu tum miraculis: quid redẽptor no ster subiungat audiamus. Gratis accepistis: gratis date. Presciebat nanqȝ nonnullos hoc ipsum donũ accepti spiritus in vsum negociati onis inflectere ⁊ miraculorũ signa ad auaricie obsequiũ ordinare. Hic est enim ꝙ symon p impositionem manus edita miracula concupiscẽs pcipere donum spiritus sancti pe cunia voluit: scilicet vt deterius vẽ deret: qđ male cõparasset. Hinc de tẽplo redemptor noster flagello de resticulis facto: turbas eiecit: cathe dras vendentiũ columbas euertit Columbas quippe vẽdere: est im positioneȝ manus qua sanctus spi ritus accipitur non ad vite meritũ sed ad premium dare. Sed sũt nõ nulli qui qđem nummoruȝ premia ex ordinatione non accipiũt: ⁊ ta men sacros ordines pro humana gratia largiũtur: atqȝ de larguate eadeȝ laudis solũmodo retributi onem querunt. Hi nimirum quod gratis acceptum est: gratis non tri buũt: quia de impenso officio san ctitatis: nummuȝ fauoris expetũt.

Unde bene cum iuſtum virum de/
ſcriberet propheta ait. Qui excutit
man⁹ ſuas ab omni munere. Neq;
enim dicit qui excutit manus ſuas
a munere: ſed adiunxit ab omni: q2
aliud eſt munus ab obſequio: aliud
eſt munus a manu: aliud munus a
lingua. Munus quippe ab obſe/
quio: eſt ſubiectio indebite impen/
ſa. Munus a manu: pecunia eſt.
Munus a lingua fauor. Qui ergo
ſacros ordines tribuit: tũc ab omni
munere excutit manus: quando in
diuinis rebus non ſolum nullam pe
cuniam: ſed etiaz humanam gratiã
non requirit. Sed vos fratres cha
riſſimi quos ſecularis habitus te/
net: cum q̃ ſint veſtra cognoſcitis:
mentis oculos ad veſtra reuocate
Cuncta erga vos inuicem gratis
agite. Nolite operis veſtri in hoc
mũdo retributionem querere: quẽ
cum tanta iam cernitis velocitate
defeciſſe. Cauete ne mala quoquo
modo ne bona pro temporali retri
butione faciatis. Ipſum teſtem ve/
ſtri operis querite: quem iudicem
ſuſtinetis. Occulta nunc eſſe bona
veſtra videat: vt ea retributionis
ſue tempore in publico oſtendat.
Sicut carni cibos ne deficiat quotti
die prebetis: ſic menti veſtre quoti
diana alimenta bona ſint opera. Ci
bo corpus paſcitur: pio opere ſpiri
tus nutriatur. Quod moriture car/
ni tribuitis: victure in perpetuum
anime non negetis. Si quãdo eni
repentinus ignis habitaculum aſ/
ſumit: q̇ſquis eius poſſeſſor extite/
rit: rapit quid valuerit ⁊ fugit: lu/
crum deputat ſi quid ſecum ex igni
bus tollat. Ecce tribulationum flã
ma mundum concremat: ⁊ cuncta
que in eo ſpecioſa videbantur: fi/
nis iam proximus velut ignis de/
uaſtat. Lucrum ergo fratres maxi
mum credite: ſi vobiſcum aliquid
de illo rapiatis: ſi quid fugientes
tollitis: ſi hoc quod perire remanẽ
do poterat: ad retributionem vo/
bis perpetuam largiendo ſeruatis.
Terrena quippe omnia ſeruando
amittimus: ſed bene largiendo ſer/
uamus. Cum velocitate tempora
fugiunt. Ad videndum ergo citius
iudicem noſtrum quia cum magna
importunitate impellimur: ei bo/
nis actib⁹ cũ feſtinatione prepare/
mur. Explicit omelia q̃rta. In/
cipit quĩta. Lectio ſancti euangelij
ſecundum mattheum. Cap. iiij.

In illo tẽpore. Ambulans ieſus
ſec⁹ mare galilee: vidit duos fra
tres: ſymonem qui vocatur petrus
⁊ andream fratrem eius mittentes
retia ſua in mare: ⁊ reliq̃. Ome/
lia quinta lectionis eiuſdem ſancti
gregorij pape habita ad populum
in baſilica beati andree apoſtoli.

Udiſtis fratres chariſſimi:
quia ad vnius iuſſiõis vocẽ
petrus ⁊ ãdreas relictis retibus ſe/

cuti sunt redemptorē. Nulla vero huc facere miracula viderant: nihil ab eo de pmio eterne retributionis audierāt: et tn̄ ad vnū dn̄i pceptū h̄ qd possidere videbant: obliti sunt. Quāta nos ei⁹ miracula vidimus: quot flagellis affligimur: quantis minarū aspiratibus deterremur: et tamen vocantē sequi cōtemnimus. In celo iam sedet: qui de cōuersiōe nos admonet. Iam iugo fidei colla gentium subdidit: iam mundi gloriam strauit: iam ruinis eius crebrescentibus: districti sui iudicij diem propinquantem denunciat: et tamē superba mens nostra non vult hoc spōte deserere: quod quotidie pdit inuita. Quid ergo fratres charissimi: quid in eius iudicio dicturi sumus: qui ab amore presentis seculi: nec preceptis flectimur: nec verberibus emēdamur? Sed fortasse aliquis tacitis secum cogitationibus dicat. Ad vocem dominicam vterq3 piscator: quid aut quantum dimisit qui pene nihil habuit? Sed hac in re fratres charissimi affectum debemus potius pensare: q̄ censum? Multum reliquit: qui nihil sibi retinuit. Multū reliquit: qui quālibet parum: totū deseruit. Certe nos et habita cū amore possidemus: et ea que minime habemus: ex desiderio querimus. Multū ergo petrus et andreas dimisit: quando vterq3 etiam desideria habēdi dreliqt. Multum dimisit qui cum re possessa: etiam concupiscentiis renunciauit. A sequētibus ergo tanta dimissa sunt quanta a nō sequentibus cōcupisci potuerunt. Nemo igitur etiam cū quosdam cōspicit multa reliquisse: apud semetipsum dicat. Imitari huius mundi contemptores volo: sed qd reliquā nō hēo. Multū frēs reliquit: si desiderijs carnis renūciat. Exteriora.n. nr̄a dn̄o quālibet pua sufficiūt. Cor nāq3 et nō substantiā pensat: nec perpendit quantum in eius sacrificium: sed ex quanto proferatur. Nam si exterior e3 substantiam perpendamus: ecce sancti negociatores nostri perpetuam angelorum vitam datis retibus et naui mercati sunt. Extimationem quippe precij non habet: sed tamen regnum dei tāti valet: quātū habes? Valuit nāq3 zacheo dimidium substantie: qr dimidiū aliud ad hoc qd iniuste abstulit: restituēdū in qdruplo reseruauit. Valuit petro et andree dimissis retibus et naui. Valuit vidue duob⁹ minutis. Valet alteri calice aque frigide. Regnum itaq3 dei vt diximus: tāti valet quātum habes. Pensate igitur fratres quid vilius cū emitur: quid carius cū possidetur? Sz fortasse nec calix aq̄ frigide suppetit qui indigēti prebeat. Etiā tūc securitatē nobis promittit sermo diuinus. Redēptore etenī nato: celi ciues ostēsi sunt qui clamarent. Gloria i excelsis deo et in terra pax hominibus bone volū

tatis. Ante dei nanq3 oculos nūq̄ ē vacua manꝰ a munere: si archa cordis repleta fuerit bona voluntate. Hic etenim psalmista dicit. In me sūt deꝰ vota tua q̄ reddā laudationes tibi. Ac si aperte dicat. Et si exterius munera offerēda nō habeo. intra memetipsū tamē inuenio: qđ in ara tue laudis impono: quia qui nostra datiōe nō pasceris: oblatione cordis melius placaris. Nihil quippe offertur deo ditius: volūtate bona. Uoluntas autē bona ē: sic aduersa alterius sicut nostra pti mescere: sic de ꝓsperitate ꝓximi: sicut de nostro ꝓfectu gratulari. Aliena dāna nostra credere: aliena lucra nostra deputare. Amicū non ꝓpter mūduz: sed ꝓpter dn̄m diligere. Inimicū etiā amando tolerare. Nulli qđ pati nō vis facere: nulli qđ tibi iuste ipēdi desideras: denegare. Necessitati ꝓximi iuxta vires non solum ꝯcurrere: sed prodesse etiam vltra vires velle. Quid ergo isto holocausto locupletiꝰ: quādo ꝑ hoc qđ deo imolat: in ara cordis aīa semetipsaz mactat? Sz hoc bone voluntatis sacrificiuz nūq̄ bene persoluitur: nisi mūdi huius cupiditas ꝑfecte deseratur. Nam quicqđ in eo ꝯcupiscimus: hoc ꝓculdubio ꝓximis inuidemꝰ. Uidet᷑ eteni quia nobis desit qđ alter assequtur Et qꝛ semꝑ inuidia a bona voluntate discordat: mox vt hec mentez ceperit illa discedit. Unde p̄dicatores sācti vt possent proximos perfecte diligere: studuerunt in hoc seculo nil amare: nihil vnquā appetere: nihil vel sine appetitu possidere. Quos bene Esaias intuens ait. Qui sunt isti qui vt nubes volant: ꝛ quasi colūbe ad fenestras suas? Uidit quippe eos terrena despicere: mente celestibus ꝓpinquare: verbis pluere: miraculis coruscare. Et quos a terrenis ꝯtagijs sancta predicatio ꝛ sublimis vita suspenderat: hos volātes pariter ꝛ nubes appellat. Fenestre autem nostre: sunt oculi: qꝛ ꝑ ipsos anima respicit: qđ exterius cōcupiscit. Colūba vero simplex ē animal atq3 a malicia fellis alienum. Quasi colūbe ergo ad fenestras suas sunt: qꝛ nihil in hoc mundo concupiscunt: qui omnia simpliciter aspiciūt: ꝛ in ea que vident rapacitatis studio non trahuntur. At contra miluus ꝛ non columba ad fenestras suas est: q̄ ad ea que oculis considerat: rapine desiderio anhelat. Quia ergo fratres carissimi beati andree apostoli natalitia celebramus: debemus imitari quod colimus. Ostendat nostre obsequium deuotionis: immutate sollennitas mentis. Despiciamus que terrena sunt: relictis temporalibus: mercemur eterna. Si autem necdum possumus relinquere propria: saltem non concupiscamus aliena. Si necdum mens nostra accēditur igne caritatis: in ambitione sua

habeat frenum timoris: vt prouectus sui passib⁹ vegetata: dū ab alienoꝝ appetitu cōpescitur: quādoq; ad propria ꝯtemnenda ꝑducatur. Explicit omelia qnta. Dominica secunda de aduentu. Lectio sancti euāgelij secundū mattheū. C. iij.

IN illo tempore. Cū audisset ioannes ī vinculis opera xp̄i: mittēs duos de discipulis suis: ait illi. Tu es qui venturus es: an aliū expectam⁹? Et reliq̄. Omelia sexta lectiōis eiusdē sancti gregorij pape habita ad populum in basilica sanctoꝝ Marcellini ⁊ petri.

QUerendū nobis est fratres charissimi: ioannes propheta ⁊ plusq̄ ꝓpheta: qui venientē ad iordanis baptisma dominū ostēdit dicens: ecce agn⁹ dei: ecce qui tollit peccata mundi: qui ⁊ humilitatem suam: ⁊ diuinitatis eius potētiā cōsiderans dicit: qui de terra est de terra loquitur: qui autē de celo venit super omnes est: cur in carcere posit⁹ mittens discipulos requirit: tu es q̄ venturus es: an aliū expectamus? Tanq̄ si ignoret quem ostenderat et an ipse sit nesciat: quem ipsum esse prophetando ostendēdo baptiçādo clamauerat. Sed hec citius questio soluitur: si geste rei tēpus ⁊ ordo pensatur. Ad iordanis enim fluenta positus: quia ipse redemptor mūdi esset asseruit: missus vero in carcere: an ipse veniat req̄rit. Non quia ipsum esse mundi redēptorem dubitat: sed querit vt sciat si is qui p se ī mundum venerat: p se etiā ad inferni claustra descendat. Quem enim p̄currens mūdo nūciauerat: hūc moriendo ⁊ ad inferos precurrebat. Ait ergo. Tu es qui ventur⁹ es: an alium expectam⁹? Ac si aperte dicat. Sicut ꝓ hominibus nasci dignatus es: an etiā ꝓ hominibus mori digneris īsinua: vt qui precursor natiuitatis tue extiti: mortis etiam precursor fiam. Et venturū ī inferno te nunciem: quem iā venisse mūdo nūciaui. Unde ⁊ īquisitus dn̄s enumeratis potentie sue miraculis de morti sue humilitate ꝓtinus respōdit dicēs: ceci vidēt: claudi ābulāt: leprosi mūdāt: surdi audiunt: mortui resurgūt: pauperes euāgeliçātur: ⁊ beatus q̄ nō fuerit scādaliçatus ī me. Uisis tot signis tātisq; ꝟtutib⁹ nō scādaliçari q̄sq; potuit sed admirari. Sed īfideliū mens graue in illo scādaluz ꝑtulit: cū euz ⁊ post tot miracula moriētē vidit. Un̄ ⁊ paulus dicit. Nos aūt p̄dicam⁹ xp̄m crucifixū iudeis q̄dē scādalū: gētib⁹ āt stulticiā. Stultū q̄ppe hoib⁹ visū ē vt ꝓ hoib⁹ auctor vite moreret. Et ide ꝯ eū hō scādalū sūpsit: vn̄ ei āpli⁹ debitor fieri debuit Nā tāto ab hoib⁹ digni⁹ honorādus ē: quāto ꝓ hoib⁹ īdigniora suscepit. Quid ē ergo dicere beat⁹ q̄ nō fuerit scādaliçat⁹ ī me: nisi apta voce abiectionē mortis sue hūilitatē q; demōstrare? Acsi patenter dicat

Mira q̄dē facio: sꝫ abiecta ꝑpeti n̄ dedignor. Qr ergo moriēdo te subseq̄r: cauēdū valde ē hoīb⁹: ne ī me mortē despiciāt: q̄ signa venerātur. Sꝫ dimissis ioānis discipulis: q̄d de eodē ioāne turbis dicat: audiamus. Quid existis i desertū videre? Arūdinē vēto agitatā? Qđ videlꝫ n̄ asserēdo sꝫ negādo itulit. Arūdinē q̄ppe mox vt aura ꝯtigerit: i ꝑtē alterā iflectit. Et q̄d ꝑ arūdinē: nisi carnalis anim⁹ designat: q̄ mox vt fauore vel detractiōe tāgit: i partē qualibꝫ iclinat? Si enī ab humano ore aura fauoris flauerit: hilarescit: extollitur: totūq̄ȝ se q̄si ad gratiam iflectit. Sed si ide vētus detractiōis erupit: vnde laudis aura fauoris veniebat: mox hūc quasi i ꝑtē alterā ad vi furoris iclinat. Sed arūdo vēto agitata ioānes n̄ erat: qꝛ hūc nec blādū gratia: nec cuiuslibet detractio i ira asperū faciebat. Nec ꝓspera hunc erigere: nec adūsa nouerāt iclīare. Arūdo ergo agitata vēto ioānes n̄ erat: quē a status sui rectitudīe: nulla rerū varietas iflectebat. Discam⁹ igī frēs charissimi: arūdo vēto agitata n̄ eē. Solidem⁹ aīūꝫ iter auras līguaꝝ positū. Stet iflexibilis stat⁹ mētis: nulla nos detractio ad irā ꝓuocet: atq̄ȝ ad remissionē iutilis gratie: nullus fauor iclinet. Nō nos ꝓspa eleuēt: nō aduersa ꝑturbēt: vt q̄ ī soliditate fidei figimur: neq̄q̄ rerū trāseūtiū mutabilitate moueamur. Adhuc aūt de ei⁹ exꝑssione subiūgit. Sed q̄d existis videre i desertū? Hoīem mollib⁹ vestitū? Ecce q̄ mollib⁹ vestiunt: i domib⁹ regū sunt. Cameloꝝ etenī pilis vt scit: vestit⁹ ioānes fuisse describit. Et q̄d ē dicere: ecce q̄ mollibus vestiūt i domib⁹ regū sūt: nisi apta sn̄ia demōstrare: qꝛ nō celesti sꝫ terreno regno militāt: hi q̄ ꝓ deo ꝑpeti aspera fugiūt: sꝫ solis exterioꝛib⁹ dediti: p̄n̄tis vite mollitiē ꝛ dlectatiōeꝫ q̄rūt? Nemo ergo existimet influxu atq̄ȝ studio vestium peccatū deesse: qꝛ si hoc culpa nō esset: nullo modo ioānē dn̄s de vestimēti sui aspitate laudasset. Si hoc culpa nō esset: nequaq̄ȝ petrus apostolus ꝑ epistolā feminas a p̄ciosarū vestiūꝫ appetitu compesceret dicēs: nō i veste p̄ciosa. Pēsate ergo q̄ culpa sit hec etiā viros appetere: a quo curauit pastor ecclesie etiā feminas ꝓhibere. Quāuis hoc q̄ ioānes nō esse vestitus mollib⁹ dicit ꝑ significationē itelligi ꝛ aliter pōt. Mollib⁹ etenī vestit⁹ n̄ fuit: qꝛ vitā peccātiū nō blādimētis fouit: sꝫ vigore aspere īuectionis icrepauit dicēs. Genimina vipaꝝ: quis vobis demōstrauit fugere a vētura ira? Unde ꝛ ꝑ salomonē dicit. Uerba sapiētiū quasi stimuli: ꝛ sicut claui ī altū defixi. Clauis quippe atq̄ȝ stimulis sapientiū v̄ba cōparant: qꝛ culpas delinquentium nesciunt palpare sed pungere. Sꝫ quid existis videre in desertum? Prophetam? Etiā dico vobis ꝛ plusq̄ȝ ꝓphetā. Prophete q̄ppe ministeriū ē vētu-

ra dicere: nō etiā dmōstrare. Joan
nes ergo plusq̄ ꝓpheta ē: q2 eū quē
p̄currēdo ꝓphetauerat: digito de-
mōstrauit: 7 oñdēdo nūciauit. Sꝫ
q2 arūdo vēto agitata eē denegat:
q2 non esse vestit⁹ mollib⁹ dicit: q2
ꝓphetie nom̄ huic ipar esse ꝓhibet
iam q̄d digne dici possit audiam⁹.
Sequit̄ Hic ē de q̄ scriptū ē. Ecce
ego mitto angelū meū ante faciē tu
am: qui p̄parabit viā tuā an̄ te. Qđ
eni grece angel⁹: hoc latine nūci⁹
dicitur. Recte ergo qui nūciare su
ꝑnum iudicē mittitur: angelus vo-
cat: vt dignitatē seruet in noīe: quā
explet in opatione. Altū q̄ppe no-
men est: sed vita noīe inferior nō ē.
Utinā fratres charissimi non ad iu
diciū nr̄m dicam⁹: q2 oēs qui sacer
dotij noīe cēsent: angeli vocant ꝓ
pheta attestante q̄ ait. Labia sacer
dotis custodiēt sciētiā: 7 legem req
rēt ex ore ei⁹: q2 āgel⁹ dn̄i exercituū
ē. Sꝫ hui⁹ altitudinē noīs ēt vos si
vultis potestis mereri. Naꝫ vnus-
q̄sq3 vr̄m inq̄tū sufficit: iq̄tū grām
supne aspiratōis accepit: si a praui
tate ꝓximū reuocat: si exhōtari ad bn̄
opādū curat: si et nū regnū vel sup
plicium errāti denūciat: cum verba
sancte annūciatiōis ipendit ꝓfecto
angelus existit. Et nemo dicat ad-
monere nō sufficio: exhortari ido-
neus nō sum. Quantū potes exhi-
be: ne male seruatū qđ accepas ta-
lētū i tormētis exigaris. Neq3 eni
plusq̄ vnū talentuꝫ accepat: q̄ hoc
abscondere magis studuit q̄ eroga

re. Et scim⁹ qđ in dei tab̄naculo: nō
solū phiale tm̄modo: sed precipiēte
dn̄o etiā cyati facti sunt. Per phya-
las q̄ppe doctrina exuberās: ꝑ cya
tos vero: praua atq3 angusta sciā
designatur. Ali⁹ doctrina veritatis
plenus audiētium mētes inebriat.
Per hoc ergo quod dicit: profecto
phialaꝫ porrigit. Alius explere qđ
sentit non valet: sed quia hoc vtcū-
q3 denūciat: profecto per cyatū po
tum prebet. In dei ergo tabernacu
lo: idest in sancta ecclesia positi: si
per doctrine sapientiam ministrare
phialas minime potestis: inquan-
tum per diuinam largitatem suffi-
citis: proximis vestris boni verbi
cyatos date. Inquantum vos pro
fecisse pēsatis: etiam alios trahere
vobiscuꝫ satagite: in via dei habere
socios desiderate. Si quis vestruꝫ
fratres ad foruꝫ aut fortasse ad bal
neum pergit: quem ociosum esse cō
siderat: vt secum veniat iuitat. Ipsa
ergo terrena actio vos vestra cōue
niat: 7 si ad dn̄m tēditis: curate ne
ad eū soli veniatis. Hic eni scriptū ē:
qui audit: dicat veni: vt q̄ iaꝫ in cor
de vocē supni amoris accepit foris
etiā ꝓximis vocē exhortatiōis red
dat. Et fortasse paneꝫ vt indigenti
elemosynā porrigat non hꝫ: sꝫ ma-
gis est qđ tribuere valet q̄ linguam
habet. Plus ē eni v̄bi pabulo victu
ram i ꝑpetuo mētem reficere: q̄ vē-
trē morriture carnis terreno pane sa
tiare. Nolite ergo fratres ꝓximis
vestris elemosynā v̄bi subtrahere

bb2

mecū vos admoneo: ab ociosis sermonibus parcamus. Inutiliter loq declinemus. In quantum remitti lingue preualemus: in ventum verba non defluāt: cum iudex dicat. De oi verbo ocioso qd locuti fuerit homines: reddent rationem i die iudicij. Ociosum quippe verbū est: qd aut vtilitate rectitudinis: aut ratiōe iuste necessitatis caret. Ociosa ergo colloquia ad edificationis studium vertite: q̄ celerrime huius vite tempora fugiant considerate: ⁊ q̄ districtus iudex veniat: attendite. Hunc ante oculos vestri cordis ponite: hunc proximorum vestrorum mentibus intimate. Ut inquantu3 vires suppetunt: si annunciare cu3 non negligitis: vocari ab eo angeli cum ioanne valeatis. Explicit omelia sexta. Dominica de aduentu. Lectio sancti euāgelij secundum ioannem. Cap. primo.

In illo tempore: Miserunt iudei ab hierosolymis sacerdotes ⁊ leuitas ad ioannem: vt interrogarēt eum Tu quis es? Et reliq. Omelia septima lectiōis eiusdē sancti Gregorij pape ad lateranū.

Ex huius nobis lectionis serie fratres charissimi: ioannis humilitas cōmendatur: qui cū tante virtutis eēt vt xps credi potuisset: elegit solide subsistere in se: ne humana opinione raperet' ianiter sup se. Nā cōfessus ē: ⁊ nō negauit: cōfessus ē: q2 non sum ego xps. S3 q̄ dixit non sum: negauit plane qd nō erat: sed nō negauit qd erat: vt veritatē loquēs eius mēbrū fieret: cuius sibi nomē fallaciter nō vsurparet. Cū ergo nō vult appetere nomen xpi: factus ē mēbrū xpi. Quia dū īfirmitatē suā studuit humiliter agnoscere: illi' celsitudinē meruit veraciter obtinere. S3 cū ex lectione alia redēptoris nr̄i snia ad mentē reducitur: ex huius nobis lectionis verbis q̄stio valde iplexa generat'. Alio qppe i loco inq̄situs a discipulis dn̄s de helye aduētu: respōdit. Helyas iā venit: ⁊ nō cognouerūt eū s3 fecerūt i eo q̄cūq3 voluerūt Et si vultis scire: ioānes ipse ē helyas. Req̄situs aūt ioannes: dicit nō su3 helyas. Quid ē hoc frēs charissimi: q2 qd veritas affirmat: hoc ꝓpheta veritatis negat? Ualde nā q3 diuersa sunt inter se: ipse ē: ⁊ nō su3. Quomodo ergo ꝓpheta veritatꝭ ē: si eiusdē veritatꝭ s̄mōibus cōcors nō ē? S3 si s̄btiliter ꝟitas ipa req̄rat': h̄ qd̄iter se ꝯtrariū sonuit quō ꝯtrariū nō sit: inuenit'. Ad çachariā nāq3 de ioannis ꝓmissione angelus dicit. Ipse p̄cedet añ illū in spū ⁊ virtute helye. Qui iccirco ventur' i spū ⁊ virtute helye dicit': q2 sicut helyas scd̄m dn̄i aduētū p̄ueniet: ita ioannes p̄uenit p̄mū. Sicut ille p̄curso2 vētur' ē iudicis: ita iste p̄curso2 fact' ē redēpto2is. Ioānes igit' i spū helyas erat: i psona nō erat Quod ergo dn̄s helyas fa

tetur d spū: hoc ioānes dnegat de psona: q2 ꝛ iustū sic erat: vt ꝛ discipulis dns spiritalē de iohe sniaꝫ diceret: ꝛ ioānes idē turbis carnalib⁹ nō de suo spū: sed de corpore respōderet. Cōtrariū ergo veritati videt esse qđ ioānes sonuit: ſꝫ tn̄ a ꝟitatꝭ tramite nō recessit. Qui cū se ēt pro phetā negat: q2 videlꝫ nō solū poterat redēptorē dn̄m pdicare: ſꝫ etiā dmōstrare: qsnā sit cōtinuo exp̄mit dū subiūgit. Ego vox clamātis i deserto. Scitis frēs charissimi q2 vnigenit⁹ fili⁹ verbū patris vocat: ioāne attestante q ait. In pncipio erat ꝟbū: ꝛ ꝟbū erat apud deū: ꝛ deus erat verbū. Et ex ipsa vr̄a locutiōe cognoscitis: q2 pri⁹ vox sonat: vt ꝟbum postmodū possit audiri. Ioānes ergo vocē se esse asserit: q2 ꝟbū precedit. Aduētū itaqꝫ dn̄icū pcurrēs vox dicit: q2 p ei⁹ misteriū prīs verbū ab hominib⁹ audit. Qui ēt in deserto clamat: q2 drelicte ac destitute iudee solatiū sue redēptiōis an nūciat. Quid aūt clamet: isinuat cū subiūgit. Dirigite viaꝫ dn̄i: sic dixit esaias pp̄ha. Uia dn̄i ad cor dirigit: cum ꝟitatꝭ s̄mo hūilr audiat. Uia dn̄i ad cor dirigit: cū ad ei⁹ p̄ceptū vita ppat. Un̄ scriptuꝫ ē. Si qs diligit me s̄monē meū s̄uabit: ꝛ pr̄ me⁹ diliget eū: ꝛ ad eū veniem⁹ ꝛ māsionē apud eū faciemus. Quisqs ergo in supbiā mētē eleuat qsqs auaricie estib⁹ anhelat: quisqs se luxurie inqnatiōibus polluit: cordis ostiū ꝯtra veritatē claudit: ne ad se dn̄s veniat claustra animi seris viciorū dānat. Sed adhuc q missi sunt pcūctātur. Quid ergo baptiças: si tu nō es helyas: neqꝫ xp̄s: neqꝫ ꝓpheta? Qđ q2 nō ex studio cognoscēde veritatꝭ sed malicia exercēde emulationis dicitur: euāgelista tacite inotuit: q subiūxit dicēs. Et q missi fuerāt erāt ex phariseis. Ac si apte dicat. Illi ioānē de suis actib⁹ reqrūt q doctrinā nesciūt qrere: ſꝫ iuidere. Sed sanct⁹ qsqꝫ etiā cū ꝑuersa mēte reqrit: a bonitatꝭ sue studio nō mutat. Unde iohes qqꝫ ad ꝟba iuidie pdicamēta respōdit vite. Nā ꝓtin⁹ adiūgit dicēs. Ego baptiço i aqua: medi⁹ vestrū stetit: quē vos nescitꝭ. Ioānes nō spū ſꝫ aqua baptiçat: q2 peccata soluere nō valēs: baptiçatoꝝ corpa p aquā lauat sed mētem p veniaꝫ non lauat. Cur ergo baptiçat: q pctā p baptismuꝫ relaxat: nisi vt pcursionis sue ordinē s̄uās: q nasciturū nascēdo pue nerat: baptiçaturū qqꝫ dn̄m baptiçando pueniret: ꝛ q pdicādo fact⁹ ē pcursor xp̄i: baptiçādo etiā pcursor ei⁹ fieret: imitatione sacramēti? Qui iter hec mysteriū nr̄i redēptoris annūciās hūc i medio hominū ꝛ stetisse asserit ꝛ nesciri. Q2 p carnē domin⁹ apparēs: ꝛ visibilis extitit corpe ꝛ iuisibilis maiestate. De q etiā ſb̄dit. Qui post me venit ante me fcūs ē. Sic nāqꝫ dicit āte me fact⁹ ē: ac si dicat: āte me posit⁹. Post

me ergo venit: qꝛ postmodũ natus:
an me ãt fcũs ẽ: qꝛ mihi p̃lat⁹. Sʒ h
paulo supi⁹ dicẽs: ẽt p̃latõis ei⁹ cau
sas apuit cũ subiunxit: qꝛ prior me
erat. Acsi apte dicat. Inde me ẽt p⁹
natus supat: q̊ eũ natiuitat̃ sue tem
pora nõ ãgustãt. Nã q̃ p matrẽ in
tpe nascit̃: sine tpe ex pr̃e generat̃.
Cui q̃nte reuerẽtie hũilitatẽ debeat
subdẽdo mãifestat. Cui⁹ nõ suʒ di/
gn⁹ soluẽ corrigiã calciam̃ti. Mos
apd veteres fuit: vt siq̃s eã q̃ sibi cõ
peteret accipe vxorem nollet: ille ei
calciam̃tũ solueret: q̃ ad hãc spõsus
iure ppinq̃tatis veniret. Quid igi/
tur iter hoies xp̃s: nisi sancte eccle/
sie spõsus apparuit? De q̊ ⁊ idẽ ioã/
nes dicit. Qui habet spõsaʒ spõsus
ẽ. Sʒ qꝛ ioãnẽ hoies xp̃m putaue/
runt: qd idẽ ioannes negat: recte se
idignũ eẽ ad soluẽdã corrigiaʒ eius
calciamẽti denũciat. Acsi apte dicat
Ego redẽptoris vestigia denudar̃ n̄
valeo: qꝛ spõsi nomẽ mihi imerito
nõ vsurpo. Qd tamẽ itelligi ⁊ aliter
põt. Quis eni nesciat q̄ calciamẽta
ex mortuis aialibus fiant. Incarna
tus vero dñs veniẽs: q̃si calciat⁹ ap
paruit: q̃ i diuinitate sua: morticina
nr̃e corruptiõis assũpsit. Unde ẽt p
pphetam dicit. In idumea extẽdaʒ
calciamẽtũ meũ. Per idumeã q̃ppe
gẽtilitas designat̃. Per calciamẽtũ
vero assumpta mortalitas figurat̃.
In idumeã ergo domin⁹ calciamẽ/
tum suũ se extendere asserit: qꝛ duʒ
p carnẽ gentib⁹ inotuit: q̃si calciata
ad nos diuinitas venit. Sʒ hui⁹ in

carnatiõis mysteriũ: human⁹ ocu/
lus penetrare nõ sufficit: iuestigari
eni nullaten⁹ põt: quomodo corpo
rat̃ verbũ: quomodo sũm⁹ ⁊ viuifi
cator spũs: itra vteꝝ matris anima
tur: quõ is q̃ initiũ nõ habet: ⁊ exi
stit ⁊ ꝯcipit̃. Corrigia ergo calcia/
mẽti: est iuoluta nr̃is mẽtibus eius
causa mysterij. Ioãnes itaq̃ solue/
re corrigã calciamẽti ei⁹ nõ valet qꝛ
icarnatiõis ei⁹ mysteriũ: nec ipse i/
uestigare sufficit: q̃ hãc p pphetie
spũʒ agnouit. Quid ẽ ergo dicere n̄
suʒ dign⁹ soluẽ corrigiã calciamẽti
ei⁹: nisi apte ⁊ humiliter suã ignorã
tiã ꝯfiteri. Acsi patent̃ dicat. Quid
mirꝝ si mihi ille p̃lat⁹ ẽ: quẽ post me
q̃dẽ natũ ꝯsidero: sʒ natiuitat̃ eius
mysteriũ nõ apphẽdo. Ecce ioan/
nes pphetie spũ iplet⁹: mira sciẽtia
micat: ⁊ tñ illud ͛ seisinuat qd igno
rat. Qua i re pẽsãdũ ẽ nob̃ fr̃es cha
rissimi: ⁊ tota itẽtiõe cogitãdũ: quõ
scti viri vt hũilitat̃ i se ꝟtutẽ custo/
diãt: cũ q̃dã mirabilit̃ sciũt: illd an
im̃tis oculos studẽt reuocare qd ne
sciũt: vt dũ ex pte alia ifirmitatẽ suã
ꝯsiderãt: ex ea pte q̃ pfect⁹ ẽ coꝝ se
aius nõ extollat. Scia eteni ꝟtus ẽ
huilitas ẽt custos ꝟtut̃. Restat er
go vt i oẽ qd scit sese mẽs ͛primat:
ne qd virt⁹ scie ꝯgregat vẽt⁹ elatio
nis tollat. Cũ bona fr̃es agit̃: semp
ad memoriã mala acta reuocate: vt
dũ caute culpa cõspicit̃: nũq̄ ͛ bo/
no ope icaute aius letet̃. Supiores
inuiceʒ eos maxie q̃ vobis cõmissi
non sunt pximos vestros attendi/

te: qꝛ ⁊ q̄s agere aliq̄ praua ↄspicit
q̄ i cis lateant bona nescit. Magnꝰ
ergo vnusq̄sqꝫ cē studeat: ſꝫ tū aliq̄
mō cē se magnū nesciat: ne dū sibi
magnitudinē arrogāter tribuit: ali
q̄d ex bonis amittat. Hic eteni p̱ ꝓ
phetā dr̄. Ue q̄ sapiētes estis i ocu
lis vr̄is: ⁊ corā vobiſmetip̄is prudē
tes. Hic paulꝰ ait. Nolite prudētes
esse apd̄ vosmetip̄os. Hic cōtra sup̱
biētē saul dicit̄. Cū esses paruulꝰ in
oculis tuis: caput te ↄstitui i tribu/
bꝰ israel. Ac si apte dicēt̄. Cū tu te
paruulū ↄspiceres: ego te p̄ ceteris
magnū feci. Quia ṽo nūc tu te ma
gnū ↄspicis: a me puulꝰ estimaris.
Quo ↄ̄ dauid cū regni sui potentiā
corā arca domini saltādo d̄spiceret
dixit. Ludā ⁊ vilior fiā plusq̄ factꝰ
sum: eroqꝫ humilis in oculis meis.
Quē eni non extolleret: ora leonū
frāgere: vrsoruꝫ brachia dissipare:
despectꝭ p̄orībꝰ fratribꝰ eligi: repro/
bato rege ad regni gub̄nacula vngi
timēdū cūctis vno lapide goliā ster
nēr: a rege p̄posita extictis allophi
lis numerosa p̄putia deportare: re/
gnū ex ꝓmissiōe pcipe: cūctūqꝫ is/
raeliticuꝫ populū sine. vlla postmo/
dū cōtradictione possidere? Et tn̄
i cūctis se d̄spicit: q̄ i suis oculis esse
se humilē ↄfitet̄. Si igit̄ scti viri ēt
cū agūt fortia de semetip̄is vilia sen
tiūt q̄d i sua excusatōe dicturi sūt q̄
sine ope ṽtutꝭ intumescūt? Sz ⁊ si q̄
libet bona adsint opera: nulla sunt
nisi ex humilitate ↄdiātur. Mirā/
da q̄ppe actio cū elatiōe: nō eleuat
sed grauat. Qui eni sine humilitate
virtutes cōgregat: q̄si i vēto pulue/
rē portat. Et vnde aliq̄d ferre cerni
tur: inde deteriꝰ cecat̄. In cūctis er/
go q̄ agitis frēs mei: radicem boni
opis humilitatē tenete: nec quibus
iā sup̱iores: ſꝫ quibꝰ adhuc iferio/
res estis aspicite: vt dum meliora
vobis exēpla ꝓponitꝭ: ad maiora sē
per ascēdere ex humilitate valeatꝭ.

Explicit omelia septia. Scd̄m
lucam. Cap. xij.

In illo tēpore. Exijt edictū a ce/
sare augusto: vt d̄scriberet̄ vniū
sus orbis. Hec descriptio prima fa/
cta ē a p̄side syrie cyrino. Et reliq̄.

Omelia octaua lectionis eiusdē
beati gregorij pape habita ad po/
pulū i basilica btē marie virginis.

Quia largiente dn̄o missarum
solēnia ter hodie celebraturi
sumꝰ: loq̄ diu de euāgelica lectiōe
nō possumꝰ. Sz nos aliq̄d vel bre
uiter dicē redēptoris nr̄i natiuitas
ip̄a cōpellit. Quid est qd̄ nascituro
domino mundꝰ describit̄: nisi hoc
qd̄ apte demōstrat̄: qꝛ ille appare/
bat i carne: q̄ electos suos ascribe/
ret i eternitate? Quo ↄtra de repro
bis p̱ ꝓphetā dicit̄. Deleāt̄ d̄ libro
viuētiū: ⁊ cuꝫ iustis nō scribantur.
Qui bene etiam in bethelē nascitur
Bethelēē quippe domꝰ panis iter/
pretatur. Ipse nanqꝫ est q̄ ait. Ego
sum panis viuꝰ: q̄ de celo descēdi.
Locꝰ ergo i q̄ dn̄s nascit̄ domꝰ pa/
nis ante vocatꝰ ē: qꝛ futurū ꝑfecto
erat: vt ille ibi per māam cānis appa

bb 4

reret: q̇ electoꝝ mētes ꝉterna satieta
te reficeret. Qui nō ī parētū domo
ſꝫ ī via naſcit᷑: vt ꝓfecto oñderet qꝛ
ꝑ hūanitatē quaꝫ aſſūpſerat: quaſi ī
alieno naſcebat᷑. Alienū videlꝫ dico
non ſecundum poteſtatem: ſed ſe-
cundū naturaꝫ. Nam de poteſtate
eius ſcriptū ē. In propria venit. In
natura eteni ſua ante tēpora nat⁹ ē
ī nr̄a venit ex tēpore. Qui ergo eter-
n⁹ ꝑmanēs tp̄alis apparuit: ꝓfecto
alienū ē vbi deſcēdit. Et qꝛ ꝑ ꝓphaꝫ
dicit᷑: omis caro fenū: fact⁹ de⁹ hō
fenū nr̄m vertit in frumētū. Qui de
ſemetipſo ait. Niſi granū frumēti
cadēs ī terra mortuū fuerit: ip̄m ſo
lum manet. Vñ ⁊ nat⁹ ī p̄ſepio recli
natur: vt fideles omēs videlꝫ ſan-
cta aīalia carnis ſue frumēto refice
ret: ne ab ꝉterne ītelligētie pabulo ie
iuna remanerēt. Quid ē hoc ꝙ vigi
lātib⁹ paſtorib⁹ angel⁹ apparet: eoſ-
qꝫ dei claritas circūfulget: niſi ꝙ il-
li p̄ ceteris videre ſb̄limia merētur q̇
fidelib⁹ gregib⁹ p̄eſſe ſollicite ſciūt:
Dūqꝫ ip̄i pie ſuꝑ gregē vigilant: di
uina ſuꝑ eos gr̄a largius coruſcat.
Regē vero natū āgel⁹ nūciat: eiuſ-
qꝫ voci angeloꝝ chori cōcinūt: ⁊ cō
gaudētes clamant. Gloria in excel-
ſis deo: ⁊ ī terra pax hoīb⁹ bone vo
lūtatꝭ. Pri⁹ q̇ppe ꝙ̄ redēptor noſter
per carnē naſceret᷑: diſcordiaꝫ cum
angelis habuim⁹: a quoꝝ claritate
atqꝫ mūdicia ꝑ p̄me culpe meritū
⁊ ꝑ quotidiana d̾licta lōge diſtaba-
m⁹. Qꝛ eni peccando extranei era-
mus a deo: extraneos nos a ſuo cō
ſortio d̾putabant angeli ciues dei.
Sed qꝛ nos cognouim⁹ regē nr̄m:
recognouerūt nos āgeli ciues ſuos
Quia eni celi rex terram nr̄e carnis
aſſūpſit: infirmitatē noſtraꝫ illa iaꝫ
angelica celſitudo nō deſpicit. Ad
pacem noſtraꝫ angeli redeunt: itēti
onē prioris diſcorde poſtponunt: ⁊
quos īfirmos prius abiectoſqꝫ de-
ſperant: iam ſocios venerant᷑. Hic
ē.n. ꝙ loth: vel ioſue: ⁊ gedeō ange
los adorant: nec tamē adorare ꝓhi
bētur. Ioānes ꝟo ī apocalipſi ado-
rare angelū voluit: ſꝫ tamē iſdē hūc
angel⁹ ne ſe d̾beat adorare ꝯpeſcuit
dicēs. Vide ne feceris: ꝯſeruus tu⁹
ſuꝫ ⁊ frūꝫ tuoꝝ. Quid ē aūt ꝙ ante
redēptoris noſtri aduētū angeli ab
hoīb⁹ adorant᷑ ⁊ tacēt: poſtmodū
vero adorari refugiūt: niſi ꝙ natu-
raꝫ nr̄aꝫ quaꝫ pri⁹ d̾ſpexerāt: poſtꝙ̄
hanc ſuꝑ ſe aſſumptaꝫ cōſpiciunt:
ſb̄ſtractaꝫ ſibi videre pertimeſcūt:
Nec iam ſub ſe velut infirmam ꝯtē
nere auſi ſunt: quaꝫ ſuꝑ ſe videlicet ī
celi rege venerant᷑. Nec hr̄e dedi-
gnant᷑ hoīeꝫ ſociū: q̇ ſuꝑ ſe adorāt
hoīeꝫ deū. Curem⁹ ergo frēs chariſ
ſimi ne q̄ nos imūdicia polluat: q̇ ī
eterna dei p̄ſciētia ⁊ dei ciues ⁊ āge
lis eq̄les ſum⁹. Vidicem⁹ morib⁹ di
gnitatē nr̄am: nulla nos luxuria in-
q̇net: nulla turpis cogitatio accuſet.
Nō malicia mētē mordeat: ñ ira in
flammet: nō īuidie rubigo ꝯſumet:
ñ elatio īflet: nō ambitio ꝑ terrena
oblectam̄ta dilaniet. Dij ⁊.n. vocati
ſunt hoīes. Defēde ergo tibi hō cō

tra vitia carnis dignitatē ⁊ honorē
dei: q2 pp te factus ē de⁹ hō vnige-
nitus pris: q̄ cū eo viuit ⁊ regnat in
secula seculoꝝ amen. Explicit o-
melia octaua. Lectio scti euange
lij secundū mattheuꝫ. Cap. xxv.
IN illo tp̄e. Dixit iesus disci-
pulis suis parabolam hanc.
Homo q̄dā ꝑegre ꝓficiscens: voca
uit suos suos: ⁊ tradidit illis bona
sua. Et reliqua. Omelia nona sancti
gregorij pape habita ad populū in
basilica beati felicis.

LEctio sācti euāgelij frēs cha
rissimi sollicite ↄsiderare nos
admonet: ne nos qui plus ceteris i
hoc mūdo aliq̄d accepisse cernimur
ab auctore mūdi graui⁹ inde iudice
mur. Cū eni augent̄ dona ratiōes
etiā crescūt donoꝝ. Tāto ergo esse
humilior atq3 ad seruiendū prōpti-
or q̄sq3 deb3 ex munere: q̄nto se ob
ligatiorē eē ↄspicit i reddēda ratio-
ne. Ecce hō qui ꝑegre ꝓficitur ser
uos suos vocat: eisq3 ad negocium
talēta partit̄. Post multū vero tem
poris positur⁹ ratiōe3 reuertit̄: bn̄
oꝑantes ꝓ apportato lucro remu-
nerat: seruū vero a bono oꝑe torpē
tē damnat. Quis itaq3 hō iste ē q̄ ꝑ
egre ꝓficiscit̄: nisi redēptor noster
q̄ i ea carne quā assūpserat abijt i ce
lum? Carnis eni locus ꝓprius: ter
ra est. Que q̄si ad ꝑegrina ducitur:
dū ꝑ redēptorē nrm̄ i celo collocat̄
Sed hō iste ꝑegre ꝓficiscēs seruis
suis bona sua tradidit: q2 fidelibus
suis spiritalia dona ↄcessit. Et vni q̄
dem dedit q̄nq3 talēta: alij duo: alij
vero cōmisit vnū. Quinq3 eteni sunt
corporis sensus: videlicet visus: au
ditus: gustus: odoratus: ⁊ tactus.
Quinq3 igit̄ talētis donū q̄nq3 sen
suū: idest exteriorū scientia exprimi
tur. Duobus vero intellectus ⁊ oꝑa
tio designatur. Unius āt talēti no-
mine: itellect⁹ tātūmō designatur.
Sed is q̄ q̄nq3 talēta acceꝑat: alia
q̄nq3 lucrat⁹ ē: q2 sūt nōnulli q̄ ⁊ si
iterna ac mistica penetrare nesciūt:
ꝓ itētōe tn̄ supne patrie docēt recta
q̄ pn̄t: de ipsis exteriorib⁹ q̄ accepe
rūt. Dūq3 se a carnis petulantia: a
terrenaꝝ reꝝ ābitu: atq3 a visibiliū
voluptate custodiūt: ab his ēt alios
admonēdo ↄpescūt. Et sūt nōnulli
q̄ q̄si duob⁹ talētis ditati: itellect⁹ at
q3 oꝑationē ꝑcipiūt: subtilia d̄ iter-
nis itelligūt: mira d̄ exteriorib⁹ ope
rant̄. Cūq3 ⁊ itelligēdo ⁊ operādo
alijs p̄dicant: q̄si duplicatū d̄ nego-
tio lucrū reportant. Bene autē alia
q̄nq3 vel alia duo i lucru3 venisse re
ferunt̄: q2 dum vtriq3 sexui p̄dica-
tio ipēdit̄: q̄si accepta talēta gemi-
nant̄. S3 is q̄ vnu3 talētu3 accepe-
rat: abiēs fodit i terra3: ⁊ abscondit
pecuniam domini sui. Talētū i ter-
ra abscōdere: ē acceptu3 igeniu3 in
terrenis actib⁹ iplicare: lucru3 spiri
tale nō q̄rere: cor a terrenis cogita-
tionib⁹ nunq̄ꝫ leuare. Sunt nanq3
nōnulli q̄ donu3 itelligētie percepe
runt: s3 tamē sola q̄ carnis sunt sapi
unt. De q̄b⁹ per ꝓphetā3 dr̄. Sapi
entes sunt vt faciāt mala: bn̄ āt face

ꝑcere nesciūt. Sꝫ dn̄s q̇ talēta ꝯtulit rationē positurus redit: qꝛ is q̇ nūc pie spiritalia dona tribuit: districte ī iudicio merita exq̇ret. Quid q̇sqꝫ accepit ꝯsiderat: ⁊ qđ lucrū đ accep tis reportet pēsat. Seruus q̇ gemi nata talēta retulit a dn̄o laudat̃: at qꝫ ad eternā remuneratioē ꝑducit̃ cū ei voce dn̄ica đꝛ. Euge sue bōe ⁊ fidelis: qꝛ sup̲ pauca fuisti fidelis: supra multa te ꝯstituā itra ī gaudiū dn̄i tui. Pauca q̇ppe sῖ bōa oīa p̄nt̄ vite: quālibꝫ multa videāt̃. Sꝫ tūc fidelis suus supra multa ꝯstituit̃: qn̄ đuicta omī corruptōis molestia de eternis gaudijs ī illa celesti sede gloriat̃. Tūc ad dn̄i sui gaudiū per fecte itromittit̃: qn̄ ī eterna illa pa tria assūpt⁹: atqꝫ āgeloꝝ cetib⁹ ad mixt⁹: sic iterius gaudet đ munere: vt nō sit iā qđ exteri⁹ doleat đ corru ꝑtiōe. Seruus aūt q̇ opari de talē to noluit: ad dn̄m cū ꝟbis excusatio nis redit dicēs. Dn̄e scio qꝛ hō auste rus es: metis vbi nō seminasti: ⁊ cō gregas vbi non sparsisti: ⁊ timens abij: ⁊ abscōdi talētū tuū ī terra. Ec ce habes qđ tuū ē. Notādū ꝙ iuti lis suus duꝝ dn̄m vocat: cui tn̄ ad lucrū deseruire dissimulat: ⁊ timuisse se dicit ī lucro talētū expēdere: qui ħ solū timere debuerat ne hoc sine lucro ad dn̄m reportaret. Sūt eni pleriqꝫ ītra ecclesiā: q̊ꝝ iste seruus imaginē tenet: q̇ melioris vite vias aggredi metuūt: ⁊ tamē iacere ī sui torporis ignauia nō ꝑtimescūt. Cū qꝫ se peccatores ꝯsiderāt scitatis vi as arripere trepidāt: ⁊ remanere ī suis iniq̇tatib⁹ nō formidāt. Quo rū bene petr⁹ adhuc ī ifirmitate po sit⁹ speciētꝫ: cū viso miraculo pisciū dixit. Exi a me dn̄e qꝛ peccator hō sū. Jmmo si te peccatorē ꝯsideras: oportet vt a te dn̄m non repellas. Sꝫ q̇ iccirco melioris habit⁹ vias ⁊ rectoris vite ap̄p̄hēdē arcē nolūt qꝛ ifirmos se eē ꝯspiciūt: q̄si ⁊ pecca tores se eē fatēt̃ ⁊ dn̄m repellūt: cū qꝫ in q̊ scificari debuerant fugiūt: ⁊ velut ī ꝑturbatiōe ꝯsiliū nō habēt: dū moriūt̃ ⁊ vitā timēt. Vn̄ ⁊ huic suo ꝑtinus respōdet̃. Serue male ⁊ piger sciebas qꝛ meto vbi n̄ semio ⁊ congrego vbi nō spargo: oportu it ergo te dare pecuniā meā nūmu larijs: ⁊ ego veniēs recepissē vtiqꝫ qđ meū ē cū vsura. Ex ꝟbis suis ser uus ꝯstrigit̃: cū dn̄s dic̃: meto vbi nō semino: ⁊ ꝯgrego vbi n̄ spsi. Ac si apte dicat. Si iuxta tuā sniāꝫ ⁊ il lud exquiro qđ nō dedi: quāto ma gis a te exquiro qđ ad erogādū de di: Pecuniā vero nūmularijs dare ē eis sciētiā p̄dicatiōis ipēdē: q̇ hāc valeāt ī op̲ib⁹ exercere. Sed sicut nostrum periculum aspicitis si do minicam pecuniam tenemus: ita ve strum fratres charissimi sollicite pē sate qꝛ cum vsuris a vobis exigitur quod audistis. Jn vsura quippe pe cunia etiam nō data recipitur. Cuꝫ eni hoc reddit̃ qđ acceptū fuerat: ēt illud sup̲impēdit̃ qđ acceptū nō ē

Pẽsate ergo frẽs carissimi qa ꝺ ac/
cepta hac vbi pecunia vsurã solue/
tis: ⁊ curate vt ex eo qꝺ audistis ẽt
alia studeatis itelligere q̃ nõ audistis
quaten⁹ alia ex alijs colligẽtes: etiã
illa discatis ex vobisinetipsis agere
q̃ necdũ ex predicatoris ore didici
stis. Pigrũ vero huũ qua snĩa feriat
audiam⁹. Tollite ab eo talẽtũ ⁊ da
te ei qui hꝫ decẽ talẽta. Opportunũ
valde videbat͛: vt cũ a malo seruo
vnũ talẽtũ tollit͛: ei potius q̃ duo ꝑ
q̃nqꝫ talẽta accepat daret͛. Illi enĩ
magis dari debuit q̃ minus: ꝑ qui
plus habuit. Sed sic supius dixi/
mus p q̃nqꝫ talẽta: quiqꝫ videlꝫ sen
sus exterioꝝ scia dsignat͛. Per duo
aũt intellect⁹ ⁊ opatio exprimitur.
Plus ergo hũit q̃ duo ꝑ qui quiqꝫ
talẽta accepat: qꝛ q̃ p talẽta quinqꝫ
exterioꝝ administrationẽ meruit:
ab itellectu iterioꝝ adhuc vacuus
fuit. Unũ ergo talẽtũ quo itellectũ
significari dixim⁹: illi dari debuit q̃
bene exterioꝛa q̃ acceperat ministra
uit. Qꝺ quottidie i scã ecclesia cerni
m⁹: qꝛ pleriqꝫ dũ bene ministrant
exterioꝛa q̃ accipiunt: per adiunctã
gratiaꝫ ad itellectuꝫ q̃qꝫ mysticũ p/
ducunt͛: vt ẽt ꝺ iterna itelligẽtia po
leant: q̃ exterioꝛa fideliter admini/
strãt. Generalis ẽt mox sẽtẽtia sub/
dit͛ qua dꝛ. Oi enĩ hñti dabit͛ ⁊ a/
bundabit. Ei aũt q̃ nõ habet: ⁊ qꝺ
videt͛ habere auferet͛ ab eo. Habẽ/
ti nanqꝫ dabitur ⁊ abundabit: quia
q̃sqs charitateꝫ habet: ẽt dona alia
percipit: quisquis charitatem non
habet: ẽt dona q̃ percepisse videba/
tur amittit. Unde necesse ẽ fratres
mei vt p oẽ qꝺ agitis erga charitatis
custodiaꝫ vigiletis. Charitas autẽ
vera est: ⁊ amicum diligere i deum
⁊ inimicũ diligere ꝓpter deũ. Quã
quisquis nõ habet: oẽ bonum amit
tit qꝺ habet. Talẽto qꝺ acceperat
ꝑuat͛: ⁊ iuxta dominicã sententiaꝫ in
exterioꝛes tenebras mittet͛. Per pe
nam quippe in exterioꝛes tenebras
cadet: qui p culpaꝫ suã spõte i iterio
res tenebras cecidit. Illic coact⁹ pa
titur tenebras vltiõis: q̃ hic libẽter
sustinuit tenebras voluptatis. Sci/
endum vero est: ꝗ nullus piger ab
hac talẽti acceptiõe secur⁹ ẽ. Null⁹
nanqꝫ ẽ qui veraciter dicat: talẽtuꝫ
minime accepi: nõ est vnde ponere
ratiões cogar. Talẽti enĩ noĩe cuili
bet pauperi ẽt hoc ipm reputabitur
qꝺ vel minimuꝫ accepit. Alius nã/
qꝫ accepit itelligentiã predicatiõis:
ministeriũꝫ debet ex talento. Alius
terrenaꝫ sbstantiaꝫ accepit: eroga/
tionem talenti debet ex rebus. Ali/
us nec internoꝛum intelligentiam:
nec rerum affluentiam accepit: sed
tamen didicit artem qua pascitur:
ipsa ars ei in talenti acceptionem
reputabitur. Alius nihil hoꝛuꝫ as/
secutus est: sed tamen foꝛtasse fa/
miliaritatis locũ apud diuitẽ meruit
talẽtũ ꝓfecto familiaritatis accepit.
Si ergo nihil ei p idigentib⁹ loq̇t͛
ꝓ talẽti retẽtiõe dãnat͛. Hñs igit͛

intellectu curet: omnino ne taceat. Habens rerum affluentiam: vigilet ne a misericordie largitate torpescat: habens artem qua regit: magnopere studeat: vt vsum atque vtilitatem illius cum proximo partiat. Habens loquendi locum apud diuitem damnationem pro retento talento timeat: si cum valet non quottidie apud eum pro pauperibus intercedat. Tantum quippe ab vnoquoque nostrum venturus iudex exiget quantum dedit. Ut ergo de talenti rationibus redeunte domino quisque securus sit: cum tremore pensset quottidie quod accepit. Ecce namque iam iuxta est: vt ille qui peregre profectus est redeat. Qua si peregre quippe abijt: quia de hac terra in qua natus est longe discessit. Sed profecto reuertitur vt de talentis rationem ponat: quia si a bona actione torpescimus: de ipsis donis que contulit districtius iudicabit. Consideremus ergo que accepimus: atque in eorum erogatione vigilemus. Nulla nos cura terrena a spiritali opere impediat: ne si in terra talentum abscondimus: talenti dominus ad iracundiam prouocetur. Piger etenim seruus cum iam iudex culpas examinat: talentum de terra leuat: quia sunt plerique qui tunc se a terrenis desiderijs subtrahunt: cum iam per animaduersionem iudicis ad eternum supplicium trahuntur. Nunc ergo de talenti nostri ponenda ratione vigilemus: vt cum iam iudex ad feriendum imminet: lucrum nos quod fecimus excuset. Secundum matheum. Cap. ij.

In illo tempore. Cum natus esset iesus in bethlehem iude in diebus herodis regis ecce magi ab oriente venerunt hierosolymam dicentes. Ubi est qui natus est rex iudeorum? Et reliqua.

Omelia decima lectionis eiusdem beati gregorij pape habita ad populum in basilica beati petri.

Sicut in lectione euangelica fratres charissimi audistis: celi rege nato rex terre turbatus est: quia nimirum terrena altitudo confunditur: cum celsitudo celestis aperitur. Sed querendum nobis est: quidnam sit quod redemptore nato pastoribus in iudea angelus apparuit atque ad adorandum hunc ab oriente magos non angelus sed stella perduxit. Quia videlicet iudeis tanquam ratione vtentibus rationale animal idest angelus predicare debuit. Gentiles vero quia vti ratione nesciebant: ad cognoscendum dominum non per vocem sed per signa perducuntur: quia et illis prophetie tanquam fidelibus non infidelibus: et istis signa tanquam infidelibus non fidelibus data sunt. Unde etiam per paulum dicitur: prophetie fidelibus non infidelibus date sunt. Et notandum quod redemptorem nostrum cum iam perfecte esset etatis: eisdem gentibus apostoli predicant: eumque paruulum et necdum per humani corporis officium loquentem stella gentibus denunciat. Quia nimirum rationis ordo poscebat: vt et loquentem iam dominum: loquentes nobis predicatores innotescerent: et necdum loquentem stella denunciaret: et elementa muta predicarent. Sed in omnibus signis que vel nascente domino: vel moriente monstrata sunt: considerandum nobis est: quanta fuerit in quorundam iudeorum corde duritia: que hunc nec per prophetie donum nec per

miracula agnouit. Omnia quippe
elementa auctorem ſuum veniſſe te
ſtata ſunt. Ut enim de his quodam
vſu humano loquar: deum nanqꝫ
ſuum hunc celi eſſe cognouerũt: quia
protinus ſtellam miſerunt. Mare
cognouit: quia ſub plantis eius ſe
calcabile prebuit. Terra cognouit:
quia eo moriente contremuit. Sol
cognouit: quia lucis ſue radios ab/
ſcondit. Saxa ⁊ parietes agnoue/
runt: quia tempore mortis eius ſciſ
ſa ſunt. Infernus cognouit: quia hos
quos tenebat mortuos: reddidit. Et
tamen hunc quem deum omnia ĩ/
ſenſibilia elementa ſenſerũt: adhuc
infidelium iudeorũ corda dominuꝫ
eſſe minime cognoſcunt: ⁊ duriora
ſaxis ſcindi ad penitendum nolũt:
eumqꝫ confiteri abnegant: quẽ ele/
mẽta vt diximus: aut ſignis aut ſciſ
ſionibus: deum clamant. Qui etiã
ad damnationis ſue cumulũ: eum
quem natum deſpiciunt: naſciturũ
longe ante preſcierunt. Et non ſo/
lum quia naſceretur nouerunt: ſed
etiaꝫ vbi naſceretur. Nam ab hero/
de requiſiti: locum natiuitatis eius
exprimunt: quem ſcripture auctori
tate didicerunt. Et teſtimoniuꝫ p/
ferũt: ⁊ bethleem honorari natiui
tate noui ducis oſtendũt: vt ipſa eo
rũ ſciẽtia ⁊ illis fieret ad teſtimoni/
um damnationis: ⁊ nobis ad adiu
toriũ credulitatis. Quos profecto
bene Yſaaccum iacob filium ſuum
benediceret deſignauit: qui ⁊ cali/
gans oculis ⁊ prophetans: in pre/
ſenti filium non vidit: cui tamẽ mul
ta in poſteruꝫ preuidit. Quia nimi/
rum iudaicus populus prophetie
ſpiritu plenus ⁊ cecus: eum de quo
multa in futurũ predixit: in preſen/
ti poſitũ non agnouit. Sed natiui/
tate regis noſtri cognita herodes
ad callida argumenta conuertitur:
ne terreno regno priuaretur. Re/
nũciari ſibi vbi puer inueniretur po/
ſtulat: adorare eũ ſe velle ſimulat vt
quaſi hũc ſi inueniri poſſit extĩguat.
Sed quanta eſt humana malitia:
contra conſilium diuinitatis? Scri/
ptuꝫ quippe eſt. Non eſt ſapientia:
non eſt prudentia: non eſt cõſilium
contra dñm. Nam ea que apparu/
it ſtella magos perducit: natum re/
gem reperiunt: munera offerunt: ⁊
ne redire ad herodẽ debeãt in ſom/
nis admonẽtur. Sicqꝫ fit vt ieſum
quem querit herodes inuenire nõ
poſſit. Cuius perſona: qui alij quam
hypocrite deſignantur: qui dum fi/
cte querunt: inuenire dominũ nun/
quam merentur. Sed inter hec ſciẽduꝫ
eſt: quod priſcianiſte heritici naſci vnũ/
quẽqꝫ hominem ſub conſtitutioni/
bus ſtellarũ putãt. Et hoc in adiu/
toriũ ſui erroris adſumũt: quod noua
ſtella exijt cũ dñs ĩ carne apparuit:
cuius fuiſſe fatum eãdẽ que apparuit
ſtellã putant. Sed ſi euãgelij verba
penſamus: quibus de eadem ſtella
dicitur: vſqꝫ dum veniens ſtaret ſu
pra vbi erat puer. Dum nõ puer ad

stellã: sȝ stella ad puerũ cucurrit: si
dici liceat non stella fatũ pueri: sed
fatuȝ stelle is qui apparuit puer fu-
it. Sed absit a fideliũ cordibus: vt
esse aliquid fatuȝ dicãt. Vitã q̃ppe
hominũ solus hãc cõditor qui crea
uit administrat. Neqȝ enim ꝓpter
stellas homo: sed stelle ꝓpter ho-
mines facte sunt. Et si stella fatum
hominis dicitur: ipsis suis ministe
rijs subesse homini ꝓhibetur. Cer
te cũ iacob de vtero egrediẽs p̃oris
plãtã teneret manu: prior ꝑfecte ne
quaq̃ exire potuit: nisi subsequens
inchoasset. Et tamen cũ vno tẽpore
eodemqȝ momento vtrũqȝ mater
funderet: non vna vtriusqȝ vite eq̃-
litas fuit. Sed ad hec solẽt mathe-
matici respõdere: quia virtus con-
stellationis in ictu puncti est. Qui
bus e diuerso nos dicimus: q2 ma-
gna est mora natiuitatis. Si igitur
in ictu puncti cõstellatio ꝑmutatur
necesse iam erit: vt tot dicant fata:
quot sunt mẽbra nascẽtiũ. Fateri ẽt
mathematici solẽt ꝙ q̃sq̃s signo a-
q̃rij nascitur: in hac vita piscatoris
misteriuȝ sortiat᷑. Piscatores vero
vt fert᷑ getulia nõ habet. Quis igi
tur dicat q2 nemo illic ĩ stella aq̃rij
nascit᷑: vbi piscator omĩnõ nõ ha-
betur? Rursuȝ quos nasci signo li-
bre asserunt: trapeçitas futuros di
cũt. Et trapeçitas multaꝝ gẽtiũ ꝓ
uincie ignorãt. Fateãt᷑ ergo necesse
est: aut hoc ĩ eis signum deesse: aut
effectũ fataleȝ nullo mõ habere. In

ꝑsarũ q̃qȝ frãcoꝝqȝ terra reges ex
genere ꝓdeũt: q̃bus ꝓfecto nascẽti
bus q̃s estimet: quãti eisdẽ momẽ-
tis horaruȝ ac tẽporum: ex seruili
cõditiõe nascũtur? Et tñ reguȝ filij
vno eodẽqȝ sydere cũ suis nati ad
regnũ ꝓficiũt: cũ sui q̃ secũ fuerãt
geniti in seruitute moriant᷑. Hec de
stella breuiter diximus: ne mathe-
maticorum stulticiam indiscussam
preterisse videamus. Magi vero
aurum: thus ⁊ myrrhaȝ offerunt.
Aurum quippe regi cõgruit: thus
vero in dei sacrificium ponebatur:
myrrha autem mortuorum corpo-
ra condiũtur. Eum ergo magi quẽ
adorant etiaȝ mysticis muneribus
predicant: auro regem: thure de-
um: myrrha mortalem. Sunt ve-
ro nonnulli heretici qui hunc deuȝ
credunt: sed vbiqȝ regnare nequa-
quam credunt. Hi profecto ei thus
offerũt: sed offerre etiam ei aurum
nolunt. Et sunt nonnulli qui hunc
regẽ existimãt: sed deũ negãt: hi vi
delicet ei aurum offerunt: sed offer-
re thus nolũt. Et sunt nonnulli qui
hunc ⁊ deum ⁊ regem fatentur: sed
assumpsisse carnẽ mortaleȝ negant:
hi nimirum ei aurum ⁊ thus offe-
runt sed offerre myrrhaȝ assumpte
mortalitatis nolunt. Nos itaqȝ na
to domino offeramus aurũ: vt hũc
vbiqȝ regnare fateamur. Offera-
mus thus: vt credamus ꝙ is qui
ĩ tempore apparuit: deus ante tem
pora extitit. Offeramus myrrhaȝ:

vt eum quem credimus in sua diui nitate impassibilem: credamus eti am in nostra fuisse carne mortalem: quamuis in auro: thure et myrrha: itelligi et aliud potest. Auro nanque sa pia designatur: salomone attestante qui ait. Thesaurus desiderabilis: requie scit in ore sapientis. Thure autem quod deo icenditur: virtus orationis exprimitur: psalmista testante qui ait. Dirigatur oratio mea: sicut incensum in conspectu tuo. Per myrrham vero carnis nostre mortifica tio figuratur. Unde et sancta ecclesia et suis operarijs vsque ad mortem pro deo certantibus dicit. Manus mee distillaue runt myrrham. Nato ergo regi aurum offerimus: si in conspectu illius: claritate superne sapientie resplendemus. Thus offerimus si cogitationes carnis per sancta orationum studia in ara cordis incendimus: vt suaue aliquid deo per cele ste desiderium redolere valeamus. Myrrham offerimus: si carnis vitia per abstinentiam mortificamus. Per myr rham nanque vt diximus agitur: ne mortua caro putrefiat. Mortuam vero carnem putrescere est: hoc morta le corpus fluxui luxurie deseruire: si cut de quibusdam per prophetam dicitur. Con putruerunt iumenta in stercore suo. Iu menta quippe in stercore suo putresce re: est carnales homines in fetore luxu rie vitam finire. Myrrham ergo deo offerimus: quando hoc mortale corpus: a luxurie putredine per condimentum contine tie custodimus. Magnum vero nobis aliquid magi innuunt: quod in regionem su am per viam aliam reuertuntur. In eo nanque quod admoniti faciunt: nobis profecto in sinuant: quid faciamus. Regio quippe nostra paradisus est: ad quam iesu cogni to redire per viam qua venimus prohibe mur. A regione etenim nostra super biendo: inobediendo: visibilia seque do: cibum vetitum gustando discessi mus: sed ad eam necesse est vt flendo: obe diendo: visibilia contemnendo: atque ap petitum carnis refrenando redeamus.

Per aliam ergo viam ad regionem no stram regredimur: quoniam qui a para disi gaudio per delectamenta discessi mus: ad hoc per lamenta reuocamur. Unde necesse est fratres charissimi vt semper pauidi semperque suspecti: ponamus ante oculos cordis: hinc culpas operis: illinc iudicium extre me districtionis. Pensemus quam di strictus iudex veniat: qui iudicium minatur et latet. Terrores peccato ribus intentat: et tamen sustinet. Et iccirco venire citius differt: vt mi nus inueniat quos condemnet. Pu niamus fletibus culpas: et cum psal mista voce preueniamus faciem eius in confessione. Uoluptatum ergo nos fallacia nulla decipiat: nulla va na leticia seducat. In proximo nan que est iudex qui dixit. Ue vobis qui ridetis nunc: quia flebitis et lugebitis. Hic etenim salomon ait. Risus do lore miscebitur: et extrema gaudij luc tus occupat. Hic iterum dicit. Risum de putaui errorem: et gaudio dixi quid fru stra deciperis? Hic rursus ait. Cor sa

pientium vbi tristicia est: ⁊ coꝛ stul-
toꝝ vbi leticia. Pertimescamꝰ igit
ꝓcepta dei: si celebꝛamꝰ veraciter so
lēnitatē dei. Gratū nāq₃ deo sacrifi
ciū ē: afflictio ꝯtra peccatu₃: psalmi
sta testāte q̄ ait. Sacrificiū deo sp̄s
ꝯtribulatꝰ. Pctā nr̄a ꝑterita in ba-
ptismatꝭ ꝑceptiōe laxata sunt: ⁊ tñ
post baptisma multa cōmisimꝰ: s₃ la
uari iterū baptismatꝭ aq̄ non possu
mꝰ. Quia ergo ⁊ post baptisma inq̄
nauimꝰ vitā: baptiçemꝰ lachꝛymis
ꝯsciētiā: q̄tenus regionē nr̄a₃ ꝑ viā
aliā repetētes: q̄ ex ea bonis dlecta-
ti discessimꝰ: ad eā malis amaricati
redeamꝰ. Lectio sancti euangelij
secundum mattheum. Cap. iij.

IN illo tp̄e. Dixit iesus disci-
pulis suis. Simile ē regnu₃
celoꝛū thesauro abscōdito in agro:
quē qui iuenit hō abscōdit: ⁊ p̄ gau
dio illiꝰ vadit ⁊ vēdit vniu̓sa q̄ hāet
⁊ emit agrū illū. Et reliq̄. Omelia
vndecima lectiōis eiusdē bti grego
rij pape: habita ad populū in basi-
lica beate virginis.

CEloꝛū regnū frēs charissi-
mi iccirco t̄renis rebꝰ simile
dicit̄: vt ex his q̄ aīus nouit surgat
ad icognita: q̄tenꝰ ꝑ exēplū visibili-
um se ad inuisibilia rapiat: ⁊ ꝑ ea q̄
vsu didicit q̄si ꝯfricatꝰ incalescat: vt
ꝑ hoc qđ scit notū dili gere: discat ⁊
icognita amare. Ecce enī celoꝝ re-
gnū thesauro i agro abscōdito com
parat̄: quē q̄ iuenit hō abscōdit: ⁊
p̄ gaudio illiꝰ vadit: ⁊ vēdit vniu̓sa
q̄ habet ⁊ emit agrū illū. Qua i re
hoc q̄q₃ notādū ē: q̄ iuētꝰ thesau-
rꝰ abscōdit̄ vt huet̄: q₂ studiū cele-
stis ꝺsiderij a maliginis spiritibꝰ cu
stodire nō sufficit: q̄ hoc ab huma
nis laudibus nō abscōdit. In p̄nti
eteni vita q̄si i via sumꝰ q̄ ad patriā
ꝑgimꝰ. Maligni āt sp̄us iter nr̄m
q̄si q̄dā latrūculi obsidēt. Depdari
ergo desiderat: q̄ thesaurū publice
poꝛtat in via. Hoc āt dico nō vt ꝓxi
mi oꝑa nr̄a nō videāt: cū scriptū sit:
videāt oꝑa vr̄a bona: ⁊ gloꝛificent
patrē vr̄m q̄ i celis ē: sed vt per hoc
qđ agimus: laudes exteriꝰ nō q̄ra-
mus. Sic āt sit opus i publico: q̄te
nus itētio maneat i occulto: vt ⁊ de
bono oꝑe ꝓximis p̄beamꝰ exēplū:
⁊ tñ ꝑ itētionē q̄ deo soli placere q̄-
rimꝰ: sp optemꝰ secretū. Thesaurꝰ
aūt celeste ē ꝺsideriū. Ager vo in q̄
thesaurus absconditur: disciplina
studij celestis. Quem pꝛofecto a-
gru₃ venditis omnibus comparat:
qui voluptatibus carnis renūciās:
cūcta sua desideria terrena per di-
scipline celestis custodiā calcat: vt
nil iam qđ caro blāditur libeat: ni-
hil qđ carnalē vitā trucidat: spiritꝰ
ꝑhoꝛrescat. Rursu₃ celeste regnū
negociatoꝛi homini simile dicit̄: q̄
bonas margaritas q̄rit: sed vnā p̄-
ciosa₃ inuenit: quā videlicet inuētā
omnia vēdēs: emit: quia q̄ celestis
vite dulcedinē inquātū possibilitas
admittit perfecte cognouerit: ea q̄ i
terris amauerat: libēter cuncta de-

relinq̃t. In cõparatione ei⁹ vilescũt
oia: deserit habita: ꝯgregata disper
git. Inardescit i celestib⁹ anim⁹: ni/
hil in terrenis libꝫ: deforme ꝯspicit
q̃cquid ꝺ terrene rei placebat specie
qꝛ sola margarite claritas fulget in
mẽte. De cui⁹ dilectiõe recte ꝑ salo/
monẽ dr̃. Fortis ẽ vt mors dilectio
Quia videlꝫ sicut mors corp⁹ iteri/
mit: sic ab amore reꝝ corporalium:
eterne vite caritas occidit. Nã quẽ
ꝑfecte absorbuerit: ad terrena foris
desideria: velut insensibilem reddit.
Neqꝫ eni sancta hec cui⁹ hodie na/
talitia celebram⁹: mori ꝓ dño potu
isset i corpore: si ꝓus a terrenis desi
derijs mortua nõ fuisset i mẽte. Ere
ct⁹ nãqꝫ i virtutis culmine anim⁹:
tormẽta despexit: premia calcauit.
Ante armatos reges ⁊ p̃sides du/
cta stetit: feriẽte robustior: iudicãte
sublimior. Quid iter hec nos barba
ti ⁊ debiles dicim⁹: q̇ ire ad regna
celestia puellas per ferrũ videm⁹?
Quos ira superat: supbia iflat: ãbi
tio ꝑturbat: luxuria inq̃nat. Qu isi
adipisci regna celoꝝ ꝑ bella ꝑsecuti
onũ nõ possum⁹: hoc ipsũ nob̃ tur/
pe sit ꝙ deũ nolum⁹ saltẽ ꝑ pacẽ se/
q. Ecce nulli nr̃m hoc tꝑe dicit de⁹
pro me morere: sꝫ illicita tãtũmõ i te
desideria occide. Qui ergo in pace
subicere carnis desideria nolum⁹:
qñ i bello ꝓ dño ipaꝫ cãnẽ darem⁹?
Rursus simile eẽ regnũ celorũ sa
gene i mare misse dicit ⁊ ex oi gene
re pisciũ ꝯgregãti. Que impleta ad

litt⁹ deducit: ⁊ in vasis boni pisces
eligũt: mali autẽ ꝓiciuntur foras.
Sãcta ecclesia sagine cõparat: qꝛ
⁊ piscatorib⁹ ẽ cõmissa: ⁊ ꝑ eã q̇sqꝫ
ad eternũ regnuꝫ a p̃ntis seculi flu/
ctib⁹ trahitur: ne i eterne mortis ꝓ
fũda mergat: Que ex oi genere pi
sciũ cõgregat; qꝛ ad peccatoꝝ veniã
sapiẽtes ⁊ fatuos: liberos ⁊ s̃uos:
diuites ⁊ paupes: fortes ⁊ ifirmos
vocat. Unde ⁊ ꝑ psalmistã dr̃. Ad
te omnis caro veniet. Que sagena
scilicet ecclesia tũc vniuersaliter re/
plet: cũ i fine suo humani generis
sũma ꝯcludit. Quã educũt ⁊ secus
litt⁹ sedẽt: qꝛ sicut mare seculũ ita se
culi finẽ significat litt⁹ maris. In q̃
scilicet seculi fine: boni pisces in va/
sis eligũt: mali ꝓiciuntur foras: qꝛ
⁊ electi quiqꝫ in tabernacula eterna
recipiũtur: ⁊ interni regni luce per
dita: ad ext̃iores tenebras reprobi
pertrahuntur. Nunc enim bonos
malosqꝫ cõmuniter quasi ꝑmixtos
pisces fidei sagena nos cõtinet: sed
littus indicat sagena sancte ecclesie
quid trahebat. Et quidem pisces q̇
capti fuerant mutari nõ possũt: nos
ãt mali capimur: sꝫ i boitate ꝑmuta
mur. Cogitem⁹ igit in captione: ne
diuidamur in littore. Ecce ꝙ g̃ta no
bis est hodierna solemnitas: ita vt
se non modicum abdicat: si cui ex h̃
conuentu vestro deesse contingat.
Quid ergo in illa die acturus est q̇
a conspectu iudicis rapitur: ab ele/
ctorum societate separatur: qui te/

nebrescit a lumine: cruciatus eterna
combustione? Unde ⁊ hanc candē
comparatiōē dominus sub breuita
te aperit cū subiūgit. Sic erit in cō
sumatione seculi. Exibunt angeli ⁊
separabunt malos de medio iusto
rum: ⁊ mittēt eos in caminū ignis:
ibi erit fletus ⁊ stridor dentiū. Hoc
iam fratres charissimi timēdum est
potiusq̄ exponendum. Aperta enī
voce tormēta peccātium dicta sunt:
ne quis ad ignorantie sue excusatio
nē recurreret: si quid de eterno sup
plicio obscure diceretur. Unde sub
ditur. Intellexistis hec omnia? Di
cunt ei. Etiam. Atq; in conclusione
subiungitur. Ideo omnis scriba do
ctus in regno celorū: similis est ho
mini patrifamilias proferēti de the
sauro suo noua ⁊ vetera. Si per no
uum ⁊ vetus qđ dicitur vtrunq; te
stamentum accipimus: abraam do
ctum fuisse denegamus. Qui noui
⁊ veteris testamēti ⁊ si facta nouit:
minime verba nunciauit. Moysen
quoq; docto patrifamilias cōpara
re non possumus: qui ⁊ si testamen
tum vetus edocuit: noui tamē dicta
non protulit. Duz ergo ab hoc intel
lectu excludimur: ad alium voca
mur. Sed in eo qđ veritas dicit: om
nis scriba doctus in regno celorum
similis est patrifamilias itelligi va
let: q2 non de his qui fuerāt: sed de
his qui esse poterant in ecclesia loq̄
batur. Qui tunc noua ⁊ vetera pfe
runt: cuz vtriusq; testamenti predi

camenta vocibus ⁊ moribus loquū
tur. Quod tamē itelligi ⁊ aliter po
test. Uetustum quippe humani ge
neris fuit: ad iferni claustra descen
dere: pro peccatis suis supplicia eter
na tolerare. Cū per mediatoris ad
uentum nouum aliquid accessit: vt
sibi hic recte studeat viuere: celorum
valeat regna penetrare. Et homo ī
terra edit9 a corruptibili vita mori
atur in celo collocandus. Et vetus
itaq; est vt pro culpa humanum ge
nus in eterna pena intereat: ⁊ nouū
vt conuersus in regnum viuat. Qđ
ergo in conclusione locutionis sue
dominus subdidit: hoc est vtiq; qđ
premisit. Prius eniz de regni simili
tudine thesaurum inuentum ac bo
nam margaritam protulit: postmo
dum vero inferni penas de malorū
combustione narrauit: atq; in con
clusiōe subiungit. Ideo doctus scri
ba in regno celorum: similis est pa
trifamilias proferenti de thesauro
suo noua ⁊ vetera. Ac si aperte dice
retur. Ille in sancta ecclesia doctus
predicator est: qui ⁊ noua scit pro
ferre de suauitate regni ⁊ vetusta di
cere de terrore supplicij: vt vel pena
terreat: quos premia non inuitant.
Audiat de regno qđ amet: audiat
de supplicio vnusquisq; qđ timeat:
vt torpentem animum ⁊ terre vehe
menter inherentem: si amor ad re
gnum nō trahit: timor minet. Ecce
enim de gehenne expressione dicit
ibi fletus ⁊ strido dētium. Sz quia

presentia gaudia sequuntur perpetua lamenta: fratres charissimi vanam leticiam fugite: si illic flere formidatis. Nemo etenim potest et hic gaudere cum seculo: et illic regnare cum domino. Temporalis itaque leticie fluxa restringite: carnis voluptates edomate: quicquid aio ex presenti seculo arridet ex consideratione eterni ignis amarescat: quicquid i mente puerriliter hilarescit: hoc disciplina iuuenilis censura cohe(r)ceat: vt dum sponte temporalia fugit: eterna gaudia sine labore capiat.

Lectio sancti euangelij secundum mattheum. Cap. xxv.

In illo tempore: Dixit iesus discipulis suis Simile est regnum celorum decem virginibus: que accipientes lampades suas: exierunt obuiam sposo et sponse. Et reliqua.

Omelia duodecima lectionis eiusdem sancti gregorij pape: habita ad populum in basilica beate virginis.

Sepe vos fratres charissimi ammoneo praua opera fugere: mundi huius inquinamenta deuitare: sed hodierna sancti euangelij lectione compellor dicere: vt et bona que agitis cum magna cautela teneatis: ne per hoc quod a vobis rectum geritur: fauor aut gratia humana requirat: ne appetitus laudis subrepat: et quod foris ostenditur: intus a mercede vacuetur. Ecce enim redemptoris voce decem virgines: et omnes dicuntur virgines: et tamen intra beatitudinis ianuam: non omnes recepte. quia earum quedam dum de virginitate sua gloriam foris expetunt: in vasis suis oleum habere noluerunt. Sed prius querendum nobis est: quid sit celorum regnum: aut cur decem virginibus comparetur: que etiam virgines prudentes et fatue dicantur. Dum enim celorum regnum constet: quia reproborum nullus ingreditur: etiam fatuis virginibus cur simile esse perhibetur? Sed sciendum est: quod sepe in sacro eloquio regnum celorum presentis temporis ecclesia dicitur. De quo in alio loco dominus dicit. Mittet filius hominis angelos suos et colligent de regno eius omnia scandala. Neque enim in illo regno beatitudinis in quo pax summa est: inueniri scandala poterunt que colligantur. Et vnde rursum dicitur. Qui ergo soluerit vnum de mandatis istis minimis: et docuerit sic homines: minimus vocabitur in regno celorum. Qui autem fecerit et docuerit: hic magnus vocabitur in regno celorum. Mandatum quippe soluit et docet: qui hoc quod quasi voce predicat: quod viuendo non implet. Sed ad regnum eterne beatitudinis peruenire non valet: qui non vult opere implere quod docet. Quomodo ergo in eo minimus vocabitur: qui ad hoc nullomodo intrare permittitur? Quid itaque per hanc sententiam: nisi presens ecclesia electorum regnum dicitur: in qua doctor qui mandatum soluerit minimus vocatur? Quia cuius vita despicitur: restat vt eius predicatio contenatur. In quinque autem corporis sensibus vnusquisque subsistit. Geminatus

autē quinari⁹: denariū pficit. Et q2
ex vtroq3 sexu fideliū multitudo
colligit: sancta ecclesia decē virgi/
nibus similis denūciat: in q̄ q2 ma
li cū bonis: 7 reprobi cū electis ad/
mixti sunt: recte similis virginibus
prudētibus 7 fatuis esse phibetur.
Sunt nanq3 pleriq3 cōtinētes: qui
ab exteriori se appetitu custodiunt:
7 sepe ad iteriora rapiūtur. Carnē
macerāt: 7 toto desiderio ad supnā
patriam anhelāt: eterna premia ex
petūt: p laborib⁹ suis recipe laudes
humanas nolūt. Hi nimirum glo/
riam suā non i ore hominū ponūt:
sed intra ɔsciētiā ɔtegunt. Et sunt
pleriq3 q̄ corpus p abstinētiā affli/
gunt: sed de ipsa sua abstinētia hu/
manos fauores expetunt: doctrine
insuiunt: idigētibus multa largiun
tur. S3 fatue pfecto sunt virgines:
quia solam laudis transitorie retri/
butionem querunt. Unde 7 aperte
subdit. Quiq3 fatue nō sumpserūt
oleū secū: prudētes aūt acceperūt
oleum in vasis suis cū lāpadibus.
Per oleum quippe nitor glorie desi
gnat. Uascula aūt nr̄a sunt corda: i
quibus ferimus cuncta que cogita/
mus. Prudentes ergo oleum in va
sis habent: quia nitorem glorie itra
cōscientiam retinent: paulo attestā
te qui ait. Gloria nostra hec ē testi
monium conscientie nostre. Fatue
autem virgines oleum secum nō su
munt: quia gloriam intra conscien/
tiam non habent: dum hanc ab ore
proximorum querunt. Notandum
vero q̄ omnes lampades habent:
sed omnes oleum non habent: quia
plerūq3 bona in se opera cum electi
7 reprobi ostendunt: sed soli ad spō
sum cum oleo veniunt: qui de his
que foris egerunt: intus gloriā re/
quirūt. Unde per psalmistam quo/
q3 de sancta electorum ecclesia dici/
tur. Omnis gloria eius filie regis
ab intus. Moram autem faciente
spōso: dormitauerūt omnes 7 dor
mierunt. Quia dum venire iudex
ad extremum iudicium differt: ele/
cti 7 reprobi in mortis somno sopi
untur. Dormire etenim: mori ē. An
te somnum vero dormitare est: an/
te mortem a salute lāguescere: quia
per pondus egritudinis: peruenit
ad somnum mortis. Media autē
nocte clamor factus est: ecce spon/
sus venit: exite obuiam ei. De aduē
tu sponsi clamor in media nocte fit:
quia sic dies iudicij subrepet: vt pre
uideri non valeat quando veniet.
Unde scriptum est. Dies domini si
cut fur in nocte: ita veniet. Tunc
omnes virgines surgunt: quia ele/
cti 7 reprobi a somno sue mortis ex
citantur. Lampades ornant: quia
sua secū opera numerant: pro qui/
bus eternam recipere beatitudinē
expectant. Sed lampades fatuarū
virginum extinguunt: quia earum
opa q̄ clara hominibus foris appa
ruerunt: i aduētu iudicis intus ob/
scurantur: 7 a deo retributionē non

inueniunt: quia pro his receperūt laudes quas amauerunt. Quid est sūt ꝙ tunc a prudentibus oleuꝫ pe tunt: nisi ꝙ in aduentu iudicis cum se intus vacuas inuenerit: testimo/ nium foris q̄rūt. Ac si a sua fiducia decepte proximis dicant: q2 nos q̄ si sine opere repelli ꝯspicitis: dicite de nostris operibus quid vidistis. Sed prudentes virgines respōdēt dicentes: ne forte non sufficiat no/ bis ⁊ vobis. In illo eni die qd tamē de quibusdam in pace ecclesie quie scentibus loquor sibimetipsi testimo nium vniuscuiusqꝫ vix sufficit: quā domino ⁊ sibi ⁊ proximo. Ubi ⁊ ꝑ tinus per increpationē subdit. Ite poti⁹ ad vendentes: ⁊ emite vobis. Uenditores quippe olei adulato/ res sunt. Qui enim accepta quali/ bet gratia vanis suis laudibus ni/ torem glorie offerunt: quasi oleum vendūt. De quo profecto oleo: psal mista dicit. Oleum autē peccatoris non impinguet caput meum. Prin/ cipale etenim nostruꝫ caput ē. Ap pellatione autem capitis: ea q̄ p̄ncī pat corpori mens vocat. Impin/ guat ergo caput oleum peccatoris: cū demulcet mētē fauor adulantis. Sꝫ dū irēt emere: venit spōsus: q2 cū vite sue testimoniū a ꝓximis q̄/ rūt: iudex venit q̄ nō opum sed cor/ dium testis ē. Que āt parate erāt: intrauerunt cum eo ad nuptias: ⁊ clausa est ianua. O si sapere in cor/ dis palato possit q̄d admirationis habet qd dicitur: venit sponsus: q̄d dulcedinis: intrauerunt cum eo ad nuptias: q̄d amaritudinis: ⁊ clau sa est ianua. Uenit quippe ille q̄ ad uentu suo elementa concutit: in cui⁹ conspectu celuꝫ ⁊ terrā cōtremiscit. Unde etiam per prophetam dicit. Adhuc semel ⁊ ego mouebo nō so/ lum terram: sed etiam celuꝫ. Ad cu/ ius examen omne humanum gen⁹ deducitur: cui ad vindictam malo/ rum: remunerationemqꝫ bonorum angeli: archangeli: throni: princi/ patus ⁊ dominationes obsequūt. Pensate fratres charissimi ad ꝯspe ctum tanti iudicis qui in illo die ter ror erit: quando iam in pena reme dium non erit. Que illa cōfusio cui reatu suo exigente continget in con uentu omniū hominum angelorū/ qꝫ erubescere: q̄ pauor eum quē trā quillum mens humana capere non valet: etiam iratum videre? Quem diem bene ꝓpheta ītuens ait. Dies ire dies illa: dies tribulatiōis ⁊ an gustie: dies calamitatꝭ ⁊ mis'ie: dies tenebrarū ⁊ caliginis: dies nebule ⁊ turbīs dies tube ⁊ clāgoris. Pēsate ergo frēs charissimi extremi diē iu/ dicij sup̄ corda reproborū q̄ aspita/ te ꝓpheta vidit amarescere: quē tot appellatiōib⁹ non valet explicare. Quāta vero tūc erit electorū leticia: q̄ d ei⁹ merent visiōe gaudere: d cui⁹ ꝯspectu vidēt ⁊ elemēta ꝯtremiscere: cū eo simul ad nuptias intrare: q̄ ⁊ i spōsi nuptijs gaudent ⁊ tñ ipsi sunt

spōse qꝛ illo eterni regni thalamo
visioni nr̄e deus coniungit. Que vi
delicet visio nūquā iā ip̄petuū ab a/
moris sui āplexib⁹ euellet. Tūc re/
gni ianua lugentibus claudet: que
modo quotidie penitētib⁹ aperit.
Erit nāqꝫ ⁊ tunc penitētia: sed fru/
ctuosa nō erit: qꝛ nequaꝙ̄ tūc veniā
inueniet: q̇ modo aptū venie tp̄s per
dit. Hinc eteni paul⁹ dicit. Ecce nūc
tp̄s acceptabile: ecce nūc dies salutꝭ
Hic ꝓpheta ait. Querite dn̄m dū i
ueniri pōt inuocate eū dū ꝓpe est.
Unde ⁊ easdē fatuas virgines īuo/
cātes dn̄s non audit: qꝛ īterclusa re
gni ianua: ijs q̇ ꝓpe eē poterat nūc
per exauditionē: tūc iā ꝓpe nō erit.
Nā subditur. Nouissime veniunt
relique virgines dicentes. Dn̄e dn̄e
aperi nobis. At ille respondēs ait.
Amen dico vobis: nescio vos. Ibi
iā a dn̄o nō potest mereri qd̄ petit:
qui hic noluit audire qd̄ iussit. Qui
tp̄s congrue penitētie perdidit: fru
stra an̄ regni ianua cū p̄cib⁹ venit.
Hinc est enīꝫ qd̄ per salomonē dn̄s
dicit. Uocaui ⁊ renuistis: extendi
manuum meam: ⁊ nō fuit q̇ aspice/
ret: despexistis omne cōsilium meū
⁊ increpationes meas neglexistis.
Ego quoqꝫ in interitu vr̄o ridebo:
⁊ sub sannabo cū vob̄ qd̄ timebatis
aduenerit. Cū irruerit repentina ca
amitas: ⁊ īteritus quasi tempestas
ingruerit Quando venerit sup̱ vos
tribulatio ⁊ angustia: tūc inuoca/
bunt me ⁊ non exaudiam: mane cō

surgent ⁊ non inuenient me. Ecce a
peri clamant: ⁊ repulsionis sue do/
lore cōpulse: appellationē dn̄antis
ingeminant dicentes. Dn̄e dn̄e ape
ri nobis. Preces offerūt sed nesciū/
tur: qꝛ tūc velut icognitos deus de
serit: quos modo suos p̱ vite meri/
tū nō agnoscit. Ubi apte quoqꝫ ge
neralis ad discipulos exortatio sub
infertur cū dicit. Uigilate itaqꝫ qꝛ
nescitis diem neqꝫ horā. Quia pōt
peccata deus penitētiā suscipit: si sci
ret q̇sqꝫ de p̄senti seculo quo tēpore
exiret: aliud tēpus voluptatib⁹ atqꝫ
aliud penitētie aptare potuisset. Sꝫ
qui penitēti veniā spopōdit: peccā
ti diē crastinū nō ꝓmisit. Semp̱ er
go extremū diem debem⁹ metuere:
quē nūꝙ̄ possum⁹ preuidere. Ecce
hūc ip̄m diē in quo loq̇mur ad idu/
tiatur ꝯuersionis accepim⁹: ⁊ tamē
mala q̄ fecim⁹ flere recusam⁹. Non
solū cōmissa nō plāgimus: sꝫ ēt que
defleātur augem⁹. At si aliqua nos
egritudo corripiat: si signa egritudi
nis vicinā mortem denūtient: indu
tias viuēdi q̄rimus: vt peccata nr̄a
defleamus: ⁊ eas cum magno estu
desiderij petimus: quas acceptas
modo pro nichilo habemus. Rem
fratres refero quam si intente audi
re vulut caritas vestra: ex considera
tione illius vehementer instruetur.
Quidam vir nobilis in valeria pro
uintia Crisarius nomine fuit: quē
lingua rustica populus criseriuꝫ vo
cabat: vir valde idoneus sed tātum

plenus vitijs quãtum rebus: super-
bia tumidꝰ carnis sue voluptatibꝰ
subditus: in adquerẽdis rebꝰ aua-
ritie facibus accẽsus. Sed cum tot
eius malis dñs finem ponere decre
uisset: sicut a religioso quodam qui
nunc super est propinquo illius di
dici: corporis lãguore percussus ẽ.
Qui ad extremum veniens: eadem
hora qua iam de corpore erat exitu
rus: apertis oculis vidit tetros ⁊ ni
gerrimos spiritus coram se assiste-
re: ⁊ vehementer inminere vt ad in
ferni claustra se raperent. Cepit tre
mere: pallescere: ⁊ sudare: ⁊ magis
vocibus inducias petere: filiumqꝫ
suum nomine maximum quem ipse
iam monachus monachum vidi ni
mijs ⁊ turbatis clamoribus voca-
re dicens. Maxime curre: nunquã
tibi aliquid mali feci: in fide tua me
suscipe. Tunc turbatus mox maxi-
mus affuit: lugens ⁊ perstrepens
familia conuenit. Eos autem quos
ille insistentes sibi grauiter tollera-
bat: ipsi malignos spiritus videre
non poterant. Sed eorum presen-
tiam in confusione ⁊ in pallore ⁊ tre
more illiꝰ qui trahebatur videbãt.
Pauore autem tetre eorum imagi-
nis hucillucqꝫ vertebatur in lectulo
Jacebat in sinistro latere aspectum
eorum ferre nõ poterat vertebatur
ad parietem: ibi aderant. Cũqꝫ con
strictus nimis relaxari se iam posse
desperaret: cepit magnis vocibus
clamare dicens. Indutias vel vsqꝫ
mane inducias vel vsqꝫ mane Sed
cum hec clamaret: in ipsis suis voci
bus de habitaculo sue carnis euul-
sus est. De quo nimirum constat: qꝛ
pro nobis ista non pro se vidit: vt
eius visio nobis proficiat: quos ad
huc diuina patienta longanimiter
expectat. Nam illi tetros spiritus
ante mortem vidisse ⁊ inducias pe-
tisse quid profuit: qui easdem indu-
cias quas petijt non accepit? Nos
ergo fratres charissimi: nos sollici
te ista cogitemus: ne nobis inuacu
um tempora pereant: ⁊ tunc quera
mus ad bene agendum viuere: cũ
iam compellimur de corpore exire
Mementote quid veritas dicat
Orate ne fiat fuga vestra hyeme
vel sabbato. Per legis quippe mã
datum ambulare longius in sabb
to non licet. Hyems quoqꝫ ad am
bulandum impedimentũ ẽ: qꝛ gres
sus ambulãtiũ torpor frigoris astri
git. Ait ergo. Orate ne fiat fuga ve
stra hyeme vel sabbato. Ac si aper-
te dicat. Videte ne tũc q̃ratis pecca
ta vestra fugere: quãdo nõ licet am
bulare. Illud ergo tẽpus quo fuge-
re nõ licet: modo debet cogitari dũ
licet. Illa hora ẽ nostri exitus semꝑ
intuenda: ista redemptoris ammo-
nitio ante mẽtis oculos semꝑ ponẽ-
da q̃ ait. Vigilate itaqꝫ qꝛ nescitis
diem neqꝫ horaꝫ. In etalitia ꝯfessoꝝ
secundum lucam. Capi. xij.

In illo tempore: Dixit iesus di-
scipulis suis. Sint lũbi vestri p̃
cincti: ⁊ lucerne ardẽtes in manib⁹
vestris: ⁊ vos similes hominib⁹ ex
pectantibus dominũ suũ quãdo re
uertatur a nuptijs. Et reliqua.
Omelia tertiadecima lectiõis eius
dez sancti gregorij pape habita ad
populũ i basilica btĩ petri apostoli.
Sancti euãgelij fratres cha-
rissimi aperta ẽ vobis lectio
recitata. Sz ne aliquibus ipsa ei⁹
planities alta fortasse videatur: eaz
sb breuitate trãscurrimus: quaten⁹
eius expositio ita nesciẽtibus sit co-
gnita: vt tñ sciẽtib⁹ nõ sit onerosa.
Quia viris luxuria i lumbis sit: fe
minis autez in vmbilico testatur do
minus q̃ de diabolo ad beatuz iob
loquitur dicẽs. Uirtus eius in lum
bis eius: ⁊ fortitudo illius in vmbi-
culo vẽtris eius. A p̃cipali igitur
sexu lumborũ nomine luxuria desi-
gnatur: cũ domin⁹ dicit. Sint lũbi
vestri p̃cincti. Lumbos eni p̃cingi
mus: cum carnis luxuriã per conti
nentiã coartam⁹. Sed q² min⁹ est
mala nõ agere: nisi ẽt q̃sqz studeat
⁊ bonis opibus isudare: ptin⁹ ad
ditur. Et lucerne ardẽtes in mani
bus vestris. Lucernas q̃ppe ardẽ-
tes in manib⁹ tenem⁹: cum p bona
opa p̃ximis nostris lucis exẽpla
mõstram⁹. De q̃bus pfecto opib⁹
dñs dicit. Luceat i lux vestra coraz
hominib⁹: vt videãt opa vr̃a bona
⁊ glorificẽt patrẽ vr̃m q̃ i celis est.

Duo aũt sunt q̃ iubẽtur: ⁊ lũbos re
stringere: ⁊ lucernas teneř: vt ⁊ mũ
dicia sit castitat̃ i corpore: ⁊ lumen
veritat̃ i opatione. Redẽptori ete
niz nõ vnũ sine altero placere ne-
quaq̃ potest. Si aut is qui bona
agit adhuc luxurie iquinamẽta nõ
deserit: aut is qui castitate p̃emi-
net: necdum se per bona opera ex-
ercet. Nec castitas ergo magna est
sine bono opere: nec opus bonũ ẽ
aliq̃d sine castitate. Sz ⁊ si vtrũqz
agitur: restat vt quisquis ille est spe
ad supernam patriam tendat: ne-
quaq̃ se a vitijs pro mundi huius
honestate contineat: qui ⁊ si bona
quedam aliquando pro honestate
inchoat: in eius tamen intentione
non debet permanere: nec p bona
opera p̃sentis mundi gloriam que-
rere: sz totam spem in redemptoris
sui aduentu cõstituat. Unde ⁊ p̃ti-
nus subditur. Et vos similes hoi-
bus expectãtib⁹ dñm suũ: qñ reuer
tatur a nuptijs. Ad nuptias q̃ppe
dñs abijt: q² r̃surgẽs a mõtuis: ascẽ
dẽs i celũ supnã sibi multitudinẽ an
gelo⁊ nou⁹ hõ copulauit. Qui tũc
reũtit: cũ nobis iã p iudiciũ mani
festat. Bñ ãt de suis expectãtibus
sbdit: vt cũ venerit ⁊ pulsauerit: cõ
festi apiãt ei. Uenit q̃ppe dñs cum
ad iudiciũ pperat. Pulsat xo: cũ iã
p egritudinis molestiã: esse mortez
vicinã designat. Cui ɔfestiz apim⁹:
si hũc cum amore suscipimus. Api
re enim iudici pulsanti nõ vult: qui

extire de corpore trepidat: z videre
eũ quem cõtẽpsisse se meminit iudi
cem formidat. Qui aũt de sua spe z
operatione securus est: pulsanti cõ
festim apit; quia letus iudicem su-
stinet: z cũ tempus ꝓpinque mor-
tis agnouerit: de gloria retributio-
nis hilarescit. Unde z ꝓtinus sub-
ditur. Beati sunt serui illi: quos cũ
venerit dominus: inuenerit vigilã
tes. Uigilat: q̃ ad aspectum veri lu
minis mẽtis oculos apertos tenet.
Uigilat: q̃ suat operãdo qd credit.
Uigilat: qui a se torporis z negligẽ
tie tenebras repellit. Hinc etenim
paulus dicit. Euigilate iusti: z noli-
te peccare. Hinc rursus ait. Hora ẽ
iã nos de somno surgere. Sed ve-
niens dominus quid vigilantibus
exhibeat audiamus. Amẽ dico vo-
bis: q̃ p̃cinget se: z faciet illos dis-
cũbere: z trãsiens ministrabit illis.
Precinget se: idest ad retributionẽ
preparat. Faciet illos discũbere: id
est in eterna quiete refoueri. Discũ-
bere q̃ppe nostrũ: in regno quiesce
re est. Unde rursum dñs dicit. Ue-
nient z recũbent cũ abraam isaac z
iacob. Trãsiens aũt dominus mini
strat: quia lucis sue illustratiõe nos
satiat. Transire vero dictũ est: cum
de iudicio ad regnũ redit. Uel certe
dñs nobis post iudiciũ trãsit: qr ab
hũanitatis sue forma: in diuinitatis
sue ɔtẽplationem nos eleuat. Et trã
sire eius ẽ i claritatꝭ sue speculatiõez
nos ducere cum eum quez in huma
nitate in iudicio cernimus: etiaz in
diuinitate post iudiciuz videmus.
Ad iudiciũ quippe veniẽs i forma
serui omnibus apparebit: qr scrip-
tuz est. Uidebũt in quẽ trãsfixerũt.
Sed cũ reprobi in suppliciũ corru
unt: iusti ad claritatis eius gloriam
pertrahũtur: sicut scriptũ est. Tol-
latur impius: ne videat gloriã dei.
Sed quid si serui in prima vigilia
negligentes existunt? Prima quip-
pe vigilia: primeuum tempus est.
idest puericia. Secũda adolescẽtia
vel iuuentus: que auctoritate sacri
eloquij vnum sunt dicentis. Letare
iuuenis in adolescentia tua. Tertia
autez senectus accipitur. Qui ergo
vigilare in prima vigilia noluit: cu-
stodiat vel secundam: vt qui conuer
ti a prauitatibus suis in puericia ne
glexit: ad vias vite saltẽ in tempore
iuuentutis euigilet. Et qui vigilare
in secunda vigilia noluit: tertie vigi
lie remedia nõ amittat: vt qui in iu-
uẽtute ad vias vite ñ euigilat: saltez
in senectute resipiscat. Prima q̃ppe
vigilia: prime etatꝭ custodia est. Sz
neqz sic desperandum est: z a bono
opere cessandum. Nam longanimi
tatis sue patientiam insinuat domi
nus cũ subdit. Et si venerit i secũda
vigilia: z si in tertia vigilia: z ita in-
uenerit beati sunt serui illi. Pensate
fratres charissimi: quia cõclusit dei
pietas duriciam nostram. Non est
iam quid homo excusationis inue
niat. Deꝰ despicitur z expectat con

contempni se videt ⁊ reuocat. Iniu riam de contemptu suo suscipit: ⁊ tamen qandoqꝫ reuertentibus etiā premia promittit. Sed nemo hanc eius lōganimitatē negligat: quia tā to districtorē iusticiam in iudicio ex ercet: quanto longiorem patientiā ante iudicium prorogauit. Hinc et enim paulus dicit. An ignoras qm̄ benignitas dei ad penitentiaꝫ te ad ducit? Tu autem secundum duriti am tuam ⁊ cor inpenitētes: thesau riças tibi iram in die ire ⁊ reuelati onis iusti iudicij dei. Hinc psalmi sta dicit. Domin⁹ iustus iudex: for tis ⁊ longanimis. Dicturus quippe longanimem pmisit iustum: vt quē vides peccata delinquentium diu patienter ferre: scias hunc etiā quā doqꝫ districte iudicare. Hic p quē dam sapientem dicitur. Altissimus est enim patiens redditor. Patiens enim redditor dicitur: qnia pecca ta hominū ⁊ patitur ⁊ reddit. Naꝫ quos diu vt cōuertant᷑ tollerat: nō cōuersos duri⁹ damnat. Ad excuti endam vero mentis nostre desidiā etiam exteriora damna per similitu dinem ad medium deducuntur: vt per hec aīus ad sui custodiam susci tetur. Nam dicitur. Hoc autem scitote: qa si sciret paterfamilias q̄ hora fur veniret: vigilaret vtiqꝫ ⁊ non sineret perfodi domum suam. Ex qua premissa similitudine: etiā exortatio subinfertur cum dicitur. Et vos estote parati: qa qua hora

nō putatis filius hominis veniret. Nesciente ⁊ eniꝫ patrefamilias fur domū perfodit quia duꝫ a sua custo dia spiritus dormit: iprouisa mors veniens carnis nostre habitaculū irrumpit. ⁊ eum quem dominū do minus inuenerit dormienteꝫ necat. Quia cum ventura damna spiritus minime preuidet: hūc mors ad sup plicium nescientem rapit. Furi aūt resisteret si vigilaret: quia aduentū iudicis qui oculte animaꝫ rapit pre cauens: ei penitendo occurreret: ne impenitens periret. Horam vero vl timam dominus noster iccirco vo bis voluit esse in cogitaꝫ: vt semper possit esse suspecta: vt dum illam p̄ uidere non possumus: ad illam sine intermissione preparemur. Proīde fratres mei in cōditione mortalita tis vestre mentis oculos figite veni nīeti vos iudici per fletus quotidie ⁊ lamēta pparate. Cnm certa mors maneat omnibus: nolite de tempo ralis vite prouidentia in certa cogi tare. Terrenarum rerum vos cura nō agrauet. Quātislibet enim auri ⁊ argenti molibus circundetur: qui buslibet pretiosis vestibus indua tur caro: qd est aliud q̄ caro? No lite ergo attendere quid habetis: sꝫ quid estis. Uultis audire qd estis? Propheta indicat dicens. Uere fe num est populus. Si enim fenum populus non est: vbi sunt illi qui ea que colimus hodie vobiscum trans acto anno beati felicis natalitia cele

bꝛauerint? O quāta ⁊ qualia de ꝑ-
sentis vite pꝛouisione cogitabant:
sed sub repente moꝛtis articulo: re-
pente in is que pꝛeuidere nolebant
inuenti sunt: ⁊ cuncta simul tempo-
ralia que tractata quasi stabiliter te
nere videbantur: amiserunt. Si er-
go trāsacta multitudo generis hu-
māi p natiuitatē viruit in carne: per
moꝛtem aruit in puluere: videlicet
fenum fuit. Quia igitur momentis
suis hoꝛe fugiūt: agite fratres cha-
rissimi vt in boni operis mercede te
neantur. Audite q̄d sapiēs salomō
dicat. Qđ cūq₃ potest manus tua
facere: instāter operare: q2 nec op⁹
nec ratio: nec sapientia: nec scientia
erunt apud inferos quo tu pꝛope-
ras. Quia ergo ⁊ venture moꝛtis
tempus ignoꝛamus: ⁊ post moꝛtez
operari non possumus super est: vt
ante moꝛtez tempoꝛa indulta rapia
mus. Sic enim sic moꝛs ipsa cū ve-
nerit vincitur: si priusq̄ veniat sem-
per timeatur. Lectio sancti euan
gelij secundū ioannem. Cap. x.

IN illo tempoꝛe: dixit iesus disci
pulis suis. Ego sum pastoꝛ bo-
nus: bonus pastoꝛ aīa₃ sua₃ ponit:
pꝛo ouibus suis. Mercenarius āt
⁊ q̄ nō est pastoꝛ cuius nostre oues
pꝛopꝛie: videt lupum venientem: ⁊
dimittit oues ⁊ fugit: ⁊ reliqua.

Omelia quartadecia lectiōis eius-
dez beati gregoꝛij pape: habita ad
populū: i basilica btī petri apostoli.

AUdistis frēs charissimi ex le-
ctione euangelica eruditionem ve-
stram audistis ⁊ periculum nostrū
Ecce enim is qui non ex accidenti
dono sed essentialiter bonus est: di
cit ego sum pastoꝛ bon⁹. Atq₃ eius-
dem bonitatis foꝛmam quam nos
imitemur adiungit dicens. Bonus
pastoꝛ animam sua₃ ponit pꝛo oui
bus suis. Fecit qđ monuit: osten
dit qđ iussit. Bonus pastoꝛ pꝛo oui
bus suis anima₃ suam posuit: vt in
sacramento nostro coꝛpus suum ⁊
sanguinem verteret: ⁊ oues quas
redemerat carnis sue alimēto satia
ret. Ostensa nobis est igitur de cō
temptu moꝛtis via quam sequamur
apposita foꝛma cui impꝛimamur. Pri
mū nobis est: exterioꝛa nostra mi-
sericoꝛditer ouibus eius impēdere
postremum vero si necesse sit etiam
moꝛtem nostram pꝛo eiusdem oui-
bus ministrare. A pꝛimo autē hoc
minimo: peruenitur ad postremuz
maius. Sed cum in cōparabiliter
longe sit melioꝛ anima qua viuim⁹
terrena substantia quam exterius
possidemus: qui non dat pꝛo ouib⁹
substantiam suam quando pꝛo his
daturus est: animam suam ⁊ sunt
nonnulli: qui dum plus terrenam
substantiam quam oues diligunt
merito nomen pastoris perdunt
De quib⁹ ꝓtinus subditur. Mer
cenarius autem ⁊ qui non est pa-
stoꝛ cuius non sunt oues pꝛopꝛie
videt lupum venientem: ⁊ dimittit

oues 7 fugit. Non pastor sed mercenarius vocat: q non p amore intimo oues dominicas: sed ad temporales mercedes pascit. Mercenarius quippe est: qui locum quidem pastoris tenet: sed lucra animarum non querit: terrenis comodis inhiat: honore plationis gaudet: temporalibus lucris pascitur impensa sibi ab hominibus reuerentia letatur. Iste sunt etenim mercedes mercenarii: vt pro ipso quod in regimine laborat: hic quod querit inueniat: 7 ab hereditate gregis in posterum alienus existat. Utrum vero pastor sit an mercenarius cognosci veraciter non potest: si occasio necessitatis deest. Tranquillitatis enim tempore plerumque ad gregis custodiam sicut verus pastor: sic etiam mercennarius stat: sed lupus veniens indicat: quo quisque animo super gregis custodiam stabat. Lupus etenim super oues venit: cum quilibet iniustus vel raptor fideles quosque atque humiles opprimit. Sed is qui pastor esse videbatur 7 non erat reliquit oues 7 fugit: quia dum sibi ab eo periculum metuit: resistere eius iniusticie non presumit. Fugit autem non mutando locum: sed subtrahendo solatium. Fugit: quia in iusticiam vidit 7 tacuit. Fugit: quia se sub silentio abscondit. Quibus bene per prophetam dicitur. Non ascendistis ex aduerso: neque opposuistis murum pro domo israel: vt staretis in prelio in die domini. Ex aduerso quippe ascendere est: quibuslibet potestatibus praue agentibus rationis libera voce contraire. Et in die domini pro domo israel in prelio stamus: ac murum opponimus: si fideles innocentes contra peruersorum iniusticiam ex iusticie auctoritate vindicamus. Quod quia mercenarius non facit: cum venientem lupum viderit: fugit. Sed est alius lupus qui sine cessatione quotidie non corpora sed mentes dilaniat: malignus videlicet spiritus: qui caulas fideli um insidians circuit: 7 mortem animarum querit. De quo lupo mox subditur: 7 lupus rapit: 7 dispergit oues. Lupus venit 7 mercennarius fugit: quia malignus spiritus mentes fidelium in temptatione dilaniat: 7 is qui locum pastoris tenet: curam sollicitudinis non habet. Anime pereunt: 7 ipse de terrenis commodis letatur. Lupus rapit 7 dispergit oues: cum alium ad luxuriam pertrahit: alium in auaritia accendit: alium in superbiam erigit: alium per iracundiam diuidit: hunc inuidia stimulat: illum fallacia supplantat. Quasi ergo gregem lupus dissipat: cum fidelem populum diabolus per temptationes necat. Sed contra hec mercenarius nullo zelo accenditur: nullo feruore dilectionis excitatur: quia dum solum exteriora commoda requirit: interiora gregis damna negligenter patitur. Unde 7 mox adiungitur. Mercennarius

autē fugit: quia mercenari⁹ est ⁊ nō
pertinet ad eū de ouibus. Sola er-
go causa est vt mercenarius fugiat
quia mercenarius est. Ac si aperte
diceretur. Stare in periculo oui-
um non potest: quia in eo qđ ouib⁹
preest: nō oues diligit sꝫ lucrū ter-
renum querit. Dum enim honorem
amplectitur: dū tēporalibus cōmo
dis letatur: opponere se cōtra peri
culum trepidat: ne hoc qđ diligit
amittat. Sed quia redēptor noster
culpas ficti pastoris innotuit: iterū
formā cui debeamus imprimi ostē
dit dicēs. Ego sum pastor bonus:
atqꝫ sbiūgit: ⁊ cognosco meas: hoc
est diligo: ⁊ cognoscūt me mee: acsi
apte dicat: diligētes ꝟo obsequūt.
Qui enī ꝟitatem nō diligit: adhuc
minime cognouit. Quia ergo audi-
stis fratres charissimi periculū no-
strum: pensate in verbis dominicis
etiā periculū vestrū. Uidete si oues
eius estis: videte si eū cognoscitis:
videte si lumē veritatꝭ scitis. Scitis
aūt dico nō per fidē: sed per amorē.
Scitis dico non ex credulitate: sed
ex operatione. Nam idem ipse qui
hec loq̄tur ioānes euāgelista testa-
tur dicēs. Qui dicit se nosse deum ⁊
mandata eius nō custodit: mēdax
est. Unde et hoc in loco dominus
protinus subdit. Sicut nouit me pa
ter ⁊ ego agnosco patrē ⁊ animam
meam pono pro ouibus meis. Ac
si aperte dicat. In hoc ꝯstat quia ⁊
cognosco patrē ⁊ cognoscor a patre
quia animā meā pono pro ouibus
meis: idest ea charitate q̄ ꝓ ouibus
morior: quātū patrē diligā ostēdē-
do. Quia vero non solū iudeaꝫ: sed
etiam gētilitatē redimere venerat:
adiungit. Et alias oues habeo que
nō sunt ex hoc ouilī: ⁊ illas opor-
tet me adducere: ⁊ vocē meam au-
diēt ⁊ fiet vnū ouile ⁊ vnus pastor.
Redemptionem nostram qui ex
gentili populo venimus dominus
asperexerat: cum se adducere ⁊ alias
oues dicebat. Hoc q̄tidie fieri fra-
tres aspicitis: hoc reconciliatis pro
gentilibus factum hodie vidistis.
Quasi enim ex duobus gregibus
vnum ouile efficit: quia iudaicum
et gentilem populum in sua fide
coniungit: paulo attestante qui ait.
Ipse ē pax nostra: qui fecit vtraqꝫ
vnum. Dum enim ad extremaꝫ vitā
ex vtraqꝫ natione simplices eligit:
ad ouile proprium oues deducit.
De quibus profecto ouibus rursū
dixit. Oues mee vocem meam au-
diunt: ⁊ ego cognosco eas: ⁊ sequū
tur me: ⁊ ego vitam eternaꝫ do eis.
De quibus ⁊ paulo superius dixit.
Per me si quis introierit saluabit:
⁊ ingredietur ⁊ egredietur: ⁊ pascua
inueniet. Ingredietur quippe ad fi
dem: egredietur vero a fide ad spe-
cieꝫ: a credulitate ad contemplatio-
nem. Pascua autem inueniet in eter
na refectione. Oues ergo eius pa-
scua inuenient: quia quisquis illum
corde simplici sequitur: eterne viri-

charitatis pabulo nutritur. Que autẽ sunt istarum ouiũ pascua: nisi interna gaudia sempiterne virentis paradisi? Pascua nãq3 electorum sunt vultus presentis dei: qui dũ sine defectu ↄspicitur: sine fine mẽs vite cibo satiatur. In istis pascuis de eternitatis satietate leti sunt: quiq3 iam laqueos voluptuose tpalitatis euaserũt. Ibi hymnidici angelorũ chori: ibi societas supernorũ ciuium: ibi dulcis solennitas a peregrinatiõis huius tristi labore redeuntium: ibi ꝓuidi prophetarũ chori: ibi iudex duodecim apostolorũ numerus: ibi innumerabiliũ martyrũ victor exercitus: tanto illic letior: quãto hic durius afflictus: ibi ↄfessorũ constãtia ꝑmij sui perceptione ↄsolata: ibi fideles viri quos a virilitatis sue robore voluptas seculi emollire non potuit: ibi sancte mulieres: que cu3 seculo ⁊ sexu3 vicerũt: ibi pueri qui hic annos suos moribus trãscenderunt: ibi senes: quos hic ⁊ etas debiles reddidit: ⁊ virtus operis nõ reliquit. Queramus ergo frẽs hec pascua in quibus cũ tantorũ ciuiu3 solennitate gaudeamus. Ipsa nos letantiu3 festiuitas inuitet. Certe si cubi populus nundinas celebraret: si ad alicuius ecclesie dedicationem denunciata solennitate cõcurreret: festinaremus oẽs simul inueniri: interesse vnusquisq3 satageret: graui se damno afflictũ crederet: si solennitatẽ cõmunis leticie non videret. Ecce in celestibus electorũ ciuiu3 leticia agitur: vicissi3 de se oẽs in suo ↄuẽtu gratulant: ⁊ tñ nos ad amorem eternitatis tepidi nullo desiderio ardemus. Interesse tante solennitati nõ querimus: priuamur gaudijs: ⁊ leti sumus. Accendamus ergo animum frẽs: recalescat fides in id qđ credidit: inardescant ad supna nostra desideria: ⁊ si amare iam ire est ab eterne solẽnitatis gaudio nulla nos aduersitas reuocet: quia ⁊ si quis ad locu3 ꝓpositũ ire desiderat: ci⁹ desiderium quelibet vie asperitas non immutat. Nulla nos prosperitas blãdiens seducat: quia stultus viator est: qui i itinere amena prata ↄspiciẽs obliuiscitur: quo tẽdebat. Toto ergo desiderio ad supnã patriã aı̃us anhelet: nihil i hoc mundo appetat qđ cõstat q3 citius relinqt: vt si celestis pastoris veraciter oues sum⁹ q3 i vie delectatiõe nõ figimur eternis pascuis i ꝑuẽtione satiemur: ipso adiuuãte q̃ viuit ⁊ regnat cũ patre ⁊ spũ sancto in secula seculorum. amen. Lectio sancti euãgelij secundum lucam. Cap. viij.

IN illo tempore. Dixit iesus turbis similitudinem hanc. Exijt qui seminat: seminare semen suum: ⁊ dum seminat: aliud cecidit secus viam ⁊ conculcatum est: ⁊ volucres celi comederunt illud: aliud cecidit sup petrã: ⁊ natũ aruit q3 nõ hẽbat humorẽ: ⁊ reliqua. Omelia decimaquĩta lectiõis eiusdẽ bea

ti gregorij pape habita ad populū
in basilica beati pauli apostoli.

LEctio sancti euangelij quam
modo fratres charissimi au/
distis expositione non indiget: sed
admonitione. Quam enim per se/
metipsam veritas exposuit: hanc di
scutere humana fragilitas non pre
sumit. Sed est qd sollicite in hac ip
sa expositiōe dominica pensare de/
beatis: quia si nos vobis semen ver
bū: agruʒ mundū: volucres demo/
nia: spinas diuitias significare dice
remus: ad credendum nobis mens
forsitan vestra dubitaret. Unde ⁊
idem dominus per semetipsum di
gnatus est exponere qd dicebat: vt
sciatis rerū significationes querere
in his etiam que per semetipsum no
luit explanare. Exponēdo ergo qd
dixit: figuraliter se loqui innotuit:
quatinus vos certos redderet: cuʒ
vobis nostra fragilitas verborum
illius figuras aperiret. Quis enim
mihi vnq̄ crederet: si spinas diui/
tias interpretari voluissem: maxi/
me cuʒ ille pungant: iste delectēt. Et
tamē spine sūt: qꝛ cogitationū sua/
rum punctionibus mentē lacerāt: ⁊
cū vsqʒ ad peccatū ꝑtrahunt: quasi
inflicto vulnere cruentāt. Quas bn̄
h̄ i loco: alio euāgelista testante ne/
quaq̄ domin⁹ diuitias sed fallaces
diuitias appellat. Fallaces etenim
sūt: que nobiscuʒ diu ꝑmanere nō
possunt. Fallaces sunt: que mētis
nostre inopiam non expellunt. So
le autem diuitie vere sunt: que nos
diuites virtutibus faciunt. Si ergo
fratres charissimi esse diuites cupi/
tis veras diuitias amate. Si culmē
veri honoris q̄rit̄: ad celeste regnū
tendite. Si gloriaʒ dignitatum dili
gitis: in illa superna angelorum cu/
ria adscribi festinate. Uerba domi
ni que aure percipitis: mente retine
te. Cibus eniʒ mentis est sermo dei
⁊ quasi acceptus cibus stomacho
languente reijcitur: quando audit⁹
sermo in ventre memorie non tene
tur. Sed quisquis alimenta non
retinet: huius profecto vita despe/
ratur. Eterne ergo mortis pericu/
lum formidate: si cibuʒ quidem sa/
cre exhortationis accipitis: sʒ ver/
ba vite idest alimēta iusticie in me/
moria non tenetis. Ecce transit om
ne qd agitis: ⁊ ad extremum iudi/
cium sine vlla momenti interpositi
one quotidie volētes nolētesqʒ pro/
peratis. Cur ergo amatur qd relin/
quitur? Cur illud negligitur quo ꝑ/
uenitur? Memētote qd dicit. Si
quis habet aures audiendi audiat.
Omnes enim qui illic aderant au/
res corporis habebant: sed quia cū
ctis aures habētibus Si q̇s hʒ au/
res audiēdi audiat dicit: aures pro
culdubio cordis req̄rit. Curate er/
go vt acceptus sermo in cordis au
re remaneat: curate ne semen iuxta
viā cadat: ne malign⁹ spūs veniat ⁊
a memoria vbū tollat. Curate ne pe
trosa terra semen excipiat: ⁊ fructū

boni opis sine pseuerātie radicib⁹ mittat. Multis eni libet qđ audiūt: boni opis initia pponunt: sed mox vt fatigari aduersitatibus ceperūt inchoata derelinquunt. Petrosa ergo terra humorē non habuit: q̄ hoc qđ germinauerat ad fructū pseuerantie non perduxit. Multi nanq3 cum verbū contra auariciā audiūt eādē auariciam detestantur: rerum omnium contēptum laudant. Sed mox vt viderit eorum animus qđ concupiscat: obliuiscitur qđ laudabat. Multi cū verbū contra luxuriam audiūt: pollutiones carnis non solum ppetrare non appetunt: sed etiā ppetrata erubescūt: sed mox vt carnis species eoꝝ oculis apparet: sic mens ad desideriū rapitur: ac si adhuc ab ea nihil sit ↄtra hec eadē desideria deliberatū. Et damnāda agit q̄ quicq̄d egisse se meminit ia3 ⁊ ipse damnauit. Sepe etiā contra culpas cōpungimur: ⁊ tamen post fletū ad easdē culpas redim⁹. Sic balaam israelitici populi tabernacula cōtēplat⁹: fleuit eisq3 se similes fieri in morte deposcit dicēs. Moriatᷓ anima mea morte iustoꝝ: ⁊ fiant nouissima mea hoꝝ similia. S3 mox vt hora ↄpūctionis transit: in auaricie nequiciā exarsit. Nam ppter pmissa munera i eiusdē populi mortē cōsiliū dedit: cuius mortis se fieri similē optauit: ⁊ oblitus est qđ plāxerat: cū extiguere noluit qđ per auariciā ardebat. Notādū vero est qđ exponēs dominus dicit: q2 sollicitudines: voluptates ⁊ diuitie suffocāt verbū. Suffocāt eni quia importunis cogitationib⁹ suis gutture mētis strāgulāt: ⁊ dum bonū desideriū intrare ad cor non sinūt: quasi aditū flatus vitalis necant. Notādum etiam ꝙ duo sunt que diuitijs iūgit: sollicitudines videlicet ⁊ voluptates: quia pfecto ⁊ per curā mētē opprimūt: ⁊ p affluentiā resoluunt. Re enim cōtraria possessores suos ⁊ afflictos ⁊ lubricos faciūt. Sed quia voluptas cōuenire non potest cum afflictione alio quidē tēpore p custodie sue sollicitudinē affligūt: atq3 alio p abūdātiā ad voluptates emoliūt. Terra autē bona fructū per patiētiam reddit: quia scilicet nulla sunt bona q̄ agimus: si nō equanimiter etia3 pximoꝝ: mala toleramus. Quanto enim quis altius pficerit: tanto in hoc mundo inueniet qđ durius portet: quia cū a presenti seculo mētis nostre delectatio deficit: eiusdē seculi aduersitas crescit. Hic est eni ꝙ plerosq3 cernim⁹ ⁊ bona agere: ⁊ tamē sub graui tribulationū fasce desudare. Terrena nāq3 iam desideria fugiūt: ⁊ tamē flagellis duriorib9 fatigātur. Sed iuxta vocem domini fructū p patientiā reddūt: q2 cu3 humiliter flagella suscipiūt: post flagella ad requiē sblimiter suscipiūtur. Sic vua a calcātibus tūditur: ⁊ i vini saporē liquatur. Sic

oliua cōcussionib⁹ expressa amur-
cam suam deserit. ⁊ in olei liquorē
pinguescit. Sic per triturā aree a
paleis grana separantur: ⁊ ad or
reum purgata perueniunt. Quis-
quis ergo apperit plene vtia vin
cere: studeat humiliter purgatio
nis sue flagella tollerare. vt tanto
post ad iudicem mundior veniat
quanto nunc eius rubiginē ignis
tribulatiōis purgat i ea porticu q̄
eūtibus ad eccelsiā beati clemētis
ē p via fuit quidā seruulus nomīe
quem multi vestrum mecum noue
runt. rebus pauper meritis diues
quem longa egritudo dissoluerat
Nam a primeua etate vsq; ad fi
nem vite. paralyticus iacebat.
Quid dicam? Quia stare non po
terat. qui nunquā in lectio suo sur
gere vel ad sedendum valebat. nū
quam manū suā ad os suū ducere
nūquā se potuit in latus aliud de
clinare. Huic ad seruiendum ma
ter cum fratre: aderāt ⁊ quicquid
ex elemosina potuisset acipe. hoc
eorū manibus pauperibus eroga
bat. Nequaquā litteras nouerat
sed scripture sacre sibimet codices
emerat: ⁊ religiosos quosq; in ho
spitalitate suscipiens: hos corā se
legere sine intermissione faciebat.
Factumq; est: vt quantū ad men
surā propriā attinet plene sacram
scripturā disceret. cum sicut dixi
litteras funditus ignoraret. Stu
debat in dolore semper gratias a
gere: hymnis deo ⁊ laudibus die
bus: ac noctibus vacare. Sed cū
iam tempus esset. vt tanta eius pa
tientia remunerari debuisset mē-
brorum dolor ad vitalia rediit. Cū
q; se iam morti proximū agnouit
peregrinos viros atq; in hospita
litate susceptos admonuit vt sur-
gerent: ⁊ cum eo psalmos pro ex
pectatione sui exitus decantarēt.
Cumq; cū eis ⁊ ipse moriens psal
leret: voces psallentiū repente cō
pescuit cum terrore magni clamo
ris dicens. Tacere: tacere. Num
quid non auditis quante resonāt
laudes in celo. Cumq; ad easdem
laudes quas intus audierat. aure
cordis intenderet. sancta illa ani-
ma carne soluta est. Sed exeūte
illa tanta illic fragrantia odoris a
spersa est. vt omnes qui illic ade-
rāt inestimabili suauitate replerē
tur. Ita vt per hoc patenter agnos
cerent: q̄d eā laudes in celo susce-
pissent. Cui rei monachus noster
interfuit qui nunc vsq; viuit. ⁊ ma
gno fletu testari solet quia quous-
q; corpus eius sepulture tradere-
tur. ab eorum naribus odoris illi-
us fragrātia nō recessit. Ecce quo
fine ex hac vita exiit qui in hac vi
ta equanimitis flagella tollerauit
Iuxta vocem ergo dominicā bo-
na terra fructū per patientiā redi
dit que exarata discipline vomere
ad remunerationē segetis puenit
Sed vos rogo fratres intendite

qd excusationis argumentum in illo districto iuditio habituri sumus nos qui a bono opere torpentes: 7 res 7 manus accepimus. si precepta dominica egenus 7 sine manibus impleuit: Non contra nos dominus tūc apostolos ostēdat qui ad regnum secum turbas fidelium predicando traxerunt. Non contra nos martyres exhibeat: qui ad celestem patriaz sanguinez fundendo peruenerunt. Quid tunc dicturi sumus cū hūc de quo locuti sumus seruulum viderimus. cui longus langor brachia tenuit sed tamen hec a bono opere non ligauit: Hec vobiscum fratres agite sic vos ad studiū boni operis instigate: vt cuz bonos vobis modo ad imitandum proponitis. eorum tūc cōsortes eē valeatis. ipso adiuuāte qui cū patre 7 spū sancto viuit 7 Lectio sācti euangelij. secundum matheū. Capi. iiij.

In illo tempore. Ductus est iesus in desertum a spiritu: vt tēptaretur a diabolo 7 cū ieiunasset quadraginta diebus 7 quadraginta noctibus postea esuriit 7 accedens temptor dix̄ ei. Si filius dei es dic vt lapides isti panes fiant: 7 reliqua.

Omelia xv j. lectio eiusdē btī gregorij pape habita ad populū i basilica beati ioānis lateranensis.

Dubitari a quibusdaz solet a q̄ spū sit ihs ductus in desertum propter hoc quod subdit̄ Assumpsit eū diabolus in sanctaz ciuitatem 7 rursum. Assumpsit in montē excelsuz. Sed vere 7 absq3 vlla questione conuenieńter accipitur vt a sancto spiritu in desertum ductus credatur vt illic eum suus spiritus duceret. vbi hunc ad temptandum spiritus malignus inueniret. Sed ecce cum dicitur: deus homo vel in excelsum montez vel in sanctā ciuitatez assumptus a diabolo mens refugit humane hoc audire aures expauescunt cum tamen non esse incredibilia ista cognoscimus si in illo 7 alia facta pēsamus. Certe iniquorum omniuz diabolus caput est: 7 huius capitis mēbra sunt omnes iniqui. An non diaboli membrum pilatus. An non diaboli mēbra iudei christum persequentes 7 milites crucifigentes fuerunt. Quid ergo mirum si se ab illo permisit in montem duci 7 temptari: qui se pertulit etiam a membris illius crucifigi. Non est ergo indignum redēptori nostro quod temptari voluit: qui venerat occidi. Iustum quippe erat vt sic temptatiōes nostras suis tēptatiōib9 vinceret: sic mortē nr̄az venerat sua morte superare. Sed sciēdū nobis ē q2 trib9 mōis tēptatio agit̄ suggestiōe: delectatiōe cōsensu: 7 nos cū tēptamur. plerūq3 i delectatiōe z aut etiā incōsensum labimur q2 de carnis pec-

cato ꝓpagati in nobis ipsis etiaʒ gerimus vnde certamina toleramus: Deus vero q̄ in vtero virginis incarnatus in mūdū sine peccato venerat nil cōtradictiōis i se metipso tolerabat. Tēptari ergo p suggestionē potuit sed eius mētē peccati dlectatio nō momordit atq; ideo oīs diabolica illa tēptatio: foris nō intus fuit. Sed si ipsuʒ ordinē tēptatiōis ei⁹ aspicim⁹ pēsamus quāta magnitudine nos a tēptatione liberamur. Antiquis hostis cōtra primū hominē parētem nr̄m in tribus se tēptatiōib⁹ erexit. qr hūc videlicet gula vana gloria ⁊ auaritia temptauit. sed tēptando superauit: quia sibi eum p cōsensum subdidit. Ex gula quippe temptauit. cū cibum ligni vetit ostendit atq; ad comedenduʒ suasit dicens gustate. Ex vana auteʒ gloria temptauit cū diceret. Eritis sicut dij. Et ex prouectu auaritie tēptauit cum diceret. Scientes bonū ⁊ malū. Auaritia autē non solum pecunie est sed etiā sublimitatis. Recte enim auaritia dicit cū supra modum sublimitas ambit. Si enim non ad auaritiam honoris rapina pertineret nequaquaʒ paulus de unigenito dei filio diceret. Non rapinam arbitratus est esse se equalē dō. In hoc ergo diabolus parentem nostrum ad supbiā trax̄: q̄ eum ad auaritiaʒ sublimitatis excitauit. Sed quibus modis primum homineʒ strauuit eisdem modis. secundo homini tēptato succubuit. Per gulam quippe temptat q̄ dicit. Dic vt lapides isti panes fiant. Per vanam gloriam temptat cū dicit. Si filius dei es mitte te deorsum Per sublimitatis auaritiam tēptat. cum regna oia mūdi ostēdit dicēs. Hec oia tibi dabo. si ꝓcidēs adoraueris me. Sed hisdē modis a secūdo hoīe vincit. qb⁹ primū hominē se vicisse gloriatur. Ut anris cordib⁹ ipo aditu captus exeat: q̄ nos aditu intromissus tenebat. Sed ē aliō fratres charissimi qd in hac tēptatōe dn̄ica cōsiderare debemus. Qr tēptatus a diabolo dn̄s sacri eloqj pcepta. Respōdit Et q̄ eo ꝟbo qd erat tēptatorē suū mergere i abyssuʒ poterat ꝟtutis sue potētiā nō ondit. Sola diuine scripture pcepta dedit. Quatinus nobis sue patiētie pberet exēplū vt q̄tiēs a prauis hoīb⁹ aliq̄d patimur ad doctrinā excitemur poti⁹ quā ad vindictā. Pēsate quāta ē patiētia dei q̄ta ipatiētia nr̄a. Nos si i iurijs aut aliq̄ lesiōe ꝓuocamur. furore p moti aut quātū possum⁹ nosmet ipos vlciscimur: aut qd nō possumus facere minamur Ecce adūsitatem diaboli dominus pertulit ⁊ nihil ei nisi masuetudinis verba respondit. Portat quem punire poterat: vt in hoc laus eius altius cresceret si hostem suum nō extin-

guendo sed interiꝫ patiendo superaret. Notandum vero quod subditur. Quia recedente diabolo angeli ministrabāt. Ex qua requid aliud quam vnius ipsius persone vtranqꝫ natura ostendit? quia ⁊ homo est. queꝫ diabolus temptat ⁊ idem ipse dominus est. cui angeli ministrant. Cognoscamus igitur in eo naturam nostram: quia nisi nunc diabolus hominem cerneret nō temptaret. Ueneremur in illo diuinitateꝫ suam. qua nisi sup omnia deus existeret. ei nullomodo angeli ministrarēt. Sed quia diebus istis lectio congruit. Nā quadraginta dierum abstinentiaꝫ nostri redemptoris audiuimus qui quadragesime tēpus inchoamus Discuciendūꝫ nobis est. cur hec ipsa abstinentia p quadraginta dierum numerum custoditur. Moyses enim vt legem acciperet secundo dieb' quadraginta ieiunauit. Elias in deserto quadraginta diebus abstinuit. Ipse auctor omniū homines veniens. in quadraginta diebus nullum omnino cibū sumpsit. Nos quoqꝫ in quātum possumus annuo quadragesime tempore carnē nostrā per abstinentiā affligere conamur. Cur ergo in abstinentia quadragenarius numerus custoditur. nisi quia virtus decalogi p libros quatuor sancti euāgelij impletur. Denarius ⁊ eniꝫ quater ductus in quadragenariū surgit. Quia tunc decalogi mandata perficimus cum perfecto quatuor libros sancti euangelij custodimus: ex quarere sentiri ⁊ aliud potest. In hoc eniꝫ mortali corpore: ex quatuor elementis subsistimus: ⁊ per voluptates eiusdē corporis: preceptis dominicis cōtraimus. Precepta autem dominica per decaloguꝫ sunt accepta. Qui ego per carnis desideria decalogi mandata contēpsimus. Dignum est vt eandem carnem quater decies affligamus. Quāuis de hoc quadragesime tēpore. est adhuc aliud qd possit intelligi. A presenti ⁊ .n. die vsqꝫ ad pascalis sollemnitatis gaudia sex edomade veniūt: quarum videlicet dies quadraginta ⁊ duo fiunt. Ex quibus dum sex dies dominici ab abstinentia subtrahuntur: nō plus in abstinētia quā triginta ⁊ sex dies remanent. Dū vero per trecentos ⁊ sexaginta dies annus ducitur. nos autem per triginta ⁊ sex dies affligūtur quasi anni nostri decimas dō damus Ut qui nobis met ipsis p acceptū annū viximus auctori nostro nos in eius decimis per abstinentiam mortificemus. Unde fratres charissimi sicut offerre in lege iubemini decima rerum ita ei offerre contendite ⁊ decimas dierum. Unus quisqꝫ in tantum virtus suppetit carnē maceret eiusqꝫ desideria affligat. concupiscentias turpes in

terficiat vt iuxta pauli vocem ho-
stia viua fiat. Hostia quippe etiã
immolat̃ ⁊ viua ẽ quãdo ⁊ ab hac
vita hõ nõ deficit: ⁊ tamẽ se a car-
nalibus desiderijs occidit. Caro
nos leta traxit ad culpã afflicta re
ducat̃ aduenia. Auctor eniꝫ mor
tis nr̃e pfructũ ligni vetiti vite pre
cepta trãsgressus est. Qui ergo a
paradisi gaudijs p cibũ cecidim⁹
ad hec quãtum possumus p absti
nẽtiam resurgamus. Sed nemo
sibi eadem abstinentiam solã cre-
dat posse sufficere. Cũ per ꝓphaꝫ
dñs dicat. Nonne hoc ẽ magis ie
iuniũ qd̃ elegi. Subiciẽs. Sꝫ frã
ge exurienti panẽ tuũ ⁊ egenos va-
gosqꝫ induc i domũ tuã. Cũ vide
ris nudum operi euꝫ: ⁊ carnẽ tuaꝫ
ne despexeris. Illud ergo ieiuniũ
de..s approbat qd̃ ad eius oculos
manus elemosinarum leuat. Qd̃
cũ proximi dilectione agit̃ qd̃ ex
pietate cõceditur. Hoc ergo qd̃ ti-
bi subtrahis alteri largire vt vnde
tua caro affligit̃ inde egentis pro
ximi caro reparet̃. Hinc eteniꝫ do
minus per prophaꝫ dicit. Cũ ieiu
naretis ⁊ plãgeretis. nunqd ieiu-
niũ ieiunastis mihi. Et cũ comedi
tis ⁊ bibitis: nunqd nõ vobis co-
meditis ⁊ vobismetipsis bibitis.
Sibi eniꝫ comedit ⁊ bibit qui ali
mẽta corporis que sunt omnia do
na cõditoris sine indigẽtibus pci
pit. Et sibi qsqꝫ ieiunat si ea q̃ sibi
ad tẽpus subtrahit nõ pauperib⁹
tribuit sed vẽtri post modũ offerẽ
da custodit. Hinc p iohel dicitur.
Sanctificate ieiunium. Ieiuniuꝫ
quippe scĩficare est. Adiũctis bo-
nis alijs. dignã deo abstinẽtiã car
nis ostendere. Cesset ira: sopiant̃
iurgia. Incassuꝫ enim caro atteri
tur si a prauis suis voluptatibus
aĩus nõ frenat̃. Cũ per ꝓpham
dñs dicat. Ecce i die ieiunij vestri
inuenit̃ voluntas vestra: ⁊ oẽs de
bitores vr̃os repetitis. Ecce ad li-
tes ⁊ cõtemptiões ieiunatis ⁊ per
cutitis pugno ipie. Notãdum qd̃
ait. Oẽs debitores vr̃os repetitis
Neqꝫ eniꝫ q debitorẽ suũ hoc qd̃
dedit repetit: aliqd iniustũ facit.
Sed dignuꝫ est vt qsquis se i pe
nitentia macerat: etiã hoc sibi qd̃
iuste cõpetit iterdicat. Sic sic no
bis afflictis ⁊ penitentibus a deo
dimittitur quod iniuste egimus:
si pro amore illius ⁊ hoc quod no
bis iuste cõpetit relaxamus.

Lectio sci euãgelij sꝫ lucã. Ca. x.

In illo tempore. Designauit
dominus ⁊ alios septuagin
ta duos: ⁊ misit illos binos ante fa
ciem suam in omnem ciuitatem ⁊
locũ quo erat ipe ventur⁹. Et reliq.

Omelia. xvij. lectionis eiusdeꝫ bea
ti gregorij pape habita ad popu-
lum in basilica sancti ioannis late-
ranensis.

Dominus ⁊ saluator noster
iesus christus fratres cha-
rissimi: aliquando nos sermoni-

bũs: aliquãdo vero operib⁹ ãmo
net. Ipsa ⁊ enim facta eius prece-
pta sunt: qꝛ dum aliquid tacitus
facit quid agere debeamus inno-
tescit. Ecce ⁊ enim binos in predi
cationez mittit discipulos: qꝛ duo
sunt p̄cepta charitatis: dei videli-
cet amor ⁊ proximi ⁊ minus ꝙ̄ in
ter duos haberi charitas nõ põt.
Nemo enim proprie ad semetipz
habere charitatem dicit̄: sed dile
ctione se in alterũ tendit: vt ee͂ cha
ritas possĩt. Binos ad predican
dũ discipulos dñs mittit: q̄tinus
hoc tacitus innuat: qꝛ qui charita
tẽ erga alterũ nõ habet: p̄dicatõis
officiũ suscipe nullatenus debet.
Bene autem dicit̄ qꝛ misit eos an
te faciẽ suã in oẽm ciuitatẽ ⁊ locuz
quo erat ipse venturus. Predica-
tores autem suos dñs sequit̄: q̄a
vbiqz p̄dicatio p̄uenit: ⁊ tunc ad
mentis nostre habitaculum domi
nus venit: quando verba exorta-
tionis precurrunt: atqz ꝑ hec veri
tas in mẽte suscipitur. Hinc nãqz
eisdem predicatoribus. Esaias di
cit. Parate viã dño: rectas facite
semitas dei nostri. Hinc illis psal-
mista ait. Iter facite ei qui ascen-
dit sup occasuz. Super occasum
nãqz dñs ascẽdit: qꝛ vñ in passio-
ne occubuit: inde maiorẽ suã glo-
riã resurgẽdo manifestauit. Su-
per occasuz videlicet ascẽdit: quia
mortẽ quã ꝑtulit: resurgẽdo cal-
cauit. Ei ergo qui ascẽdit sup oc-
casuz iter facim⁹: cũ nos eius glo-
riã v̄ris mẽtibus p̄dicam⁹: vt eas
⁊ ipse post veniẽs ꝑ amoris sui p̄
sẽtiã illustret. Missis ãt predica
torib⁹ quid dicat audiam⁹. Mes
sis quidẽ multa: oparij ãt pauci.
Rogate ergo dñm messis: vt mit
tat oparios in messez suã. Iã mes
sis multa sed oparij pauci sũt q̄d
sine graui loqui merore nõ possu
mus: qꝛ ⁊ si sunt qui bona audiãt
desunt qui dicãt. Ecce mũdus sa-
cerdotib⁹ plenus ẽ: sz tñ in messe
dei rarus valde ĩuenitur opator:
qꝛ officiũ quidẽ sacerdotale susce
pimus: sz opus officij nõ ĩplem⁹.
Sz pẽsate fratres carissimi: pẽsa-
te q̄d dĩ. Rogate dñz messis: vt
mittat oparios ĩ messez suã. Uos
ꝓ nobis petite: vt digne in vobis
opari valeamus: ne ab exortatio-
ne lingua torpeat: ne postꝙ̄ predi
catiõis locũ suscepim⁹: apud iu-
stuz iudicẽ nr̄a nos taciturnitas
addicat. Sepe enim ꝓ sua nequi
tia predicantiũ restringitur ligua
sepe vero ex subiectorũ culpa agi
tur vt ijs qui p̄sunt p̄dicatiõis ser
mo subtrahatur. Ex sua quippe
nequitia predicãtis lingua restri
gitur: sicut psalmista ait: Pecca-
tori autem dixit dominus quare
tu enarras iustitias meas? Et rur
sum. ex subiectorum vitio vox pre
dicantiũ prohibetur: sicut ad eze-
chielẽ dñs dicit linguam tuam
adherere faciam palato tuo ⁊ eris

mutus: ne quasi vir obiurgans: quia domus exasperans est. Ac si aperte dicat. Idcirco tollitur tibi predicationis sermo: quia dum me in suis actibus plebs exasperat: non est digna cui exortatio fiat. Ex cuius ergo vitio predicatoris sermo subtrahatur: non facile agnoscitur. Quia vero pastoris taciturnitas aliquando sibi: semper autem subiectis noceat: certissime scitur. Sed vtinam si ad predicationis virtutem non sufficimus: loci nostri officium in innocentia vite teneamus. Nam subditur. Ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos. Multi autem cum regiminis iura suscipiunt: ad lacerandos subditos inardescunt. Terrorem potestatis exhibent: et quibus prodesse debuerant: nocent. Et quia charitatis viscera nō habent: dn̄i videri appetunt: patres se esse minime recognoscunt. Humilitatis locum in elatione dn̄ationis imutant. Et si quando extrisecus blandiuntur intrinsecus seuiunt. De quibus alias veritas dicit. Ueniunt ad vos in vestimentis ouium: intrinsecus autem sunt lupi rapaces. Contra que omnia considerandum nobis est: quia sicut agni inter lupos mittimur: ut sensum seruantes inocentie: morsum malitie non habeamus. Qui enim locum predicationis suscipit: mala inferre non debet sed tolerare: vt ex ipsa sua mansuetudine iram seuientium mitiget: et pecatorum vulnera in aliis ipse afflictionibus vulneratus sanet. Quem et si quā do zelus rectitudinis exigit: vt erga subiectos seuiat: furor ipse de amore sit non de crudelitate: quatenus et iura disciplie foras exhibeat et itus paterna pietate diligat quos foris quasi insequendo castigat. Quod tunc bene rector exhibet: cum se ipse diligere p amorem priuatum nescit: cum nulla q̄ mūdi sūt appetit cū terrene cupiditatis oneribus nequaquam mentis colla supponit. Unde et subditur. Nolite portare sacculum neque peram: neque calciamenta et neminem per viam salutaueritis. Predicatori enim tanta debet in deo esse fiducia: vt ipse presentis vite sumptus quāuis non prouideat: tamen sibi hos non deesse certissime sciat: ne dū mens eius occupatur ad temporalia: minus aliis prouideat eterna. Cui etiam per viam neminem salutare conceditur: vt sub quanta festinatione iter predicationis pergere debeat ostendatur. Que verba si quis et p allegoriā velit intelligi ī sacculo pecunia clausa ē. Pecunia vero clausa est sapiā occulta. Qui igr sapie xbū hz: sz hoc erogar. p xio negligit: q̄si pecuniā ligatā in sacculo tenet. Unde scriptum est.

Sapiētia abscōdita ⁊ thesaurus occultus: que vtilitas in vtrisq;? Quid vero p peram nisi onera seculi? Et quid hoc loco per calciamenta: nisi mortuorum operū exēpla signātur: Qui ergo officiū pdicationis suscipit: dignum nō est vt onus seculariū negociorū portet ne dum eius colla hoc depmit ad predicanda celestia non adsurgat. Nec debet stultorum operū exempla cōspicere: ne sua opa credatur quasi ex mortuis pellib⁹ munire. Sunt ⁊ enim multi qui prauitatem suā: ex alienis prauitatibus tuentur. Quia enim alios talia fecisse considerāt: se hec facere licenter putant. Hi quid aliud faciunt nisi pedes suos ex mortuorū animaliū munire pellibus conant. Omnis vero qui salutat in via ex occasione salutat itineris: non ex studio optande eiusdem salutis. Qui igit nō amore eterne patrie sed pmiorū ambitu salutē audiētibus: pdicat q̄si in itinere salutat: q2 ex occasione ⁊ nō ex intētiōe salutē audientibus exoptat. Sequitur. In quācunq; domū intraueritis primū dicite: Pax huic domui Et si ibi fuerit filius pacis requiescet sup illam pax urā. Sin autē ad vos reuertet. Pax que ab ore pdicatoris offertur aut requiescit in domo si in ea filius pacis fuerit aut ad eundem pdicatorē reuertitur: q2 aut erit quisq; pdestinatus ad vitam ⁊ celeste verbum sequit qd audit aut si nullus audire voluerit ipse predicator sine fructu nō erit q2 ad eum pax reuertitur: qm̄ ei a dn̄o pro labore sui opis merces recōpensatur. Ecce autē q̄ peram ⁊ sacculū portare prohibuit sumptus ⁊ alimenta ex eadem predicatione cōcedit. Nā seqtur. In eadem autē domo manete: edentes ⁊ bibentes q̄ apud illos sunt. Dignus est enim operarius mercede sua. Si pax nostra recipit: dignum est vt in eadē domo maneamus edentes ⁊ bibentes q̄ apud illos sunt: vt ab eis terrena stipendia consequamur: quib⁹ premia patrie celestis offerimus. Unde et paulus hec ipsa pro minimo suscipiens dicit. Si nos vobis spiritalia seminauimus: dignū est vt vr̄a carnalia metamus. Et notandum quod subdit. Dignus ē operarius mercede sua. Quia iam de mercede sunt operis ipsa alimenta sustētationis: vt hic merces de labore pdicationis inchoet: que illic de veritatis visione perficit. Qua in re considerandū est qd vni nostro operi due mercedes debent: vna in via: altera in patria. Una q̄ nos in labore sustentat: alia que nos i resurrectiōe remunerat. Merces itaq; que i presenti recipitur. Hoc in nobis debet agere: vt ad sequētē mercedē robustius tendat. Uerus ergo quisq; pdicator nō ideo

predicare debet vt in hoc tempore mercedē recipiat: sed ideo mercedē recipere: vt predicare subsistat Quisquis nāq3 ideo p̄dicat vt hic vel laudis vel muneris mercedez recipiat: eterna proculdubio mercede se priuat. Quisquis vero vel per ea que dicit idō placere hoīb9 appetit vt dum placet qđ dicit: p eadē dicta nō ipse sed dn̄s ametur vel idcirco terrena stipēdia in p̄dicatione consequitur: ne a p̄dicationis voce per indigiētiam lasset: huic proculdubio ad recipiendam mercedē nil obstat in patria: q2 sū ptus sumpsit in via. Sed q̄d nos qđ tamē sine dolore dicere nō possumus q̄d nos o pastores agimus qui 7 mercedē cōseq̄mur 7 tamen oparij nequaq̄ sumus? Fructus quippe scē ecclesie in stipēdio quotidiano pcipimus: s3 tamē p eterna ecclesia minime in predicatiōe laboramus. Pensemus cuius dānationis sit: sine labore hic pcipere mercedē laboris. Ecce ex oblatione fidelium viuimus: sed nihil pro aīabus fidelium laboram9 Illa in nostrū stipēdiu3 sumimus que pro redimendis peccatis suis fideles obtulerūt: nec tn̄ cōtra peccata eadē vel orōnis studio vel p̄dicatōis vt dignū est insudamus. Uir p culpa sua quēpiā apta voce rep̄hēdimus 7 adhuc qđ ē grauius aliqn̄ si psona in hoc mundo potēs sit: eius forsitā 7 errata laudātur: ne si aduersef p iracundiā munus subtrahat qđ īpendebat. Sed debemus sine cessatione meminisse qđ de quibusdā ī osee scriptū est. Peccata populi mei comedent. Cur autē peccata populi comedere dicunt: nisi q2 peccata delinquentium fouent: ne tēporalia stipendia amittāt. Sed 7 nos qui ex oblationibus fidelium viuim9 quas illi pro peccatis suis obtulerunt: si comedimus 7 tacemus eorum proculdubio peccata manducamus Pensemus ergo cuius sit apud deum criminis peccatorum pretium māducare: 7 nihil contra peccata predicando agere. Audiamus quid beati iob voce dicitur. Si aduersū me terra mea clamat 7 cū ipa sulci eius deflent: Si fructus eius comedi absq3 pecunia. Terra 7 enim contra possessore3 suu3 clamat: quando ecclesia ɔtra pastorē suū iuste murmurat. Cui9 etiam sulci deflent: si corda audiētium que a p̄cedētibus sunt patribus predicationis voce 7 rigore ī uectionis exarata: vident aliquid qđ lugeāt de vita pastoris. Cuius videlicet terre fruct9 possessor bonus sine pecunia non manducat: q2 discretus pastor p̄rogat talētū verbi: ne ad dāpnationē suā de ecclesia stipendium sumat alimenti. Tunc enim de terra nostra cū pecunia fructus comedimus: qn̄ sumentes ecclesiastica subsidia: in p̄

dicatione laboram⁹. Precões nã q̃z vẽturi iudicis sum⁹. Quis ergo vẽturum iudicẽ nuntiat: si preco tacet. Proinde cõsiderãdum nobis ẽ: vt in quãtũ valet quisq̃z: in quãtum sufficit: ⁊ terrorẽ vẽturi iudicis ⁊ dulcedinẽ regni suscepte ecclesie insinuare cõtẽdat. Et q̃d vna eadẽq̃z exhortatiõe non sufficit: simul cũctos ãmonere debet ⁊ singulos in quãtum valet instruere: priuatis locutiõib⁹ edificare: exhortatione simplici fructũ in filiorꝫ suorum cordib⁹ querere debem⁹ nãq̃z pẽsare cõtinue q̃d apostolis dr̃: ⁊ p apostolos nobis Uos estis sal terre. Si igitur sal sum⁹: cõdire mẽtes fidelium debem⁹. Uos igit̃ q̃ pastores estis pẽsate q̃ dĩ aĩalia pascitis. De quibus ꝑfecto aĩalib⁹ deo p psalmistã dr̃. Aĩalia tua ĩhabitabunt in eã. Et sepe videmus q̃ petra salis brutis aĩalib⁹ ponit̃: vt ex eadẽ salis petra lãbere debeãt ⁊ meliorari. Quasi ergo iter bruta aĩalia petra salis debet eẽ sacerdos ĩ populis. Curare nãq̃z sacerdoti necesse ẽ: que singulis dicat vnũ quẽque q̃liter moueat: vt quisq̃s sacerdoti iũgitur: q̃si ex salis tactu. eterne vite sapore cõdiatur. Sal ẽni terre nõ sumus: si corda audientium nõ condimus. Q̃d ꝑfecto cõdimẽtũ ille veraciter ꝑxio ĩpẽdit: qui p̃dicatiõis verbũ non subtrahit. Sz tũc vere alijs recte p̃dicamus: si dicta rebus ostendimus si nos ipsi diuino amore cõpũgimur: ⁊ humane vite que sine culpa trãsire nequaq̃ põt: cotidianas maculas lacrimis lauamus. Tunc ãt de nobis vere compungimur: si studiose patrum precedentium facta pensamus: vt ex conspecta illorum gloria: ĩ nostris nobis oculis nostra vita sordescat Tunc vere compungimur: cum precepta dei studiose pscrutamur ⁊ per hec proficere ipsi contendimus: per que iam profecisse nouimus quos veneramur. Hinc est enim quod de moyse scriptum est Posuit ⁊ labrum eneum in quo lauarenter aaron ⁊ filij eius cum ingrederẽtur ĩ scã scõꝝ: quod fecit de speculis mulierum que excubabant in hostio tabernaculi. Labrum quippe eneum moyses ponit in quo sacerdotes lauari debeãt ⁊ scã scõꝝ ĩgredi: q̃ lex dĩ prius nos lauari ꝑ cõpũctionẽ p̃cepit vt nr̃a ĩmũditia ad penetrãdã secretorũ dei mũditiã nõ sit ĩdigna Quod bene de speculis mulierũ labrum perhibet factum que ad tabernaculi hostium indesinẽter excubabant. Specula quippe sũt mulierum precepta dei in quibus se scẽ aĩe semper aspiciunt: ⁊ si que in eis sunt feditatis macule deprehendunt: cogitationum vitia corrigũt: ⁊ q̃si renitẽtes vultus velut ex reddita imagĩe cõponunt. q̃

dū preceptis dñicis solerter intē/
dūt: i eis ꝓculdubio vel quid in
se celesti viro placeat: vel quid di/
spliceat agnoscūt. Que quādiu in
hac vita sūt eternū tabernaculū
igredi nequaꝗ̄ pñt. Sȝ tñ ad ho
stiū tabernaculi mulieres excubāt
qꝛ scē aīe ēt cū ifirmitate adhuc
carnis grauāť: amoꝛ tñ cōtinuo i
gressū eterni itroitꝰ obseruāt. mo
yses ergo labꝛū sacerdotibꝰ ꝺ spe
culis mulierū fecit: qꝛ lex dei laua
crū cōpūctiōis peccatorū nr̄oꝝ
maculis exhibet: dū ea ꝑ que scē
aīe supno spōso placuerūt: ituen
da nobˀ celestia p̄cepta ꝑ bet. Qui
bus si diligēter itēdamꝰ: interne
nr̄e imaginis maculas videmus.
Uidētes āt maculas: in penitētie
doloꝛe cōpūgimur. Cōpūcti vero
q̄si i labro de speculis mulierū la/
uamur. Est āt valde necessarium
vt cū de nob i cōpūctōe afficimur
ēt cōmissoꝝ nobis vitā zelemus.
Sic ergo amaritudo cōpūctiōis
afficiat: vt tñ a ꝓximoꝝ custodia
nō auertat. Quid. n. ꝓdest si amā
tes nos metipsos: relinquamus
ꝓximos. Et quid rursū ꝓdest si
amātes vel zelātes ꝓxios reliqua
mus nos metipsos. In oꝛnamen
to quippe tabernaculi bis tinctus
coccus offerri p̄cipitur: vt an̄ dei
oculos caritas nr̄a: dei ꝛ ꝓximi
amoꝛe coloꝛeť. Ille āt se vere dili/
git: qui pure diligit auctoꝛē. Tūc
ergo coccus bis tingiť: qn̄ erga
se ꝛ ꝓximū ex amoꝛ veritatis an
mus iflāmať. Sȝ iter hec sciēdū
nobˀ ē: vt sic exerceatur zelus recti
tudinis cōtra praua acta ꝓximo/
rū: quatenꝰ i feruoꝛ districtionis
nullo mō relinquatur ꝟtus man/
suetudinis. Ira ꝛ. n. sacerdotis ne
quaꝗ̄ debet eē p̄ceps ꝛ ꝑturbata
sed magis ex cōsilij grauitate me
tuēda. Et poꝛtare igitur debemus
quos coꝛrigimus: ꝛ coꝛrigere q̄s
poꝛtamꝰ. Ne si ex vtroqȝ vnū de
fuerit: vel i feruoꝛe vel in mansue
tudine actio sacerdotalis non sit.
Hinc nāqȝ ē ꝙ in tēpli ministerio
in basibꝰ tēpli sculptoꝛio ope leo
nes. ꝛ boues. ꝛ cherubi expressa
sunt. Cherubi quippe ē plenitu/
do scientie. Sȝ quid ē ꝙ in basibꝰ
nec leōes sine bobꝰ: nec boues si/
ne leonibꝰ sunt? Quid. n. aliud ꝺ
signāt bases in tēplo: nisi sacerdo
tes i ecclesia. Qui dū sollicitudinē
regiminis tollerāt. quasi more ba
sium sup ipositum onus poꝛtant.
In basibus igitur cherubim exp̄/
mitur: qꝛ decet nimirū vt sacerdo
tum pectoꝛa: plenitudīe sciē sint re
fecta. Per leōes autē terroꝛ seueri
tatis. ꝑ boues vero patientia mā/
suetudinis figuratur. Itaqȝ in ba
sibus nec leones sine bobus: nec
boues sine leonibus exprimuntur
quia semper in sacerdotali pecto/
re cum terroꝛe seueritatis custodi
ri debet virtus mansuetudinis:
vt iram mansuetudo cōdiat: ꝛ eā

dem mansuetudinē si fortasse dis/soluta sit: zelus districtiōis accendat. Sed ista cur loquimur cū adhuc plerosqȝ grauari factis atrocioribus videamus? Uobis enim sacerdotibus lugens loquor: q2 nō nullos vr̄m cū p̄mijs facere ordinationes agnouimus: spiritalem gratiam vendere: 7 de alienis iniq̄tatib⁹ cū peccati dāno tēporalia lucra cumulare. Cur ergo ad memoriā vr̄am nō redit: qđ vox dn̄i ca p̄cipiēs dicit: gratis accepistis gratis date? Cur nō añ mētis oculos reuocat: q̄ tēplū redēptor noster ingressus: cathedras vēdētiū colūbas euertit: 7 nūmulariorū effudit es. Qui nāqȝ sūt in tēplo di hodie q̄ colūbas vēdunt: nisi q̄ in ecclesia p̄tiū de īpositōe manus accipiunt. Per quā videlicet īpositionē sp̄us scūs celitus dat̄: Colūba igit̄ vendit̄: q2 manus īpositio p̄ quā sp̄us scūs accipit̄: ad p̄ciū p̄bet̄. Sed redēptor n̄r cathedras vendētium colūbas euertit: q2 taliū negotiatoꝝ sacerdotiū destruit. Hinc est q̄ sacri cānones symoniacā heresē dānāt 7 eos sacerdotio priuari p̄cipiunt: q̄ de largiendis ordinib⁹ p̄tium accipiunt. Cathedra ergo vendentiū colūbas euertitur: qn̄ ij q̄ spiritalem grām vendāt: vel ante humanos vel añ dei oculos sacerdotio p̄uant̄. Et q̄dem multa sunt alia p̄positorū mala q̄ mō humanos oculos latēt

Et plerūqȝ se pastores scōs hoībus exhibent: atqȝ in oculis sui videri turpes ante īterni arbitris oculos non erubescunt. Ueniet veniet profecto ille dies: nec longe in quo pastorum pastor appareat: 7 vniuscuiusqȝ facta in publicum deducat. Et qui modo subditorum culpas per prepositos vlciscitur: tunc prepositorum mala per semetipsum seuiens dānat. Unde 7 ingressus in templum se quasi flagellum de funiculis fecit: 7 de domo dei prauos negociatores eiciens: cathedras vendentium columbas euertit: quia subditorum quidem culpas per pastores percutit: sed pastorum vitia per semetipsum ferit. Ecce modo hominibus negari potest: quod latenter agitur: ille certe iudex venturus est: cui tacendo q̄sqȝ se non potest celare quem negando non potest fallere. Et aliud fratres charissimi quod me de vita pastorum vehementer affligit: sed necui hoc iniuriosum videatur fortasse quod assero me quoqȝ pariter accuso. Quamuis barbarici temporis necessitate cōpulsus valde his inuit⁹ iaceo. Ad exteriora enim negotia dilapsi sumus: 7 aliud ex honore suscepimus atqȝ aliud officio actionis exhibemus. Ministerium predicationis relinquimus: 7 ad penā nostram epī vt video vocamur: qui

honoris nomen non virtutē tene
mus. Relinquit namqꝫ deū ij q̄
nobis cōmissi sunt ⁊ tacemus. In
prauis actionibus iacent: ⁊ corre
ptionis manum non extendimus
Quotidie per multas neq̄ias pe
unt ⁊ eos ad infernuꝫ tendere ne
gligenter videmus. Sed qm̄ nos
vitam corrigere valeamus alienā
qui negligimus nostram? Curis
enim ſecularibus intenti tanto in
ſenſibiliores intus efficimur: quā
to ad ea q̄ foris ſunt ſtudioſiores
videmur. Uſu quippe enī terre-
ne a celeſti deſiderio obdureſcit
animus: ⁊ dū ipſo ſuo vſu durus
efficitur per actionem ſeculi: ad ea
emoliri non valet: que pertinēt ad
charitatem dei. Unde bene ſcā
eccleſia de mēbris ſuis infirmāti-
bus: dicit. Poſuerunt me cuſtodē
in vineis: vineam in eā non cuſto
diui. Uinee quippe noſtre actio-
neſ ſūt quas vſu cotidiani laboris
excolimuſ. Sed cuſtodes in vine
is poſiti noſtram vineam minime
cuſtodimus q2 dū extraneis acti-
onibus implicamur: miniſterium
actionis noſtre negligimus. Nul
lum puto fratres chariſſimi ab ali
is maius preiudicium: q̄ꝑ a ſacer-
dotibus tollerat deus quādo eos
quos ad aliorū correptionē poſu
it: dare de ſe exēpla prauitatis cer
nit: quādo ipſi peccamus qui con
peſcere peccata debuimus. Plerū
qꝫ qđ eſt grauius ſacerdotes qui
propria dare debuerant: etiā alie
na diripiunt. Plerūqꝫ ſi quos hu
militer ſi quos continentur viuere
inſpiciunt irrident. Conſiderate
ergo quid de gregibꝰ agat: quā-
do lupi paſtores fiunt ij enim cu-
ſtodiam gregis ſuſcipiunt: qui in-
ſidiare gregi dominico non metu
unt: cōtra quos lupos greges cu
ſtodire debuerunt. Nulla anima-
rum lucra querimuſ: ad noſtrā co
tidie ſtudia valeamus terrena cō-
cupiſcimus: humanam gloriā in-
tenta mēte captamus: Et q2 eo ip
ſo quo ceteris prelati ſumus ad a-
genda quelibet maiorem licentiaꝫ
habemus: ſuſcepte benedictionis
miniſterium: vertimus ad ambiti
onis augumentum. Dei cauſas re
linquimus: ad terrena negotia va
camus. Locum ſanctitatis accipi
mus: ⁊ terrenis actibus implica-
mur. Impletum eſt in nobis pro-
fecto qđ ſcriptū ē. Et erit populuſ
ſicut ſacerdos. Sacerdos eniꝫ nō
diſtat a populo: qm̄ nullo vite ſue
merito vulgi trāſcēdit actōeꝫ. Im
ploremus hyeremie lachrymis ꝯ
ſiderātes mortē noſtrā ⁊ deplorā
tes dicamꝰ. Quomō obſcuratum
eſt aurum: mutatus eſt color opti
mus diſperſi ſunt lapides ſanctu-
rij in capite omnium plateaꝝ. Au
ruꝫ quippe obſcuratū eſt: q2 ſacer
dotum vita quondā ꝑ gloriā vir-
tutū clara: nūc ꝑ actiones infimaſ
oſtdit reproba. Color optimus ē

mutat⁹ q2 ille scitat; habit⁹ p terrena ꝛ abiecta opa ad ignominiã despectõis venit. Lapides vo scĩarũ itrinsecus hẽbant nec sumebãtur in sũmi sacerdotis corpe: nisi cũ i scã scõꝝ ingrediens in secreto sui cõditoris apparebat. Nos ergo sumus fratres charissimi: nos sumus lapides scĩarij: q̄ apparere semp debemus i secreto dei: quos nũquã necesse est foris cõspici: id est nunquã in extraneis actib⁹ videri. Sed dispersi sunt scĩarij lapides in capite oĩum plateaꝝ q2 ij qui per vitã ꝛ orationẽ int⁹ semper esse debuerãt: p vita reproba foris iacẽt. Ecce iã pene nulla ẽ seculi actio quã nõ sacerdotes administrent. Dum ergo in scõ habitu constituti exteriora sunt que exhibẽt quasi scĩarij lapides foris iacẽt. Quia enim greca voce platea latine altitudo vocat᷑: scĩarij lapides in plateis iacẽt: cũ religiosi q̄q3 lata mũdi itinera sectant᷑. Nec solũ in plateis sed ꝛ in capite plateaꝝ dispersi sunt: q2 ꝛ per desiderium huius mũdi opa pagunt ꝛ tamẽ de religioso habitu culmẽ honoris q̄rũt. In capite ergo plateaꝝ dispersi sunt: q2 ꝛ iacẽt p ministeriũ operis: ꝛ honorari volũt de imagine scĩtatis. Quãto autez mundus gladio feriatur aspicitis: quibus quotidie percussionib⁹ intereat populus videtis. Cui⁹ hoc nisi nr̄o precipue peccato agũtur?

Ecce depopulate vrbes euersa castra ecclesie ac monasteria destructa: in solitudinez agri redacti sũt: Sed nos pereunti populo auctores mortis existimus: qui esse debuimus duces ad vitã. Ex nr̄o ꝛ eniz peccato populi turba prostrata est q2 faciẽte nr̄a negligẽtia ad vitã erudita nõ est. Quid aũt aĩas hoĩum nisi cibũ dñi dixeriz? Que ad hoc sũt cõdite vt in eius corpore trahiciãtur: id est vt in eterne ecclesie augumentũ tendãt. Sed huius cibi condimẽtũ nos esse debuimus sicut eniz paulo superius prefati sumus: missis predicatoribus dicit᷑ vos estis sal terre. Si igit᷑ cibos dei est populus: condimentũ cibi sacerdotes esse debuerunt. Sed q2 dũ nos ab orõnis ꝛ eruditionis scẽ vsu cessamus: sal in fatuatũ est: condire nõ valet cibum dei. Atq3 id circo ab auctore non sumit᷑: q2 exigẽte fatuitate nostra minime cõdit᷑: Pẽsemus eniz qui nũq̄ p linguã nostrã cõuersi: qui de peruerso suo ope nr̄a increpatione correpti penitẽtiã egerũt q̄s luxuriã ex nostra eruditiõe desern it: quis auaritiã: quis supbiã declinauit? Pẽsemus q̄d lucrũ deo nos fecimus q̄ accepto talẽto ab eo ad negotiũ missi sumus. Et eniz dic᷑. Negociamini dũ venio: Ecce iaz venit: ecce de nr̄o negotio lucrũ requirit. Quale eniz aĩaꝝ lucrũ de nr̄a negotiatiõe monstrabimus q̄

eius cõspectui aiaꝝ manipulos ꝺ
ꝑdicatõis nr̃e segete illaturi sum⁹
Ponamus ante oculos nr̃os illuꝫ
tãte districtiõis diẽ quo iudex ve
niet: ⁊ rationẽ cũ seruis qb⁹ talẽta
tradidit ponet. Ecce in maiestate
terribili inter angelorũ ⁊ archãge
lorũ choros videbit̃. In illo tãto
examine electorũ oiuꝫ reproborũ
multitudo deducet̃ ⁊ vnusquisqꝫ
q̇d sit opatus ostẽdet̃. Ibi petrus
cũ iudea cõuersa quã post se traxit
apparebit. Ibi paulus cõuersum
vt ita dixerim mundũ ducẽs. Ibi
ãdreas post se achaiã. Iohẽs asiã.
thomas indiã i cõspectu sui regis
cõuersaꝫ ducet. Ibi oẽs dñici gre-
gis arietes cũ aiarũ lucro appare
bũt: q̇ scis suis ꝑdicationibus deo
post se subditũ gregẽ trahũt. Cũ
igit̃ tot pastores cũ gregib⁹ suis
añ eterni pastoris oculos venerit
q̇d nos miseri tũc dicturi sumus.
q̇ ad dñꝫ nr̃m post negotiũ vacui
redimus. Qui pastorũ nomẽ ha-
buimus ⁊ oues q̃s: ex nutrimẽto
nr̃o debeamus ostẽdere nõ habe
mus. Hic pastores vocati sumus
⁊ ibi gregẽ nõ ducimus. Sed nũ
q̇d si nos negligimus omp̃s dñs
deserit oues suas. Nullomõ. Nã
ipse eas sicut p ꝓphãꝫ pollicit⁹ ẽ:
p semetipsuꝫ pascit: oẽsqꝫ quos ꝑ
ordinauit ad vitã flagelloꝝ stimu
lis aut cõpũctiõis spũ erudit. Et p
nos q̇dẽ fideles ad scm̃ baptisma ve
niũt: nr̃is ꝑcib⁹ bñdicunt̃. Et p i

positioneꝫ nostraꝝ manuũ a deo
spm̃ scm̃ accipiunt: atqꝫ ipsi ad re
gnũ celoꝝ ꝑtingunt. Et ecce nos
p negligẽtiã nostrã deorsuꝫ tẽdi-
mus. Ingrediũtur electi sacerdo-
tuꝫ manib⁹ expiati celestẽ patriaꝫ
⁊ sacerdotes ipi p vitã reprobã ad
iferni supplicia festinãt. Cui ergo
rei cui similes dixerim sacerdotes
malos nisi aque baptismatis q̇ pec
cata baptiçatorũ diluẽs illos ad
regnũ celeste mittit: ⁊ ipsa postea
in cloacas descendit. Timeamus
hec frẽs charissimi: cõueniat actõi
nostre ipsuꝫ ministerium nr̃m. De
peccatorũ nostrorũ quotidie rela
xatione cogitemus: ne nostra vita
nequiter pecca to obligata remane
at: p quã omp̃s deus quotidie ali
os soluit. Cõsideremus sine cessa
tione q̇d sumus: pensemus nego-
tiũ nostrũ: pensemus pondus qꝺ
suscepimus: Faciamus nobiscuꝫ
q̃tidie ratõis q̃s cũ nr̃o iudice ha
beamus. Et sic debemus agere cu
rã nr̃i vt nõ negligamus curã ꝓxi
mi vt q̇sq̇s ad nos iũgit̃. ex lingue
nr̃e sale cõdiat̃. Cũ vacãtẽ quẽpiã
⁊ lubricũ videmus: admonẽd⁹ ẽ:
vt ꝯtiuo frenare studeat iniq̇tateꝫ
suã: q̃tenus p hoc qꝺ liceat discat
supare qꝺ nõ lꝫ. Cũ ꝯiugatũ vide
dem⁹ admonẽdus ẽ vt sic exerceat
curã seculi: ne postpõat amorẽ di
Sic placeat volũtati ꝯiugis: vt ñ
displiceat conditori. Cũ clericũ vi
dem⁹: admonẽdus ẽ q̃tenus sic vi
uat: vt exẽplũ vite sue secularibus

prebeat: ne si quid in illo iniustum reprehenditur: ex eius vitio ipsa religionis nostre estimatio grauetur. Cum monachum videmus: admonendus est: vt reuerentiam habitus sui: in actu: in locutione: in cogitatione sua semper circũspiciat: vt ea que mũdi sunt perfecte deserat: ꝛ quod ostendit humanis oculis habitu: hoc ante dei oculos moribus pretendat. Iste itaqꝫ iaꝫ sanctus ē: admoneatur vt crescat. Ille vero adhuc iniquus est admoneat vt se corrigat. Quatenus quisquis se ad sacerdotem iunxerit sale sermonis illius conditus recedat. Hec fratres charissimi vobiscum sollicite cogitate: hec proximis vestris impendite. Omnipotenti deo fructum vos reddere de negotio quod accepistis parate. Sed ista que dicimus meliꝰ apud nos orando ꝙ loquendo obtinebimꝰ. Oremus dominum qui nos pastores in populo vocari voluit: pareret quesumus: vt hoc quod humano ore dicimur: in eius oculis esse valeamus. Dñc in passione ſꝫ ioãnem. Capitu. viij.

In illo tempore dixit ihs turbis Quis ex vobis arguet me de peccato? Si veritateꝫ dico vobis: quare nõ creditis mihi.

Omelia octaua decima sci gregorij pape habita ad populum in basilica beati petri apostoli.

Pensate fratres charissimi mansuetudinem dei relaxare peccata venerat ꝛ dicebat. Quis ex vobis arguet me de peccato. Nõ dedignatur ex ratione ostendere se peccatorem non esse q̃ ex diuinitatis virtute poterat ꝛ peccatores iustificare. Sed terribile est valde quod sequitur. Qui est ex deo verba dei audit propterea vos nõ auditis: qꝛ ex deo nõ estis. Si enim ipse verba dei audit qui ex deo est ꝛ audire verba eius non põt quisquis ex illo non est: interroget se vnusquisqꝫ: si verba dei ĩ aure cordis percipit: ꝛ intelligit vnde sit. Celesteꝫ patriã desiderare veritas iubet: carnis desideria conteri: mundi gloriam declinare: aliena nõ appetere propria largiri. Pẽset ergo vnusquisqꝫ vestrũ apud se si hec vox dei in cordis eius aure conualuit: ꝛ quia iaꝫ ex deo sit agnoscit. Nã sunt nõ nulli qui precepta dei nec aure corporis percipere dignant̃ ꝛ sunt non nulli qui hec quidẽ corporis aure percipiunt: sed nullomodo ea mentis desiderio cõplectuntur. Et sunt non nulli qui libẽter verba dei suscipiũt: ita vt etiã in fletibus compũgant̃: sed post lachrymarũ tẽpus ad iniquitateꝫ redeũt. Hij profecto verba dei nõ audiunt qꝛ hec exercere in ope cõtẽnunt Vitã ergo vestrã fratres charissimi ante mentis oculos reuocate: ꝛ alta cõsideratõe pertimescite: hoc qd̃ ex ore veritatis sonat.

Propterea vos non auditis: q2 ex deo non estis. Sed hoc quod veritas de reprobis lóquitur: ipsi hoc de semetipsis reprobi suis operibus ostendũt. Nã sequitur Responderũt igitur iudei ⁊ dixerũt ei Nõne bene dicimus nos q2 samaritanus es tu ⁊ demoniũ hẽs? Accepta aũt tanta contumeliã: quid deus respondeat audiamus. Ego demoniũ non hẽo, sed honorifico patrẽ meũ ⁊ vos ihonorastis me. Quia enim samaritanus interpretatur custos ⁊ ipse veraciter custos est: de quo psalmista ait. Nisi dominus custodierit ciuitatẽ: in vanũ vigilat qui custodit eã. et cui p esaiã dr. Custos quid d nocte: custos qd d nocte? rñdere noluit dñs samaritanus nõ sum: sed ego demoniũ non hẽo. Duo quippe ei in contumelia illata fuerant: vnũ negauit: alterũ tacẽdo consensit Custos nãq3 humani generis venerat ⁊ si samaritanũ se non eẽ diceret: eẽ se custodem negaret. S3 tacuit quod recognouit ⁊ patienter reppulit qd dictũ fallaciter audiuit dicẽs. ego demoniũ nõ habeo. In quibus verbis quid aliud q̃ superbia nostra confunditur. Que si exagitata vel leuiter fuerit: atrociores iniurias reddit q̃ acceperit. Facit mala que põt minat ⁊ que facere non potest. Ecce iniuriã suscipiens deus nõ irascitur: non cõtumeliosa verba respondit. Qui si eisdẽ ista dicentibus respondere voluisset: demoniũ vos habetis: verũ pfecto diceret: q2 nisi impleti demonio essent tam puersa de deo loqui non possent. S3 accepta iniuria ẽt qd verũ erat dicere veritas noluit: ne nõ dixisse veritatez sed puocatus cõtumeliã reddidisse videret. Ex re quid nobis innuitur nisi vt eo tpe quo a proximis ex falsitate cõtumelias accipimus eorũ ẽt vera mala taceamus: ne ministeriũ iuste correctionis inarma vertamur furoris? S3 q2 quisquis dei zelo vtitur a prauis hominibus dehonestat: in semetipso nobis dominus patientie prebuit exemplũ. qui ait. Sed honorifico patrẽ meũ: ⁊ vos ihonorastis me. S3 quid nobis ad ista faciendum sit: adhuc exemplo nos ámonet cũ subiungit. Ego autez non quero gloriã meã: est qui querat ⁊ iudicet. Scimus certe q̃ scriptũ est quia pater omne iudiciũ dedit filio: ⁊ tamẽ ecce isdẽ filius iniurias accipiens gloriã suam nõ querit illatas contumelias patris iudicio reseruat: vt nobis pfecto insinuet quãtu3 nos eẽ patiẽtes debemus: dũ se adhuc vlcisci nõ vult ⁊ ipse qui iudicat. Cũ vero malorũ peruersitas crescit: nõ solũ predicatio frangi non debet: sed etiã augeri. Qd suo dñs exẽplo nos ammõet: qui postq̃ hẽre demoniũ

dict⁹ ē predicatiōis sue bñficia lar gim⁹ ipēdit dicēs. Amē amē dico vobis si quis sermonē meū serua uerit mortē nō videbit in eternuȝ Sȝ sicut bonis necesse ē vt melio res ēt p cōtumelias existāt ita sp reprobi de beneficio peiores fiūt Nā accepta pdicatiōe iterū dicūt Nūc cognouimus q̄ demonium hēs. Qr. n. eterne morti inheserāt ꝛ eandē mortē cui inheserāt non videbāt: duȝ solā mortē carnis as piciunt: in veritatis sermonē cali gabāt dicētes. Abrahaȝ mortuus ē ꝛ pphete: ꝛ tu dicis si quis ser monē meuȝ seruauerit: nō gusta bit mortē in eternū. Uñ ꝛ ipsi ve ritati eundē abrahā ꝛ pphetas q̄ si venerātes preferūt. Sed apta nobis rōne oñdit: q̄ qui dñm ne sciunt: dei quoqȝ famulos falso ve nerant. Et notāduȝ q̄ vidit eos dñs apta sibi ipugnatiōe resistere ꝛ tñ se eis iterata nō desinit voce p dicare dicēs. Abrahā pr̄ vester ex ultauit vt videret diē meuȝ ꝛ vidit ꝛ gauisus ē. Tūc quippe diē dñi abrahā vidit: cuȝ i figura summe trinitatis tres angelos hospitio suscepit. Quibus pfecto susceptis sic trib⁹ q̄si vni locut⁹ ē: q̄ ꝛ si in p sonis numerus trinitat̄ ē i nā vni tas diuinitatis. Sȝ carnales mē tes audientiuȝ oculos a carne nō subleuāt. Cuȝ i eo solaȝ carnis eta tē pensāt dicētes. Quinquaginta ānos nundū hēs ꝛ abrahā vidi sti. Quos benigne redēptor no ster a carnis sue ituitu submouet ꝛ ad diuinitatis cōtēplationē tra hit dicēs. Amen amē dico vobis ante q̄ abrahā fieret ego suȝ. An te. n. preteriti tpis ē: sum psentis Et q̄ pteritū ꝛ futur̄ tps diuini tas nō hȝ: sed sp eē hȝ: nō ait ante abrahaȝ ego fui: sed ante abrahaȝ ego suȝ. Unde ꝛ ad moysen dicit Ego suȝ qui suȝ. Et dices filijs is rael qui est misit me ad vos. Ante ergo vel post abrahā eē hūit: qui ꝛ accedere potuit p exhibitionē psentie ꝛ recedere p cursuȝ vite. Ueritas vero sp eē hȝ q̄ ei quic q̄ nec priori tpe icipitur nec subse quenti terminat̄. Sed sustinere ista eternitatis verba mētes infi deliū nō valētes: ad lapides cur runt: ꝛ quē itelligere nō poterant obruere querebant. Quid aūt cō tra furorē lapidantiuȝ domin⁹ fe cerit ostēdit: cū ptinus subinfer tur. Jesus aūt absondit se: ꝛ exi uit d̄ tēplo. Mir̄ valdē frēs ca rissimi: cur psecutores suos domi nus se se abscodēdo declinauerit qui si diuinitatis sue potentiā ex ercere voluisset: tacito nutu men tis in suis eos ictib⁹ ligaret: aut i penam subite mortis obrueret. Sed qui pati venerat: exercere iudiciuȝ nolebat. Certe sub ipso passionis tpe: ꝛ quātuȝ poterat ostēdit: ꝛ tñ hoc ad qd̄ venerat p tulit. Nā cuȝ psecutorib⁹ suis se querentibus diceret ego sum sola hac voce coruȝ supbiaȝ pculit: ꝛ

oēs in terrā ꝓstrauit. Qui ergo ⁊ hoc i loco potuit manus lapidantiū nō se abscōdēdo euadere cur abscōdit se nisi ꝙ hō iter hoies factus redēptor noster: alia nobis verbo loquit̄: alia exēplo. Quid āt nobis hoc exēplo loquit̄: nisi vt ēt cuȝ resistere possum⁹ irā sup bientiuȝ humiliter declinem⁹. Vnde ⁊ p paulus dr̄. Date locum ire. Quanta humilitate irā ꝓximi fugere debeat ppendat hō si furores irascentiuȝ declinauit de⁹. Nemo ergo se ꝯtra acceptas cōtumelias erigat nemo ꝯuicijs ꝯuitium reddat. Imitatiōe ⁊.n. dei glorio sius ē iniuriaȝ tacendo fugere ꝙ respōdēdo supare. Sȝ ꝯtra hoc supbia dicit i corde. Turpe est vt accepta iniuria taceas. Quisquis ꝯspicit q̄ꝛ ꝯtumeliā accipis ⁊ taces: nō putat q̄ꝛ patiētiā exhibes ſȝ crimē agnoscis. Sed vnde vox ista i corde nostro ꝯtra patiētiaȝ nascit̄ nisi q̄ꝛ i imis cogitatiōeȝ figim⁹. Et duȝ i terra gloriā q̄rim⁹ placere ei q̄ nos de celo ꝯspicit nō curam⁹. Accepta ergo ꝯtumelia meditemur i ope vocē dn̄i. Ego nō q̄ro gloriaȝ meaȝ: ē qui q̄rat ⁊ iudicet. Hoc aūt qd̄ de dn̄o scriptuȝ ē: abscōdit se: itelligi ⁊ aliter pōt. Multa q̄ppe iudeis p̄dicauerat: ſȝ p̄dicatiōis ei⁹ verba deridebant. Deteriores quoq̧ ex p̄dicatiōe facti sūt qui vsq̧ ad iaciēdos lapides puenerūt. Et quid abscōdendo se domin⁹ signat nisi quod eis ipsa veritas absconditur: qui eius sequi verba contēnūt. Ea q̄ppe quaȝ nō iuenit humileȝ: veritas fugit mentē. Et ꝙ multi sunt hodie qui iudeoꝛuȝ duritiaȝ detestant̄ q̄ꝛ predicatiōes domini audire noluerunt: ⁊ tamē quales illos arguunt fuisse ad fideȝ: tales ipsi sunt ad opationeȝ. Precepta dei audiūt: miracula cognoscunt sed cōuerti a suis prauitab⁹ renuunt. Ecce vocat ⁊ redire volumus ecce sustinet ⁊ eius patientiaȝ dissimulamus. Duȝ ergo temp⁹ est fratres: prauitateȝ suaȝ vnusquisque deserat: dei patientiaȝ ptimescat. Ne quē nūc trāquillus despicit. iratuȝ postmoduȝ euadere nequaquaȝ possit. ſȝ matheū. ca: 20.

In illo tpe. Dixit ih̄s discipulis suis. Simile ē regnū celoꝝ hōi patrifamilias q̄ exijt p̄rio mane ꝯducere oparios i vineaȝ suaȝ. Et reliq̄.

Omelia decimanona lectiōis eius sci gregorij pape hita ad populū i basilica beati Laurētij.

In explanatiōe sua multa ad loquēdū sci euāgelij lectio postulat: ꝙ volo si possū sb̄ breuitate ꝯstrigere ne vos ⁊ extēsa ꝓcessio ⁊ plixa expō videatur onerar̄. Regnū celoꝝ hōi patrifamilias simile dr̄ q̄ ad excolēdaȝ vineaȝ suā oparios conducit. Quis xo p̄rifamilias similitudinē recti⁹ tenet ꝙ conditor nr̄ qui

regit q̃s ꝯdidit et electos suos sic
in hoc mundo possidet: quasi sub
iectos dñs in domo. Qui hẽt vine
am vniuersam scilicet ecclesiam:
que ab abel iusto vsq̃ ad vltimum
electum qui in fine mundi nasci/
turus est: quot scõs ꝓtulit: quasi
tot palmites misit. Hic itaq̃ pat
familias ad excolendã vineam su
am: mane hora tertia: sexta: nona
⁊ vndecima oꝑarios conducit: q̃
a mundi huius initio vsq̃ ad finẽ
ad erudiendã plebẽ fideliũ predi
catores congregare non desistit.
Mane ⁊ eni mũdi fuit: ab adam
vsq̃ ad noe. Hora vero tertia: a
noe vsq̃ ad abrahã. Sexta quo/
que ab abrahã vsq̃ ad moysem.
Nona aũt a moyse vsq̃ ad aduẽ
tũ dñi. Undecima vero: ab aduẽ/
tu dñi vsq̃ ad finẽ mũdi. In qua
predicatores sancti apostoli mis/
si sunt qui mercedem plenã ⁊ tar/
de venientes acceperunt. Ad erudi
endã ergo dñs plebẽ suã quasi ad
colendã vineã suã: nullo tpe de/
stitit operarios mittere. Quia ⁊
prius ꝑ patres: ⁊ postmodũ ꝑ le/
gis doctores ⁊ ꝓphas. Ad extre
mum vero per apostolos dũ ple/
bis sue mores excoluit: quasi per
operarios ĩ vinee cultura magno
pere laborauit. Quãuis in quoli/
bet modulo vel mensura. quisq̃s
cũ fide recta bone actiõis extitit
huius vinee oꝑarius fuit. Opera
tor ergo mane: hora tertia: sexta:
⁊ nona antiquus ille hebraicus po
pulus designatur: qui in electis
suis ab ipso mundi exordio dum
recta fide dominũ studuit colere:
quasi nõ desistit in vinee cultura
laborare. Ad vndecimã vero gen
tiles vocantur. quibus ⁊ dicitur
Quid hic statis tota die ociosi.
Qui enim transacto tã longo mũ
di tempore pro vita sua laborare
neglexerant: quasi tota die ociosi
stabant. Sed pensate fratres q̃d
inquisiti respondeãt. Dicũt. n. q̃
nemo nos conduxit. Nullus q̃p
pe ad eos patriarcha: nullus pro
pheta venerat. Et quid est dicere
ad laborem nemo nos conduxit:
nisi vite nobis vias nemo predica
uit. Quid ergo nos a bono opere
cessantes in excusatiõe nostra di/
cturi sumus qui pene a matris vte
ro ad fidẽ venimus: qui verba vi
te ab ipsis cunabulis audiuimus
qui ab vberibꝰ scẽ ecclesie potũ su
perne p̃dicatiõis sumpsimꝰ cũ la
cte carnis. Possumꝰ vero ⁊ easdẽ
diuersitates horarũ ẽt ad vnum
q̃nq̃ hoĩe ꝑ etatũ momenta di/
stinguere. Mane quippe nostri ĩ
tellectꝰ pueritia ẽ. Hora ãt tertia
adolescentia ĩtelligi põt: q̃ quasi
iã sol ĩ altũ ꝓficit: cũ calor etatis
crescit. Sexta vero iuuẽtus ẽ: q̃
velut ĩ cẽtro sol figit̃ dũ ĩ ea pleni
tudo roboris solidat̃. Nõa ãt se
nectꝰ ĩtelligit̃ ĩ q̃ velut sol ab alto
axe descẽdit q̃ etas a calore iuuẽ

tutis deficit. Undecima vero hora ē ea etas que decrepita vel veterana dicitᷓ. Unde greci valde seniores nō gerōtas: sed pbr̄os appellāt: ut plusq̄ senes esse insinuerit quos ꝓuectiores vocāt. Quia ergo ad vitā bonā alius in pueritia: alius in adolescentia: alius in iuuentute: alius in senectute: aliꝰ in decrepita etate pducitᷓ: quasi diuersis horis opari ad vineaꝫ vocantᷓ. Mores ergo v̄ros fratres aspicite: ꝛ si iā dei opaij estis videte. Penset vnusquisq̄ quid agat: ꝛ cōsideret si in dei vinea laborat. Qui.n.in hac vita ea que sua sunt querit adhuc ad domini cā vineā nō venit. Illi nāq̄ d̄o laborāt: qui nō sua sed lucra dominica cogitāt: qui zelo caritatis studio pietatis inseruiunt: aīabꝰ lucrandis inuigilāt perducere ꝛ alios secū ad vitā festināt. Nā qui sibi viuit: qui carnis sue voluptati pascitᷓ: recte ociosus redarguitur q̄ fructū diuini opis non sectatᷓ. Qui vero ꝛ vsq̄ ad etatē vltimaꝫ deo viuere neglexit: quasi vsq̄ ad vndecimā ociosus stetit. Unde recte vsq̄ ad vndecimā torpētibus d̄r. Quid hic statis tota die ociosi. Acsi dicatᷓ aperte. Et si deo viuere in pueritia ꝛ in iuuētute noluistis saltē in vltima etate respicite: ꝛ ad vite vias cū iā laboraturi multū nō estis vel sero venite. Et tales ergo p̄rfamilias vocat. ꝛ plerūq̄ ante remuneratᷓ: q̄ priꝰ ad regnū de corpore exeūt q̄ ij qui i pueritia ad regnū vocati eē videbantᷓ. An nō ad vndecimā venit latro. Qui ꝛ si nō habuit per etateꝫ: habuit tamē sero per penam. Quid deum in cruce cōfessus est ꝛ pene cū voce sentētie spiritū exalauit vite. A nouissimo aūt reddere denariū paterfamilias cepit q̄ ad paradisi requiē priꝰ latronem q̄ petrū perduxit. Quanti p̄res ante legē: quāti sub lege fuerunt ꝛ tamē ij qui in domini aduentu vocati sunt. ad celorū regnū sine aliqua tarditate peruenerunt. Eundeꝫ ergo denariū acceperūt qui laborauerunt ad vndecimaꝫ queꝫ expectauerūt toto d̄siderio ꝛ qui laborauerūt ad primā. quia equalē vite eterne retributionem sortiti sunt cū his qui a mundi initio vocati fuerāt: ij qui in mūdi fineꝫ ad deuꝫ venerūt. Unde ꝛ hij qui in labore precesserāt: murmurantēs dicūt. Hi nouissimi vna hora fecerūt: ꝛ pares illo nobis fecisti q̄ portauimꝰ pondus diei ꝛ estus. Pondus .n. diei ꝛ estus portauerant: ij qui a mundi initio fuerūt q̄ diu hic cōtingit viuere necesse fuit. et lōgiora carnis tēptamenta tollerare. Unicuiq̄.n. pōdꝰ diei ꝛ estꝰ ferre ē: p lōgioris vite tēpora carnis sue calorē fatigari. Sꝫ queri potest quomodo murmurare dicti sunt qui saltem sero ad re

gnũ vocant᷑. Celorũ ⁊.n. regnuȝ
nullus qui murmurat accipit: nul
lus qui accipit murmurar̃ potest.
Sȝ qꝛ antiqui pr̃es vsqȝ ad aduẽ
tuȝ dñi quãlibet iuste vixerint: du
cti ad regnũ celorũ nõ sunt: nisi il
le descẽderet qui paradisi claustra
hoĩb⁹ iterpositiõe sue mortis api
ret. Eorũ hoc ipsuȝ murmurasse ẽ
ꝙ ⁊ recte ꝓ percipiẽdo regno vi⸗
xerũt. ⁊ tñ diu ad ꝑcipiẽdũ regnũ
dilati sunt. Quos.n. post pactã iu
stitiã inferni loca quãuis trãquil⸗
la susceperũt: eis ꝑfecto ⁊ laborasse
se fuit ĩ vinea ⁊ murmurasse. Qua
si ergo post murmurationẽ dena
riũ accipiũt. qui post lõgã inferni
tp̃a ad gaudia regni ꝑuenerunt.
Nos ãt qui ad vndecimã venim⁹
post laborẽ nõ murmuramus ⁊ d
nariũ accipim⁹: qꝛ post mediato⸗
ris aduẽtũ in hoc mũdo venien⸗
tes ad regnũ ducimur: mox vt de
corpe exim⁹. Et illud sine mora ac
cipim⁹: qd ãtiqui pr̃es cũ magna
ꝑcipere dilatiõe meruere. Unde
⁊ ijsdẽ paterfamilias dicit. Uolo
⁊ huic nouissimo dare sicut ⁊ tibi.
Et qꝛ ipsa regni ꝑceptio ei⁹ ẽ bo
nitas voluntatis: recte subiungit
An nõ licet mihi qd volo facere.
Stulta.n. questio ẽ hoĩs cõtra be
nignitatẽ dei murmurar̃. Cõque
rendũ quippe eẽt si nõ daret qd
debet nõ si dat qd nõ debet. Uñ
⁊ apte subdit᷑. An oculus tuus ne
quã est: qꝛ ego bonus suȝ. Nemo
autẽ se de opere: nemo se de tem⸗
pore extollat: cũ hac expleta sentẽ
tia subsequenter veritas exclamet
Sic erunt nouissimi primi ⁊ pri⸗
mi nouissimi. Ecce.n. ⁊ si iã scim⁹
que vel q̃ta bona egim⁹ adhuc
supnus iudex qua subtilitate hec
examinet ignoramus. Et quideȝ
gaudendũ cuiqȝ sũmopere ẽ. in
regno dei esse vel vltimũ. Sȝ post
hec multũ terribile ẽ qd sequitur
Multi autẽ sunt vocati pauci ve⸗
ro electi. Quia ⁊ ad fidẽ plures ve
niunt: ⁊ ad celeste regnũ pauci ꝑ⸗
ducunt᷑. Ecce.n. ad hodiernã fe⸗
stiuitatẽ quã multi cõueuimus. ec
clesie parietes implem⁹: sed tamẽ
quis sciat ꝙ pauci sunt qui in illo
electorum dei grege numerentur
Ecce vox oĩum xp̃m clamat: sed
vita oĩum nõ clamat. Plerīqȝ de⸗
um vocib⁹ secũt᷑: morib⁹ fugiunt
Hinc ⁊.n. ad titum paulus dicit.
Qui confitent᷑ se deũ nosse fatis
aũt negãt. Hinc iacob⁹ ait. fides
sine operib⁹ mortua est. Hinc per
psalmistã domin⁹ dicit. Annun⸗
tiaui ⁊ locut⁹ sum: multiplicati sũt
super numerũ. Uocante enim do
mino super numerũ multiplican⸗
tur fideles: qꝛ nõ nunq̃ etiã ij ad
fidẽ veniũt qui ad electoruȝ nume
rum non pertingunt. Hic enim fi⸗
delibus per confessionem admi⸗
xti sunt. sed propter vitam repro⸗
bam numerari in sorte fideliũ nõ
merentur. Hoc ouile sancte eccle⸗

sie hedos cū agnis recipit: sed ad
testante euangelio cuz iudex vene
rit: bonos a malis separat: sicut
pastor segragat oues ab hedis.
Neqꝫ 7.n. possunt qui hic carnis
sue voluptatibꝰ seruiunt: illic i oui
um grege uumerari. Illic eos a
sorte humiliuz iudex separat: qui
se hic in superbie cornibꝰ exaltant
Regnuz celeste ꝑcipere nequeūt
qui hic 7 in celesti fide positi: to/
to desiderio terrena querunt. Et
multos tales intra sanctā ecclesiā
fratres carissimi cernitis: sed eos
nec imitari: nec desperare debetis
Quid.n. sit hodie aspicimus: sed
quid cras futuruz sit vnusquisque
nescimus. Plerunque 7 qui post
nos venit: 7 ꝑ agilitatē boni ope
ris nos antecedit: 7 vix eū cras se
quimur: quē hodie preire videba
mur. Certe cū stephanus ꝓ fide
moreret: saulus lapidātiuz vesti/
menta seruabat. Diuz ergo mani
bus ipse lapidauit: qui ad lapidā
duz oēs exertos reddidit. Et tam̄
eundē ipz in scā ecclesia laboribꝰ
antecessit quē ꝑsequēdo martirē
fecit. Duo ergo sunt que sollicite
pensare debemus. Quia eniz mul
ti vocati: sed pauci electi sunt: pri
muz ē vt de se quisqꝫ minime p̄su
mat: q2 7 si iā ad fidē vocatus est
vtrū ꝑenni regno dignus sit nescit
Secunduz vero ē: vt vnusquisqꝫ
ꝓximū suū quē fortasse iacere in
vitijs cōspicit desperare nō aude/

at: q2 diuine mie diuitias ignorat
Rem fratres que nuper cōtigit
refero: vt si vos pecatores esse ex
corde conspicitis: oipotentis dei
miam amplius ametis. Preseuti
anno i monasterio meo qd iuxta
beatorū martyrū iohis 7 pauli ec
clesiaz sitū est. frater quidā ad cō/
uersionē venit: deuote susceptus
est: sed ipse deuotiꝰ cōuersatꝰ est.
Hunc ad monasteriū frater suus
ex eodē pr̄e 7 mr̄e genitꝰ: corpore
nō corde secutus ē. Nā valde con
uersatiōis vitā 7 hituz detestās: i
monasterio vt hospes hitabat: 7
monachoruz vitaz moribꝰ fugie/
bat. recedere a monasterij hitatio
ne nō poterat: q2 vel quid ageret
vel vn̄ viueret nō hēbat. Erat eius
prauitas cūctis onerosa. sꝫ hunc
oēs equanimiter ꝓ fratris eius
amore tollerabāt. Nā supbꝰ 7 lu
bricus si qua post hoc seculuz se/
queret vita nesciebat. Irridebat
vero si quis illi hāc p̄dicare voluis
set. Itaqꝫ cū hitu seculari viuebat
in monasterio: verbis leuis: nuti
bus instabilis: mente tumidus:
veste cōpositus: actiōe dissipatus
Mense āt iulio nuꝑ elapso: huiꝰ
q̄ꝓ pestilētie clade ꝑcussus ē. Qui
ad extremū veniēs vrgeri cepit vt
aiaz redderet: 7 vltima iā corpo/
ris parte premortuā: vitalis virtꝰ
in solo pectore 7 lingua remanse/
rat. Fr̄es aderāt eiꝰ qꝫ exitū in q̄ꝓ

tuʒ deo largiente poterant orati-
one tuebant᷑. At ille ſubito ad de-
uorandū ſe draconē conſpiciens
magnis cepit vocibꝰ clamare di-
cens. Ecce draconi ad deuorādū
datus ſum. qui ꝑpter veſtraʒ pre
ſentiam deuorare me non poteſt.
Quid mihi moras facitis. Date
locum: vt ei deuorare me liceat.
Cūqꝫ hūc fratres vt ſibi ſignum
crucis imprimeret ãmonerent re
ſpondebat virtute qua poterat di
cens. Volo me ſignare ſed nō poſ
ſum: qꝛ a ſquamis draconis pre-
mor. Spume oris eius facieʒ me
am liniūt: gutur meū eius ore ſuf-
focat᷑. Ecce ab eo mea brachia cō
primunt᷑: qꝛ iam ⁊ caput meuʒ in
ſuo ore abſorbuit. Cūqꝫ hoc ille
pallens ac tremēs ⁊ moriēs dice-
ret: ceperūt fratres vehementius
orationibꝰ inſiſtere: ⁊ oppreſſum
draconis preſentia ſuis precibus
adiuuare. Cuʒ repēte liberatꝰ ma
gnis cepit vocibus clamare dicēs
Deo grãs: ecce diſceſſit: ecce exijt:
añorõnes vr̃as fugit draco q̃ me
ad deuorāduʒ accepat. Pro pcīs
mētiſ mō itercedite: qꝛ cōuerti pa
ratus ſum ⁊ ſecularem vitā fundi
tus relinquere. Mox ãt ſeruiturū
ſe deo: ⁊ eē mōachū deuonit: atqꝫ
a tpe illo nūc vſqꝫ magnis febri-
bus premitur doloribus fatiga-
tur. Morti quidē ſubtractus ē ſꝫ
adhuc vite pleniꝰ reſtitutus nō eſt
Quia.n. longis ⁊ diuturnis iniq

tatibꝰ pſſꝰ ē: lōgo lãgo ĩ fatigat᷑ ⁊
durū cor ignis purgatiōis duriꝰ
cōcremat: qꝛ diuina diſpenſatiōe
agit᷑ vt ꝓlixiora vitia: egritudo
ꝓlixior exurat. Quis illū vnquā
ſeruari ad conuerſionē crederet.
Quis tantaʒ dei miſericordiā cō-
ſiderare ſufficiat. Ecce iuuēis pra
uus draconē vidit ĩ morte: cui ſer
uiuit ĩ vita. Nec vidit vt vitā fun-
ditus pderet: ſꝫ vt cui ſeruierat, ſci
ret ſciēdo reſiſteret: ipmqꝫ reſiſtē
do ſuparet. Et eū a quo prauuꝰ ñ
vidēs tenebat᷑: vidit poſtea ne te-
nèret᷑. Que ergo lingua narrare
viſcera die mie ſufficit. Quis ſpi-
ritus añ tante has pietatis diuiti
as nō obſtupeſcit. Has diuitie pi
etatis diuitias cōſiderauit pſalmi
ſta cū diceret. Adiutor meus tibi
pſallā. qꝛ tu deus ſuſceptor meus
es: deus meus mia mea. Ecce per
pend es in quibꝰ laboribꝰ hūana
ſit vita ꝯſtituta. deū appellauit ad
iutorē. Et qꝛ a tribulatiōe preſēti
ĩ requiē eternā nos ſuſcipit appel
lat ẽt ſuſceptorē. Sꝫ cōſiderās ꝙ
mala nr̃a aſpicit ⁊ portat: culpas
nr̃aſ tollerat ⁊ tñ nos p penitētiā
ad p̄mia reſeruat. noluit deū miſe
ricordē dicere. ſed hūc ipaʒ miam
vocauit dicēs. Deꝰ meꝰ mia mea
Reuocemꝰ ergo añ oculos ma-
la que fecimꝰ: penſemꝰ ex quāta
dei benignitate toleramur. Con-
ſideremus que ſunt pietatis eius
viſcera: vt non ſolum culpis indul

geat: sed celeste regnuz penitētibus etiā post culpam promittat: atque ex omnibus medullis cordis dicamus singulis: dicamus omnes: deus meus mia mea.

Scdm lucam. capi. 3.

Anno quintodecimo imperij tyberij cesaris procurante pontio pilato iudeā: tetrarcha autez galilee herode: philippo autem fratre eius tetrarcha iturec et traconitidis regionis. et lysania abiline tetrarcha sub principibus sacerdotum anna et caypha: factum est verbum domini super iohēm zacharie filium in deserto. Et reliqua.

Omelia vigesima sci gregorij pape hita ad populuz in basilica beati petri apostoli.

Redemptoris pcursor quo tpe verbum pdicatiōis acceperit: memorato romane reipublice principe: et iudee regibus designat cū dz. Anno qnto decio. et c. Qr. n. illū pdicare vēiebat q et ex iudea quosdā et multos ex gētib' redēptur' erat p reges gētiū et pncipes iudeo℞ pdicatiōis ei' tpa designāt. Qr āt et gētilitas colligēda erat et iudea p culpa psi die dispgēda: ipa quoq3 descriptio terreni pricipat' ondit. qm et i romana republica vn' pfuisse describit' et i iudee regno p qrtā ptē plurimi principabāt. Uoce et. n. redēptoris nri dz Oēz regnū i se ip3 diuisū desolabit'. Liquet ergo q ad finē regni iudea puenerat: q̄ tot regib' diuisa qiacebat. Apte quoq3 nō solū qb' regib': s3 a qb' ēt sacerdotib' actū sit demōstrat'. Ut qr illū iohēs baptista p dicaret. q simul rex et sacerdos existeret: lucas euāgelista pdicatiōis ei' tpa p regnū et sacerdotiū designanit. et vēit i oēz regionē iordanis pdicās baptismū pnie i remissionē peccato℞. Cūctis legētibus liquet: qr iohēs baptismū pnie n̄ solū predicauit: ve℞ ēt quibusdaz dedit sed tamē in remissionē peccatorum baptismum suum dare nō potuit. Remissio et enim peccatorū in solo nobis baptismate xpi tribuit'. Notādūz itaq3 qd dicit' pdicās baptismum penitentie in remissionem peccatorū. Qm baptismū quod peccata solueret: quia dare nō poterant predicabat. Ut sicut incarnatū verbū patris precurrebat verbo pdicationis: ita baptismū penitentie quo peccata soluūt' precureret suo baptismate quo peccata solui nō possunt. Ut qnia eius sermo precurebat presentiam redemptoris ipsum quoque eius baptisma precedendo fieret vmbra veritatis. Sequitur Sicut scriptum est in in libro sermonuz Esaie prophete. Uox clamantis in deserto: parate viam domini rectas facite semitas eius Hisdem vero iohēs baptista re-

quisitus quis eet: rñdit. Ego vox clamantis in deserto. Quia sicut ante a nobis dictũ est. ideo vox a pp͡ha vocat⁹ ē. qꝛ verbũ preibat Quid aũt clamaret: apit cuz sub dit. Parate viã dñi: rectas facite semitas ei⁹. Ois qui fidē rectam ꝛ bona opa pdicat: quid aliud ꝙ venienti domino ad corda audiē tiuz viã parat? Ut hic vis gr̃e pe netret: lumez veritatis illustret: ꝛ rectas deo semitas faciat: dũ mũ das in aio cogitatiões per sermo nē bone pdicatiõis format. Ois vallis implebit: ꝛ ois mons ꝛ col lis humiliabit. Quid hoc loco val liuz noie nisi humilies? Quid mõ tiũ ꝛ colliũ: nisi superbi hoies de signat? In aduētu igit redēpto ris nr̃i: valles implete sunt: mon tes vero ꝛ colles humiliati sunt: qꝛ iuxta eius vocē: ois qui se exal tat humiliabit: ꝛ ois qui se humi liat exaltabit. Uallis enim imple ta crescit: mons autez ꝛ collis hu miliat⁹ decrescit: qꝛ nimiꝝ in fide mediatoris dei ꝛ hoiuz hois ihu xp̄i ꝛ gētilitas plenitudinē gr̃e ac cepit: ꝛ iudea p errorē pfidie hoc vñ tumebat pdidit. Ois ergo val lis implebit: qꝛ corda humilium sacre doctrine eloquio: ꝛ virtutũ gr̃a replebunt. iuxta h̄ qđ scriptũ est: qui emittis fontes in cõualli bus. Et vñ rursuz dr̄. Et cõualles habundabũt frumento. A mõti bus nãqꝫ aqua dilabit: qꝛ super bas mētes veritatis doctrina de serit. Sꝫ fontes in ꝯualib⁹ surgũt qꝛ mētes humiliũ verbuz pdicatio nis accipiunt. Iã videmus: iam cõualles frumēto habundare cõ spicimus: qꝛ illorũ ora pabulo ve ritatis impleta sunt: qui mites ac simplices huic mũdo ꝛ despicabi les eē videbantur. Ip̄z quoqꝫ io an ez baptistam quia mira scitate preditum populus viderat: illum hunc eē singulariter celsuz ac soli dũ mõtē credebat. De quo scriptũ ē. In nouissimis dierũ erit mons domus dñi. preparat⁹ in vertice mõtiũ. Nã hunc eē xp̄z putabãt sicut p euãgeliuz dr̄. Estimãte ãt populo ꝛ cogitantib⁹ oib⁹ in cor dib⁹ suis de iohãne ne forte ip̄e es set xp̄s: quē ꝛ requirebãt dicētes Nũ quid xp̄s es tu: Sꝫ nisi isdē iohes apud se vallis eēt repletus gr̃e sp̄u nõ fuisset. Qui vt hoc qđ erat oñderet: dixit. Uenit fortior me post me: cuius nõ suz dignus soluere corrigiã calciamētoruz ei⁹ Et rursuz ait. Qui hꝫ sponsã: spõ sus ē. Amic⁹ ãt spõsi qui stat ꝛ au dit euz: gaudio gaudet: pp vocez sponsi. Hoc autem gaudium me um impletum est. Illum oportet crescere: me autem minui. Ecce cũ pre mira operatione virtutum ta lis esset: vt christus esse crederet non solum christum non esse se re

spondit: sed etiam corrigiam cal-
ciamenti eius soluere: idest incar-
nationis eius misteriuz perscruta
ri nō se dignuz eē phibuit. Eius
eē sponsaz ecclesiaz credebat: qui
hūc q esse xp̄s estimabat. sz ait.
Qui hz sponsaz. sponsus ē. Acsi
diceret. Ego nō sum sponsus: sed
amicus sponsi suz. Nec pp vocez
suā: sz i voce spōsi se gaudere phi
bebat: q2 nō ideo letabat i corde
qm̄ a populis humiliter audieba
tur loquēs: sz q2 ipse vocē verita-
tis audiebat int9: vt loq̄ret foris
Qd bn̄ gaudiū iupletū dicit: q2 q̄s
q̄s d sna voce gaudet plenū gadi
um n̄ hz. A quo 7 sb̄dit. illū opor
tet crescere: me autē minui. Qua
in re querēduz ē: i quo creuit xp̄s
in quo minut9 ē iohes: nisi q po-
pulus i ohis abstinētiaz vidēs re
motuz hūc ab hoibus eē conspici
ens: euz xp̄m eē putabant: xp̄z ve
ro cuz publicanis comedentē: in
ter peccatores ambulantē intuēs
euz nō xp̄m sz eē pphaz credebāt
Sz dum p9 accessuz tpis 7 xp̄s q̄
ppheta eē putabat xp̄s ē agnitus
7 iohes qui xp̄s eē putabatur p-
pheta esse inotuit: ipletuz ē qd de
xp̄o suus p̄cursor predixit. Illum
oportet crescere: me autez minui.
In exstimatiōe quippe populi 7
xp̄s creuit: q2 agnitus est quod
erat: 7 iohes decreuit. q2 cessauit
dici qd nō erat. Igit qm̄ isdez io
anns ideo in scitate pstitit q2 i cor
dis humilitate pdurauit: 7 multi
idcirco ceciderunt q2 apud se met
ipsos elata cogitatiōe tumuerunt
dicat recte. Ois vallis implebitur
7 ois mons 7 collis humiliabit
q2 humiles donuz accipiunt: qd
a se corda supbientium repellunt.
Sequit. Et erunt praua in dire
ta: 7 aspera in vias planas. Pra-
ua directa fiunt: cuz malorum cor-
da p iniustitiaz detorta ad iustitie
regulā dirigunt 7 aspa i vias pla
nas imutant: cū imites atq3 ira-
cunde mentes per infusionez sup
ne grē: ad leuitatez mansuetudi-
nis redeunt. Quādo. n. verbuz ve
ritatis ab iracunda mente nō re-
cipit: quasi aspitas itineris gres-
suz pergentis repulit. Sz cū mēs
iracuuda p acceptaz mansuetudi
nis gratiam: correctionis vel ex-
ortationis verbuz recipit: ibi pla-
nam viam predicator inuenit vbi
prius p asperitate itineris perge
re idest predicationis gressuz po-
nere non valebat. Sequitur. Et
videbit omnis caro salutare dei.
Quia omnis caro accipitur om-
nis homo: salutare dei videlicet
christum in hac vita omnis ho-
mo videre non potuit: vbi ergo i
hac sententia propheta prophe-
tie oc[illegible]um: nisi ad extremi diem
udicij tetendit: vbi cum aptis ce-
lis: ministrātib9 āgelis esedētib9

apostolis i sede maiestatꝭ sue xp̄s
apparuerit: oēs huc̄ 7 electi 7 re
probi pariter videbūt. Ut 7 iusti
de munere retributiōis sine fine
gaudeāt: 7 iniusti i vltiōe suppli/
cij i perpetuū gemāt. Nā q2 hoc
ista sentētia itendit. ꝙ in extremo
examine ab omni carne videbitur
recte subiungit. Dicebat autē ad
turbas que exiebant vt baptizarē
tur ab eo. Genimina viperarum
quis ostēdit vobis fugere ab ira
ventura. Uentura .n. ira est ani/
maduersio vltiōis extreme. Quā
tunc fugere peccator nō valet: q̇
nūc ad lamēta penitētie nō recur/
rit. Et notandū ꝙ male soboles:
malorū parentū actiōes imitan/
tes: genimina viperarū vocant
quia ꝑ hoc ꝙ bonis inuident eos
q3 ꝑsecunt: ꝙ quibusdā mala re/
tribuūt ꝙ lesiōes ꝓximis exqui/
runt: quoniā i his oibus priorū
suorū carnaliū vias sequūt: qua
si venenati filij de venenatis parē
tibꝰ nati sūt. S3 q2 iā peccauimꝰ
q2 vsu male cōsuetudinis inuolu/
ti sumus: dicat nobis quid faciē/
dū sit: vt fugere a ventura ira va/
leamꝰ. Sequit. Facite ergo fru/
ctus dignos penitētie. In quibus
verbis notandū ē ꝙ amicus spō
si nō solū fructus penitētie sed di
gnos penitētie āmonet eē facien/
dos. Aliud namq3 ē fructū face/
re: aliud dignū penitentie facere.
Ut.n. ꝯm dignos penitētie fructꝰ

loquamur: sciendū est q2 quisq̄s
illicita nulla cōmisit: huic iure cō/
dit vt licitis vtat. Sicq3 pietatis
opa faciat: vt tn̄ si noluerit ea que
mundi sunt nō relinquat. At siq̄s
in fornicatiōis culpa: vel fortasse
qd̄ ē grauiꝰ in adulterio lapsus ē
tanto a se licita d3 abscidere quā
to se meminit 7 illicita ꝑpetrasse.
Neq3 enī3 par fructꝰ eē boni ope
ris debet eius qui minꝰ 7 eius q̇
amplius deliquit. aut eius q̇ in
nullis: 7 eius qui in quibusdā fa/
cinoribꝰ cecidit. Per hoc ergo ꝙ
dicit facite fructus dignos peni
tentie vniuscuiusq3 cōsciētia cōue
nit: vt tāto maiora querat bono/
rū opū lucra ꝑ penitentiā: quā
to grauiora sibi itulit damna per
culpā. S3 iudei de generis nobi/
litate gloriātes: idcirco se agno/
scere peccatores nolebāt quia de
abrahe stirpe descēderant. Qui/
bus recte dicitur. Et ne ceperitis
dicere: patrem habemus abrahā
Dico enim vobis. quia potens est
deus de lapidibus istis suscitare
filios abrahe. Quid enim lapides
nisi corda gentilium fuerunt ad in
tellectū dei i sensibilia. Sicut eti
am quibusdam ex iudeis dicitur
Auferam cor lapideum de carne
vestra. Nec imerito lapidum no/
mine gentes significate sunt: que
lapides coluerunt. Unde scriptū
est. Similes illis fiant qui facti/
unt ea: 7 oēs qui cōfidunt in eis

De quibus nimiruȝ lapidib⁹ filij abrahe suscitati sᷓt qꝛ dũ dura corda gentiliũ in abrahe semiẽ idest in xp̄o crediderũt: ei⁹ filij facti sᷓt cuius semini sunt iũcti ꝛ vniti. vñ ꝛ eisdẽ gentib⁹ per egregiũ p̄dicatorẽ dicitur. Si aũt vos xp̄i: ergo abrahe semẽ estis. Si igiᷓt nos ꝑ fidem xp̄i abrahe iã semen existimus: iudei propter perfidiã abrahe filij esse desierũt. Quia vero in illo die tremẽdi examinis: parentes bõi malis filijs ꝓdesse nõ possunt: testatur ꝓpħa qui dicit. Noe ꝛ daniel ꝛ iob si fuerint in medio eius viuo ego dicit dominus deus: qꝛ filium ꝛ filiã non liberabũt: sed ipsi iustitia sua liberabunt aĩas suas. Et rursuȝ qꝛ boni filij nihil malis parẽtibus ꝓsint: sed ad reatũ potius malorũ parẽtũ proficiat: bonitas filiorũ: ipsa per se veritas iudeis non credentibus dicit. Si ergo in belzebub eijcio demonia: filij vr̃i in quo eiciunt. Ideo ipsi iudices vr̃i erunt Sequiᷓt. Iã enim securis ad radicẽ arboris posita est. Omnis. n. arbor que nõ facit fructũ bonum excideᷓt: ꝛ in ignẽ mitteᷓt. Arbor enim huius mũdi ẽ vniuersũ genus humanũ. securis vero scilicet redmptor noster est qui velut ex manubrio teneᷓt ex humanitate ꝫ ferro icidit ex diuinitate. Que videlicet securis iam ad radicem arboris posita est qꝛ ꝛ si per patientiã expectat: videtur tñ quid factura est. Ois enim arbor non faciens fructum bonũ excidatur ꝛ in ignẽ mittitur: quia vnusquisque peruersus paratã citius gehenne concremationẽ iuenit: qui hic fructum boni operis facere contẽnit Et notãdũ ꝙ securim nõ iuxta ramos positã sed ad radiceȝ dicit. Cum enim malorum filij tollunᷓt quid aliud ꝙ̃ rami infructuose arboris abscinduntᷓ. Cum vero tota simul progenies cum parente tollitur infructuosa arbor a radice abscisa est ne iam remaneat vñ ꝓraua iterũ soboles succrescat. In quibus iohis baptiste verbis cõstat ꝙ audientium corda turbata sunt: cum protinus sub inferᷓt. Et interrogabant eum turbe dicẽtes Quid ergo faciem⁹. Percusse enĩ terrore fuerãt q̃ ꝯsiliũ querebãt. Sequiᷓt: Rñdens aũt dicebat illis. Qui hȝ duas tunicas det non habẽti ꝛ qui hȝ escas similiter faciat. Per hoc ꝙ tunica plus ẽ necessaria vsui nr̃o ꝙ̃ palliũ: ad fructũ dignũ pnĩe ꝑtinet: vt nõ solũ exteriora queqȝ ꝛ min⁹ necessaria ſȝ ipa nob̄ valde necessaria: diuidere cũ ꝓximis debeam⁹. s. vt escã q̃ carnaliter viuim⁹ vel tunicã q̃ vestimur. Qꝛ. n. i lege scriptũ ẽ. diliges ꝓxĩuȝ tuũ sicut teip̄ȝ: min⁹ ꝓximũ amare ꝯuiciᷓt q̃ nõ cũ eo in necessitate illi⁹ ẽt ea q̃ sibi sᷓt necessaria ꝑtiᷓt. Idcirco ergo ꝺ diuidẽ

dis cuȝ ꝓrio duab⁹ tunicis dat̃
p̃ceptū q꞉ hoc de vna dici nō po
tuit. Q̃m ſi vna diuidit̃ nemo ve
ſtit̃. In dimidia q̈ppe tūica. ⁊ nu
dus remāet q̇ accipit: nud⁹ q̇ de
dit. Int̃ hec aūt ſciēduȝ eſt q̈ꝝtum
mie opa valeant: cuȝ ad dignos
fruct⁹ penitētie ip̃a p̃ceteris p̃cipi
untur. Hic ēt ꝑ ſemetip̃aȝ veritas
dicit. Date elemoſinaȝ. ⁊ ecce oīa
munda ſt̃ vobis. Hic rurſus ait.
Date ⁊ dabit̃ vobis. Hic ſcriptuȝ
ē. Ignē ardēteȝ extiguit aq̈: ⁊ ele
moſina r̃ſiſtit ꝓpeccatꝭ. Hic iteꝝ dr̄
Cōclude elemoſinaȝ ī ſinu paupe
ris: ⁊ hec ꝓ te orabit. Hic bonus
pr̄ inocēteȝ filiuȝ āmonet dicēs.
Si multū tibi fuerit habundan
ter tribue. Si exiguū fuerit. etiaȝ
exiguū libēter ſtude impꝫtiri. Ut
āt quāta ſit virt⁹ ī ꝯtinētia ⁊ ī ſuſce
ptiōe idigētiū redēptor nr̃ oñde
ret: dixit. Qui recipit ꝓphetā ī no
mie ꝓphete. mercedē ꝓphete acci
piet. Et qui recipit iuſtum in noie
iuſti: mercedē iuſti accipiet. In q̇
bus verbis notādū ē q꞉ ñ ait mer
cedē de ꝓpheta ⁊ mercedē de iu
ſto accipiet. Aliud ē. n. merces de
ꝓpheta: aliud meres ꝓphete. At
q꞉ aliū merces de iuſto: atq꞉ aliđ
merceſ iuſti. Quid. n. ē dicere mer
cedē ꝓphete accipiet niſi quia is
qui ꝓphetā ſua largitate ſubſten
tat quāuis ipſe ꝓphetiā nō hēat
apud oīpotentē tñ dñȝ ꝓphetie p̄
mia hēbit. Iſte. n. fortaſſe iuſtus ē
⁊ quāto in hoc mūdo nihil poſſi
det. tāto loquēdi ꝓ iuſtitia fiducti
am maiorē hēt. Hūc dū ille ſuſtē
tat qui in hoc mundo aliquid poſ
ſidet ⁊ fortaſſe adhuc ꝓ iuſtitia lo
qui libere nō p̄ſumit: iuſtitie illiuſ
libertatē ſibi participē facit: vt cū
eo iuſtitie illi⁹ p̄mia recipiat: queȝ
ſuſtentādo adiuuit quatenus ean
deȝ iuſtitiā libere loqui potuiſſet.
Ille ꝓphetie ſpū plen⁹ ē ſȝ tñ cor
poreo eget alimēto. Et ſi corpus
nō reficiet̃ certuȝ ē ꝙ vox ipſa ſb
trahit̃. Qui igit̃ alimētuȝ ꝓphe
te ꝓpter hoc ꝙ ꝓpheta ē tribuit
ꝓphete illi⁹ vires ad loquēdū de
dit. Cū ꝓpheta ergo mercedē ꝓ
phete recipiet qui ⁊ ſi ſpū ꝓphe
tie plen⁹ nō fuit: hoc tñ añ dei ocu
los exhibuit qđ adiuuit. Hinc eſt
eniȝ qđ de quibuſdā peregrinan
tib⁹ frīb⁹ gaio ⁊ ariſtarco ꝑ iohēȝ
dr̄. Pro noie. n. dei ꝓfecti ſūt ni
chil accipiēteſ a gētib⁹. Nos ergo
debem⁹ ſuſcipe huiuſmodi ut co
opatores ſim⁹ veritatis. Qui eni
ſpiritalia dona hētib⁹ tpalia ſb
ſidia tribuit in ipſis donis ſpiri
talib⁹ coopator exiſtit. nā cū pau
ci ſint qui ſpiritalia dōa ꝑcipiunt
⁊ multi qui reb⁹ tpalib⁹ habūdāt
per hoc ſe diuites virtutibus pau
perū inſerūt quo eiſdē ſāctis pau
perib⁹ de ſuis diuitijs ſociantur.
Unde cum per Eſaie vocē domi
nus derelicte gentilitati ideſt ſcē
ecclesie ſpiritaliū virtutū merita q̈

si deserta arbusta pmitteret: vl-
mu3 pariter promisit dicens. Po
nam desertum in stagna aquaru3
7 terram inuiam in riuos aqua-
rum. Dabo in solitudine cedrum
7 spinam myrtum 7 lignum oliue
Ponam in deserto abietem vlmũ
7 buxum simul vt videãt 7 sciant
7 recogitent 7 intelligantpariter.
Desertum quippe dominus in sta
gna aquarum 7 terram inuiam in
riuos aquarum posuit: quando
gentilitati que prius per aridita
tẽ mentis nullos bonorum ope-
rum fructus ferebat fluenta san-
cte predicationis dedit 7 ipsa ad
quam prius pro asperitate sue ce-
citatis via predicatoribus non pa
tebat: doctrine post modum ri-
uos emanauit. Cui adhuc ex mu-
nere magno promittitur. Dabo in
solitudine cedrum 7 spinam. Ce-
drum qui magni odoris est atq3
imputribilis nature iure accipi-
mus in promissione: De spina ve-
ro cum peccanti homini dictu3 sit
terra tua spinas 7 tribulos germi
nabit tibi quid mirum si scẽ eccle-
sie illud pmittit qd peccanti hoi
p pena multiplicat. Sed cedri
minime signantur ij qui virtutes
7 signa exhibent in sua operatio
ne. Qui dicere cum paulo valent.
Xpi bonus odor sumus deo quo
rum corda ita in eterno amore so
lidata sunt vt ea iam terreni amo-
ris putredo nulla cõrrũpat. Per
spinã vero signati sũt docti 7 spi
ritales viri qui dũ de peccatis ac
virtutibus disserunt 7 mõ eterna
supplicia minantur modo ad cele
stis regni gaudia promittunt: cor
da audientum pungunt sicq3 men
tem dolore compunctionis per fo
rant: vt ab eoru3 oculis quasi qui
dam sanguis anime lachryme de
currant. Myrtus vero tempera-
tiue virtutis est ita vt dissoluta mẽ
bra temperando constringat.
Quid itaq3 per myrtum nisi ij si-
gnati sunt qui afflictionibus pro
ximorum compati sciunt 7 coru3
tribulationes per compassionem
temperant. Juxta hoc quod scri-
ptum est. Gratias autem deo qui
consolatur nos in omni tribulati-
one nostra vt possimus 7 ipsi cõ-
solari eos qui in omni pressura
sunt. Qui dum afflictis proximis
verbum vel opem consolationis
ferunt eos proculdubio ad statu3
rectitudinis restringunt ne immo
derata tribulatione in desperatio
nem soluantur. Quos autem per
oliuam nisi misericordes accipi-
mus. Quia 7 grece eleos mise-
ricordia vocatur: Et quasi oliue li
quor ante oĩpotentis dei oculos
misericordie fruct9 lucet. Cui ad
huc in promissione subiungitur.
Ponam in deserto abietem vlmũ
7 buxum simul. Quid per abiete3
que valde crescendo ad aeris alta
sustollitur nisi ij designati sunt.

qui intra sanctam ecclesiam adhuc in terrenis corporibus positi: iam celestia contemplantur. Et quamuis de terra nascendo exierunt: contemplando tamen iuxta ethera verticem mentis attollunt. Et quid per ulmum: nisi secularium mentes expresse sunt: que dum terrenis adhuc curis inseruiunt: nullum virtutum spiritalium fructum ferunt. Sed et si fructum proprium ulmus non habet: portare tamen vitem cum fructu solet. Quia et seculares visi intra sanctam ecclesiam quamuis spiritalium virtutum dona non habeant: dum tamen sanctos viros donis spiritalibus plenos sua largitate sustentant quid aliud quam vitem cum botris portant. Buxus autem quos alios designat que in altum non proficit: et quamuis fructum non habeat viriditatem habet nisi eos qui intra sanctam ecclesiam adhuc ex etatis infirmitate bona opera ferre non valent: sed tamen parentum fidelium credulitatem sequentes fidem perpetue viriditatis tenent. Post que omnia: apte subiungitur. Ut videant et sciant et recogitent: et intelligant pariter. Ad hoc enim cedrus in ecclesia ponitur: vt quisquis a proximo odorem virtutum spiritalium trahit: ipse quoque in eterne vite delectatione non torpeat: sed ad donorum celestium desideria ignescat. Ad hoc spina ponitur vt quid predicationis eius verbo compunctus fuerit: ipse quoque exemplo illius discat corda sequentium predicationis verbo compungere. Ad hec mirtus ponitur vt qui in ardore tribulationis ab ore vel opere proximi compatientis temperamentum consolationis acceperit: ipse etiam discat quemadmodum afflictis proximis sue consolationis temperamentum proferat. Ad hoc oliua ponitur: vt qui aliene misericordie opera cognoscit discat quemadmodum debeat indigenti proximo et ipse misereri. Ad hoc abies ponitur: vt quisquis vim contemplationis alicuius agnouerit ipse quoque ad contemplanda eterna premia succendatur. Ad hoc vlmus ponitur: vt quisquis intuetur eum qui habere virtutum fructum spiritalium non valet: sed tamen eos qui spiritalibus donis pleni sunt sustentat: ipse quoque sanctorum vite quanta valet largitate inseruiat: et celestium donorum botros quos gignendo non valet sustentando ferat. Ad hoc buxus ponitur: vt qui habere multos adhuc in infirmitate positos vere fidei viriditatem considerat ipse esse infidelis erubescat. Bene ergo descriptis prius arboribus dicitur: vt videant et sciant et recogitent et intelligant. Ubi et apte subiungitur pariter quia cum intra sanctam ecclesiam diuersi sunt hominum mo-

res: diuersi sunt ordines. Necesse est vt omnes simul discant: dum in ea spiritales viri diuersitate qualitatis etatis et ordinis ad imitandum simul videntur. Sz ecce nos dum monstrare vlmum querimus: per multa arbusta longius euagati sumus. Ad hoc itaqz propter qd per prophete testimonium protulimus reuertamur. Qui recipit prophetam i nomine prophe: mercedem prophe accipiet. qr et si fructum vlmus non het: vitem tamen cum fructibus portans hec ipsa sua efficit: que bn sustetat aliena. Quia vero ad magna nos opa ioannes amonet dicens facite fructus dignos penitentie: et rursus qui hz duas tunicas det non habenti: et qui hz escas faciat similiter: iam patet dat intelligi: quid est qd veritas dicit. A dieb ioannis baptiste vsque nunc regnum celorum vim patit et violenti rapiunt illud. Que supne verba sententie: nobis sunt magnope pscrutanda Nam querendum e quo vim ppeti regnuz celorum possit. Quis.n. celo violentiam irogat. et rursuz querendum e si pati vim regnum pt cur eadem viz a dieb iohis baptiste et non et ante ptulerit Sz cum lex dicat. siqs hec vel illa fecerit morte moriat cunctis legentib liquet. qr peccatores quosqz pena seueritatis perculit: non at p pniaz ad vitam reduxit. Cum vero iohes baptista redemptoris gratiaz pcurrens pniaz pdicat: vt peccator qui ex culpa e mortuus per conuersionem viuat. pfecto a diebus ioannis baptiste regnum celorum vim patit. Quid e at regnum celorum nisi locus iustorum. Solis.n. iustis celestis patrie pmia debent: vt humiles casti mites atqz misericordes ad gaudia supna perueniant. Cum vero quis vel supbia tumidus vel carnis facinore pollut vel iracundia accensus vel crudelitate impius post culpas ad pniaz reddit et vitam eternam pcipit: quasi peccatori locum itrat alienum. A dieb ergo ioannis baptiste regnum celorum vim patit et violenti rapiunt illud: qr qui pniaz peccatorib indixit qd aliud qz regno celorum fieri violentiam docuit. Recogitemus ergo fratres carissimi mala que fecimus et nosmetipsos assiduis lamentis atteramus. vt hereditatem iustorum quam non tenuimus p vitam: rapiamus p pniaz. Vult a nobis oipotens deus talem violentiam ppeti. Nam regnum celorum rapi vult nris flectib qd nris meritis non debet. A spei ergo rectitudie nulla nos malorum nrorum qlitas: nulla qtitas frangat Prestat magnam venie fiduciam latro ille venerabilis. Qui non inde venerabilis vnde latro. Nam latro ex crudelitate: venerabilis ex confessione. Cogitate ergo cogitate qz sint icoprehensibilia i oipotenti deo mie viscera. Latro iste cruentis manib abstractus: a facie itineris su-

spensus ē in patibulo crucis. Ibi cōfessus: ibi sanat⁹ est. Ibi audire meruit: hodie mecū eris in paradiso. Quid ē hoc. Quis tātaʒ bonitatē dei dicere: quis estimare sufficiat. De ipsa pena criminis peruenit ad p̄mia virtutis. Idcirco aūt oīpotens electos suos in quibusdā lapsib⁹ cadere p̄mittit: vt alijs in culpa iacētib⁹ si toto ad eū corde ꝯsurgāt: spē venie reddat ⁊ eis p lamēta pn̄ie viā celestē aperiat. Exerceam⁹ ergo nos metipsos i lamētis: extinguamus flectibus flāmas peccatoꝝ. ⁊ dignis penitētie fructib⁹ culpas abluamus q̄s fecim⁹. Ad indulgentiā nobis tp̄a indulta nō pereāt. qꝛ qui multos a suis iniquitatib⁹ iā sanatos aspicim⁹. q̄d aliud q̄̄ in sup̄ne mie pign⁹ accepim⁹. Scd'ʒ marcū.

Capitolo. xvi

Incipit liber secundus.

In illo tp̄e. maria magdalena ⁊ maria iacobi ⁊ salome emere aromata vt venientes vngerent iesum. Et valde mane vna sabbatoꝝ veniunt ad monumentum orto iam sole. ⁊ reliqua.

Omelia. xxi. lectio. eiusdē btī gregorij pape hita ad populū in basilica bt̄e marie virginis.

Multis vobis lectiōib⁹ f̄res carissimi p dictatū loq̄ consueui: sʒ qꝛ lassescēte stomacho ea q̄ dictauerā legere ip̄e non possum quosdā v̄m min⁹ libenter audiētes itueor. Un̄ nūc a metmetip̄o exigere cōtra morē volo: vt inter sacra missarū sollēnia lectiōeʒ scī euāgelij nō dictādo. sʒ colloquēdo edisserā. Sicq̄ʒ excipiatur vt loquimur quia collocutiōis vox corda torpētia plusq̄̄ sermo lectiōis excitat. ⁊ q̄si quadā manu sollicitudinis: vt euigilēt pulsat. ⁊ quidē ad hoc op⁹ me sufficere posse nō video sʒ tn̄ vires quas iperitia denegat. caritas ministrat. Scio nāq̄ʒ qui dicit: Api os tuū ⁊ ego adimplebo illud. Bonum ergo nobis opus sit in voluntate nam ex diuino adiutorio erit in perfectione: Dat loquendi ausuʒ etiam resurrectionis dominice tāta sollēnitas quia ⁊ indignum valde vt eo die laudes debitas taceat lingua carnis. quo videlicet die caro resurrexit auctoris: Audistis fratres carissimi quod sancte muliers que dominum fuerunt secute cum aromatibus ad monumentum venere. ⁊ ei quem viuentem dilexerant. etiam mortuo studio humanitatis obsequuntur. Sed res gesta aliquid in sancta ecclesia signat gerendum. Sic quippe necesse est: vt audiamus que facta sunt. quatinus cogitemus etiam que nobis sunt ex eorum imitatione facienda. Et nos

ergo in eum qui est mortuus et resurrexit credentes si odore virtutum referti. cum opinione bonorum operum dominum iesum christum querimus ad monumentum profecto illius: cum aromatibus venimus. Ille autem mulieres angelos vident. que cum aromatibus venerunt: quia videlicet ille mentes supernos cives aspiciunt que cum virtutum odoribus ad dominum per sancta desideria proficiscuntur. Notandum vero nobis est: quinam sit quod in dextris sedere angelus cernitur. Quid namque per sinistram nisi vita presens. Quid vero per dextram nisi perpetua vita signatur. Unde scriptum est. Leua eius sub capite meo: et dextera illius amplexabitur me. Quia igitur redemptor noster iam presentis vite corruptioni transierat. Recte angelus qui nunciare perennem eius vitam venerat in dextera sedebat. qui stola cādida coopertus apparuit. quia festiuitatis nostre gaudia nunciauit. Candor et enim vestis splendorem nostre denūtiat sollēnitatis. Nostre dicamus an sue. Sed vt fateamur verius: et sue dicamus et nostre. Illa quippe redemptoris nostri resurrectio et nostra festiuitas fuit. quia nos ad immortalitatē reduxit.

Et angelorum festiuitas extitit quia nos reuocando ad celestia eorum numerum impleuit. In sua ergo ac nostra festiuitate angelus in albis vestibus apparuit quia dum nos per resurrectionem dominicam ad superna reducimur. celestis patrie damna reparantur. Sed quid venientes feminas affatur audiamus. Nolite expauescere. Ac si aperte dicat Paueant illi qui nō amant aduentum supernorum ciuium pertimescant: qui carnalibus desiderijs pressi ad eorum se societatem pertingere posse disperant. Uos autem cur pertimescitis que vestros conciues videtis. Unde Matheus angelum apparuisse describens ait. Erat aspectus eius sicut fulgur. et vestimenta eius sicut nix. In fulgure et enim terror timoris est in niue autem blandimentum candoris. Quia vero omnipotēs deus et terribilis est. peccatoribus et blandus iustis recte testis resurrectionis eius angelus et in fulgore vultus. et in candore habitus demonstratur. vt de re ipsa sua specie et terret reprobos et mulceret pios. Unde recte quoque populū per deserta gradiētē colūna ignis in nocte: et columna nubis prebibat in die. In igne et enim terror est. In nube autem visionis lene blandimentum. Dies vero vita iusti et nox accipitur vita peccatoris. Unde et de conuersis peccatoribus Paulus dicit. Fui

stis aliquando tenebre nunc autem lux in domino. In die ergo per nubem columna monstrata ē ⁊ in nocte per ignem: quia omnipotens deus ⁊ blandus iustis. ⁊ terribilis apparebit iniustis. Iustos in iuditio veniens per lenitatis mansuetudinem demulcet iniustos vero per iustitie districtionem terret. Sed iam quid angelus subiungat audiamus. Iesum queritis nazarenum. Iesus latino eloquio salutaris id ē saluator interpretatur. At vero multi tunc iesus dici poterant: non tamē substantialiter: sed nuncupatiue ⁊ idō locus subiungitur vt de quo iesu dictum sit manifestetur. Nazarenu ⁊ causam protinus subdit. Crucifixum. atque addidit. Surrexit non est hic. Non est hic dicitur per presentiam carnis qui tamen nusquam deerat per presentiam maiestatis. Sed ite dicite discipulis eius ⁊ petro: quia precedet vos in galileam. Querendu nobis est cur nominatis discipulis petrus designatur ex nomine Sed si hunc angelus nominati non exprimeret qui magistru negauerat venire iter discipulos nō auderet vocatur ergo ex nomine ne disperaret ex negatione. Qua in re considerandum nobis ē cur omnipotens deus. eum quem cuncte ecclesie preesse disposuerat ancille vocem pertimescere. ⁊ seipsu negare permisit. Quod nimirum magne actum pietatis dispensatione cognoscimus vt is qui futurus erat pastor ecclesie in sua culpa disceret. qualiter alijs misereri debuisset. Prius itaque eum ostēdit sibi ⁊ tunc preposuit ceteris vt ex sua īfirmitate cognosceret: qua miser icorditer aliena infirma tolerare. Bene autem de redemptore nostro dicitur. Precedēt vos in galileā ibi eum videbitis sicut dixit vobis. Galilea namque transmigratio facta interpretatur. Ia quippe redemptor noster a passione ad resurrectionem a morte ad vitam. a pena ad gloriam a corruptione ad incorruptionem trāsmigrauerat. ⁊ prius post resurrectionem in galilea a discipulis videtur: quia resurrectionis eius gloriam post leti videbimus. si modo a vitijs ad virtutum celsitudinem transmigramus. Qui ergo in sepulchro nuntiatur: intrasmigratione ostenditur: quia is qui in mortificatione carnis agnoscitur: in transmigrationem mentis videtur. Hec fratres carissimi pro tanta diei sollēnitate lectionis euangelice expositiōe trāscurrimus. Sed libet vt de hac eadem sollēnitate aliquid subtilius loquamur. Due ⁊ enim vite erant quarum vnam nouimus alteram nesciebamus. Una quippe mortalis est alia immortalis. Una cor

ruptiõis alia icorruptiõis. Una mortis alia resurrectiõis. sȝ venit mediator dei ⁊ hoīuȝ hõ xp̃s x̃ hs suscepit vnã ⁊ oñdit alterã. Unã ptulit moriẽdo oñdit alterã resurgẽdo. Si igr̃ nobis mortalẽ vitã scientib⁹ resurrectionẽ pmitteret carnis. ⁊ tam̃ hãc visibiliter nõ exhiberet qs ei⁹ pmissiõib⁹ crederet. Fact⁹ itaqȝ hõ appuit i carne mori dignat⁹ ẽ ex volũtate resurrexit ex ptãte; ⁊ oñdit exẽplo: qd nobis pmisit i pmio. Sȝ fortasse aliqs dicat. Jure ille resurrexit qr cũ de⁹ eẽt teneri morte nõ potuit. Ad istruẽdã gͦ ignorãtiã nostrã ad roborãdã ifirmitatẽ nr̃am sue resurrectiõis exẽplũ nobis sufficere noluit. Sol⁹ illo i tpe mortuus ẽ ⁊ tamẽ solus minie resurexit. nã scriptũ ẽ. multa corpa scõꝝ q̃ dormierãt surrexerũt. Ablata gͦ sũt oia argumẽta pfidiei. Ne qs eni dicat sperare de se nõ dȝ hõ qd in carne sua exibuit hõ de⁹. Ecce cũ do hoīes resurrexisse cognoscim⁹ ⁊ qs puros fuisse hoīes nõ dubitam⁹. Si igr̃ mẽbra nr̃i redẽptoris sum⁹ p̃sumam⁹ i nobis qd gestũ ɔstat in capite. Si multũ nos abicim⁹ spare debem⁹ i nobis nos mẽbra vltia qꝫ de mẽbri[illegible] ei⁹ supiorib⁹ audim⁹. Ecce vero ad memoriã redit qd crucifixo dei filio iudei isultãtes dicebãt. Si rex israel ẽ descẽdat d̃ cruce ⁊ credimus ei. Qui si tũc de cruce descẽderet nimirũ isultantib⁹ cedẽs v̾tutẽ nobis patiẽtie nõ d̃mõstraret. sȝ expectauit paululũ tolerauit. pbra irrisiones sustinuit. seruauit patiẽtiã distulit admirationẽ. ⁊ q̃ de cruce d̃scẽdere noluit d̃ sepulchro surrexit. Plus igr̃ fuit d̃ sepulchro resurgere quaȝ de cruce descẽdere. Plus fuit mortẽ resurgẽdo d̃struere qꝫ vitaȝ descẽdẽdo seruare. sȝ cũ iudei hũc ad isultationẽ suã d̃ cruce descẽdere minime agnouissent cũ moriẽteȝ viderẽt eũ seuicisse crediderũt. nomẽ illi⁹ se q̃si extinxisse gauisi sũt. sȝ ecce nomẽ eiu̇s d̃ morte p mũdũ creuit ex q̃ hũc infidelis turba extīxisse credidit ⁊ quẽ gaudebat occisũ dolet mõtuũ. qr hũc ad suã gloriã cognoscit puẽisse p penã. Quod bñ i lib. iudicũ sãson illi⁹ facta significant q̃ cũ gazã ciuitateȝ philistiorũ fuisset igress⁹ philistei igresuȝ ei⁹ ptin⁹ cognoscẽtes ciuitatẽ repente obsidiõib⁹ circuȝ dedere custodes deputauerũt ⁊ sanson fortissimuȝ se iam comprehendisse gauisi sũt. sed quid sanson fecit agnouimus. Media nocte portas ciuitatis abstulit ⁊ mõtis verticem ascendit. Quem fratres carissimi hoc in facto quem nisi redemptorem nostrum sanson ille significat. Quid gaza ciuitatis nisi infernum designat. Quid philisteos nisi iudeorum perfidia demonstratur. Quia cũ mortuum dominum viderunt ei⁹

que corpus in sepulchro iam posi
tum custodes illico deputauerunt
⁊ eũ q̃ auctor vite clarverat. infer
ni claustris retẽtũ. q̃si sansõ in ga
za se ꝯprehẽdisse letati sũt. Sãson
vero nocte media nõ solũ exijt sꝫ
ẽt portas tulit. Qꝛ videlicet redẽ
ptor nr̃ añ lucẽ resurgẽs nõ solum
liber de iferno exijt sꝫ ẽt inferni
claustra ꝺstruxit. Portas tulit ⁊
mõtis verticẽ ascẽdit qꝛ resurgen
do claustra iferni abstulit: ⁊ ascen
dendo celoꝝ regna penetrauit.
Hãc gꝰ resurrectiõis eiꝰ gloriam
frĩs carissimi q̃ ⁊ priꝰ ꝺmõstrabat̃
ex signo ⁊ post patuit ex facto to
ta mẽte diligamꝰ. ꝑ eiꝰ amore mo
riamur. Et ecce ĩ resurrectiõe au
ctoris nr̃i ministros eiꝰ ãgelos cõ
ciues nr̃os agnouimꝰ. Ad hoꝝ gꝰ
ciuiũ illã frequẽtẽ solẽnitatẽ festi
nemꝰ. His cũ nec dũ visiõe pos
sumus ꝺsiderio ⁊ mẽte iũgamur
Trãsmigremꝰ ad virtutes a viti
is vt redẽptorẽ nr̃m ĩ galilea vid̃
re mereamur. Adiuuet oĩpotẽs d̃
us ad vitã ꝺsiderũ nr̃ã q̃ ꝑ nobis
ĩ mortẽ dedit vnicũ filiũ suũ. Qui
cũ eo ⁊ spiritu scõ viuit ⁊ regnat
deus ꝑ oĩa secula seculoꝝ. Amen
Scd̃m iohm̃. Capitulo.xx.

In illo .t. Una sabati ma
ria magdalene venit mãe cũ
adhuc tenebre eẽnt ad mo
numentũ. Et vidit lapidẽ subla
tũ a monumento ⁊ reliqua.

Omelia.xxij. lectio eiusdem.

TRactꝰ lõga molestia sto
machꝰ diuie caritati vr̃e d̃
lectiõis euãgelice loq̃ expo
sitione ꝓhibuit. Uox nãqꝫ ip̃a a
clamoris virtute succubuit. ⁊ qꝛ a
multis audiri nõ valeo: loq̃ fate
or iter multos erubesco. sꝫ hãc in
me verecũdiã ⁊ ip̃e reprehendo
Quid .n. nũq̃d si multis ꝓdesse ne
queo nec paucis curabo? Et si ex
messe portare manipulos multos
nõ possũ nũquid nã ꝺbeo ad are
am vacuus redire. Quãuis .n. q̃
tos ꝺbeo ferre nõ valeo certe vel
paucos: certe vel duos: certe vel
vnũ ferã. Hꝫ namqꝫ ip̃a ĩfirmi
tatis ĩtentio mercedis sue certitudi
nẽ qꝛ supnꝰ arbit̃ nr̃: ⁊ sꝫ põdꝰ ꝯ
siderat ĩ retributõe tñ vires pen
sat ĩ põdere. Lectio sc̃i euangelij.
quã mõ audistis frĩs vald̃ ĩsupficie
historica ẽ apta sꝫ eiꝰ nobis sũt mi
steria sb̃ breuitate req̃rẽda. Ma
ria magdalne cum adhuc tenebre
eẽnt vẽit ad monumentũ. Juxta
historiã notat̃ hora iuxta ĩtelle
ctũ ṽo mysticũ req̃rentis signat̃ ĩ
telligentia. maria .n. auctorẽ oĩũ
quẽ carne vid̃rat mortuũ q̃rebat
in monumento: ⁊ q̃ hũc minime
inuenit furatũ credidit. Adhuc
.n. ĩ corde suo erant tenebre cõue
nit ad monumẽtũ. Cucurrit ergo
citius discipulis nũciauit. Sꝫ illi
ꝑceteris cucurrerunt q̃ preceteris
amauerũt. Uidelicet petrꝰ ⁊ iohs
Currebant aũt duo simul sꝫ iohs

p̄cucurrit citius petro. Venit p̄oꝛ ad monumētū ⁊ igredi nō p̄sum psit. Venit ergo posterioꝛ petrus ⁊ intrauit. Quid f̄r̄s cursus iste si-gnificat nūquid naз hec taз sbtilis euangelste ᵭcriptio a misterijs vacare credenda est. Minie. neqз. n. se iohs̄ p̄reisse ⁊ non intrasse diceret. si in ip̄a sua trepidacione misteriū ᵭfuisse credidisset. Quid .n. p iohēз nisi sinagoga. Quid p petꝝ nisi ecclesia ᵭsignatᷣ. Nec mirꝝ esse videatᷣ ꝙ p iunioreз sina-gogā p seniorē xᵒ ecclesia signa-ri phibetᷣ. qꝛ ⁊ si ad ᵭi cultū prio-rē sinagoga est ꝙ̄ ecclesia getium ad vsū m tū seculi priorē multitu-do gētiū ꝙ̄ sinagoga. Paulo ate-stāte q̄ ait. Qꝛ nō pri⁹ qᵭ sp̄ale est sз qᵭ aiale p seniorē gᵒ petꝝ signi-ficatᷣ ecclesia gētiū p iuniorē iohēз sinagoga iudeoꝝ. Cucurrerūt ābo simul qꝛ ab ort⁹ sui tp̄e vsqз ad oc-casū pari ⁊ cōivia ⁊ sine pari ⁊ cōi sensu gētilitas cū sinagoga decur-rit. Venit sinagoga p̄oꝛ ad monu-mentū sз minime intrauit qꝛ legis q̄dē mādata pcepit, pphecias ᵭi carnatiōe ac passiōe dn̄ica audi-uit sз credere in mortuū noluit. vi-dit. n. iohēs posita linteamina non tn̄ introiuit: qꝛ videlicet sinago-ga ⁊ scripture sacramenta cogno-uit ⁊ tn̄ ad fideз passiōis domini-ce credendo intrare distulit. Quē diu lōgeqз pphetauit p̄sentē vi-dit ei credere renuit. Hoīeз eē di-

sp̄exit deū carne mortalē factum credere noluit. q̄d gᵒ ē nisi qꝛ citi-us cucurrit ⁊ tam āte monumētū vacua stetit. Venit āt simō petrus sequēs eū ⁊ introiuit in monumē-tū. Qꝛ secuta posterioꝛ ecclesia gē-tiū mediatorē ᵭi ⁊ hoīuз: hoīem xp̄з ih̄з ⁊ cognouit carne mortuū ⁊ viuētē credidit deū. Vidit linte-amīa apposita ⁊ sudariuз qᵭ fuerat sup cap̄ eius nō cū līteaminibus positū: sз sepatiз īuolutū ī vnū lo-cū. Quid ee f̄r̄s credimus ꝙ suda-riū capitꝭ dni cū līteaminibus nō īuenitᷣ ī monumēto nisi qꝛ attestā-te paulo cap̄ xp̄i ᵭs. Et diuinitatꝭ īcōphēsibilia sacramēta ab īfirmi-tatis nr̄e cognitiōe disiūcta sᷣt ei⁹ qз potētia creature trāscēdit naз Et notāduз ꝙ nō solū sepatim sз ēt īuolutū īueniri ᵭz. Linteū q̄ppe qᵭ īuoluitᷣ: ei⁹ nec initiū nec finis aspicitᷣ. Recte ergo sudariū capi-tis īuolutū īuētū ē qꝛ celsitudo diuinitatꝭ nec cep̄ eē. Nec desinit nec p initiū nascitᷣ. Nec t̄mio co-āgustatᷣ. Bn̄ āt additᷣ ī vnū locū qꝛ ī scissura mētiū deus nō ē. De⁹ q̄ppe in unitate ē. Et illi eius gr̄aз hr̄e merētᷣ q̄ se ab īuicē p sectarū scādala nō diuidūt. Sз qꝛ solз p sudariū laborātiū sudoꝛ ᵭtergi: p̄t ēt sudarij nomē exp̄mi laborē ᵭi q̄ ī se q̄dē q̄et⁹ p atqз īcōmuta-bilis pmanet sз tam laborare se ᵭ-nūtiat: cū duras hoīuз prauitates portat. Unde ⁊ p pph̄am dicitᷣ.

Laboraui sustinens. Deus autem apparuit in carne. Laborauit ex nostra iniquitate. Quē laborem passionis ei⁹ dū icreduli viderūt eum venerari noluerunt. Quem enim videbant carne mortalē dedignati sūt credere i mortalez esse diuinitate. Unde etiam ieremias ait. Redde eis vicē dñe iuxta opa manuū suarū. Dabis eis scutū cordis laborē tuū. Ne eniz pdicationis spicula eorū corda penetrarēt dū passiōis ei⁹ laborē dedignati sūt: quasi eundē laborē illius pro scuto tenuerūt: vt eo ad se transire eius verba nō pmitterent: quo euz laborare vsqz ad mortē viderent. Quid āt nos nisi nostri capitis idē domini mēbra sum⁹. Per linteamina itaqz corporis laborū ligamēta signant que nūc electos oēs idest. eius mēbra cōstringūt Sudariū g⁹ qd super caput eius fuerat seorsuz inuenit q2 ipsa redēptoris nostri passio. lōge a nr̄a passiōe disiūcta ē qm̄ ipse sine culpa ptulit. qd nos cū culpa toleramus. Ipse sponte morti subcūbere voluit ad quā nos venim⁹ inuiti Sequit Tūc ergo introiuit 7 ille discipulus q̄ venerat prior ad monumētū. Postq̄ i trauit petr⁹ ingressus ē. 7 iohes. Posterior intrauit q̄ prior venerat. Notuz vobis fratres est q in fine mūdi ad redēptoris fidē ēt iudea colliget Paulo attestāte q̄ ait. Donec plenitudo gētiū intraret 7 sic oīs isra el saluus fieret. Et vidit 7 credidit. Quid fratres q̄d estimand⁹ est credidisse. Nūq̄d q2 dñs resurrexerat quē querebat. Nō vtique q2 adhuc tenebre erāt ad monumentuz 7 subiuncta quoqz verba ɔtradicūt cuz dicit. Nūduz eniz sciebat scripturas q2 oporteret eū a mortuis resurgere. Quid ergo vidit 7 quid credidit. Uidit linteamina posita 7 credidit qd mulier dixerat. De monumēto dominū fuisse sublatuz. Qua i re diuine dispensationis magnitudo pensanda est q discipulorū corda 7 accendunt vt querāt: 7 differūtur ne iueniāt. Quatin⁹ i firmitas aī ipo suo merōe cruētia purgati or adinueniendu3 fiat. 7 tanto validius teneat cū iuenerit quāto tardius iuenit qd querebat. Hec fratres carissimi sub breuitate de euāgelica lectiōe trāscurrim⁹ nunc restat vt de ipsa tante solēnitatis nobilitate aliquid loquamur. Hāc enī recte nobilitatez solēnitatis dicā q2 solēnitates ceteras ātecedit Sicut. n i sacro eloquio scā scōrū vt cātica canticoruz ꝓ sui magnitudine dicunt. Ita hec festiuitas recte dici pt solēnitas solēnitatuz Ex hac quippe solēnitate exēplū nobis resurrectiōis datū ē. spes celestis patrie apta 7 facta supni regni iā pſūptibilis gloria. Per hāc electi q̄ q̄uis i trāqlitatis sinu tamē apd iferni claustra tenebāt ad paradisi amoena reducti sūt. Qz aū

passionē dixit i resurrectōe sua do
minꝰ ipleuit. si exaltatꝰ fuero a ter
ra oia traham ad me. Oia.n.tra-
xit q de electis suis apd iferos nul-
lū reliqt. Oia abstulit vtiqꝫ electa
neqꝫ eteniꝫ ifideles qsqꝫ ⁊ ꝑ suis
criminibꝰ eternis supplicijs dedi
tos ad veniaꝫ dominꝰ resurgēdo
repauit. sꝫ illos ex iferni claustris
rapuit qs suos i fide ⁊ actibus re
cognouit. Vñ recte ēt ꝑ oseeā.
Ero mors tua o mors: ero morsus
tuus iferne. Id nāqꝫ qd occidimꝰ
agimꝰ vt penitꝰ nō sit. Ex eo ⁊.n.
qd mordemꝰ ptē abstrahamꝰ ꝑ-
tēqꝫ relinquimꝰ. Qr gꝰ i electis suis
fūditꝰ occidit mortē: mors mortis
extitit. Qr vo ex iferno ptē ab-
stulit ⁊ ptē reliqt. Nō occidit fū
ditꝰ sꝫ momordit ifernū. Ait gꝰ.
Ero mors tua. o mors. Acsi apte
dicat. Qr i electis meis te fūditꝰ ꝑ
imo. Ero morsus tuus iferne. Qr
sublatis eis te ex pte transfigo. que
est gꝰ ista solēnitas q iferni clau
stra destruxit. ⁊ ianuas nob regni
celestis apuit. Inqram ꝰ sbtiliꝰ no
meꝫ eiꝰ reqrat egregiꝰ pdicator
videamꝰ qd de eiꝰ estimatiōe dnū-
tiet. Ait.n. Et .n. pascha nr̄uꝫ imo
latꝰ ē xp̄s. si igr̄ pascha xp̄s pen-
sanduꝫ nobis est qd de pascha lex
loqt: vt id agemꝰ sbtiliꝰ an de xp̄o
dicta videant. Moyses qppe ait
sument de sanguie agni ac ponent
sup vtrūqꝫ posteꝫ ⁊ isup liminari
bꝰ domoꝝ i qbꝰ comedent illum
Et edent carnes nocte illa assas

igni ⁊ azimos panes cuꝫ lactucis
agrestibꝰ n̄ comedetis ex eo crudū
qd nec coctū aq̄ sꝫ assum tm̄ igni.
Caput cuꝫ pedibꝰ eiꝰ ⁊ intestinis
vorabitis nec remanebit ex eo qcq̄
vsqꝫ mane. si qd residui fuerit igni
comburetis. Ubi ⁊ addit. sic autē
comedetis illū. Renes vr̄o accigetis
calciamenta habebitis i pedibꝰ te-
nentes baculos i manibꝰ ⁊ come-
detis festinant. Que videlicet cun-
cta magnaꝫ nobis edificationem
pariūt. si fuerit mystica iterptatio
ne discussa. Quid nāqꝫ sit sanguis
agni nō iā audiēdo sꝫ bibēdo didi
cistis. Qui sāguis sup vtrūqꝫ pꝰ
pōit. qn̄ nō soluꝫ ore corpis. sꝫ
etiaꝫ ore cordis haurit. In vtroqꝫ
⁊.n. poste agni sanguis est positꝰ
qn̄ sacramentū passiōis illiꝰ cum
ore ad redēptioneꝫ sumit ad imi-
tationeꝫ qqꝫ itenta mente cogitat
Naꝫ q sic redemptoris sui sangui
neꝫ accipit vt imitari passiōeꝫ illiꝰ
nec duꝫ velit. In vno poste sangui
neꝫ posuit q etiaꝫ isup liminaribꝰ
domoꝝ ponendꝰ est. Quid.n. spi
ritalis domos nisi mentes nr̄as
accipimꝰ. In qbꝰ ꝑ cogitationem
ihabitamꝰ. Cuiꝰ domꝰ sup limiar
est ipa itentio q pemmet actiōi. q
igr̄ itētiōeꝫ cogitatiōis sue ad imi
tatiōeꝫ dominice passiōis dirigit
isup liminaribꝰ domꝰ agni san-
guinē pōit. Uel certe domꝰ nr̄e ip
sa st corpa i quibꝰ qusqꝫ viuimꝰ
habitamꝰ. ⁊ isup liminari domꝰ
agnis pōimꝰ qr crucē passiōis illiꝰ

ĩfrõte portam⁹ Be q̃ adhuc agno subdit̃. Edẽt carnes nocte illa as sa igni. In nocte q̇ppe agnũ cõedim⁹ q̇ i sacramẽto mõ dñicũ corp⁹ accipim⁹ qñ adhuc ad inuicẽ nr̃as ꝯsciẽtias nõ videm⁹. Que tam̃ carnes igni asſãde sũt. q̇a nimiꝝ dissoluit carnes q̃s aq̃ coxerit. q̃s vero ignis sine aq̃ excoq̇t roborat. Carnes itaq3 agni nr̃i ignis cox̃. q2 eũ ipa vis passiõis illi⁹ ad resurrectionẽ valẽtiorẽ reddidit: atq3 ad incorruptõez robarañ. Qui.n. ex mõte cõualuit. videl3 carnes illius ab igne duruerũt. Uñ ẽt p psalmistã dic̃: Exaruit velut testa ꝟtus mea Quid nãq3 ẽ testa ãte ignẽ nisi mole lutũ. S3 ei ex igne agit̃ vt solidtur. Uirtus ergo hũanitat̄ ei⁹ velut testa exaruit. q2 ab igne passionis ad ꝟtutẽ incorruptiõis creuit. Sola redẽptõis nr̃i p̱cepta sacram̃ta ad verã solẽnitatẽ m̃tis nõ sufficiũt. nisi eis quoq3 7 bõa opa iũgant̃. Quid.n. p̱dẽ: corpus 7 sanguinẽ illius ore p̱cipe: 7 ei p̱uersis morib⁹ ꝯtraire. Unde bene adhuc ad comedẽdũ s̃bdit̃: 7 azimos panes cu3 lactucis agrestib⁹. Panes q̇ppe sine fermẽto comedit. q̇ recta opa sine corruptõe vane glorie exẽcet. Qui mãdata mie sine admixtione peccati exhibet ne p̱uerse diripiat qd̃ q̃si r̃cte dispẽsat: h̃ q̃q3 peccati seruitu3 hõe sue actiõi miscuerãt: q̇bus p̱ph̄e voce p̱ increpationẽ dominus dicebat. Uenite ad bethel: et ipie agite. Atq3 post pauca 7 sacrificate de fermẽtato laudem.

De fermentato nãq3 laudẽ imolat. q̇ deõ sacrificiũ d̃ rapina parat. Lactuce ꝟo agrestes valde amare sũt agni carnes ergo cũ lactucis agrestib⁹ edende sũt. vt cũ corpus redẽptoris accipimus: nos p̱ peccatis nr̃is in fletibus affligamus. Quatinus ipsa amaritudo penitẽtie: abstergat a mẽtis stõacho p̱uerse humorẽ vite. Ubi 7 s̃bdit̃. Nõ comedet̄ ex eo crudu3 qd nec coctũ aq̃. Ecce iã nos ipsa ꝟba historie ab intellectu historico repellũt. Nũq̇d nã f̃rs charissimi israhel iticus ille populus in egypto ꝯstitutus comedere agnũ crudũ cõsueuerat vt ei lex dicat. Nõ comedet̄ ex eo crudũ q̇d. Ubi 7 addit̃. Neq3 coctũ aq̃. Sed q̇d aq̃. Nisi humanã sciẽtia designat. Iuxta hoc qd̃ p̱ salamõis vocẽ sub hereticoꝝ spẽ dr̃. aque furtiue dulciores sũt. Quid crude carnes agni nisi incõsideratã ac sine reuerẽtia cogitatiõis relictã: illius hũanitatẽ. Oẽ.n. qd̃ s̃btiliter cogitam⁹: q̃si m̃te coquim⁹ eius. S3 agni caro nec cruda edẽda ẽ: nec cocta aq̃. Quia redẽptor nr̃ neq3 purus hõ extimãdus est. Neq3 p̱ humana sapiẽtiã q̃liter incarnari disposuit cogitãdus. Oiscni q̇ redẽptore3 nr̃m puꝝ hoiem credit: q̇d iste aliud quã agni carnes crudas comedit. Quas videl3 coq̃re p̱ diuinitatis ei⁹ intelligẽtiã noluit. Ois ꝟo q̇ incarnatõis ei⁹ mysteria iuxta humanã sapientiã discuterẽ cõat̃ carnes agni aq̃ vult coquere: idẽ. dispẽsatiõis ei⁹ my

ſteriũ ꝑdiſſolutã vult ſciẽtiã penetra
re. Qui igit̃ paſchalis gaudij ſolẽ
nitatẽ celebrare deſiderat. agnũ ne
q3 aq̃ coq̃t: neq3 crudũ comedat.
vt neq3 ꝑ hũanã ſapiẽtiã ꝓfũdita
tẽ ĩcarnatiõis illius penetrare ap/
petat neq3 ĩ eũ tanq̃ ĩ hoiez puru3
credat. S3 aſſas igni carnes agni
comedat. vt diſpẽſari oĩa ꝑ ſci ſp̃s
potẽtiã ſciat. De q̊ ad hac recte ſub
iũgit̃. Caput cũ pedib⁹ 7 iteſtinis
vorabit̃ q2 redẽptor nr̃ eſt. a. 7. lo.
De⁹ videl3 ante ſecula: 7 hõ in fine
ſeculoꝝ. S3 ſic iã p̄dixim⁹ fr̃s.
paulo atteſtãte didicim⁹: q2 caput
xp̄i de⁹. Caput ergo agni vorare ẽ
diuitat̃ ei⁹ excellẽtiã toto m̄tis affe/
ctu cũ ꝑfecte fidi obſeq̊o amare 7
venerari. Pedes ꝟo agni vorar̃ ẽ
veſtigia ei⁹ hũanitat̃ amãdo 7 imi
tãdo ꝑq̊rere. Quid ꝟo ſũt inteſti
na: niſi ꝟboꝝ illi⁹ occulta 7 myſti/
ca mandata q̃ tc̃ voram⁹ cũ ꝟba vi
te cũ auiditate ſumim⁹. In q̊ vora
tiõis verbo q̊d al̓ id q̄ pigritie nr̃e
tẽpor reprhẽdit̃ q̊ ei⁹ ꝟba atq3 mi
ſteria 7 ꝑ noſmetipoſ nõ req̊rim⁹
7 dicta ab alijſ audim⁹ inuiti. Nõ
remanebit ex eo q̊cq̃uã vſq3 mane
q2 ei⁹ dicta magna ſũt ſollicitudĩe
diſcutiẽda. Quatinus p̄uſq̄ dies
reſurrectiõis appareat: in hac p̄ſẽ
tis vite nocte oĩa mandata illi⁹ in/
telligẽdo 7 oꝑando penetrẽt̃. S3
q2 valde ẽ difficile vt oẽ ſacrũ eloq̊
u3 poſſit intelligi 7 oẽ ei⁹ myſteriũ
penetrari. Recte ſbiũgit̃. Si q̊d
ãt remãſerit igni cõburet̃. Qđ ex
agno remanet igni ꝯburim⁹. qñ
ꝗđ myſterio incarnatõis ei⁹ itel
ligere 7 penetrare nõ poſſum⁹: po
teſtati ſci ſp̃s hũilit̃ reſuam⁹. Ut
non ſupbe q̊s audeat vt cõtẽnere
vt dnũciare qđ nõ intelligit ſ3 hoc
igni tradat cu3 ſcõ ſpũ: reſuat. Cr
igit̃ q̃lit̃ edẽdũ ſit paſcha cogno/
uimuſ nc̃ a q̊b⁹ edi debeat agnoſca
mus. Sequit̃. Sic ãt comedet̃ il
lũ renes v̄ros accinget̃. Quid ĩ re
nib⁹ niſi dlectatõ carniſ accipit̃. vñ
7 pſalmiſta poſtulat dic̃s. Ure re/
neſ meos Si. n. voluptatẽ libidiſ
in renib⁹ eẽ neſciret: eoſ uri minĩe
petiſſet. Unđ q2 poteſtas diaboli
in hũano gñer maxie ꝑ luxuriã p̄
ualuit. đ illo voce dñica dr̃. Pote/
ſtas. n. ei⁹ ĩ lũbis ei⁹. Qui ergo pa
ſcha comedit hẽre renes accinctoſ
đb3 vt q̊ ſolẽnitatẽ reſurrectõis at
q3 ĩcorruptõiſ agit: corruptõi iã ꝑ
uitia nulla ſbiaceat. Uoluptates e
domet: carnẽ a luxuria reſtrigat:
neq3 7. n. cognouit q̃ ſit ſollẽnitas
ĩcõruptõiſ q̊ adhuc ꝑ ĩcõtinẽtiã cõ
ruptiõi ſbiacet. Hec q̊buſdã dura
ſt̃. S3 ãguſta põta ẽ q̃ duc̃ ad uitã
7 hẽm⁹ iã multa exẽpla ꝯtinẽtiu3.
Unđ 7 bñ adhuc ſbdit̃. Calciam̃
ta hẽbit̃ ĩ pedib⁹. Quid ſt̃ 7. n. pe
đſ nr̃i. niſi oꝑa. Quid ꝟo calciamẽ
ta niſi pelleſ mõtuoꝝ aĩaliũ. calcia
m̃ta ãt peđſ mũiũt. Que ꝟo ſt̃ mõ
tua aĩalia ex q̊rũ pelib⁹ nr̃i mũiun/
tur peđs niſi ãtiq̊ p̄res q̊ nos ad
eternã patriã p̄ceſſere. Quoꝝ dũ
exẽpla ꝯſpicim⁹ nr̄i oꝑiſ peđſ mu
nim⁹. Calciam̃ta ergo in pedibus
hr̃e ẽ: mortuorũ vitã cõſpicere: 7

nra vestigia apeccati vulnerꝫ custodire. Tenetes baculos i manibus. Quid lex p baculū nisi postoralē custodiā designat. Et notādūꝫ ꝙ pri⁹ pcipimur renes accingere: postmodū baculos tenere: qꝛ illi debēt curā pastoralē suscipere: q iaꝫ i suo corpe sciūt fluxa luxurie edomare. Ut cū alijs fortia pdicant: ipsi desiderijs mollib⁹ eneruit nō succūbāt. Uñ āt subdit: ꝛ comedetis festinant. Notate frēs notate qđ dr festinant. Mādata dei mysteria redēptoris celestis. patrie gaudia cū festinatione cognoscite ꝛ pcepta vite cū festiatione implere curate. Quia.n.adhuc hodie lꝫ bene agere scim⁹: vtrum cras liceat ignoram⁹. Festināntes ergo pascha comedite: id ē ad solēnitatē patrie celestis anhelate. Nemo i hui⁹ vite itinere torpeat ne i patria locū pdat. Nemo moras ad appetēda studia boni operis inectat: sꝫ cepta pficiat ne minime liceat iplere qđ icboat. Si ad amorē dei pigri nō sum⁹. adiuuat ipse quē amam⁹ ihs xps dñs nr̄ q viuit ꝛ regnat cū pr̄e i vnitate spūs sci deus. Per omnia secula seculoꝝ amē. Scđꝫ ioannem.

Capitulo vigesimoquarto.

In illo tpe. Duo ex discipulis ibāt ipsa die i castellū qđ erat in spacio stadiorū.lx. ab hierusalē noie emaus. ꝛ reliqua.

Omel.xxiij.lec.eiusdē btī gre.pp.

In quottidiana vobis solemnitate laborantibus pauca loquenda sunt. Et fortasse hec vtilius proderūt qꝛ sepe ꝛ alimēta que min⁹ sufficiūt: auidius sumunt. Lectiōis ergo euāgelice summatiꝫ sensū statui n̄ p singula verba discuterꝫ ne dilectiōeꝫ vr̄aꝫ vale atsmo prolixior expositiōis onerare. Ecce audistis frēs carissimi qꝛ duob⁹ discipulis ābulantib⁹ i via nō quidē credētib⁹ sꝫ tñ đ se loquētib⁹ dñs appar uit sꝫ eis spēm quā recognoscerēt nō ondit. Hoc ergo egit foris domin⁹ i oculis corpis qđ apud ipos agebat it⁹ i oculis cordis. ipi nāqꝫ apđ semetipos itus ꝛ amabāt ꝛ dubitabāt videbāt ꝛ n̄ cognoscebant. Eis āt đ n̄s ꝛ foris ꝛ pn̄s aderat ꝛ qs eēt n̄ ondebat. De se g⁹ lo qntib⁹ pn̄tiā exhibuit sꝫ đ se dubitātib⁹ cogniti onis sue spēꝫ abscōdit. Vba qdē cōtulit duriciā itellect⁹ icrepauit. scripture sacre mysteria q đ ipo erāt apuit ꝛ tam̄ qꝛ adhuc i eoꝝ cordib⁹ pegrin⁹ erat a fid ire se logi⁹ finxit. Fingere nāqꝫ cponerꝫ dicim⁹ vn̄ ꝛ cpositores luti figulos vocam⁹. nihil g⁹ simplex vitas p duplicitatē fec. Sꝫ talē se eis exhibuit i corpe q̄lis apđ illos erat i m̄te. pbādi āt erāt sibi q cū ꝛ si nec dū vt dm̄ diligerēt salti vt pegrinū amare potuissēt. sꝫ qꝛ eē extnei a charitate n̄ poterāt ij cū qb⁹ vitas gdiebat ꝛ ū ad hospitiū q̄si pegrinuꝫ vocāt. Cur āt dicim⁹ vocāt cum illic scriptū sit. Et coegere eum. Ex

quo nimirū exēplo colligit' q? pe
regrini ad hospitiū non solum i
uitandi sunt sed ēt trahendi. Mē
sam ponunt: cibos offerūt: ⁊ de
um quē in scriptura sacre exposi
tione non cognouerant: in pa
nis fractione cognoscunt. Audiē
do precepta di illuminati nō sunt
faciendo illuminati sunt. Q? scri
ptum est. Nō auditores legis iu
sti sunt apud deum: sed factores
legis iustificabuntur. Quisquis
ergo vult audita intelligere: festi
net ea que iā intelligere potuit in
plere. Ecce dñs nō est cognit' dū
loqueret': ⁊ dignatus ē cognosci
dū pascit'. Hospitalitatē ergo fra
tres carissimi diligite: caritatis o
pera amate. Hic ⁊ .n. p paulū dr
Caritas fraternitatis maneat in
vobis: ⁊ hospitalitatē nolite obli
uisci. Per hanc .n. placuere quidā
āgelis hospitio receptis. Hinc pe
trus ait. hospitales inuicē sine mur
muratiōe. Hinc ipsa veritas dicit
hospes fui ⁊ suscepistis me. Opi
nata res est valde: ⁊ seniorū no
strorū nobis relatione tradita.

Miracula.

Quidā paterfamilias cū
tota domo sua magno ho
spitalitatis studio seruiebat. Cū
que quotidie ad mēsā suā pere
grinos susciperet. quodā die pere
grinus quidā inter alios venit ad
mensā duct' ē. Dūq3 p̄rfamilias
ex humilitatis cōsuetudine aquā
vellet in ei' manib' fundere: con
uersus vrceū accepit. S3 repente
cū i cui' manib' aquā fundere vo
luerat nō iuenit. Cūq3 hoc factū
ipse secū miraret' eadē nocte p vi
siōnē ei dñs dixit. Ceteris dieb'
me i mēbris meis: hesterno āt die
me i me metipso suscepisti. Ecce i
iudiciū veniēs dicit. Q̄ vni ex mi
nimis meis fecistis: mihi fecisti
Ecce añ iudiciū cū p mēbra sua
suscipit' suscepturos suos ēt p se
metipm requirit. Et tñ nos ad hospi
talitatis grām pigri sum'. Pēsate
frēs q̄ta hospitalitatis virtus sit
ad mensas vrās xp̄m suscipite: vt
vos ab eo suscipi ad cōuiuia eter
na valeatis. Prebete mō peregri
no xp̄o hospitiū: vt vos in iuditio
nō q̄si pegrinos nesciat s3 vt ppri
os recipiat in regnum.

Secūdū ioannem

Capitulo .xxi.

In illo tpe. Manifestauit
se iter iħs discipulis suis
ad mare tiberi adis. manife
stauit āt sic ⁊ reliqua.

Omelia .xxiiij. lec. eiusdē bti gre.
pape hita ad populū i basilica be
ati ioannis.

Lectio sci euāgelij que mō i
aurib' vrīs lecta ē frēs mei
q̄one aiū pulsat s3 pulsatio
ne sua vi discretiōis idicat. Que
ri ⁊ .n. pt cur petr' q̄ añ cōuersionē
piscator fuit p' cōuersiōē ad pisca
tiōē rediit. ⁊ cū veritas dicat. Ne
mo mitēs manū suā in aratrū ⁊ a
spiciēs retro apt' ē regno di. Cur

repetit qd dereliquit: Sz si virt⁹
discretiõis inspicit citi⁹ vĩ qꝛ ni-
mirꝝ negotiũ qd añ cõuersionẽ si-
ne peccato extitit hoc ẽt post con-
uersionẽ repetere culpa non fuit.
Nã piscatorẽ petrũ matheũ vero
fuisse thelonearium scim⁹: ⁊ post
cõuersionẽ suã petrus ad piscatio
nẽ rediit. Matheus vero ad the
lonei negotiũ nõ resedit. Quia ⁊
aliud ẽ victũ p piscationẽ querere
aliũ est thelõei lucris pecunias au
gere. Sũt ⁊. n. pleraqꝫ negotia q̃
sine peccatis exhiberi aut vix aut
nullatenus possũt. Que ergo ad
peccatũ implicant: ad hec necesse
ẽ vt post cõuersionẽ animꝰ nõ re
currat. Queri ergo põt cur disci-
pulis i mari laborãtib⁹ post resur
rectionẽ suã dñs in littore stetit:
q̃ añ resurrectõez suã corã discipu
lis in fluctibus maris ambulauit.
Cuius rei rõ festine cognoscit si
ipsa que tũc ierat cã pẽset. Quid
enĩz mare nisi p̃sens seculũ signat
qd se cãꝝ tumultib⁹ ⁊ vndis vite
corruptibilis illidit. Quid p soli
ditatẽ littoris nisi illa ppetuitas q̃
etis eterne figurat. Qꝛ igit disci
puli adhuc fluctib⁹ mortalis vite
inerãt i mari laborãt. qꝛ aũt redẽ
ptor nr̃ iã corruptionẽ carnis ex-
cesserat post resurrectionẽ in litto
re stabat. ac si ipsũ resurrectionis
sue mysteriũ rebus discipulis lo-
queret dicẽs. Jã vobis i mari nõ
appareo. quia vobiscũ i pturba-
tiõis fluctib⁹ nõ sũ. Hinc ẽ. n. qd
in alio loco post resurrectionẽ suã
eisdẽ discipulis dicit. Hec sũt ver
ba que locut⁹ sũ vobis cũ adhuc
eẽm vobiscuz. Necqꝫ. n. cũ ipsis n̄
erat quib⁹ presẽs corporaliter ap
parebat. sz tñ iã se eẽ cũ ipsis dñe
gat: a quorũ mortali corpore car
nis in mortalitate distabat. Qd il
lic cũ ipis posit⁹ fatet nõ se eẽ cũ
ipsis: hoc quoqꝫ hic situ corporis
idicat cũ adhuc nauigãtib⁹ se esse
iã in littore demõstrat. Facta ẽ ãt
discipulis piscatiõis magna difi-
cultas vt magistro veniẽte fieret
admiratiõis magna sublimitas.
Qui ptinus dixit. Mittite in dex
terã nauigii rete: ⁊ iuenietis. Bis
in scõ euãgelio legit: qꝛ dñs iussit
vt ad piscãduz retia mitterẽt: an
passionẽ videlicet ⁊ post resurre-
ctionẽ. sed prius q̃ꝫ redẽptor no-
ster pateret ⁊ resurgeret mitti q̃-
dẽ rete ad piscandũ iubet. sed vtrꝫ
i dextera an sinistra mitti debuis-
set nõ iubet. Post resurrectionem
vero discipulis apparẽs: mitti re
te in dexterã iubet in illa piscatio-
ne tãti capti sũt pisces vt retia rũ
perent. In ista ãt ⁊ multi capti sũt
⁊ retia rupta nõ sũt. Quis vero
nesciat bonos dextera. ⁊ malos si
nistra figurari. Illa. n. piscatio in
qua specialiter in quã partẽ rete
mitti debeat nõ iubet. p̃sentez ec
clesiã designauit: q̃ bonos simul
ac malos colligit nec eligit quo

trahat: qꝛ ⁊ q̊s eligeř possit igno
rat. Hec aũt piscatio post domi
ni resurrrectionē facta ĩ sola dex
tera missa ē: qꝛ ad videndũ clari
tatis ei⁹ gloriã: sola electorũ eccle
sia ꝑtingit que de sinistra ope ni
hil hẽbit. In illa piscatiõe p̄ mul
titudine pisciũ rete rũpit: qꝛ nũc
ad cõfessionē fidei ẽt cũ electis re
probi tãti intrant qui ipsã quoqꝫ
ecclesiã ꝫ heresib⁹ scindãt. In ista
vero piscatiõe ⁊ multi pisces ⁊ ma
gni capiunt: ⁊ rete non rumpit:
qꝛ scã electorũ ecclesia ĩ ꝯtiua au
ctoris sui pace requiescẽs: nullis
iã dissensiõib⁹ dilaniat. Captis
ãt tã magnis piscib⁹ ascẽdit symõ
petr⁹ ⁊ traxit rete in terrã. Cre
do qꝺ vr̃a caritas adůtit: quid est
qꝺ petrus rete ĩ terrã traxit. Ipsi
quippe scã ecclesia ē comissa. Ip
si spãliter dr̃. Simõ iohis amas
me. Pasce oues meas. Qꝺ ergo
postmodũ ap̃it in voce. Hoc nũc
signat in oꝑe. Quia igitur p̄dica
tor ecclesie nos a mundi hui⁹ flu
ctib⁹ seꝑat. nimiꝝ necesse ē: vt re
te plenũ piscib⁹ petrus ad terrã
ducat. Ipse. n. pisces ad soliditatē
littoris ꝑtrahit qꝛ scē p̄dicatiõis
voce stabilitatē eterne patrie fide
lib⁹ oñdit. Hoc igit ꝟbis. h epi
stolis. h agit quotidie miraculoꝝ
signis. Quotiẽs ꝑ euꝫ ad amorem
q̇etis eterne cõuertimur. quotiẽs
a terrenaꝝ reꝝ tumultib⁹ separa
mur quid aliud ꝙ̄ intra rete fidei
pisces ad lit⁹ trahimur. Sꝫ cum
rete magnis piscib⁹ plenũ dr̃: ad
dit ⁊ ꝙ̄tis. s. cẽtuꝫ q̇nquagita tri
bus. A magno misterio numer⁹
iste nõ vacat: sꝫ ĩtẽtos vos tãti mi
sterij ꝓfũditas expectat. Neqꝫ ⁊
. n. ꝙ̄titatis sũmaꝫ sollerter euãge
lista exp̃meret: nisi hãc sacramẽto
plenã eẽt iudicasset scitis nãqꝫ qꝺ
ĩ testamẽto veteri oĩs oꝑatio ꝑ de
calogi mãdata p̄cipit. in nouo ãt
eiusdẽ oꝑatõis virt⁹ ꝑ septiformē
grãm sci sp̃s multiplicatis fideli
bus dat. Quē ꝓpħa denũtians
dicit. sp̃s sapie ⁊ ĩtellect⁹ sp̃s ꝯsilij
⁊ fortitudinis sp̃s scie ⁊ pietatꝭ: ⁊
repleuit eũ sp̃s timoris dñi. sꝫ ille
in h spũ oꝑationē ꝑcipit q̇ fidem
trinitatꝭ agnoscit vt ⁊ prẽꝫ ⁊ filiuꝫ
⁊ eũdē spm scm̃ vni⁹ ꝟtutꝭ credat
vni⁹ sb̃e eẽ fateat. Qꝛ igit septē
q̄ supi⁹ dixim⁹ ꝑ nouũ testamẽtũ
lati⁹ data st decē ꝟo ꝑ uet⁹ prece
pta: oĩs nr̃a ꝟt⁹ ⁊ oꝑatio ꝑ decem
⁊ septē p̄t plene ꝯp̄hẽdi. Ducam⁹
ꝑtrigonũ decē ⁊ septē ⁊ veñũt q̇n
q̄gita vnũ. Uꝑfecto nũer⁹ a ma
gno mistẽio ñ vacat qꝛ ĩ testamẽto
veteri legim⁹ ꝙ̄ ãn⁹ q̇nq̄gesim⁹ iu
beleu⁹ vocari iuss⁹ ē ĩ q̊ vꝫ cũct⁹ po
pul⁹ ab oĩ oꝑatiõe q̇esceret. sꝫ ve
ra q̇es ĩ unitate ē diuidi q̇ppe vnũ
ñ p̄t. vbi. n. scissura diuisiõis ē. ꝟa
req̇es ñ ē. ducam⁹ g⁹ ꝑtrigonũ q̇n
q̄gita ⁊ vnũ ⁊ fiũt cẽtũ q̇nqꝫgita
tres. qꝛ igr̃ ⁊ oĩs nr̃a oꝑatõ ĩ fide
trinitatis exhibita ad requiem tē
dit septem ⁊ decem ter ducimus
vt ad q̇nquaginta ⁊ vnum venire

debeamus. z vera nostra requies
tunc est cum ipsam iam claritatẽ
trinitatis agnoscimus. quam in
vnitate diuinitatis esse certum te-
nemus. Quinquaginta z vnum
ter ducimus z electorum summam
in superna patria quasi centũ q̃n
quaginta z trium piscium nume-
rum tenemus. Post resurrectionẽ
ergo domini missum rete dignũ
fuit. vt tot pisces caperet quot so
lummodo electos ciues superne
patrie designarent. Inter hec
vero z hesterna sancti euangelij
lectio z hodierna nos admonet vt
vigilanter debeamus ĩspicere cur
dominus z redẽptor noster post
resurrectionem suam piscem assũ
legitur comedisse. Non enim va
cat a mysterio quod iteratur ĩ fa
cto. In hac etenim lectione panẽ
z assum piscem. In illa vero que
hesterna die lecta est cum asso pi
sce etiam fauum mellis comedit.
Quod autem signare credimus
piscem assum. nisi ipsum mediato
rem dei z hominum passum. Ipse
enim latere dignatus est in aquis
generis humãi capi voluit laqueo
mortis nostre z quasi tribulatio-
nẽ assatus est tempore passionis
sue sed qui piscis assus fieri digna
tus est in passiõe fauus mellis no
bis extitit in resurrectione. Aut q̃
in pisce asso figurari voluit tribu-
lationem passiõis sue: in fauo mel
lis vtranqꝫ naturam exprimere
voluit persone sue: Fauus quip-
pe mel in cera est. Mel vero in ce
ra est diuinitas ĩ humanitate. Quod
ab hac quoque lectione nõ discre
pat. Nam piscem comedit z pa-
nem. Qui enim assari piscis potuit
ex humanitate: pane nos reficit ex-
diuinitate. Qui ait. ego sum panis
viuus qui de celo descẽdi. Assum
ergo piscem comedit z panem vt
ipso suo cibo nobis ostenderet qꝛ
passionem ex nostra humanitate
pertulit: z refectionem nostrã ex
sua diuinitate procurauit. Quod si
vigilanter inspiciemus nobis quo
que qualiter ad imitandum sit cõ
gruum videmus. Sic enim sua
redemptor indicat: vt imitatiõis
viam nobis sequentibus sterna t.
ecce in cibo suo dominus pisci as
so coniungere fauum voluit: quia
videlicet illos in suo corpore z ad
eternam quietem suscipit qui cuꝫ
hic tribulationẽ pro domino sen
tiunt ab amore eterne dulcedinis
non recedunt. Cum asso pisce fa-
uus sumitur qꝛ qui hic afflictionẽ
pro veritate suscipiunt. illic dulce-
dine vera saciantur. Notandum
quoque quod vltimum conuiuiũ
dominus cum septem discipulis
habuisse describitur. Petrus nã-
que z Thomas. nathanael filij
zebedei. z alij ex discipulis eiꝰ duo
in eo fuisse memorantur. Cur cuꝫ
septem discipulis vltimum conui
uium celebrat nisi quod eos tan-
tũmodo qui septiformis gratia
sancti spiritus pleni sunt futuros

secū in eterna refectiōe denūtiat. Septē quoqꝫ diebꝰ oē hoc tp̄s euoluit ⁊ sepe septenario numero pfectio designat. Illi ergo vltimo cōuiuio de presentia veritatis epulant. qui nūc pfectiōis studio terrena trāscendūt. quos mūdi huius amor nō ligat. Quibus ⁊ si vtrunqꝫ p tēptamenta obstrepit. cepta in eorū desideria nō retūdit. De h̄ extremo ꝯuiuio ⁊ alias p Ioānē dr̄. Bti qui ad cenā nuptiarū agni vocati sunt. Iccirco .n. nō ad prandiū sꝫ ad cenā vocatos narrat: qr nimirū ī fine diei cōuiuiū cena ē. Qui ergo finito presentis vite tp̄e ad refectionem supne cōtēplatiōis veniūt. nō ad agni prādiū sed ad cenā vocant. Que videlicet cena h̄ vltimo cōuiuio exprimit cuꝫ septeꝫ discipuli adesse memorant. Qr alios vt diximꝰ tūc eterna refectiōe reparat qui pleni nūc septiformis gratia in amorē spūs anhelat. Hec ergo fratres vobiscuꝫ agite huiꝰ spūs repleri presentia desiderate quid vos sequi in futuro possit ex presenti perpēdite. Pensate si h̄ spiritu pleni estis ⁊ nostis si ad illud cōuiuiū puenire valeatis.

Quisquis nāqꝫ ille ē: quē nūc spiritus iste nō reparat. Profecto ab illa eterni ꝯuiuij refectōe ieiunat. Mementote quid de eodē spiritu paulus dicat. siquis sp̄m xp̄i non hēt hic non ē eiꝰ quasi quidā titulus diuine possessionis ē iste spūs amoris. Nūquid nā spūꝫ xp̄i hēt is cuiꝰ mentē odia dissipāt: elatio inflat ira vsqꝫ ad diuisionē mentis exasperat. auaritia cruciat: luxuria eneruat. Pensate quis sit iste spūs xp̄i. Profecto ille qui facit amicos ⁊ inimicos diligi terrena despici ꝓ celestibꝰ estuari. Carnē pp vitia ꝯteri. mēteꝫ a concupiscentijs frenari. Si ergo vultis cognoscere ius possessionis di psonā perpendite possessoris vr̄i. Ecce .n. qđ diximꝰ voce veridica paulꝰ clamat. Siquis sp̄m xp̄i n̄ hꝫ hic non ē eiꝰ. Ac si apte dicat. Qui nūc deo inhabitāte non regit de diuine claritatis spē postmodū non letat. Sꝫ nos tn̄ adh̄ que dicta sūt infirmamur. Nec dū culmē pfectionis attigimus si i via dei quotidie sancti desiderij gressus ponamꝰ. Consolat nos veritas que p psalmistā dicit. Im perfectū meū viderūt oculi tui ⁊ i libro tuo oēs scribētur. Nō oio erit nobis noxia nr̄a impfectio si in dei itinere ꝯstituti. ⁊ ad transacta nō respicimus ⁊ ad ea que restant trāsire festinamus. Nam qui iperfectorū desideria dignāter iflamat. Hec qn̄ꝫ ad pfecionē roborat. Per ih̄ꝫ xp̄m dn̄ꝫ nr̄um qui cū pr̄e ⁊ spiritu sancto viuit ⁊ regnat deus per omnia secula seculorum amen. Secundum ioannem. Capitulo .xxi.

IN illo tpe. Maria aūt stabat ad monumentū foris plorās. Dū ergo fleret. inclinauit se ꝛ ꝓspexit i monumentū. ꝛ vidit duos angelos i albis sedētes vnū ad caput. ꝛ vnū ad pedes vbi positū fuerat corpꝰ ihu. Et reliqua.

Omelia. xxv. habita ad populuꝫ in basilica sancti ioānis cōstant.

MAria magdalene que fuerat in ciuitate peccatrix amādo veritatē lauit lachrymis maculas criminis. Et vox veritatis iplet qua dr̄. Dimissa ei sunt peccata multa. qm̄ dilexit multū. Que i.n. prius frigida peccādo remāserat. postmōꝫ amādo fortiter ardebat. Nā postquā venit ad monumētū ibiqꝫ corpus dominicū nō iuēit. Sublatū credidit atqꝫ discipulis nūtiauit.

Qui veniētes viderūt. atqꝫ ita eē vt mulier dixerat crediderūt. Et de eis ꝓtinus scriptū ē. Abierūt ergo discipuli ad semetipsos. Ac deinde subiungit. Maria aūt stabat ad monumētū foris plorans. Qua i re pēsandū ē. Huiꝰ mulieris mentē q̄ta vis amoris accenderat que a monumēto dn̄i etiaꝫ discipulis recedētibꝰ nō recedebat. Exquirebat quē nō iueniebat. Flebat inquirēdo. ꝛ amoris sui igne succēsa. eiꝰ quē ablatū credidit ardebat desiderio. Vn̄ ꝛ cōtigit vt ea tūc sola videret que remansit vt quereret. Qꝛ nimirū virtus boni opis ꝑseuerātia ē. Et voce veritatis dr̄. Qui aūt ꝑseuerauerit vsqꝫ in finē. hic saluus erit. Et ꝑcepto legis cauda hostie in sacrificio iubet offerri. In cauda quippe finis est corporis. Et ille bn̄ immolat. qui sacrificium boni opis vsqꝫ ad finē debite ꝑducit actiōis.

Hinc ioseph inter reliquos fratres talarē tunicā habuisse describit. Tunica quippe vsqꝫ ad taluꝫ ē. Opꝰ bonū vsqꝫ ad ꝯsumationē. Sꝫ maria cū fleret inclinauit se ꝛ ꝓspexit i monumēto. Certe iaꝫ monumentū vacuū viderat. Iaꝫ sublatū dn̄ꝫ nūtiauerat. Quid est ꝙ se iteꝝ iclinat: iteꝝ videre desiderat. Sꝫ lamētāti semel aspexisse nō sufficit. qꝛ vis amoris itentionē multiplicat iquisitiōis. Quesiuit igr̄ priꝰ ꝛ minime iuenit. Perseuerauit vt quereret vn̄ ꝛ ꝯtigit vt iueniret. Actūqꝫ ē vt desideria dilata crescerēt crescētia caperēt qđ iuenissent. Hinc ē .n. qđ de eo dē scā ecclesia i cāticis cāticorum dicit. In lectulo meo ꝑ noctes q̄siui quē diligit aīa mea. Quesiui illū ꝛ nō iueni. Surgā ꝛ circuibo ciuitatē ꝑ vicos ꝛ plateas querā quē diligit aīa mea. Que defectū quoqꝫ iuentiōis igeminat dicens. Quesiui illū ꝛ nō iueni. Sꝫ qꝛ diu iuētio nō elōgat. Si iquisitio nō desistat. Adiūgit. Inuenerunt me vigiles qui custodiunt

ciuitatē. Nū quē diligit aīa mea vidiſtis pauluiū cū ptrāſiſſez eoſ īueni quē diligit aīa mea. Dilectū nāqz ī lectulo querim⁹ qñ ī pſē tis vite aliquātula reqe redēptoris nr̄i deſiderio ſuſpiram⁹. Per noctē querim⁹ qꝛ ⁊ ſi iā ī illo mēs vigilat tñ adhuc oculus caligat. Sz q̄ in lectulo ſuo eū nō inuenit Reſtat vt ſurgat. ciuitatē circūeat. Idē ſcāz electoꝝ eccleſiā m̄te ⁊ inqſitiōe pcurrat. Per vicos eā ⁊ plateas querat. i. p anguſta ⁊ lata gradiētes aſpiciat. ⁊ ſi que īuenire ī eis valet ei⁹ veſtigia exq rat. Qꝛ ſt nōnulli ēt vite ſecularū qui imitāduz aliqd hēant de actione virtutū. Querētes āt nos vigiles īueniūt q̄ cuſtodiūt ciuitatem qꝛ ſci pr̄es qui eccleſie ſtatū cuſtodiūt. bonis nr̄is ſtudijs occurrūt vt ſuo vel verbo vel ſcripto nos doceāt. Quos cū paululū ptrāſimꝰs. īuenim⁹ quē diligim⁹ qꝛ redēptoꝛ nr̄ ⁊ ſi humanitate hō iter hoīes diuinitate tñ ſup hoīes fuit. Cū ergo trāſeūt vigiles dilectuſ īuenit. qꝛ cū pphas ⁊ apoſtoloſ īfra ipz eē ꝯſpicim⁹ illū q̄ natura de⁹ ēē ſupra hoīes ꝯſideram⁹. Pri⁹ ergo nō īuētuſ querit vt p⁹ īuēt⁹ ſtricti⁹ teneat. Scā. n. deſideria vt pdixim⁹ dilatiōe creſcūt ſi aūt dilatiōe. deficiūt deſideria nō fuerūt. Hoc amoꝛe arſit q̄ſqs ad veritatē ptingere potuit. Hic nāqz Dauid ait. Sitiuit aīā mea ad deum viuum quando veniam ⁊ apparebo ante faciem dei. Hic nos admonet dicēs. Querite faciē eius ſp. hic. ppha ait. Aīa mea deſiderauit te in nocte. ſed ⁊ ſpū meo in pꝛecoꝛdijs meis de mane vigilabo ad te. hic eniz iteꝝ eccleſia ī cāticis canticoꝝ dicit. Vulnerata charitate ego ſū. Juſtū q̄ppe ē vt ex viſiōe medici ptigit ad ſalutē q̄ p eſtū ei⁹ deſiderij vuln⁹ amoꝛis poꝛtat in pectoꝛe. hic rurſus ait. Anima mea liqueſacta ē vt locut⁹ ē. Mens nāqz hoīs cōditoꝛis ſui ſpeciē nō querētis male dura eſt qꝛ in ſe metipa remanet frigida. Ac ſi ardere iā ex deſiderio ceperit ad ſequēdū quē diligit liquefacta p ignē amoꝛis currit. Fit deſiderio āxia. vileſcūt in ſeculo cūcta que placebāt nihil eſt qđ extra cōditoꝛē libeat. Et que pri⁹ delectabāt animum fiunt p⁹ modum vehementer oneroſa. Nihil ei⁹ meſtitiā cōſolat̄ q̄ uſqz adhuc q̄ deſiderat̄ nō aſpicitur. Meret mēs lux ipſa faſtidio eſt Taliqz igne ī m̄te decoquit̄ rubigo culpe ⁊ ſuccēſus aīus q̄ſi auri moꝛe qꝛ p vſū ſpēz pdit p icēdiū clareſcit. Iſta itaqz. que ſic amat que ſe ad monumētū eꝛ pſpexerat iterū inclinat. Videam⁹ q̄ fructu vta amoꝛis ī ea īgeminat op⁹ inq ſitiōis. ſequ t̄. Vidit duos āgeloſ in albis ſedentes vnum ad caput ⁊ vnū pedes. vbi poſitum fuerat

corpus ihu. Quid ē qđ i loco do-
minici corporis duo angeli viden
tur. vnus ad cap̄. atq3 alius ad pe
des sedēs. Nisi q̄ i latina lingua
āgelus nūcius dr̄. Et ille ex passio
ne sua nūciādus erat q̄ 7 deus est
ante secula 7 hō in fine seculorū3.
Quasi ad caput sedet angelus cū
ꝑ apostolū p̄dicat: q2 in p̄ncipio
erat v̄bū: 7 v̄bū erat apđ deū 7 đ
us erat v̄bū. Et q̄si ad pedes sedet
angelus cū dr̄. Uerbū caro factū
est 7 habitauit in nobis. Possum9
ēt ꝑ duos angelos duo testamēta
cognoscere. Unū prius 7 aliud se
quens. Qui videlicet angeli ꝑ lo-
cū dn̄ici corporis sibimet sunt con
iuncti. Quia nimi2 vtraq3 testam̄
ta dū pari sensu incarnatū 7 mor
tuū ac resurrexisse dn̄3 nūciāt q̄si
testamētū prius ad caput: 7 testa
mētum posterius ad pedes sedet.
Unde 7 duo cherubin que ꝓpiti
atoriū tegūt se se inuicē aspiciūt v̄
sis vultibus in ꝓpiciatoriū. Che
rubin q̄ppe: plenitudo sciētie dr̄.
Et q̄d ꝑ duo cherubin nisi vtraq3
testamēta signātur. Quid v̄o per
ꝓpitiatoriū nisi incarnatus dn̄s
figurat. De quo ioānes ait. Ipse
ē.n. ꝓpitiatio ꝓ peccatis nostris.
Et dū testamētū verus. h faciēdū
denūciat: qđ testamētū nouū de
dn̄o factū clamat. Quasi vtraq3
cherubin se inuicē aspiciūt. Dū vul
tus in ꝓpitiatoriū vertūt: q2 duū
inter se positū incarnatū dn̄m vi-
dent a suo aspectu nō discrepāt q̄
dispensationis eius mysteriū3 cō
corditer narrant. Requirūt ma-
riā angeli dicentes. Mulier quid
ploras. Et dicit eis. Quia tulerūt
dn̄3 meū: 7 nescio vbi posuerūt eū
Ipsa nāq3 sacra eloq̄a q̄ in nos la
chrymas amoris excitant easde3
lachrymas consolant̄. Dū nobis
redēptoris nr̄i spē3 ꝓmittūt. S3
notādū nobis iuxta historiā ē. q̄
mulier nō ait tulerunt corpus dn̄i
mei: s3 tulerūt dn̄3 meū. Usus nā
q3 sacri eloquij ē vt aliq̄n ex parte
totū aliq̄n v̄o ex toto partē signi-
ficet. Ex parte 7.n. totū significat.
Sic đ iacob filijs scriptū ē. Quia
descēdit iacob i egyptū in aīabus
septuagita. Neq3.n. i egyptū aīe
sine corporib9 descēderūt. S3 ꝑ
solā aīam totus hō signat̄: q2 ex
parte totū exp̄mit̄. Et solū dn̄icū
corpus in monumento iacuerat 7
maria nō corpus dn̄i. sed sublatu3
dn̄3 q̄rebat. Uidelicet ex toto par
tē significās. Hec cū dixisset. ꝯuer
sa est retrorsū 7 vidit iesu3 stātem
7 nesciebat q2 iesus eēt. Notādu3
q̄ maria q̄ adhuc de dn̄i resurre-
ctione dubitabat. retrorsū ꝯuersa
est vt videret iesum. Q2 videlicet
ꝑ eādē dubitationē suā: q̄si tergū
in faciē dn̄i miserat quē resurrexis
se minime credebat. s3 q2 amabat
7 dubitabat. videbat 7 nō cogno
scebat. Eūq3 illi amor ostēderat 7
dubietas abscondebat. Cuius ad

huc ignorantia exprimit̃ cũ subĩ
fert. Et nesciebat q̃ iesus eẽt: qui
dicit ei. Mulier q̃d ploras quem
queris? Interrogat̃ doloris causa
Ut augeat̃ desideriũ. q̃tinus cuȝ
nominaret quẽ quereret i amore
ei⁹ ardentius estuaret. Illa existi
mans q̃ ortolanus esset. Dicit ei.
Dñe si tu sustulisti eum. dicito mi-
hi vbi posuisti eum: ⁊ ego eum tol
laȝ. Forsitan nec errando hec mu
lier errauit: que ihm ortolanũ cre
didit. An nõ erat ei spiritaliter or
tolanus: qui in eius pectore per a
moris sui semina virtutum viren-
tia plantabat. Sed quid est. q̃d vi
so eo quẽ ortolanum credidit. cui
nec dum dixerat quẽ querebat. ait
Domine si tu sustulisti eum? Qua
si enim iam dixisset ex cuius desi-
derio plangeret: eum dicit quẽ nõ
dixerat. Sed vis amoris hoc age
re solet in animo: vt q̃d ipse semꝑ
cogitat: nullum aliuȝ credat igno
rare. Recte eteni mulier quẽ que
rit non dicit: ⁊ tamen dicit si tu su
stulisti euȝ. Quia alteri non putat
incognitum. Quem sic ipsa conti
nuo plãgit d̃siderio. Dicit ei iesus.
Maria. Postquam eam cõmuni
vocabulo appellauit ⁊ sexu ⁊ agni
tus non est. vocat ex noie ⁊ agni-
tus est. Ac si aperte dicat. Reco
gnosce eum a quo recognosceris.
Perfecto quoq̧ viro dicit̃. No-
ui te ex noie q̃ homo cõmune om
nium nostrum vocabulum est.

Moyses vero proprium: cui re-
cte dicitur quia ex nomine scitur.
Ac si aperte dominus dicat. Nõ
te generaliter vt ceteros: sȝ specia
liter scio. Maria ergo que vocat̃
ex nomine recognoscit auctorem:
atq̧ eum protinus rabboni idest
magistrum vocat. quia ⁊ ipse erat
qui q̃rebatur exterius. ⁊ ipse qui
eaȝ interius vt quereret docebat.
Jam vero ab euangelista nõ sub-
dit̃ q̃d mulier fecit. Sed ex eo in
nuitur quod audiuit: cui dicitur.
Noli me tangere. Nondum eniȝ
ascendi ad patrem meum. In his
nanq̧ verbis ostenditur ꝙ ma
ria amplecti voluit eius vestigia
quem recognouit. Sed ei magi-
ster dicit. Noli me tangere.
Non quia post resurrectionẽ do
minus tactum rennuit feminaruȝ
cum de duabus ad sepulchrum
eius scriptuȝ sit accesserũt ⁊ tenue
runt pedes eius. Sed cur tangi
non debeat ratio quoq̧ addit̃ cũ
subinfertur. Nondum enim ascẽ
di ad patrem meum. In corde ⁊
enim nostro tunc iesus ascẽdit ad
patrem: cum coequalis credit̃ pa
tri. Nã quisquis euȝ equalem pa
tri nõ credit: adhuc in eius pecto
re ad patrem dominus nõ ascẽdit
Ille ergo ihm veraciter tangit. q̃
patri filium coeternum credit. In
corde ⁊. n. pauli iã ad patrẽ ies⁹ as
cenderat. cũ ideȝ paulus dicebat
Qui cũ i forma dei eẽt nõ rapinã.

arbitratus ē eē se equalē deo. Uñ iohēs quoqȝ redēptorē nr̄ȝ manu fidei tetigit q̄ ait. In p̄ncipio erat v̄bū ⁊ v̄bū erat apud deū. ⁊ deus erat v̄bū oīa p ipsū facta sūt. Tā git ergo dn̄ȝ. q̄ eū patri eternitate sube eq̄lē credit. Sed fortasse ali- q̄s tacita q̄stōe pulsat: quomō fi lius patri eē eq̄lis possit Qua i re humana nā qđ admirādū cōpre hēdere nō valet. Restat vt h̄ sibi eē credibile ex admiratiōe alia sci at. Habet nāqȝ qđ ad hec sibi sub breuitate respōdeat. Cōstat. n. qđ ipse creauit matrē in cui virgineo vtēo ex hūanitate crearet. Quid igit mir̄ si eq̄lis ē patri q̄ priorē matre: Paulo quoqȝ attestante dicimus. Xp̄m dei virtutē ⁊ dei sa piētiā. Qui ergo filiū minorē pu- tat. patri specialit de rogat. cuius sapiētiā ei eē in eq̄lē fatet. Quis etenīȝ hō potēs eq̄nimiter ferret siq̄s ei diceret. Magnus q̄dē es. sed tamē sapiētia tua te minor ē. Ipse quoqȝ dn̄s dicit. Ego ⁊ pa- ter vnū sumus. Sed rursus ait. Pater maior me ē. De quo ēt scri- ptū ē. q2 subditus erat parētibus suis. Quid ergo mir̄ si ex huma nitate sua minorē se patri asserit i celo q̄ subiectus erat etiā parētib9 i terra. Ex q̄ hūanitate nūc marie dī. Uade ad fr̄s meos: ⁊ dic eis. Ascēdo ad patrē meū ⁊ patrē vr̄ȝ deū meū ⁊ deū vr̄m. cū meū dicat ⁊ vr̄ȝ. Cur nō cōmunit dicit nr̄ȝ. Sed distincte loquēs idicat q2 eū dē patrē ⁊ deū dissimilit habeat ipse q̄ nos. Ascendo ad patrem meū videlȝ p nām. Et patrē vr̄m p grāȝ Ad deū meū: q2 descēdi. Ad deū vr̄m q2 ascē. ditis. Quia. n. ⁊ ego hō. deus m̄ ē. Quia vos ab errore liberati. de9 vobis ē. Di stincte ergo m̄ pater ⁊ de9 ē. q2 quē ante secula d. ū genuit. hoiem i fi ne seculor̄ me mecū creauit. Ue- nit maria magdalene ānuncians di scipulis: q2 vidi dn̄ȝ ⁊ hec dixit m̄ Ecce hūani generis culpa ibi ab- scidit. vnde pcessit. Quia. n. in pa radiso mulier viro ppinauit mor tē a sepulchro mulier viris annūci at vitā. Et dicta viuificatoris nar rat q̄ mortiferi serpētis v̄ba nar- rauerat: ac si humano generi nō v̄bis dn̄s sed rebus dicat. De qua manu vobis illatus est potus mor tis: de ipsa suscipite poculū vite. Hec de expositiōe lectiōis euan- gelice succincte trāscurrim9. Nūc opitulāte eodem de quo loq̄mur dn̄o ⁊ resurrectionis ei9 gloriā ⁊ pietatis uiscera ꝯsiderem9. Citi9. n a morte voluit surgere: ne nr̄a diu aīa i infidelitate mortis remaneret. Unde bene quoqȝ p psalmistā dī De torrēte i via bibit: ppterea ex- altauit caput. In hūano q̄ppe ge nere ab ipso mūdi initio torrens mortis affluxerat. Sed de h̄ torrē te dn̄s i via bibit. q2 mortē i trāsi- tu gustauit. Atqȝ idō exaltauit ca

put: q2 h qd moriēdo i sepulchro posuit. Surgēdo super angelos eleuauit. Et inde antiquū hostez in eternuz pculit. vnde seuire ꝯ se manus psequētiū tēporalit pmi sit. Qd apte dñs beato iob idicat dicēs. Nūqd capies leuiathā hamo. Per liuiathan qppe q ad di tamētū cop dr cet⁹ ille deuorator humani generis designat. q duz se diuinitatē hoi addere spopōdit imortalitatē sustulit. Qui puarica tōis quoqz culpā quā pmo hoi p pinauit. Dū se sequētib⁹ pessima p suasiōe multiplicat penā eius sine cessatiōe coaceruat. In hamo autez esca ostendit. Aculeus occulta tur. Hūc g⁹ pat omipotēs hamo cepit q2 ad mortem illius vnigeni tū filiū icarnatū misit. In q̄ ꝛ caro i passibilis videri possit ꝛ diui nitas ipassibilis videri nō posset Cūqz in eo serpens iste p manus p seqntiū escā corporis momōdit diuitati ei⁹ illū acule⁹ pforauit. Qui⁹ no illū i miraculis deuz cognouerat. sed de cognitōe sua ad dubita tionē cecidit qñ hūc passibilē vidit Quasi g⁹ hamus fauces glutientꝭ tenuit: dū in illo esca carnis patuit quā deuorator appeteret: ꝛ diuitas passionis tēpore latuit q̄ necaret. Hamo ei⁹ icarnatiōis capt⁹ ē: q2 dū i illo appetijt escā cōporis. trās fixus ē aculeo diuitatꝭ. Ibi qppe in erat hūanitas q̄ ad se deuoratorē pduceret. ibi diuitas q̄ pforaret. Ibi apta ifirmitas q̄ puocaret. ibi occulta virtus q̄ raptoris faucē trās figeret. In hamo igit capt⁹ ē q2 ide iterijt vnde momordit. Et q̄s iure tenebat mortales pdidit: q2 eū in q̄ ius nō habuit morte appe tere imortalez psūpsit. Hic ē ēt q hec ipsa de q̄ loqmur maria viuit q2 ille p hūano genere q̄ morti nihil debebat occubuit. Hinc est q nos quotidie ad vitā post culpas reuertimur q2 ad penā nrām cōditor sine culpa descēdit. Ecce iā āti quus hostis ea q̄ de humano genere ceperat spolia amisit. Supplātatiōis sue victoriā pdidit quotidie peccatores ad vita redeunt. quotidie de eius faucib⁹ redēptoris manu rapiunt. Unde bñ q̄qz ad beatū iob voce dñica itez dr. Aut armilla pforabis maxillā ei⁹ Armilla vbi ponit abiendo ꝯstringit. Quid igit p armillā nisi circū plectens nos diuina mīa designa tur. Que leuiathā istius maxillaz pforat dū nobis post ppetrata q̄ pbibet ad huc penitētie remediū ostendit. Armilla dñs maxillā leuiathan perforat q2 ineffabili mie sue potentia sic malitie antiqui hostis obuiat vt aliquando eos etiā quos iam cep amittat. Et q̄si ab ore illius cadūt q̄ post ppetratas culpas ad innocentiam redeunt. Quis. n. ore illius semel rapt⁹ maxillā eius euaderet si pforata non esset. An non petruz more tenuit

cũ negauit. An nõ in ore dauid te nuit cũ in tantã se luxurie voragi nẽ mersit. sed dũ ad vitã vterq3 p penitẽtiã rediit. Leuiathã iste eos aliquo modo quasi p maxille sue foramen amisit. Per foramẽ er go maxille ab ei' ore subtracti sũt qui post ppetrationẽ tante nequi tie penitẽdo rediret. Quis ãt ho minũ leuiathã isti' ore euadat vt illicita nulla cõmitat. Sz hinc cognoscim' q̃ntuz redẽptori hũa ni generis debitores sum'. q2 nõ soluz nos ad leuiathã ire phibu it. Sz ab ore ẽt redire cõcessit. Qui spẽ peccatori nõ abstulit. q2 maxillã ei' vt euadẽdi viã tribue ret pforauit vt saltẽ post morsum fugiat. q̃ icaut' pri' cauere noluit ne morderet. Ubiq3 ergo nobis occurrit supna medicina. q2 7 de dit hoi pceptũ ne peccet. 7 tñ pec cãti dedit remedia ne dsperet vñ cauẽduz sũmopere ẽ nequis dele ctatiõe peccati leuiathã isti' ore rapiat. Et tñ si rapt' fuerit nõ de speret. q2 si peccatũ pfecte lugeat adhuc foramẽ ĩ maxilla ei' iueni et per qd euadat. Adest testis di uine mie hec ipsa de qua loqmur maria de q̃ phariseus dũ pietatis fontẽ vellet obstruere dicebat. hic si eẽt pphã sciret vtiq3. que 7 qua lis ẽ mulier que tãgit eũ. q2 pecca trix ẽ. sed lauit lachrymis macu las cordis 7 corporis 7 redẽpto ris sui vestigia tetigit. que sua iti nera praua dereliquit. Sedebat ad pedes eius verbuz que de ore illius audiebat. viuẽti adheserat mortuũ querebat viuẽtez reperit quẽ mortuũ quesiuit. Tm̃q3 apd eũ locũ grẽ inuẽit: vt hũc ipsis q̃ q3 apostolis ei' videlicet nuntijs ipa nũtiaret. Quid itaq3 fratres qd in hac re debem' aspicere nisi ĩmensaz mĩam pditoris nr̃i. qui nobis velut ĩ signo ad exẽpluz pe nitẽtie posuit eos quos p peniten tiã viuere post lapsũ fecit. Perpẽ do 7.n. petrũ psidero latronem aspitio zacheuz ĩtueor mariã. Et nihil in his aliud video nisi añ oc culos nr̃os posita spei 7 penitẽtia exẽpla. Fortasse.n. in fide lapsus ẽ aliqs aspiciat petrũ q̃ amare fle uit q̃ timide negauit. Alius eẽ p ximũ suũ in malitia crudelitatis exarserit aspiciat latronẽ qui 7 in ipso mortis articulo ad vite pmia penitẽdo puenit. Alius aũt ĩ aua ricie estib' anhelãs: aliena diripu it. aspiciat zacheũ qui si qnid ali cui abstulit quadruplũ reddidit. Ali' libidinis igne succẽsus car nis mũditiã pdidit: aspiciat ma riã que in se ardorẽ carnis igne diuini amoris excoxit. Ecce oĩpo tens de' vbiq3 oculis nr̃is quos imitari debeam' obicit. Ubiq3 ex empla sue mie opponit. Mala er go iã displiceãt vel experta liben ter obliuiscit' oĩpotens deus qd nocentes fuim'. parat' ẽ peniten

tiã nr̃az nobis ad innocẽtiã depu tare. Inquinati sum⁹ post aquã sa lutis renascamur ex lachrymis. Itaqz iuxta primi pastoris vocẽ Sicut mõ geniti infãtes lac cõcu piscite. Redite paruuli filij ad sinũ matris nr̃e eterne sapientie. suggite larga vbera pietatis dei. Trãsacta plãgite iminẽtia vitate Redẽptor noster momẽtaneos flet⁹ vestros. eterno ꝯsolabit̃ gau dio. Qui viuit ꝛ regnat cũ deo pa tre i vnitate spũs sc̃i de⁹. Per oĩa secula seculorũ. Amẽ.

Secũdũ ioãnez. Capi. xx.

In illo tpe. Cuz eẽt sero die illo vna sabbatorũ ꝛ fores eẽnt clause vbi erãt discipuli ꝯgregati ꝑter metũ iu deorũ. Uenit iesus ꝛ stetit in me dio ꝛ dixit eis. Pax vobis. Et re liqua.

Omelia. xxvi. lec. eiusdẽ bti gre. pappe habita ad populum in ba silica beate marie.

Prima lectiõis hui⁹ euã gelice questio animuz pul sat: quomõ post resurre ctionẽ corpus dominicuz verũ fu it. qd̃ clausis ianuis ad discipulos ingredi potuit. Sz sciẽduz nobis est: ꝙ diuina opatio si ratiõe cõ prehendit̃. Non ẽ admirabilis Nec fides hz meritũ: cui huma na rõ ꝑbet experimẽtuz. Sz hec ipsa redẽptoris nr̃i operaq̃ ex se metipsis cõprehendi nequaquaz possũt ex alia ei⁹ opatione pensan da sunt. Ut reb⁹ mirabilib⁹ fidez prebeãt facta mirabiliora. Illud eniz corp⁹ dñi intrauit ad disci pulos ianuis clausis: qd̃ videli cet ad humanos oculos ꝑ natiui tatẽ suaz clauso exijt vtero virgi nis. Quid ergo mirũ si clausis ia nuis post resurrectionẽ suã i eter nũ iã victurus intrauit qui mori turus veniẽs: nõ aperto vtero vir ginis exiuit. Sed qꝛ ad illud cor pus qd̃ videri poterat. fides intu entiũ dubitabat. Oñdit eis ꝓtin⁹ manus ꝛ lat⁹. Palpandã carnem prebuit. quã clausis ianuis intro duxit. Qua in re duo mira iuxta humanaz rationẽ sibi valde cõtr a ria oñdit. Dum post resurrectio nẽ corpus suũ ꝛ incorruptibile ꝛ tñ palpabile demõstrauit. Nam ꝛ corrũpi necesse est. qd̃ palpatur ꝛ palpari nõ põt qd̃ nõ corrũpit̃ Sed miro mõ atqz inestimabili redẽptor noster ꝛ incorruptibile post resurrectõez ꝛ palpabile cor pus exhibuit. Ut mõstrando in corruptibile inuitaret ad p̃mium p̃bendo palpabile formaret ad fi dẽ. et incorruptibilẽ se ergo ꝛ pal pabilẽ demõstrauit. Ut ꝑfecto eẽ post resurrectionẽ oñderet corp⁹ suũ ꝛ eiusdẽ nature. ꝛ alteri⁹ glo rie. Dixit eis pax vobis. sicut mi sit me pr̃ ꝛ ego mitto vos. Idest si cut misit me pr̃ de⁹ deũ. ꝛ ego mit to vos hõ hoĩes. Pr̃ filiũ misit q̃

hũc ꝑ redẽptiõe generis huma-
ni icarnari ꝯstituit. Quẽ videli-
cet i mũdo venire ad paſſionẽ vo
luit. ſʒ tñ amauit filiũ quẽ ad paſ-
ſionẽ miſit. Dilectos vero apoſto
los dñs nõ ad mũdi gaudia ſʒ ſic̃
ipẽ miſſ⁹ ẽ ad paſſionẽ i mũdũ mi
tit. Erg° ⁊ fili⁹ amat̃ a p̄re ⁊ tñ
ad paſſionẽ mittit̃. Ita ⁊ diſcipu
li amãt̃ a dño. q̄ tñ ad paſſionem
mitũt̃ i mũdũ. Itaqꝫ dr̄. Sic̃ miſ
ſit me p̄r. ⁊ ego mitto vos. Id ẽ ea
charitate vos diligo cũ iter ſcãda
la ꝑſecutionũ mitto: q̄ me chari-
tate p̄r diligit: quẽ venire ad tole
rãdas paſſiões fecit. Quãuiſ mit
ti ẽt iuxta naturã diuinitatꝭ poſſit in
telligi. eo. n. ipõ a p̄re fili⁹ mitti dr̄
q̊ p̄re generat̃. Nã ſcm̃ q̊qꝫ ſpm̃
q̇ cũ ſit coeq̄liſ p̄ri ⁊ filio. ñ tñ icar
nat⁹ ẽ idẽ ipẽ fili⁹ mittere ꝓhibet
dicẽs. Cũ venerit paraclit⁹ queʒ
ego mittã vobis a p̄re. Si. n. mit
ti ſolũmodo icarnari deberet itel
ligi. ſcũſ ꝓculdubio ſp̄s nullo mõ
diceret̃ mitti. q̄ nequaq̄ icarnat⁹
eſt. ſʒ ei⁹ miſſio ipa ꝓceſſio ẽ q̈ de
p̄re ꝓcedit ⁊ filio. Sic̃ itaqꝫ ſp̄s
mitti dr̄ qꝛ ꝓcedit. ita ⁊ fili⁹ nõ in
cõgrue mitti dr̄. qꝛ generat̃. Hec
cũ dixiſſet iſufflauit. ⁊ dic̃ eis. Ac
cipite ſpm ſcm̃. Querẽduʒ nõis ẽ
q̇d ẽ qđ ſpm ſcm̃ dñs nr̄. ⁊ ſemel
dedit i terra ꝯſiſtẽs. ⁊ ſemel celo
ꝓſidẽs. Neqꝫ. n. alio loco dat⁹ ẽẽ
ſp̄s ſcs apte mõſtrat̃ niſi nc̃ cũ ꝑ
iſuflationẽ ꝑcipit̃. ⁊ poſtmoduʒ
cũ ꝺ celo veniẽs i liguis varijs ꝺ
mõſtrat̃. Cur g° ꝑus i terra diſci
pulis dat̃ poſtmodũ ꝺ celo mitti
tur. Niſi qđ duo ſt̃ p̄cepta chari
tatꝭ. Dilectio videlicet di ⁊ dilectio
ꝓximi. In terra dat̃ ſp̄s vt dili-
gat̃ ꝓxim⁹. E celo dat ſp̄s vt dili
gat̃ de⁹. Sic̃ g° vna ẽ charitas
⁊ duo p̄cepta i ta vn⁹ ſp̄s ⁊ duo
data. Pri⁹ ꝯſiſtẽte dño i t̃ra poſt
modũ e celo. qꝛ i ꝓximi amore di
ſcit̃: q̄lit̃ ꝑueniri ꝺbeat ad amo-
rẽ di. Vñ idẽ iohẽs dic̃. Qui nõ di
ligit frẽʒ ſuũ quẽ videt deũ quẽ ñ
videt quõ p̄t diligere. Et añ qui-
dẽ diſcipuloꝝ mẽtib⁹ idẽ ſp̄s ſcs
inerat ad fidẽ. ſʒ tamẽ manifeſta
datiõe nõ niſi poſt reſurrectionẽ
dat⁹ ẽ. Unde ſcriptũ ẽ. Nõdum
erat ſp̄s dat⁹ qꝛ ihẽs nondũ fue-
rat glorificat⁹. Unde ẽt ꝑ moyſẽ
dr̄. Suxerũt mel de petra. ⁊ oleũ
de firma petra. Neqꝫ. n. quicq̄ ta
le iuxta hiſtoriã legit̃: ſi tota teſta
mẽti veteris ſeries recẽſeat̃. Nuſ
quã de petra mel: nuſquã oleũ ꝺ
petra ille populus ſuxit. Sʒ iux-
ta pauli vocẽ. Petra ãt xp̄s. Mel
de petra ſuxerũt q̄ eiuſdẽ redem
ptoris nr̄i fcã ⁊ miracula viderũt
Oleũ vero ꝺ firma petra ſuxerũt
qꝛ effuſiõe ſp̄s ſci poſt reſurrecti-
onẽ ei⁹ vngi meruerũt. Quaſi er
go i firma petra mel dedit qñ ad-
huc mortalis domin⁹ miraculoꝝ
ſuoꝝ dulcedinẽ diſcipuliſ oſtẽdit
Sʒ firma petra oleũ fudit. quia

post resurrectionez suā fact⁹ iam impassibilis p afflationē sp̄s donū scē vnctiōis emanauit. De h̄ oleo p pph'az d̄r. cōputrescit iugū a facie olei. Sub iugo q̄ppe tenebamur demoniace dominationis s; vncti sum⁹ oleo sp̄s sci. Et q̄a nos libertat' gr̄a vnxit: dominatiōis demoniace iugū putruit Paulo attestāte qui ait. Ubi sp̄s domini ibi libertas. Sciēdu; vero ē q̄ hi qui p̄us sp̄; scm̄ habuerūt. vt ⁊ ip̄i inocēter viuerēt. ⁊ i p̄dicatiōe quibusdā p̄dessent. Iccirco hūc post resurrectionē domini patēter acceperūt vt p̄desse nō paucis s; plurib⁹ possent. Unde ⁊ in hac ipsa datiōe sp̄s d̄r: quorū remiseritis peccata remitunt eis ⁊ quo℞ retinueritis retēta sūt Libet ītueri illi discipuli ad tāta onera humilitat' vocati ad quantu; culmē glorie sint p̄ducti. Ecce nō solū de semetipsis securi sunt sed ēt aliene obligatiōis p̄tāte; relaxatiōis accipiūt. Principatū superni iudicis sortiunt': vt vice dei quibusdā peccata retineāt quibusdā relaxēt. sed sic eos a deo decebat erigi qui tm̄ p̄ deo cōsenserāt humiliari. Ecce qui districtū dei iuditiū metuunt animarū iudices fiūt. ⁊ alios damnāt vel liberāt q̄ semetipsos damnari metuebant Hūc p̄fecto nūc in ecclesia epi locū tenēt; soluēdi ac ligādi auctoritatē suscipiūt: q̄ gradū regiminis sortiunt'. Grādis honor: sed graue pōdus isti⁹ ē honoris. Durū q̄ppe ē. vt q̄ nescit tenere moderamina vite sue iudex vite fiat aliene. Et plerūq; p̄tingit vt hic iudicij locū teneat: cui ad locū vita minime p̄cordat. Ac sepe agit' vt vel dānet immeritos. vel alios ipse ligatus soluat. Sepe in soluendis ac ligandis subditis: sue voluntatis motus: non autem causarum merita sequitur. Unde fit vt ipsa hac ligandi ⁊ soluendi potestate se priuet: qui hanc pro suis voluntatibus ⁊ non pro subditorum moribus exercet. Sepe fit vt erga quemlibet proximum odio vel gratia moueatur pastor. iudicare autem digne de subditis nequeunt: qui in subditorum causis: sua vel odia vel gratiam insequuntur. Unde recte per prophetam dicitur. Mortificabant animas que non moriuntur: ⁊ viuificabant animas que non viuunt. Non morientem quippe mortificat. qui iustum damnat. Et non victurum viuificare nititur: qui reum de iudicio absoluere conatur. Cause ergo pensande sunt: ⁊ tunc ligandi atque soluendi potestas exercenda. Uidendum que culpa. aut que sit penitentia secuta post culpam. Ut quos oīpotēs de⁹ p̄ p̄pūctionis gratiā

uisitat illos pastoris sententia sol
uat. Tunc enim vera est absolutio
presidentis: cuz in eterni arbitriũ
sequitur iudicis. Quod bene qua
triduani mortui resuscitatio illa si
gnificat: que videlicet demõstrat.
Quia prius dominus mortuum
vocauit 7 viuificauit dicens. Laza
re veni foras. Et postmoduz is q̃
viuens egressus fuerat. a discipu/
lis est solutus. Sicut scriptuz est.
Cumqz egressus esset qui fuerat
ligatus initiis: tunc dixit discipu
lis suis. Soluite euz 7 sinite abire
Ecce illum discipuli iam viuẽtem
soluunt: quẽ magister resuscitaue
rat mortuum. Si enĩz discipuli la
zarum mortuum soluerent feto/
rem magis ostenderent quaz vir
tutem. Ex qua consideratione in
tuendum est. quod illos nos de/
bemus per pastoralem auctorita/
tem soluere quos auctorem nr̃m
cognoscimus per suscitantem gra
tiã viuificare. Que nimirum viui
ficatio ante operationem rectitu/
dinis: in ipsa iam cognoscitur cõ/
fessione peccati. Unde 7 huic ipsi
mortuo Laçaro nequaquam dr̃
reuiuisce: sed veni foras. Omnis
quippe peccator dum culpam suã
intra cõsciẽtiã abscõdit introrsus
latet. in suis penetrabilibus occul
tat. Sed mortuus venit foras cũ
peccator neq̃tias suas spõte cõfi/
tet. Laçaro g° dr̃ veĩ foras. Ac si a
perte cuilibet mortuo in culpa di/
ceretur. Cur reatum tuum inter
cõscientiã tuam abscondis: foras
iam per confessionem egredere q̃
apud te interius per negationem
lates. Ueniat itaqz foras mortu°
idest culpam cõfiteatur peccator.
veniẽtẽ vero foras soluant disci
puli: vt pastores ecclesie ei penam
debeant amouere quã meruit qui
non erubuit confiteri quod fecit.
Hec de solutionis ordine breuit
dixeriz: vt sub magno moderami
ne pastores ecclesie vt soluere stu/
deãt vt ligare. Sz vtrũ iuste an i
iuste obliget pastor: pastoris tam̃
sentẽtia gregi timẽda ẽ: ne isq̃ sub
est: 7 cũ iniuste forsitan ligat. ip/
saz obligatõis sue sentẽtiã ex alia
culpa mereat. Pastor ergo vt ab
soluere indiscrete timeat vt ligare
is autem qui sub manu pastoris ẽ
ligari timeat iuste vt iniuste: ne pa
storis sui iuditiũ temere reprehen
dat. Ne 7 si in iuste ligatus est ex
ipsa tumide reprehensionis super
bie culpa que non erat fiat. Sed
quia hec breuiter per excessũ dixi
mus ad expositiõis ordinẽ redea
m°. Thomas aũt vnus ex duode/
ciz q̃ dr̃ didim°: nõ erat cũ eis qñ
venit iesus. Iste vnus discipulus
dfuit. Reuers° q̃d gestũ ẽ audiuit
Audita credere renuit. Ueĩt ite℞
dñs 7 nõ credẽti discipulo lat° pal
pãdũ pbuit: manus ondit 7 ostẽ/
sa suorum cicatrice vulnerum: in
fidelitatis illius vulnus sanauit.

Quid fratres charissimi quid in
ter hec animaduertis: Nūquid
casu gestum creditis: vt electus di
scipulis ille tunc deēet: post aūt
veniens audiret. Audiens dubi-
taret: dubitans palparet. palpans
crederet. Non hoc casu sed diui-
na dispensatione gestum est. Egit
nanqꝫ miro modo superna demē
tia: vt discipulus dubitans duz in
magistro suo vulnera palpaāt car
nis: in nobis vulnera sanaret infi
delitatis. Plus eniꝫ nobis infide-
litas thome ad fidem: quaꝫ fides
credentiuꝫ discipulorum profuit.
Quia dum ille ad fidem palpādo
reducitur nostra mens omni du
bitatiōe postposita in fide solida
tur. Sic quippe discipulū post re
surrectionē suaꝫ dubitare ꝑmissit.
nec tamē indubitatione deseruit.
Sicut ante natiuitatem suam ha
bere mariam sponsum voluit: qui
tamen ad eius nuptias nō perue
nit. Naꝫ ita factus est discipul us
dubitans ⁊ palpās testis vere re
surectionis sicut sponsus matris
fuerat custos itegerrime virgini
tatis. Palpauit autem ⁊ exclama
uit. Dominus meus ⁊ deus meꝰ.
Dicit ei iesus. Quia vidisti me cre-
didisti cum Paulus apostolus di
cat. Est enim fides sperandarum
substantia rerum argumētum nō
apparentiuꝫ: profecto liquet quia
fides illarum rerum argumentuꝫ
ē que apparere nō possunt. Que
⁊ enim apparent: iam fidē nō ha-
bent: sed agnitionem. Dū ergo vi-
dit thomas dum palpauit. cur ei
dicit qꝛ vidisti me credidisti. Sꝫ
aliud vidit aliud credidit. A mor-
tali quippe hoīe diuinitas videri
non potuit. Hoīeꝫ igit vidit ⁊ de
um confessus est dicēs. Dominus
meus ⁊ deus meus. Uidendo er
go credidit qui cōsiderādo veruꝫ
hoīem hūc deū quem videre non
poterat exclamauit. Letificat val-
de quod sequit. Beati qui nō vi-
derunt ⁊ crediderunt. In qua ni-
mirum sententia nos specialiter si
gnati sumus: qui euꝫ quem carne
non videmus mente retinemus.
Nos signati sumus: sed si fidem
nr̄am operibus sequimur. Ille. n.
vere credit: qui exercet operando
qd credit. Quo cōtra de ijs qui fi
deꝫ nomine tenus retinet. Paulus
dicit. Confitentur se nosse deū fa-
ctis autem negant. Hinc iacobus
ait. Fides sine oꝑibus mortua ē.
Hinc ad beatū iob de antiquo ho
ste generis humani dominus dic
absorbebit fluuium ⁊ non mirabi
tur: ⁊ habet fiduciā qd influat ior
danis in os eius. Quid enim per
fluuiū designatur nisi humani ge
neris fluxus. Quod videlicet ge-
nus ab ortu ad fineꝫ defluxit: ⁊ q̄
si aque more vsqꝫ ad cōpetentem
terminum ex carnis liquore ꝑcur
rit. quid ꝑ iordanē nisi baptizato-
rū forma signat qꝛ. n. i iordane flu

mine ipse auctor redẽptionis nr̃e
badtizari dignatus est. Recte ior
dani nomine eoꝝ multitudo exp̃
mitur. qui intra sacramentum ba/
ptismatis tenentur. Antiquis er/
go hostis generis humani fluuiũ
obsorbuit. qꝛ a mundi origine vs/
qꝫ ad redẽptoris aduentũ uix pau
cis electis euadentibus in ventre
sue malitie genus humanũ traxit
De quo recte dr̃: absorbebit fluuiũ
7 nõ mirabit᷑ qꝛ ꝓ magno nõ ha
bet cũ infideles rapuit. Sed gra/
ue ẽ valde qd̾ subdit᷑. Et habꝫ fi/
dutiã qd̾ ifluat iordanis in os eiꝰ
Qꝛ postquã ifideles quosqꝫ a mũ
di origine rapuit: adhuc te posse
suscipere etiã fideles p̃sumit. Nã
ore pestifere ꝑsuasionis eos quo/
tidie deuorat: quos a cõfessione fi
dei re ꝓbat ac discordat. Hec gͦ
fratres charissimi tota m̃tis inten
tione pertimescite h̾ apud vos sol
licita mẽte cogitate. Ecce pascha/
lia solẽnia agimus. sed ita nobis
vidẽdum ẽ: vt ꝑuenire ad eterna
festa mereamur. Trãseũt cũcta q̄
tẽporaliter festiua celebrant᷑. Cu
rate q̃ his solẽnitatibꝰ interestis
ne ab eterna solẽnitate separemi/
ni. Quid dp̃roẽ inter esse festis
hominũ sideeẽ cõtingat festis an
geloꝝ. Umbra venture solẽnita/
tis est solẽnitas presens. Jccirco
Hanc annue agimus vt ad illã q̄
nõ ẽ ãnue sed ꝯtinua ꝑducamur.
Cũ hec statuto tẽpore gerit᷑ ad il
lius desideriũ memoria nostra re
fricat᷑. Frequẽtatõe ergo gaudij
tẽporalis ad eterna gaudia mens
incalescat 7 ferueat: vt ex veritate
letitie perfruatur in patria: qd̾ de
vmbra gaudij meditat᷑ in via. Ui
tam igit᷑ vr̃az fratres moresqꝫ cõ
ponite is q̃ mit̃ resurrexit ex mor
te quã districtus in iuditio veniat
preuidete. Certe in die tremẽdi ex
aminis sui cũ angelis. cũ archan/
gelis: cũ thronis. 7 dominatiõibꝰ
cũ principatibus ac potestatibus
apparebit. Celis corruscantibꝰ ac
terris ardentibus cunctis videli/
cet elemẽtis in sui obsequij terro/
re cõmotis. Hunc ergo tãti pauo
ris iudicem ante oculos ponite.
Hunc venturum timete: vt hũc cũ
venerit nõ timidi sed securi videa
tis. Timẽdus ergo est. ne timeat᷑
Terror eius nos ad vsũ bõe opa
tionis exerceat. metus illius vitaꝫ
nr̃am a prauitate cõpescat. Mihi
fratres credite: qꝛ tunc tãto crimꝰ
securi de eius sentẽtia: quãto nũc
esse satagimus suspecti de culpa.
Certe cum aliqs vestrum cuꝫ suo
adũsario cãm dicturus in meo iu/
ditio die crastino esset exibendus
totã fortasse noctem duceret insõ
nem. quid sibi dici possit. quid ob
iectionibus responderet secum so
licita 7 estuanti mẽte versaret. Ne
me inueniret asperum vehement᷑
metueret: ne apud me appareret
noxius formidaret. Et quis ego

aut quid ego nimirum non longe post futurus. post hominem vermis: atq3 post vermē pulvis. Si ergo tāta cura pertimescitur iudicium pulveris qua intentione cogitandum est qua formidine providendu3 est tante iuditiu3 maiestatis. Sed q2 sunt non nulli q̄ de resurrectiōe carnis incerti sunt: 7 tūc rectius docemus si etia3 cordium vrōr questionibus occultis occurimus. Pauca nobis de ipsa resurrectōis fide loquenda sunt. Multi 7 enim sicut 7 nos aliquādo fuimus: dum carnem in putredinem ossaq3 in pulverē redigi per sepulchra cōspiciunt reparari ex pulvere carne3 7 ossa diffidunt. Sicq3 apud se quasi ratiocinantes dicūt quādo ex pulvere homo reducit᷑. quādo agit᷑ vt cinis animet᷑. Quibus breviter respōdemus. Quia longe minus est. deo reparare qd̄ fuit: quā creasse qd̄ non fuit. Aut quid mirum si hominem ex pulvere reficit q̄ simul oīa ex nihilo creavit. Mirabilius namq3 est celum ac terram ex nullis existentib9 cōdidisse q̄ ipsu3 hominem ex terra reparare. Sed cinis attenditur 7 in carnem redire posse desperat᷑. Et divine operationis virtus cōprehendi q̄si ex ratione queritur. Qui scilicet hec iccirco i suis cogitatōib9 dicunt: q2 eis quotidiana dei miracula ex assiduitate viluerūt. Nā ecce in vno grano parvissimi seminis latet tota q3 nascitura ē arboris moles. Cōstituamus nāq3 āte oculos cuiuslib3 arboris mirā magnitudinē: cogitem9 vn̄ oriēdo cepit. q̄ ad tātā molem crescendo pvenit. Invenim9 pculdubio eius originē parvissimū semē Cōsiderem9 nunc qd̄ i illo parvo grano seminis latet fortitudo ligni asperitas corticis. saporis odoris q3 magnitudo. Ubertas fructuū viriditas foliorū. Cōtrectatu3 nāq3 seminis granu3 nō est validu3 Unde ergo pcessit ligni duritia: nō est asperū vnde aspitas cortici erupit: nō ē saporū. Unde sapor i fructib9 olfatu3 nil redolet. Unde odor in fructib9 flagrat nil viride in se ostendit. Unde foliorum viriditas exiuit. cuncta ergo in semine simul latent: que tamen non simul ex semine prodeunt. Ex semine quippe producitur radix ex radice prodit virgultu3: ex virgulto oritur fructus in fructu etiam producitur semem. Addamus ergo q2 7 semē latet i semie. Quid igit᷑ mirū si ossa nervos carnē. capillosq3 reducat ex pulvere: Qui lignu3 fructus folia in magna mole arboris ex parvo semine quotidie restaurat. Cum ergo dubitās animus de resurrectionis potētia rationē querit earum rerū ei questiones inferēde sunt que 7 incessāter fiūt. Et tamē ratiōe cōprehēdi nequaquā possunt. Ut du3 nō valet

ex visione rei penetrare quod conspicit: de promissione diuine potentie credat quod audit. Illa ergo vobiscum fratres carissimi promissa cogitate que permanent que vero cum tempore transeunt velut iam dimissa despicite. ad huius resurrectionis gloriam quam in se veritas ostendit. tota intentione festinate. Terrena desideria que ab auctore seperant fugite. Et tanto altius ad conspectum dei omnipotentis pertingitis: quanto mediatorem dei et hominum singulariter amatis. Qui viuit et regnat cum patre in vnitate spiritus sancti deus. Per omnia secula seculorum amen.

Secundum ioannem.

Capitulo .xv.

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Hoc est preceptum meum: vt diligatis inuicem: sicut dilexi vos. Maiorem hac dilectionem nemo habet vt animam suam ponat quis pro amicis suis. Et reliqua.

Omelia .xxvij. beati gregorij habita ad populum in basilica beati petri apostoli.

Cum cuncta sacra eloquia dominicis plena sint preceptis. quid est quod de dilectione quasi de singulari mandato dominus dicit. hoc est mandatum meum vt diligatis inuicem nisi quia omne mandatum de sola dilectione est. et omnia vnum preceptum sunt. Quia quicquid precipitur in sola charitate solidatur. Ut enim multi arboris rami ex vna radice prodeunt: sic multe virtutes ex vna caritate generantur. Nec habet aliquid viriditatis ramus boni operis: si non maneat in radice caritatis. Precepta ergo dominica et multa sunt et vnum: multa per diuersitatem operis: vnum in radice dilectionis. Qualiter autem ista dilectio sit tenenda: ipse insinuat. qui in plerisque scripture sue sententijs et amicos iubet diligi in se: et inimicos diligi propter se. Ille enim veraciter caritatem habet. qui et amicum diligit in deo. et inimicum propter deum. Nam sunt nonnulli qui diligunt proximos. sed per affectum cognationis et carnis. Quibus tamen in hac dilectione sacra eloquia non contradicunt. Sed aliud est quod sponte impenditur nature aliud quod preceptis dominicis ex caritate debetur obedientie. Hi nimirum et proximum diligunt. et tamen illa sublimia dilectionis premia non assecuntur. quia amorem suum non spiritaliter sed carnaliter impendunt. Proinde cum dominus diceret hoc est preceptum meum vt diligatis inuicem. protinus addidit. sicut dilexi vos. Qua in re fratres charissimi. solerter intuendum est quod

antiquus hostis dum mentē nr̄az ad rerum temporalium delectationem trahit: in firmiorez contra nos primum excitat: qui ea ipsa que diligimus auferre moliatur. Nec curat ātiquus hostis hec faciens vt terrena tollat: sed vt charitatem in nobis feriat. Nam in odio repente exardescimus 7 dū foris inuicti esse cupimus: intus grauiter ferimur. Dum parua foris defendimus: intus amittimus magna. Quia dum rem diligim⁹ tēporalē: veram amittimus dilectionem. Omnis quippe qui nr̄a tollit: inimicus est. Sed si odio ceperimus habere inimicum: intus est quod perdimus. Cum ergo aliquid exterius a proximo patimur contra occultuz raptorem interi⁹ vigilemus. Qui nunquā melius vincitur: nisi cum raptor exterior amatur. Una quippe 7 sūma est pbatio charitatis: si 7 ipse diligitur: qui aduersatur. Hinc est q̄ ipsa veritas 7 crucis patibulum sustinet: 7 tamen ipsis suis psecutoribus affectum dilectionis impendit dicens. Pater ignosce illis: qz nesciunt quid faciunt. Quid ergo mirum: si inimicos diligant discipuli duz viuunt. quando 7 tūc inimicos diligit magister cuz occiditur. Cuius dilectionis sūmā exp̄mit cum subiungit. Maiorez hac dilectionem nemo habet: vt aiam suā ponat quis pro amicis suis.

Mori et p inimicis dn̄s venerat. 7 tamē positurꝰ se aiam p amicis dicebat. vt pfecto nobis ostenderet. qz cū diligēdo: lucrū facere de inimicis possumus: etiā amici sūt q̄ psecunt̄. Sed ecce nos vsqz ad mortē nemo psequtur. Unde g⁹ pbare possum⁹ an diligam⁹ inimicos. Sed est qd̄ i pace scē ecclesie fieri debeat. vnde clarescat si psecutiōis tēpore mori p dilectione valeamus. Certe isdē iohs. dic. Qui habuerit subaz mūdi: 7 viderit fratrem suū necesse hr̄e 7 clauserit viscera sua ab eo. quomō charitas dei manet in eo. Hinc etiaz iohes baptista ait. Qui hz duas tunicas det non habenti. Qui g⁹ trāquillitatꝭ tēpore nō dat p deo tunicā suā quādo in psecutiōe daturus ē aiam suā. Uirtus g⁹ charitatꝭ vt inuicta sit in pturbatione nutriat̄ p miaz i tranqllitate quatenus oipotēti dō pmū discat sua ipēdere: postmodū se. Seqtur. Uos amici mei estis. O quāta ē mia pditoris nr̄i. Serui digni nō fuimus: 7 amici vocamur. Quāta est dignitas hoiuz eē amicos dei. Sed audistis gloriā dignitatꝭ audite 7 laborē certaminis. Si feceritis q̄ ego pcipio vobis. Amici mei estis: si ea q̄ pcipio facitꝭ. Ac si apte dicat. Gaudetꝭ de culmine pēsate qbus laboribus venit̄ ad culmē. Certe dū filij çebedei interueniente matre q̄rerent vt vnus a

dextris dei et alii a sinistris sede re debuissent: audierunt. Potestis bibere calicem quem ego bibiturus sum. Iam locum quidem celsitudinis quere bant. Ad viam illos veritas reuo cat: per quam ad celsitudinem ve nirent. Ac si dicatur. Iam vos lo cus delectat celsitudinis: sed pri us via exerceat laboris. Per cali cem pertingitur ad maiestatem. Si mens vestra appetit quod demulcet: pri us bibite quod dolet. Sic sic per ama rum poculum confectionis: peruenitur ad gaudium salutis. Iam non dicam vos seruos sed amicos quia seruus nescit quid faciat dominus eius. Vos autem dixi amicos: quia omnia quecumque audiui a pa tre meo nota feci vobis. Que sunt omnia que audiuit a patre suo: que nota fieri voluit seruis suis vt eos effi ceret amicos suos: nisi gaudia in terne charitatis. nisi illa festa super ne patrie que nostris quotidie mentibus per aspirationem sui amoris imprimit? Dum enim audita superna celestia ama mus. amata iam nouimus: quia amor ipse notitia est. Omnia ergo eis nota fecerat: qui a terrenis desiderijs im mutati: amoris summi facibus ar debant. Istos vero amicos dei a specerat propheta: cum dicebat. Mi hi autem nimis honorificati sunt amici tui deus. Amicus enim quasi ani mi custos vocatur. Quia igitur psal mista prospexit electos dei a mun di huius amore separatos custo dire in mandatis celestibus volun tatem dei: miratus est amicos dei dicens. Mihi autem nimis hono rificati sunt amici tui deus. Et tam quam si ab eo protinus causas tanti honoris nobis insinuari quere mus: illico adiunxit. Nimis con fortatus est principatus eorum. Ec ce electi dei carnem domant. spiritum roborant. demonibus imperant: vir tutibus coruscant. Presentia despi ciunt. eternam patriam cum voce mo ribus predicant. Eam etiam mori endo diligunt: atque ad illam per tormenta pertingunt. Occidi pos sunt: et flecti nequeunt. Nimis er go confortatus est principatus eo rum. In ista ipsa passione qua ce ciderunt in mortem carnis videte quantum fuerit culmen mentis. Unde hoc nisi quia confortatus est principatus eorum? Sed quia sic magni forsitan pauci sunt. Sub iunxit. Dinumerabo eos: et super arenam multiplicabuntur. Totum mundum fratres aspicite: marty ribus plenus est. Iam pene tot quam videmus non sumus: quot verita tis testes habemus. Deo autem nu merabiles. nobis super arenam multiplicati sunt quia quanti sunt a nobis comprehendi non possunt. Sed quisquis ad hanc peruenit dignitatem. vt amicus vocetur dei sese in se conspiciat: dona autem que percepit super se. nihil suis me ritis tribuat: ne ad inimicitias eru pat. Unde et subditur. Non vos

me elegistis. sed ego elegi vos: et posui vos vt eatis et fructum afferatis. Posui ad gratiam. plantaui vt eatis volendo: fructum afferatis operando. Eatis enim volendo dixi: quia velle aliquid facere iam mente ire est. Qualem vero fructum afferre debeant. subditur. Et fructus vr̄ maneat. Omne q̄ secundū presens seculū laboramus: vix vsq3 ad mortem sufficit. Mors nāq3 interueniens fructum nostri laboris abscindit. Quod vero pro vita eterna agitur: etiam post mortem seruatur. Et tunc apparere incipit: cum laborum carnalium fructus ceperit non videri. Ibi ergo illa retributio incohat: vbi ista terminatur. Quisquis igitur iā eterna cognouit: apud eius animum temporales fructus vilescant. Tales fructus operemur. qui maneant. Tales fruct⁹ operemur: qui cū mors cuncta interimet. ipsi exordium a morte sumant. Na3 q̄ a morte incipiat fructus dei: testatur propheta qui dicit. Cum dederit dilectis suis sonnum: hec est hereditas domini. Omnis qui dormit i morte: perdit hereditatem. Sed cum dederit dilectis suis somnu3 hec est hereditas domini quia electi dei postquā puenerūt ad mortem: tunc inueniunt hereditate3. Sequitur. Ut q̄dcū̄q3 petieritis patrē in nomine meo: det vobis. Ecce hic dicit quodcū̄q3 petieritis patrem in nomine meo det vobis. Rursum alibi per eundem euangelistam dicit. Si quid petieritis patrē i noīe meo dabit vobis. Usq3 mō nō petistis q̄cq̄ in noīe meo. Si oē qd petimus in noīe filij. dat nobis pater. qd ē q̄ paulus ter dn̄3 rogauit et exaudiri nō meruit? S3 dictū ē illi sufficit tibi grā mea nā v̄tus i infirmitate pficit. Nunqd ille tā egregi⁹ pdicator i filij noīe nō petijt? Quare āt non accepit q̄ petijt? Quomō g⁹ verū ē q2 q̄cq̄d petierim⁹ patrē in noīe filij dat nob. si auferri a se angelū sathane petijt apostolus paulus in noīe filij. et tn̄ qd petijt nō accepit? S3 q2 nomē filij ih̄s ē. ih̄s āt saluator vel salutaris d2 ille g⁹ in noīe saluatoris petit: q̄ illud petit qd ad v̄am salutē ptinet. Nā si id qd nō expediat petit. nō i noīe filij petit pr̄. Un̄ et eisdē apostolis adhuc ifirmātibus dn̄s dic. Usq3 mō nō petistis q̄cquā i noīe meo. Ac si apte diceret. Nō petistis i noīe saluatoris: q2 nesciti3 q̄rere et nā salutē. Hinc ē q̄ et paulus nō exauditur: q2 si liberaret a tēptatiōe: ei nō pderat ad salutē. Ecce videm⁹ fr̄s charissimi q̄ multi ad solēnitatē martyr̄ cōuenistis. genua flectiti3. pect⁹ tūditi3. voces orationis ac cōfessiōis emittitis. facie3 lachrymis rigati3. Sed pēsate q̄so petitōes v̄ras. Uidete si i noīe ih̄u

petistis.i.si gaudia salutis et ne postulastis. In domo.n.iesu iesū nō q̄ritis: si in eternitatis tēplo i portune p tēporalib⁹ oratis. Ecce alius in oratione q̄rit vxorem. alius petit villam. alius postulat vestez. alius dari sibi postulat alimentuz Et quidē cum hec desunt. ab omnipotenti deo petenda sunt. Sz meminisse continue debemus. q̄ ex mādato eiusdē redēptoris nři accepimus. Querite pmū regnuz dei τ iustitiā eius: τ hec oīa adicient vobis. Et hec itaqz ab iesu petere nō est errare. si tamē nō nimie petantur. Sed ad huc q̄d est grauius alius postulat mortem inimici. eū qz quem gladio nō pōt psequi: p sequitur orōne. Et viuit adhuc q̄ maledicit τ tamen is qui maledicit: iam de. morte illius reus tenetur. Iubet autē deus vt diligat inimicus: τ tamen rogatur deus vt occidat inimicuz. Quisquis itaqz sic orat: in ipsis suis precib⁹ cōtra conditorē pugnat. Unde τ sub iudeo specie dr̄ in psalmo. Et oratio ei⁹ fiat in peccatū. Orō quippe in peccato est: illa petere que phibet ipse qui petitur. Hinc veritas dicit Cū statis ad orandum: remittite si quid hētis in cordibus vestris. Quā virtutem remissionis apti⁹ ostendimus: si vnum testimoniuz testamēti veteris pferamus. Certe cum iudea cōditoris sui iustitiā culpis exigentibus offendisset: p phām suum dn̄s ab oratione prohibens dicit. Nō assumas laudez τ oratione p eis. Si moyses τ samuel steterint corā me. nō est anima mea ad populū istum. Quid est q̄ intermissis relictisqz tot patrib⁹. soli moyses τ samuel ad medium deducuntur? Quoz mira obtinendi virtus ostendit dn̄ nec ipsi posse intercedere dicunt. Ac si apte dn̄s dicat. Nec illos audio quos ppter magnū petitiōis sue meritū minime cōtēno. Quid g⁹ est q̄ moyses τ samuel ceteris patrib⁹ in postulatione preferuntur nisi q̄ duo hītantūmodo in cuncta testamēti veteris serie: et p inimicis suis legunt exorasse? Un⁹ a populo lapidibus ipetit: τ tamē p lapidatorib⁹ suis dn̄m depcat. Alter ex pncipatu deicitur: τ tn̄ petitus vt exoraret fatet dicēs. Absit a me hoc peccatū in dn̄o q̄ m inus cesse z orare p vobis. Si moyses τ samuel steterint coram me: nō est aīa mea ad populū istū Ac si aperte dicat. Nec illos modo p amicis audio: quos magne virtutis merito orare etiam p inimicis scio. Uirtutis ergo vere oratōis ē celsitudo charitatis. Et tūc quisqz q̄d recte petit adipiscit: cū eius animus in petitione nec inimici odio fuscatur. Sed plerūqz reluctantē aīum vincimus etiā cū pro inimicis oramus. Fundimus p aduersarijs pcez. sed vtinā cor

teneat amorē. Nā sepe 7 orōnē inimicis nostris ipendimus: sed hāc ex preceptione potius fundimus q̄ ex charitate. Nam 7 vitā inimicorꝫ petim⁹ 7 tñ ne exaudiamur timemus. Sed q꞉ internus iudex mentē potius q̄ v̄ba ꝯsiderat: pro inimico nihil postulat: q̄ ꝓ eo ex charitate nō orat. Sꝫ ecce nobis inimicus grauiter deliqt dāna intulit. iuuātes lesit. amātes persecutus ē. Retinēda hec eēnt si remittēda nobis delicta nō eēnt Aduocatus 7.n. nr̄ p̄cē nobis in cā nr̄a cōposuit. 7 ipse eiusdē cause iudex ē. q̄ 7 aduocatus. Preci āt quā cōposuit: cōditionē inseruit dicēs. Dimitte nobis d̄bita nr̄a si. 7.n.di.de.n. Q꞉ g⁹ iudex ipse venit q̄ aduocatus extitit: ipse p̄cem exaudit. q̄ fecit. Aut g⁹ nō facientes dicimus. dimitte nobis de.n. si.7.n.di.de.n. 7 nos metipsos hoc dicēdo amplius ligamus. aut fortasse hanc cōditionē in orōne intermittim⁹: 7 aduocatus nr̄ p̄cē quā ꝯposuit nō recognoscit. Atqꝫ apd̄ se ꝑtinus dicit. Scio q̄d monui. nō ē ipsa orō quā feci. Quid ergo agēdū est nobis f̄res: nisi vt vere charitatis affectū ipēdam⁹ f̄rib⁹ Nulla in corde malitia maneat. Cōsideret omipotēs de⁹ erga ꝓximū charitatē nr̄am. vt nr̄is ipēdat iniq̄tatibus pietatē suā. Mementote q̄d monemur. Dimittite. 7 dimittetur vobis. Ecce 7 debet nobis 7 debemus. Dimittam⁹ ergo q̄d debet nobis: vt dimittat q̄d debetur a nobis. Sꝫ ad hec mēs renitit: 7 vult iplere q̄d audit 7 tñ reluctat. Ad martyris tūbā cōsistimus. q̄ ad celeste regnuꝫ ex qua morte puenerit scimus. Nos si ꝓ xp̄o corpus nō ponimus: saltē animū vincamus. Placat de⁹ isto sacrificio: approbat i iudicio pietat̄ sue victoriā pacis nr̄e. Cernit tamē nr̄i cordis aspicit. 7 q̄ post vincētes remūerat: nūc decertātes iuuat. Per ih̄ꝫ xp̄ꝫ dn̄ꝫ nr̄ꝫ. q̄ cū eo viuit 7 regnat d̄s in vnitate sp̄s sci p omnia secula seculorum. Amen.

Secundū ioannē. Capi.iiij.

In illo tempore. Erat quidā regulus cui⁹ filius ifirmabat̄ capharnauꝫ. Hic cū audisset q꞉ ih̄s veniret a iudea in galileā abijt ad eū 7 rogabat vt descenderet 7 sanaret filiū ei⁹. Et reliqua.

Omelia.xxviij. hita ad popolū i basilica scōrū Nerei 7 achilei

Lectio sci euangelij quā mō audistis f̄res expositione nō idiget: sꝫ ne hāc taciti p̄terisse videamur exhortando potius q̄ exponēdo i ea aliq̄d loq̄mur. Hoc āt nobis solūmō de expositiōe video eē req̄rēdū. Cur is q̄ ad salutē petēdā venerat audiuit. Nisi signa 7 ꝓdigia videritis nō creditis. Qui.n. salutē q̄rebat filio ꝓculdubio credebat. Neqꝫ

cri ab eo q̄reret salutē quē nō cre deret saluatorē. Quare g° dī nisi signa ꝛ ꝓdigia videritis nō creditis q̄ ante credidit q̄ signum videret Sz memētote qd petijt ꝛ apte cognoscetis q2 ī fide dubitauit. Poposcit naq3 vt descēderet ꝛ sanaret filiū ei°. Corporalē g° p̄sētiā dn̄i q̄rebat q̄ p sp̄z nusquā deerat. Minus itaq3 ī illo credidit quē n̄ putauit posse salutē dare nisi p̄sens eēt ꝛ corpore. Si.n. pfecte credidisset. ꝓculdubio sciret q2 nō eēt locus. vbi nō eēt de°. Ex magna g° parte diff isus ē q̄ v̄tutez nō dedit maiestati s3 p̄sentie corporali. Et salutē itaq3 petijt filio: ꝛ tñ in fide dubitauit. Q2 eū ad quē venerat. ꝛ potētē ad curādū credidit: ꝛ tñ morieti filio eē absentem putauit. Sed dn̄s q̄ rogatur vt vadat: qd non desit vbi inuitatur indicat. Solo iussū salutē reddidit q̄ solo nutu oia creauit. Qua ī re h̄ nobis solerter ītuēdū ē. q̄ sic euāgelista alio testāte didicimus. Cēturio ad dn̄z venit dicēs. Dn̄e puer me° iacet paraliticus ī domo ꝛ male torq̄tur. Cui ab ih̄u ꝓtinus respōdetur ego veniā: ꝛ curabo eū. Quid ē qd regulus vocat vt ad ei° filiū veniat. ꝛ tñ ire corporalit̄ recusat. ad seruū x̄o cēturiōis nō iuitat̄ ꝛ tñ se corporalit̄ ire pollicet̄. Reguli filio p corporalē p̄sentiā dedignat̄ adesse cēturionis suo nō dedignat̄ occurrere. Quid est h̄ nisi q̄ supbia n̄ra retūdit̄ q̄ ī hoibus nō nā3 q̄ ad imaginē dei facti sūt s3 honores ꝛ diuitias veneramur Cūq3 p̄sāmus q̄ circa eos sūt. p fecto iteriora minime videm°. Dū ea cōsideramus q̄ i corporib° dispecta sunt negligimus p̄sare qd sunt. Redēptor x̄o n̄r vt ostēderet q2 q̄ alta sunt hoib° scis despiciēda sunt ꝛ q̄ dispecta sunt hoīu3 dispiciēda nō sūt. Ad filiū reguli ire noluit. ad seruum centurionis ire paratus fuit. Increpata est. ergo superbia n̄ra que nescit pensare homines propter homines sed sola vt diximus que circūstant hominibus pensat. Naturā nō aspicit. honorez dei in hominibus nō agnoscit. Ecce non venit filius dei ad filium reguli ꝛ tamē venire paratus est ad salutem serui. Certe si nos cuiuspiā seruus rogaret vt ad eum ire deberemus: protinus nobis nostra superbia incogitatione tacita responderet dicens. Non eas q2 temetipsu3 degeneras: honor tuus despicitur locus vilescit. Ecce de celo venit qui seruo occurrere i terra nō despicit. ꝛ tamē humiliari in terra contemnimus qui de terra sumus. Quid vero apud deum vilius. quid esse dispectius potest seruare honorem apud homines: ꝛ interni testis oculos non timere. Unde ipse dominus dicit. Uos estis qui iustificatis vos coram hominibus deus aūt

nouit corda vestra. Quia ꝙ homi
nibus altum est: abominabile est
apud deum. Notate fratres no
tate quod dicitur. Si enim ꝙ ho
minibus altum est abominabile ē
apud deum. Cogitatio cordis tā
to apud deū in imo est quāto hoi
bus in alto. Et humilitas cordis
nostri tanto apud deū in alto est:
quanto hominibus in imo. Dispi
ciamus ergo si quid boni gerimꝰ
nulla nos nostra inflet operatio.
non rerum habundantia non glo
ria extollat. Si quibuslibet ex bo
nis affluentibus intus intumesci
mus deo despecti sumus. Quo cō
tra psalmista de humilibus dicit.
Custodiens paruulos dominus.
quia paruulos humiles apellat.
Postquam sententiā protulit con
silium illico adiungit. Nam quasi
quereremus. quid ad hec faceret
ipse adiunxit. Humiliatus sum ⁊
liberauit me: Hec ergo cogitate
frēs hec tota intentione pensate.
Nolite in proximis vr̄is mundi
huiꝰ bona venerari. Hoc propter
deū honorate in hominibus qui
bus cōmissi non estis ꝙ facti sunt
ad imaginē dei. Qd tūc primis
vere seruatis. si apud smetipsos ꝓ
us in corde non tumescitis. Nam
qui se adhuc pro rebus transitori
is extollit nescit in proximo vene
rari qđ maneat. Nolite gᵒ in vo
bis metipsis pensare qđ hētis sed
qđ estis. Ecce mundus q̄ diligit
fugit. Sancti isti ad quoꝝ tūbam
consistimus florentē mundū mē
tis despectu calcauerūt. Erat vita
longa salus continua opulētia in
rebus fecunditas in propagine.
tranquillitas in diuturna pace. ⁊
tamen cum in seipso floreret iam
in eorum cordibus mundus arue
rat. Ecce iā in seipso mundus aru
it ⁊ adhuc in nostris cordibus flo
ret. Ubiqꝫ mors vbiqꝫ desolatio.
vbiqꝫ luctus. Undiqꝫ ꝑcutimur:
vndiqꝫ amaritudinibꝰ replemur.
Et tamen ceca mente carnalis cō
cupiscentie ipsas eius amaritudi
nes amamus. Fugientem sequi
mur labenti inheremus ⁊ qui la
bentem retinere non possumus:
cum ipso labimur quem cadentē
tenemus. Aliquando nos mun
dus retraxit a deo. Nunc tantis
plagis plenus est. vt ipse nos iam
mundus mittat ad deum. Pensa
te ergo quam nulla sunt que tem
poraliter currunt finis tempora
liuꝫ ostendit: quam nihil sit ꝙ trā
sire potuit casus rerum indicet qꝛ
res transiens ⁊ tunc prope nihil
fuit: cum stare videretur. Hec er
go fratres charissimi sollicita con
sideratione pensate. in eternitatis
amore cor figite: vt dum terrena
culmina adipisci contēnitis per
ueniatis ad gloriam quam per fi
dē tenetis. ꝑ ihꝫ xp̄ꝫ dn̄ꝫ nr̄ꝫ. Qui
viuit ⁊ regnat i secula seculoꝝ. am̄
Secundū. Marcū. Capi. xvi.

IN illo tpe. Dixit iesus discipulis suis. Euntes in mundũ vniuersũ predicate euangeliũ oĩ creature. Qui crediderit ⁊ baptizat⁹ fuerit saluus erit. Qui ꝟo nõ crediderit cõdẽnabit: ⁊ reliqua.

Omelia. xxix. lec. eiusdẽ btĩ gre. pape habita ad populum in basilica sci petri apost. i die ascẽsiõis

QUod resurrectionẽ dominicã discipuli tarde crediderũt. non tã illorũ infirmitas quã nr̃a vt ita dicã futura firmitas fuit. Ipsa nãq resurrectio illis dubitantib⁹ per multa argumenta mõstrata est. Que duz nos legentes agnoscim⁹. quid aliud ꝙ de illorum dubitatione solidamur. Minus. n. maria magdalene mihi prestitit que citius credidit ꝙ thomas qui diu dubitauit. Ille eteniz dubitãdo vulnerũ cicatrices tetigit. ⁊ de nostro pectore dubitatis vulnus amputauit. Ad insinuandã quoq veritatẽ dominice resurrectiõis notandũ nobis ẽ quid lucas referat dicẽs. Conuescens precepit eis ab hierosolimis ne discederent. Et post pauca videntibus illis eleuat⁹ est ⁊ nubes suscepit eũ ab oculis eoꝝ. Notate verba signate: mysteria: conuescens eleuatus est: comedit: ⁊ ascendit. vt videlicet per affectũ comestiõis. veritas patesceret carnis. Marcus vero priusquã celũ domin⁹ ascẽderet eundẽ de cordis atq infidelitatis duritia increpasse discipulos memorat. Qua in re. quid aliud considerandũ est. nisi ꝙ iccirco dominus tũc discipulos increpauit cũ corporaliter reliquit vt verba que recedẽs diceret in corde audientium arcius ipressa remanerẽt. Increpata igit̃ eorũ duritia q̃d admonendo dicat audiamus. Euntes in mundũ vniuersuz predicate euangeliũ oĩ creature. Nũq̃d fratres mei sanctũ euangeliũ vel in sensatis reb⁹ vel brutis animalibus fuerat predicanduz vt de eo discipulis dicat̃. predicate euangeliũ omni creature. Sz oĩs creature noĩe signat̃ hõ. Sũt nãq lapides sed nec viuunt nec sentiũt. Sunt herbe ⁊ arbusta: viuunt q̃dem. sed nõ sentiunt. Uiuunt dico nõ per animã. sed per viriditatẽ. Qr ⁊ paulus dicit. Insipiens tu qđ semias nõ viuificat̃ nisi prius moriat̃. Uiuit ergo qđ morit̃ vt viuificet̃. Lapides itaq sunt sed nõ viuunt. Arbusta aũt sunt viuũt sz nõ sẽtiũt. Bruta ꝟo aĩalia sẽ viuũt sẽtiũt. sz nõ discernũt Angeli ⁊ enim sunt viuunt sentiunt: ⁊ discernunt. Oĩs aũt creature aliquid hẽt hõ. Habet nãq cõmune esse cum lapidibus viuere cum arboribus sentire cuz animalibus intelligere cum angelis Si igitur cõe habet aliquid cum

omni creatura hō: iuxta aliquid
omnis creatura dr̄ hō. Omi creatu
re predicatᷣ euangeliū cū soli hoi
predicatᷣ. Q2 ille videlicet docetᷣ
propter quē ī tᷣra cūcta creata sᷣt
⁊ a quo oīa per quandā similitu-
dinꝫ aliena nō sunt. Potest etiaꝫ
oīs creature noīe oīs natio gen-
tiū designari. Ante ⁊.n. dictū fue
rat. In viaꝫ gentiuꝫ nō abieritis.
Nūc aūt dr̄. predicate euangeliū
oī creature. vt scilicet priꝰ a iudea
apostolorū repulsa ꝑdicatio nunc
nobis in adiutoriū fieret. cū hanc
illa ad damnatōis sue testimoniū
superba repulisset. Sed cū disci-
pulos ad predicandū veritas mit
tit. quid aliud in mūdo facit nisi
grana seminis spargit. Et pauca
grana mittit ī semine: vt multarū
messiuꝫ fruges recipiat ex nostra
fide. Neqꝫ ⁊.n. in vniuerso mun-
do tanta fideliū messis exurgeret
si de manu dn̄i suprationaleꝫ ter-
rā illa electa grana predicantium
nō venisset. Sequitᷣ qui credide
rit ⁊ baptizatꝰ fuerit saluus erit.
qui vero nō crediderit ꝯdemna-
bitᷣ. Fortasse vnusquisqꝫ apud se
metipsum dicat. Ego iaꝫ credidi
saluus ero. Verū dicit si fidē ope
ribꝰ tenet. Vera ⁊.n. fides ē que
in hoc qđ verbis dicit. moribus
nō cōtradicit. Hinc ē.n. qđ de qui
busdā falsis fidelibꝰ paulus di-
cit. qui cōfitentᷣ se nosse deū factꝭ
aūt negāt. Hic iohēs ait. Qui di

cit se nosse deū, ⁊ mādata eius nō
custodit: mēdax ē. Qđ cū ita sit fi
dei nr̄e veritatē ī vite nr̄e ꝯsidera
tiōe debemꝰ agnoscere. Tūc eniꝫ
veraciter fideles sumus: si hoc
qđ verbis ꝓmittimꝰ opibꝰ imple
mus. In die quippe baptismatis
oibꝰ nos antiq̇ hostis opibꝰ atqꝫ
oibꝰ pōpis abrenūciare ꝓmisimꝰ
Itaqꝫ vnusq̇sqꝫ vr̄ꝫ ad ꝯsideratio-
nē suā mētis oculos reducat ⁊ si
seruat pꝰ baptismū qđ añ baptis-
mū spopōdit: certꝰ iā q2 fidelis ē
gaudeat. sꝫ ecce qđ ꝓmisit minime
seruauit. Ad exercēda praua opa
ad ꝯcupiscēdas mūdi pōpas di-
lapsus ē. Videamꝰ si iā scit plāge
re qđ errauit. Apđ misericordeꝫ
nāqꝫ iudicē nec ille fallax hēbitᷣ.
q̇ ad vitatē reuertitᷣ ēt postq̄ mē
titur. Quia omnipotens deus
dum libenter nostram penitenti-
am suscipit: ipse suo iuditio hoc
quod errauimus abscondit S.i-
gna autem eos qui credituri sunt
hec sequentur. In nomine meo
demonia eiicient linguis loquen
tur, nouis serpentes tollent. Et si
mortiferum quid biberint non
eis nocebit. Super egros ma-
nus imponent ⁊ bene habebunt
Numquid nam fratres mei quia
ista signa non facitis minime cre
ditis. Sed hec necessaria in ex-
ordio ecclesie fuerunt. Ut eniꝫ
ad fidem cresceret miraculis fue-
rat nutrienda. Quia ⁊ nos

cum arbusta plantamus tam diu e:s aquam fundimus .quo vsque ea in terra conualuisse vi/deamus. At si semel radicez fixerint irrigatio cessabit. Hinc est enim q Paulus dicit. Lin gue in signo sunt. non fidelibus. sed infidelibus. An habemus de his signis atque virtutibus que adhuc subtilius considerare debeamus. Sancta quippe eccle sia quotidie spiritalit facit quod tunc per apostolos corporaliter faciebat. Nam sacerdotes eius cum per exorcismi gratiam ma/num credentibus imponunt. Et habitare malignos spiritus in eo ruz mente contradicunt. quid ali ud faciunt nisi demonia eijciunt. 7 fideles quique qui iam vite ve/teris secularia verba derelinquūt sancta autem mysteria insonant conditoris sui laudes 7 potenti/am quantum preualent narrant. Quid aliud faciunt nisi nouis lin guis loquuntur. Qui dum bonis suis exhortationibus maliciam de alienis cordibus auferunt. Serpentes tollunt. Et dū pesti/feras suasiones audiunt sed tamē ad operationem prauam minime pertrahuntur. mortiferum quidē est quod bibunt sed non eis noce bit. Qui quotiens proximos su/os in bono opere infirmari con/spiciunt. dum eis tota virtute con

currunt. 7 exemplo sue operatio/nis illorum vitam roborant que in propria actione titubant. quid aliud faciunt nisi super egros ma nus imponunt vt bene habeant? Que nimirum miracula tanto maiora sunt quanto spiritualia. Tanto maiora sunt. quanto per hec non corpora sed anime susci/tantur. Hec itaque frates charis/simi signa auctore deo si vultis vos facitis. Ex illis enim exterio ribus signis obtineri vita ab hec operantibus non valet. Naz cor poralia illa miracula ostendunt. aliquau do anctitatem. non autē faciunt. Hec vero spiritualia que aguntur in mente virtutem vite non ostendunt sed faciunt. Illa habere 7 mali possunt. Istis autem perfrui nisi boni non possunt. Unde de qui/busdam veritas dicit. Multi dicent mihi in illa die domine domine nonne in nomie tuo ꝓphetauimus. 7 in nomine tuo demonia eijecimus. Et in tuo nomine virtutes multas feci/mus. Et tunc. cōfitebor illis quia nunquam noui vos. Discedite a me omnes qui operamini iniqui tatem. Nolite ergo fratres cha/rissimi amare signa que possunt cum reprobis haberi communia. Sed hec que modo diximus charitatis atque pietatis miracu

la amat: eque tanto securiora sunt quanto 7 occulta. 7 de quibus apud dominum eo maior sit retri butio quo apud homines minor est gloria. Sequitur: 7 dominus quidem iesus postquam locutus est eis. assumptus est in celum 7 se dit a dextris dei. In veteri testa/ mento cognouimus Helias sit raptus in celum. sed aliud est ce lum aereum aliud ethereum. Ce/ lum quippe aereum terre est pro ximum. Unde 7 aues celi dici mus quia eas volitare in aere vi/ demus. In celum itaque aereũ he lias subleuatus est vt in secreta quadam terre regione repẽte du ceretur vbi in magna iam carnis 7 spiritus quiete viueret. quous/ que ad finem mundi redeat 7 de bitum mortis soluat. Ille enim mortem distulit non euasit. redẽ/ ptor autem noster quia non di/ stulit: superauit eãque resurgen/ do consumpsit 7 resurrectionis sue gloriam ascendendo declara/ uit. Notandum quoque est quod Helias in curru legitur a/ scendisse: vt videlicet aperte mon straretur quia homo purus adiu torio egebat alieno. Per angelos quippe illa facta 7 ostensa sunt adiumeta. quia nec ad celum qui dem aereum per se ascendere po/ terat quem nature sue infirmi/ tas grauabat. Redemptor au tem noster non curru non ange lis subleuatus legitur. quia is qui fecerat omnia nimirum super om nia sua virtute ferebatur. Il/ luc 7 enim reuertebatur vbi erat 7 inde redibat vbi remanebat.

Quia per humanitatem ascen deret in celum. per diuinitatem suam 7 terram pariter contine/ bat 7 celum. Sicut autem io. seph a fratibus venditus vendi/ tionem redemptoris nostri iesu christi figurauit. Sic enoch translatus. atque ad celum aere/ um helias subleuatus ascensio/ nem dominicam designauit. Ascensionis ergo sue dominus prenuncios 7 testes habuit: vnũ ante legem. alium sub lege vt quã doque veniret ipse qui veraciter celos penetrare potuisset. Unde 7 ipse ordo i eorum quoque vtro rumque subleuatione per quedaꝫ incrementa distinguitur. Nam enoch translatus: helias vero ad celum subuectus esse memoratur vt veniret postmodum qui nec translatus nec subuectus celum ethereum sua virtute penetraret qui nobis in se credentibus car/ nis quoque mundiciam largire/ tur 7 sub eo per incrementa tem/ porum virtus castitatis excresce/ ret. In ipsa quoque eorum trãs/ latione qui ascensionẽ dñicã vi/ delicet vt famuli designauerunt.

7 ipsos sequi ad celum vbi ascen/dit dominus ostendit. Nã enoch quidem vxores 7 filios habuit. Helias vero neqꝫ vxores neqꝫ fili os legitur habuisse. Pensate quo modo per incrementa creuerit mundicia sanctitatis quod 7 per translatos famulos 7 per ascen/dentis domini personam paten/ter ostenditur. Translatus nã/qꝫ est enoch 7 per coitum geni/tus 7 per coitum generans. Ra/ptus est helias 7 per coitum geni tus sed non iam per coitum gene rans. Assumptus vero est domi/nus neqꝫ per coituꝫ gerans neqꝫ per coitum generatus. Conside/randum vero nobis est. quid est qd marcus ait. Sedet a dextris dei 7 stephanus dicit. Uideo ce/los apertos 7 filium hominis stã tem a dextris dei. Quid est quod hunc marcus sedentẽ. stephanus vero stantem se videre testatur. Sed scitis fratres. quia sedere iu dicantis est. Stare vero pugnan tis vel adiuuãtis. Quia igitur re/dẽptor noster assumptus in celuꝫ 7 nunc oĩa iudicat. 7 ad extremuꝫ iudex omnium veniet. Hunc post assumptionem marcus sedere de scribit. quia post ascensionis sue gloriam iudex in fine videbitur. Stephanus vero in laboris cer/tamine positus stantẽ vidit quem adiutorẽ habuit. quia vt iste inter/ra persecutorum infidelitatem vin ceret. pro illo de celo illius gratia pugnauit. Sequitur. Illi autem profecti predicauerunt vbiqꝫ do/mino cooperante 7 sermonem cõ firmante sequentibus signis. Quid in his considerandum est quid memorie commendandum nisi quod preceptum obedien/tia. Obedientiam vero signa sunt secuta. sed quia auctore deo breui/ter lectionem euangelicam expo/nendo transcurrimus. restat vt ali quid de ipsa tante consideratione solẽnitatis dicamus. Hoc autem nobis primum querenduꝫ est qd nam sit quod nato domino appa/ruerunt angeli: 7 tamen non legũ tur in albis vestibus apparuisse. Ascendente autem domino mis/si angeli in albis leguntur vesti/bus apparuisse. Sic 7 enim scri/ptum est. Uidentibus illis eleua/tus est 7 nubes suscepit eum ab oculis eorum. Cũqꝫ intuerentur in celum euntem illum ecce duo vi ri astiterũt iuxta illos in uestibus albis. In albis auteꝫ vestibus gau dium 7 solẽnitas mentis attendi/tur. Quid est ergo quod nato do mino non in albis vestibus. ascen dente auteꝫ domino in albis vesti bus apparent. nisi quod magna tunc solẽnitas angelis facta est cum celum deus homo penetra/uit? Quia nascente domino vi/

debatur diuinitas humiliata. Ascendente vero domino humanitas est exaltata. Albe & enim vestes exaltationi magis congruūt q̄ humiliationi. In asumptione ergo eius angeli in albis vestibus videri debuerunt. quia qui in natiuitate sua apparuit deus humilis in ascensione sua ostēsus est homo sublimis. Sed vobis magnopere fratres charissimi in hac solemnitate pensanduz est quia deletum est hodierna die chirographum damnationis nostre. Illa enim natura cui dictum est terra es & in terram ibis hodie in celum ijt. Pro hac ipsa namque carnis nostre subleuatione per figuram beatus Job dominum auem vocat: Quia enim ascensionis eius mysterium iudeam non intelligere conspexit. de infidelitate eius sententiam protulit dicens. Semitam ignorauit auis. Auis enim recte appellatus est domin9. quia corpus carneum ad ethera librauit. Cuius auis semitam ignorauit. quisquis eum ad celum ascendisse nō credidit. De hac solemnitate per psalmistam dicitur. Eleuata est magnificentia tua super celos. De hac rursus ait. Ascendit deus in iubilatione. & dominus in voce tube. De hac iteruz dicit. Ascendens in altum captiuam duxit captiuitatem. quia corruptionez nostram virtutis sue incorruptiōis absorbuit. Dedit vero dona hominibus. quia misso desuper spiritu. alij sermonē sapīe alij sermonē scīe. Alij gr̄az virtutū. Alij gratiā curationum alij genera linguarū alij interpretationem sermonum tribuit. Dedit ergo dona hominibus. De hac ascensionis eius gloria etiam abacuc ait. Eleuatus ē sol & luna stetit in ordine suo. Quis enim solis nomine nisi dominus. Et que lune nomine nisi ecclesia designatur? Quousque enim dominus ad celos ascendit sancta eius ecclesia aduersa mundi omnimoda formidauit. At postquam eius ascensione roborata est. aperte predicauit quod occulte credidit. Eleuatus est ergo sol & luna stetit in ordine suo. quia cum celum dominus petijt. sancta eius ecclesia in auctoritate predicationis excreuit. Hinc eiusdem ecclesie voce per salomonem dicitur. Ecce iste veniens saliens in montibus & transiliens colles Considerauit namque tantoruz operum culmina & ait. Ecce iste venit saliens in montibus. Veniendo quippe ad redemptionem nostram quosdam vt ita dixeriz saltus dedit. Vultis fratres charissimi ipsos eius saltus agnoscere. De celo venit in vterum. De vtero venit in presepium. De presepio venit in crucem. De cruce v e

nit in sepulchrum. De sepulchro rediijt in celum. Ecce vt nos post se currere faceret quosdaz pro nobis saltus manifestata per carnez veritas dedit. Quia exultauit vt gigas ad currendaz viam: vt nos ei ex corde diceremus. Trahe me post te curremus in odorem vnguentorum tuorum. Unde hoc fratres charissimi oportet vt illuc sequamur corde vbi eum corpore ascendisse credimus. Desideria terrena fugiamus. nihil nos iam delectet in infimis qui patrē habemus in celis. 7 hoc nobis ē magnopere perpēdendum quia is qui placidus ascendit terribilis rediet. Et quicqud nobiscum mãsuetudie precepit. hoc a nobis cum distirtione exiget. Nemo ergo indulta penitentie tempora paruipendat. nemo curam sui dũ valet agere negligat quia redemptor noster tanto tunc in iudicio districtior veniet. quanto nobis ante iudicium magnam pacientiam prerogauit. Hec itaque vobiscum fratres agite. hec in mente sedula cogitatione versate. Quãuis adhuc rerum perturbationibus animus fluctuet. iam tamen spei nostre ancoram in eternam patriam figite intentionem mentis in vera luce solidate. Ecce ad celum ascendisse dominum audiuimus. hoc ergo seruemus in meditatione quod credimus in relatione 7 si adhuc tenemur in infirmitate corporis sequamur tamē eum passibus amoris. Non autem deserit desiderium nostrum ipse qui dedit. Jesus christus dominus noster qui viuit 7 regna cum patre in vnitate spirit⁹ sancti deus. per omnia secula seculorum amen. Lec. sancti euangelij secundu ioannem.

Capitulo. xiiij.

In illo tempore. Dicebat iesus discipulis suis. Si quis diligit me sermonez meum seruabit. 7 pater meus diliget eum. 7 ad eum veniemus 7 mansionem apud eum faciemus Et reliqua. Die scō penthecos.

Omelia. xxx. lec. eiusdem habita ad populum in basilica sancti petri apostoli.

Libet. fratres charissimi euangelice verba lectionis sub breuitate transcurrere vt post diutius liceat in contemplatione tante solemnitatis immorari. hodie namque spiritus sanctus repētino sonitu super discipulos venit mentesque carnalium in suo amore permutauit 7 foris apparentib⁹ linguis igneis intus facta sunt corda flamantia. Quia dum deum ĩ ignis visione suscipiunt. per amorem suauiter arserunt. Ipse namque spiritus sanctus amor est. Unde 7 Joannes dicit deus charitas ē

Qui ergo mente integra deum desiderat. profecto iam habet quem amat. Neque enim quisquam posset deum diligere: si eum quem diligit non haberet. Sed ecce si vnusquisque vestrum requiritur an diligat deum tota fiducia et secura mente respondet diligo. In ipso autem lectionis exordio audistis quod veritas dixit. Si quis diligit me. sermonem meum seruabit. Probatio ergo dilectionis exhibitio est operis. hinc in epistola sua ioannis dicit. Qui dicit quia diligo deum et mandata eius non custodit mendax est. Uere enim diligimus. si mandata eius seruamus. Uere enim diligimus. si a nostris nos voluptatibus coarctamus. Nam qui adhuc per illicita desideria defluit profecto deum non amat. quia ei in sua voluntate contradicit. et pater meus diliget eum. et ad eum veniemus. et mansionem apud eum faciemus. Pensate fratres charissimi quanta sit ista solemnitas. habere in cordis hospicio aduentum. dei. Certe si domum vestram quisque diues ac potens amicus intraret omni festinantia domus tota mundaretur. ne quid fortasse esset. quod oculos amici intrantis offenderet. Tergat ergo sordes praui operis qui deo preparat domum mentis. Sed videte quid veritas dicat. Ueniemus et mansionem apud eum faciemus. In quorundam et enim corde venit et mansionem non facit quia compunctionem quidem dei respectu percipiunt. sed temptationis tempore. hoc ipsum quod compuncti fuerant obliuiscuntur. Sique ad perpetranda peccata redeunt. ac si hoc minime planxissent. Qui egro vere deum diligit et eius mandata custodit. in eius corde dominus et venit et mansionem facit. Quia sic eum diuinitatis amor penetrat: vt ab hoc amore temptationis tempore non recedat. Ille ergo vere amat cuius videlicet mentem delectatio praua ex consensu non superat. Nam tanto quisque a supno amore disiungitur. quanto inferius delectatur. Unde et adhuc subditur. Qui non diligit me sermones meos non seruat. Ad vosmetipsos ergo fratres charissimi introrsum redite. si deum vere amatis exquirite Nec tamen sibi aliquis credat quicquid sibi animus sine operis atestatione responderit. De dilectione conditoris lingua mens et vita requiratur. Nunquam est dei amor ociosus.

Operatur et enim magna si est. si vero operari rennuit amor non est. Et sermonem quem audistis non est meus sed eius qui misit me patris. Scitis fratres charissimi. quia ipse qui lo-

quitur vnigenitus filius verbum
patris est: ⁊ ideo sermo quem lo
quitur filius non est filij. sed pa
tris. quia ipse filius verbum est
patris. Hec locutus sum vobis.
apud vos manes. Quando non
maneret. apud eos qui ascensurꝰ
celum promittit dicens. Ecce
ego vobiscum sum omnibus die
bus vsque ad consumationem se
culi. Sed verbum incarnatum ⁊
manet ⁊ recedit. Recedit corpo
re manet in diuinitate. Apud eos
ergo tunc mãsisse se perhibet quia
qui inuisibili semper potestate p̄
sens erat. corporali iam visione re
cedebat. Paraclitus autem spiri
tus sanctus quem mittet pater
in nomine meo. ille vos docebit
omnia. ⁊ suggeret vobis omnia
quecunque dixero vobis. No
stis plurimi fratres mei. qd gre
ca locutione paraclitus latina ad
uocatus dicitur vel consolator.
Qui idcirco aduocatus dicitur.
quia pro errore delinquentium
apud iusticiam patris interuenit
Qui vnius substãtie cum patre ⁊
filio exorare pro delinquentibus
perhibetur. quia eos quos reple
uerit exorãtes facit. Unde ⁊ pau
lus dicit. Ipse enim spiritus po
stulat pro nobis gemitibus ienar
rabilibus. Minor vero est qui
postulat. q̃ qui postulatur.
Quomodo ergo spiritus postu
lare dicitur qui minor non est?

Sed ipse spiritus postulat quia
ad postulandum eos quos reple
uerit inflammat. Consolator au
tem idem spiritus vocatur. quia d̄
peccati perpetrationem merenti
bus dum spē venie preparat. ab
afflictione tristitie mentem leuat.
De quo recte promittitur. Ipse
vos docebit omnia. Quia nisi is
dem spiritus adsit cordi audien
tis. ociosus est sermo doctoris.
Nemo ergo docenti homini tri
buat qd ex ore docentis intelligit
quia nisi intus sit qui doceat. Do
ctoris lingua exterius in vacuum
laborat. Ecce vnam loquentis vo
cem omnes pariter auditis nec ta
men pariter sensum audite vocis
percipitis. Cum ergo vox dispar
non sit cur in cordibus vestris di
spar est vocis intelligentia. nisi qz
per hoc qd vox loquentis com
muniter admonet. Est magister
interior qui de vocis intelligen
tia quosdam specialiter docet.
De hac vnctione spiritus rursus
per ioannem dicitur. Sicut vn
ctio eius docet vos de omnibus
Per vocem ergo non instruitur
quando mens per spiritum non
vngitur. Sed cur ista de doctrina
hominum loquimur quando et
ipse conditor non ad eruditionez
hominum loquitur. si eidem ho
mini per vnctionem spiritus non
loquatur. Certe caym priusquaz
fratricidium opere perpetraret.

audiuit: peccasti quiesce. Sed qꝛ culpis suis exigentibus voce est admonitus non vnctione spiritus audire verba dei potuit. sed seruare contempsit. Requirendum nobis est cur de eodem spiritu dicatur. Suggeret vobis omnia cum suggerere esse soleat minoris. Sed quia suggerere aliquando dicimus subministrare inuisibilis spiritus suggerere dicitur non quod nobis scientiam ab imo inferat sed ab occulto.
Pacem relinquo vobis pacez meam do vobis. Hic relinquo. illic do. Sequentibus relinquo presentibus do. Ecce fratres carissimi ver ba sacre lectionis sub breuitate discussimus. nunc in contēplatōe tāte festiuitatis animū trāsferamus. Sed quia cum lectione euangelica vobis est etiam actuū apostolorum lectio recitata: ex ea ergo aliquid in vsum nostre contemplationis trahamus. Audistis ꝛ enim quia spiritus sanctus super discipulos in igneis linguis apparuit omniumque linguaruz scientiam ddit. Quid scilicet hoc miraculo designatur. nisi quod sancta ecclesia eodem spiritu repleta omnium gentiu zerat voce locutura. Qui vero contra deuz turrim hedificare conati sunt. cōmunionē vnius lingue perdiderunt. In his autē qui deuz humiliter metuebant lingue oēs vnite sunt. Sic ergo humilitas virtutem meruit. illic supbia cōfusionē Sed querendū nobis est cur sanctus spiritus patri ꝛ filio coeternus in ign e apparuit. Cur ī igne simul ꝛ linguis: cur aliquando in columba. Aliquando vero ī igne monstrat᷑. cur super vnigenitū filiuz apparuit in colūbe specie. ꝛ super discipulos in igne. ita vt neq₃ super deum veniret in igne neq₃ sup discipulos monstraret᷑ in colūba. Per quatuor itaq₃ hec que ꝓposuimus soluendo redeamus Patri nāq₃ ꝛ filio coeternus spiritus in igne monstrat᷑. qꝛ incorporeus ꝛ ineffabilis atq₃ inuisibilis ignis ē deus. atestante Paulo Deus noster ignis consūmens. Deus quippe ignis dicit᷑ quia ꝑ hunc peccatorū rubigo consūmitur. De hoc igne veritas dicit. Ignez veni mittere in terraz. ꝛ qd volo nisi vt accendat᷑? Terra n. vocata sunt corda terrena que dū semꝑ infimas in se cogitationes congerūt a malignis spiritibꝰ cōculcant᷑. Sz ignē dn̄s in terram mittit cū afflatu santi spiritus corda carnaliū inflāmat. Terra itaq₃ accēdit᷑. cū cor carnale in suis prius voluptatibꝰ frigidū relinquit cōcupiscētias presentis seculi ꝛ incēdit᷑ ad amorē dei. Bn̄ ergo in igne apparuit sps: qꝛ ab oī corde qd replet torporē frigoris excutit. ꝛ hoc ī desiderio sue eternitat᷑

accêdit. In igneis autê linguis mõstratus est qꝛ ísdez spiritus coeternus est filio ꝛ habet cognationem maximam lingua cũ verbo Verbum quippe patris filius ē ꝛ quia vna est spirit⁹ ꝛ verbi substantia idē spiritus monstrari debuit ī lingua. Vel certe quia per linguam procedit verbum in linguis igneis apparuit spiritus. qꝛ quisquis sancto spiritu tangitur. dei verbum.i.vnigenitum filium confitetur ꝛ negare dei verbum non valet. quia iam sancti spirit⁹ linguam habet. Vel certe in linguis igneis apparuit spiritus qꝛ omnes quos repleuerit ardentes pariter ꝛ loquentes facit. Linguas igneas doctores habent qꝛ dum deum amando predicāt corda audientium inflāmant. Nam ociosus sermo docentis est. si prebere non valet incendium amoris hoc doctrine incendium ab ipso veritatis ore conceperant qui dicebant. Nonne cor nostrum ardens erat in nobis cũ loqueret in via ꝛ apperiret nobis scripturas? Ex audito quippe sermone inardescit animus. torporis frigus recedit fit mens in supno desiderio anxia a'concupiscētijs terrenis aliena. Amor ver⁹ qui hāc repleuerit in fletibus crutiat. Sz dum tali ardore crutiat. ipsis suis cruciatibus pascitur. Audire eilibet precepta celestia. Et quot mandatis instruitur. quasi tot facibus inflāmatur. ꝛ que torpebat prius p desideria ardet postmodum per verba. Unde bene per moysem dicitur. In dextera eius ignea lex. Sinistra quippe reprobi qui ꝛ ad sinistrā ponendi sunt Dextera autem dei appellantur electi. In dextera autem dei lex ignea est. quia electi mandata celestia nequaꝙ frigido corde audiunt. sz ad hꝰ amoris itimi facib⁹ iardescūt. sermo ad aurē ducit ꝛ mēs eoꝝ sibimet irata ex iterne dulcedinis flāma ꝯcremat. In colūba vero spiritus sanctus ꝛ igne mõstratus est. quia omnes quos repleuerit simplices ꝛ ardentes facit. Simplices puritate ardentes emulatione. Neque etenim placere deo aut simplicitas sine zelo aut zelus sine simplicitate potest. Hinc ipsa veritas dicit. Estote prudentes sicut serpētes. ꝛ simplices sicut columbe. Qua in re notandum est. quod discipulos suos nec de columba sine serpente. nec de serpente sine columba voluit deus admonere quatinus ꝛ columbe simpliciatem astucia spētis accēderet. ꝛ spētis astuciā columbe simplicitas temptaret. Hinc paulus ait. Nolite pueri effici sensibus. Ecce prudentiam serpentis audiuimus nunc de simplicitate columbe moneamur. Sed malicia paruuli estote. hinc

de beato iob dicitur. Erat vir sim
plex ⁊ rectus. Que autem est re-
ctitudo sine simplicitate. aut que
simplicitas sine rectitudine? Or
ergo ⁊ rectitudinē docet iste spi
ritus ⁊ simplicitatem. ⁊ in igne
monstrari debuit ⁊ in columba.
Quatinus omne cor quod eius
gratia tangitur ⁊ mansuetudinis
lenitate tranquillum ⁊ zelo iusti-
tie accensum fiat. Ad extremum
vero querendum nobis est. cur in
ipso redemptore nostro mediato
re dei ⁊ hominum per columbā
apparuit in discipulis xpo p ignē
Certe vnigenitus filius iudex est
generis humani. Sed quis est
qui iustitiam ferret. si priusquam
nos per mansuetudinem collige-
ret culpas nostras per zelum rec-
titudinis examinare voluisset? ho
mo ergo pro hominibus factus
mitem se. hominibus prebuit. no
luit peccatores ferire sed collige-
re. Prius voluit mansuete corri-
gere. vt haberet quos postmodū
in iuditio saluaret. In colum-
ba ergo apparere super eū debu
it spiritus. qui non veniebat vt
peccata iā per zelum percuteret
sed adhuc per mansuetudinem
tolleraret. At contra super di
scipulos in ignem debuit spiritus
sanctus demonstrari: vt hi qui
erant simpliciter homines atque
ideo peccatores eos contra semet
ipsos spiritalis feruor accenderet

⁊ peccata que deus per mansue-
tudinem parceret ipsi in se per pe
nitentiam punirēt. Nec ipsi q̄ppe
esse poterant sine peccato qui ad-
herebant celesti magisterio. Ioā
ne atestante qui ait. Si dixeri-
mus quia peccatum non habe-
mus. nos ipsos seducimus. ⁊ ve-
ritas in nobis non est. In igne
ergo venit in hominibus. in co-
lumba vero apparuit in domino.
Quia peccata que pie domi-
nus per mansuetudinem tolerat
nos per zelum rectitudinis debe
mus caute conspicere ⁊ in ardore
semper penitentie cremare.
Igitur per columbam spiritus in
redemptore monstratus est. per
ignem vero in hominib⁹. q2 q̄nto
nobis nostri iudicis facta est seue
ritas temperata. tanto erga se de
bet fieri nostra infirmitas accen-
sa. Quatuor itaque propositio-
num expleta ratione. ad dōa eius
dem spiritus contemplanda tran
seamus. De isto quippe spiritu
criptum est. Spiritus eius or-
nauit celos. Ornamēta .n. celorū
sunt virtutes p̄dicantiū. Que vi-
delicet ornamēta paulus enume-
rat dicēs. Alij dat̄ p spm̄ sermo
sapientie. alij sermo scientie secun
dū eundem spiritū. Alteri fides
in eodem spū. alij gr̄a sanitatū in
vno spiritu. alij operatio virtu-
tum. alij prophetia. alij discre-
tio spirituū. alij genera linguarum

aliis interpretatio sermonū. Hec aūt oia operat̄ vnus atq3 idem sp̄s. Diuidēs singulis ꝓut vult. Quot ergo sunt bona ꝑdicantiū tot sunt ornamēta celorū. Hinc rursus scriptū est: verbo dn̄i celi firmati sunt ⁊ spū oris ei⁹ omnis virtus eorū. verbū eni3 dn̄i filius est patris: sed eosdē celos videlicet scōs apostolos vt tota simul trinitas ostendat̄ operata. Repente de sancti spūs diuinitate adiungit̄: ⁊ spiritu oris eius omnis virtus eorū. Celorū igit̄ virt⁹ de spiritu sancto sūpta est. q2 mundi hui⁹ potestatibus cōtraire non ꝓsumerent nisi eos sancti sp̄s fortitudo solidasset. Quales nāq3 doctores scē ecclesie āte aduentu3 huius sp̄s fuerint scimus. ⁊ post aduentū illius cuius fortitudinis sint facti cōspicim⁹. Certe ipse pastor ecclesie ad cuius sacratissimū corpus sedemus quante debilitatis: quanteq3 fortitudinis āte aduentū spūs fuerit ancilla hostiaria requisita dicat. Una eni mulieris voce perculsus dum mori timuit vitā negauit ⁊ pensandum quia eum comprehensum petrus negauit in terra quem suspensum latro est confessus in cruce. S3 vir iste tante formidinis qualis post aduentum spiritus existat. audiamus. Fit conuentus magistratus atque seniorū cesis denūtiauit apostolis ne in nomine iesu loqui debeant petrus nāq3 magna auctoritate respōdit. Obedire oportet deo magis quam hominibus. ⁊ rursus. Si iustū est in conspectu dei nos potius audire quā deum iudicate. Non eni3 possumus que vidimus ⁊ audiuimus non loqui. ⁊ illi quidem ibāt gaudentes a conspectu concilii. quoniā digni habiti sunt pro nomine iesu contumelias pati. Ecce gaudet petrus in verberibus qui ante in verbis timebat. ⁊ qui pri⁹ ancille vocē requisit⁹ timuit. post aduentū scī spūs vires principū cesus premit. Libet oculos fidei in virtute opificis huius attollere atque sparsim patres testamēti noui ac veteris considerare. Ecce apertis eiusdem oculis fidei dauid. amos. daniele3 petrum paulum matheum. intueor ⁊ sanctus iste spiritus qualis sit artifex considerare volo sed in ipsa mea consideratione deficit. Impleto nāque citharedum puerum. ⁊ psalmistam facit. Implet pastorem armentarium sicomoros vellicantem. ⁊ prophetam facit. Implet abstinentem puerum ⁊ iudicem senum facit. Implet piscatorem ⁊ predicatorem facit. Implet persecutorem. ⁊ doctorem gentium facit. Implet publicanum. ⁊ euangelistam facit. O qualis est iste artifex spiritus. nulla ad discendum mora agitur in omne quod

voluerit. mox vt tetigerit mentez docet. Solumque tetigisse. docuisse est. Nam humanum animuz subito vt illustrat. immutat. Abnegat hoc repente qđ erat. ꝛ exhibet repēte quod non erat. Pensemus sanctos predicatores nr̃os quales hodierna die reperit. quales fecit. Certe qui in vno conclaui pro iudeorum metu residebāt natiuitatis sue singuli linguaz nouerant ꝛ tamen nec ea ipsa ligua qua nouerant aperte christuz loqui presumebant. Venit spiritus ꝛ in ore eos per diuersitatem linguarum docuit. in mente autē ex auctoritate roborauit. Ceperunt ꝛ in aliena christum eloqui qui de illo prius ꝛ in sua lingua loqui metuebant. Inflāmatum ꝛ enim cor despexit tormenta corporis. que ante metuebat. Vincit vim carnalis formidinis pre amore conditoris. ꝛ qui prius suis aduersarijs succumbebant formidine eis iam preerant auctoritate. Qui ergo in tante eos celsitudinis culmen erexit. quid aliud dixeriz nisi quia mētes terrenorū hominuz celos fecit. Pensate fratres charissimi post incarnationē vnigeniti filij. qualis sit hodierna solēnitas de aduentu spirit^9 sancti. Sicut enim illa ita quoque ꝛ hec est honorabilis. In illa quippe deus in se permanens semetipsum creauit hominem. in ista vero homines venientem desuper susceperunt deum. In illa deus naturaliter factus est homo: i ista homines facti sunt per adoptionem dij. Si ergo remanere carnales in morte volumus. Hunc fratres charissimi viuificantem spiritum amemus. Sed quia caro spiritum nescit. dicat fortasse carnali cogitatione apud se aliqś Quomodo diligere valeo quem ignoro? Hoc ꝛ nos concedimus quia mens visibilibus intenta: videre nescit inuisibilem. Nulla. n. nisi visibilia cogitat. eaque ꝛ cum non agit eorum imaginines itrorsus trahit. Dumque in imaginibus corporeis iacet. surgere ad incorporea non valet. Unde fit vt tanto deterius creatorem nesciat quanto in cogitatione sua familiarius corpoream creaturam portat. Sed cum deum videre nō possumus. habemus aliquid qđ agamus. Unde iter fiat quo ad eum nostre intelligentie oculus veniat. Certe quem in se videre nullo modo valemus hunc in seruis suis videre iam possumus. quos dum mira conspicimus agere. certum nobis fit in eorum mentibus. deum habitare. In re autem incorporea a rebus corporalibus. visum trahamus.

Nemo ꝛ enim nostrum orientem clare solem in speram illius intendendo valet conspicere quia

densis eius radijs oculi reuer-
berantur. sed sole illustratos mõ-
tes aspicimus ⁊ quia iam sol or-
tus est videmus. Quia solem
iustitie in seipso videre non pos-
sumus illustratos montes clari-
tate illius videamus. sanctos vi-
delicet apostolos qui virtutibus
emicant. miraculis corruscant.
quos nati solis claritas perfudit
⁊ cũ i seipo sit inuisibilis p eos nob
q̃si p illustratos mõtes se visibilẽ
pbuit. Virtus .n. diuinitatis in se q̃si
sol i celo: virtus diuinitatis i hoib9
sol i terra. Solẽ g° iustitie itueã-
mur i terra. quẽ videre ñ possum9
i celo. Ut dũ i offẽso pede operis
p hũc i terra g̃dimur ad ituẽduz
illũ qñq3 oculos i celũ leuemur.
Sz i offẽso pede iter nr̃z i terra a-
git. si de9 ac pximus integra mẽte di-
ligat. Nec de9 .n. ver sine pxio.
nec pxim9 vere diligit sine deo.
hic ẽ q sicut i alio smõe iã dixim9
idẽ sp̃s scdo legit discipulis dat9
Pri9 a dño i terra dgẽte. postmo-
dũ a dño celo p̃sidẽte. in terra q p-
pe vt diligat pxim9 e celo uero
vt diligat de9. sed cur pri9 i terra
postmodũ d celo. nisi q2 apte dat
itelligi q2 iuxta iohis vocẽ q frẽz
suũ nõ diligit quẽ videt. deũ quẽ
nõ videt quõ p̃t diligere. Diliga-
mus g° pximũ frs. amem9 eũ q
iuxta nos ẽ vt pueire valeam9 ad
amore illi9 q sup nos ẽ. meditet
mẽs i pxio qd exhibeat do vt pfe-
cte mereat i deo gaudere cũ pxi-
mo. Tũc ad illã superne frequen-
tie letitiã pueiem9 de q nũc sci sp̃s
pign9 accepim9. Ad istũ finẽ to-
to amore tendamus in quo sine fi-
ne letabimur. Ibi supernorum ci-
uium societas sancta. ibi solemni-
tas certa. Ibi requies secura. ibi
pax vera. que nobis iam nõ relin-
quitur sed datur. Per dominuz
nostrum iesum christum qui viuit
⁊ regnat cum deo patre deus in
vnitate spiritus sancti p oia secula
secula seculorum. amẽ.

Lec. sancti euangelij secũdũ lucã.
Capitulo. xiij.

In illo tempore. Dicebat iesus turbis similitudinẽ hanc. Arborem fici habebat quidam plantatam in vinea sua. Et venit querens fructum in illa ⁊ non inuenit. Et reliq.

Omelia. xxxi. lec. eiusdem habita ad populum in basilica sancti laurentij mar.

Dominus ac redẽptor noster per euangelium suuz aliquando verbis loquit aliquando rebus Aliquãdo alid verbis atque aliud rebus: aliquãdo aũt hoc verbis qd rebus. Duas ⁊ .n. res ex euãgelio fratres audistis. ficulneã infructuosaz. ⁊ mulierẽ curuã ⁊ vtriq3 rei est pietas impẽsa. illud aũt dixit p similitudinẽ. istd egit p exhibitionẽ. Sz hoc significat ficulnea ifructuosa

qđ mulier inclinata. Et hoc ficulnea reseruata. qđ mulier erecta. Dñs vinee tertio venit ad ficulneam ⁊ fructū minime īuenit. ⁊ mulier que erecta ē decē ⁊ octo ānis fuerat curua. hoc aūt decē ⁊ octo annorū numero signatˀ qđ tertio dominus vinee ad ifructuosaʒ ficulneā venisse phibetˀ. Qꝛ igitˀ premittendo summatim tota perstrinximus: iā per lectionis ordinē singula disseramus. Arboreʒ fici quidā habebat plantatā in vinea sua. Et venit querens fructū in illa ⁊ nō inuenit. Quid arbor fici nisi humana natura designatur. Quid mulier inclinata. nisi eandē naturā significando denūtiat. Que ⁊ bene plantata est sicut ficus. ⁊ bene erecta sicut mulier. Sed in culpa proprie sponte lapsa. neque fructum seruat operationis neque statum rectitudinis. Ad peccatum quippe ex voluntate corruens. quia fructū obedientie ferre noluit. statum rectitudinis amisit. que ad dei similitudinem condita dum in sua dignitate non perstitit. quod plantata vel creata fuerat. seruare contempsit. Tertio vinee dominus ad ficulneam venit. quia naturaʒ generis humani. ante legem. sub lege. sub gratia. expectando. ammonendo. visitando. requisiuit. Dixit ad cultorem vinee. Ecce anni tres sunt ex quo venio fructum querens in ficulnea hac ⁊ non inuenio. Venit ante legem. quia per naturalem intellectum. quid vnusquisque exemplo sui. ⁊ qualiter erga proximum agere debuisset. innotuit. Venit in legem. quia precipiendo docuit. Venit post legem per gratiam. quia pietatis sue presentiam. exhibendo monstrauit.

Sed tamen in tribus annis fructum se non inuenisse conqueritur. quia quorumdam prauorum mentes nec inspirata lex naturalis corrigit. nec precepta erudiunt. nec incarnationis eius miracula conuertunt. Quid vero per cultorem vinee. nisi prepositorum ordo signatur. Qui dum presunt ecclesie nimirum dominice vinee curam gerunt.

Huius enim vinee primus cultor petrus apostolus extitit.

Hūc nos idigni seqmur. inquantum pro eruditione vestra docendo predicando increpando laboramus. Sed cum magno iam timore audiendum est. quod cultori vinee de infructuosa arbore dicitur. Succide ergo illam: vt quid etiam terram occupat. Unusquisque iuxta modum suum. inquantum locum p̄sentis vite tenet. si fructum bone operationis non exhibet. velut

infructuosa arbor terrā occupat.
Qr g° in eo loco inq̄ ipe est 7 alijs
opandi occasiões negat. Sed 7 in
hoc seculo potēs qlibȝ si fructū nō
habet bone opationis etiam im-
pedimentum prestat ceteris. Qr
quicūqȝ sub ipo sunt exemplo pra
uitatis illius quasi sub vmbra per
versitatis eius premuntur. Stat
de super arbor infructuosa: 7 sub
tus terra sterilis iacet. Infructuo
se arboris de super vmbra densat
7 solis radius ad terram descen-
dere nequaquaȝ permittitur. quia
dum subiecti quilibet patroni per
uersi peruersa exempla cōspiciūt
ipsi quoqȝ in fructuosi remanen-
tes veritatis lumine priuantur.
Et pressi vmbra calorem solis nō
accipiūt. quia inde remanēt adeo
frigidi vnde in hoc seculo male ꝓ
teguntur. Sed de hoc peruerso
quolibet 7 potēte pene iam requi-
sitio adeo non est. Postquā enim
se perdidit. querendum solummo
do est cur 7 alios premit. Unde
etiaȝ terram occupat. Terra quip
pe occupat. qui mētes alienas gra
uat. Terram occupat. qui locum
quem tenet in bonis operibus nō
exercet. sed tamen nostruȝ est pro
talibus deprecari. Nam cultor vi
nee quid dicat audiamus. Domi-
ne dimitte illam: 7 hoc anno vsqȝ
dum fodiam circa illam. Quid est
circa ficulneam fodere. nisi infru-
ctuosas mentes increpare. Om
nis quippe fossa in imo ē. 7 nimi-
rum increpatio dum mentem sibi
demonstrat humiliat. Quotiens
ergo de peccato suo aliquem corri
pimus. quasi exculture sue debito
circa infructuosam arborem fodi
mus. Post fossionem vero. q̄d di-
cit audiamus. Et mittaȝ cophinū
stercoris. Quid est cophinus ster
coris. nisi memoria peccatorum.
Peccata enim carnis. stercora vo
cantur. Unde: 7 per ꝓphām dici
tur. Cōputruerūt iumenta in ster-
core suo. Iumenta quippe in ster
core suo computrescere est. carna-
les quosqȝ in fetore luxurie vitam
finire. Nos itaqȝ quotiens carna
lem mentem de suis peccatis icre-
pamus. quotiens ad eius memo-
riam vicia ante acta reducimus.
quasi infructuose arbori cophinū
stercoris ꝟsamus. vt maloꝝ que
egit recolat. 7 ad cōpūctionis gra
tiam quasi de fetore pinguescat.
Mittitur ergo cophinus sterco-
ris. ad radicem arboris. quando
prauitatis sue conscientia tangit
memoria cogitationis. Cūqȝ se ꝑ
penitentiam ad lamenta mens ex
citat. cūqȝ ad bone operatiōis gra
tiam reformat. quasi per tactum
stercoris redit ad fecunditatem o
peris rad ix cordis. Plāgit quod
fecisse se meminit: displicet sibi q̄-
lem fuisse se recolit. Intentionem

contra se dirigit: atq3 ad meliora animum accendit. Ex fetore igi tur ad fructum reuiuiscit arbor. q2 de consideratione pecati ad bona se opera resuscitat animus. Et sunt pleriq3 qui increpationes au diunt: attamen ad penitentiam redire contemnunt: 7 infructuosi deo in hoc seculo virides stant. Sed audiamus quid ficulnee cul tor adiungat? Si quidem fe cerit fructum. sin autem infuturũ succides eam. Quia profecto qui hic non vult ad fecunditatem pin guescere per increpationem illuc cadet vnde iam surgere per peni tentiam non valet. 7 infuturo suc cidetur quãuis hic sine fructu viri dis stare videatur. Erat autem docens in sinagogis die sabbati.

Et ecce mulier que habebat spi ritum infirmitatis annis decem 7 octo. Pauloante iam diximus quia hoc trinus aduentus domi ni ad infructuosam ficulneam qđ dece3 7 octo annorum numerus adcuruam mulierem signatur. Sexto enim die homo factus est atque encem die sexto opera do mini cue ta perfecta sunt. Sena rius autm numerus in trigonu3 ductus decem 7 octo facit. Quia ergo homo qui sexto die factus est perfecta opera habere noluit: sed ante legem. sub lege atque in exordio inchoantis gratie infir mus extitit: decem 7 octo annis mulier curua fuit: 7 erat inclinata nec omnio poterat sursu3 respice re. Omnis peccator terrena co gitans celestia non requirens sur sum respicere non valet. quia dum desideria inferiora sequit̃. a men tis sue rectitudine curuatur. 7 hoc semper videt quod sine cessatio ne cogitat. Ad corda vestra cha rissimi fratres redite. quid horis omnibus incogitationibꝰ vestris voluatis aspicite. Alius de hono ribus alius de pecunijs alius de prediorum ambitu cogitat. cuncta hec in imo sunt. 7 quando mens talibus implicatur: ab status sui rectitudine flectitur. Et quia ad celeste desiderium non assurgit. quasi mulier inclinata sursum re spicere nequaquam potest. Se quitur. Hanc cum videret iesus. vocauit ad se 7 ait illi. Mulier dimissa es ab infirmitate tua. 7 im posuit illi manum. 7 confestim ere cta est. Vocauit 7 erexit. qui 7 illuminauit. 7 adiuuit. Vocat sed non erigit. quandoquide3 per eius gratiam illuminamur. set ex igentibus nostris meritis adiuua ri non possumus. Plerumque enim videmus que agenda sunt: set hec opere non implemus. Nitimur sed infirmamur. mentis iudicium rectitudinem conspicit. sed ad hanc operis fortitudo suc

cumbit. quia nimirum iam de pe-na peccati est. vt ex dono quidem possit bonum conspici. sed tamen ab eo quod aspicitur: contingat per meritum repelli. Usitata enim culpa obligat mentem. vt nequaquam exurgere possit adrectitudinem. Conatur ⁊ labitur. quia vbi sponte diu perstitit. ibi ⁊ cum noluerit coacta cadit. Bene de hac nostra incuruatione ex typo humani generis per psalmistam dicitur. Incuruatus suꝫ ⁊ humiliatus sum vsqꝫ quaqꝫ. Contemplatus quippe quod ad supernaꝫ lucem intuendam homo cōditus fuerat: sed peccatis exigentibus foras missus mentis sue tenebras portat superna non appetit ⁊ infimis intendit. Celestia nequaquaꝫ desiderat. terrena semper animo versat: ⁊ hoc quod de suo genere voluit. in seipso exclamauit dicēs Incuruatus suꝫ ⁊ humiliatus suꝫ vsqꝫ quaqꝫ. Contemplationeꝫ nāqꝫ celestiuꝫ perdens si sola carnis necessaria homo cogitaret. incuruatus ⁊ humiliatus esset. sed tamen vsque quaque non esset. Quem ergo a supernis cogitationibus non soluꝫ necessitas deijcit sed etiam voluptas illicita sternit. non solum incuruatus. sed vsque quaque incuruatus est. Hinc alius propheta de immundis spiritibus dicit. Qui dixerunt anime tue incuruare. vt transeamus Recta quippe stat anima. cum superna desiderat. ⁊ nequaquaꝫ flectitur ad ima. Sed maligni spiritus cum hāc in sua rectitudine stare cōspiciunt. per eam transire nō possunt. Transire namqꝫ illorū est immūda illi desideria aspergere. Dicunt ergo. incuruare vt trāseamus. quia si ipsa se ad ima appetenda non deijcit. contra hanc illorum peruersitas: nullatenus conualescet. Et transire per eam nequeunt. quam contra se rigidaꝫ in superna intentione contremiscunt. Nos ergo fratres charissimi viam nos malignis in nobis spiritibus damus. cum terrena cōcupiscimus. cuꝫ ad temporalia appetenda curuamur. Pudeat ergo terrena concupiscere. ⁊ dorsa mentium ascendentibus aduersarijs prebere. Terram semper intuetur qui curuus est. ⁊ quo premio sit redemptus. non meminit. qui ima querit. Hinc etiam per moysen dicitur. Ut qui gibbo premitur. nequaquam ad sacerdotium promoueatur. Et quot quot xp̄i sanguine redempti sumus. membra eiusdem summi sacerdotis efficimur. Unde nobis ⁊ per petrum dicitur. Uos autem genus electum. regale sacerdocium. Sed qui gibbum tolerat. ima semper intuetur. A sacerdotio ergo repellitur: quia quisquis solis terrenis intentus est. ipse sibi testis ē

q2 mebru summi sacerdotis no est. Hinc rursus pisces q penullas z squamas no habent. ab esu fidelis populi. phibent. Pisces qppe q penullas z squamas habet dare saltus etiam super aquas solent. Quid ergo pennatis piscibus. nisi electe anime figurantur. Que pfecto sole in celestis ecclesie corpus transeunt. que modo virtutuz pennulis fulte saltus dare per celeste desiderium sciunt. Ut super na per contemplationem appetat qua muis in semetipsis iterum ex mortali carne relabantur. Si ergo iam bona patrie celestis cognouimus. displiceat nobis fratres charissimi quod curui sumus Ponatur ante oculos mulier curua. z arbor infructuosa. Reminiscamur malorum que fecimus. mittamus ad radicem cordis cophinum stercoris. vt tunc in retributionis fructum pinguescat qd nobis hic per penitentiam fetebat. Et si virtutum summa ope rari no possumus. ipso ds nr gaudet lameto. Ex ipsa eiiusticia icho atioe placebimus. si in iusta q feci mus punimus. Nec mora erit inflet iqus q2 tergent cicius transeuntes lachrymas gaudia masura. Per dnz nz ihm xpm q viuit z regnat cu pre inunitate sps sci deus p oia secula seculorum. Ame. In natiui. vnius martyris. lecti sci euagelij scdz luca. Cap. viiij.

In illo tempore. Dixit iesus discipulis suis. Si quis vult post me venire abneget semetipsu: z tollat crucez sua quotidie. z sequat me z reliq. Omelia. xxxij. lectiois eiusde. sci grego. pape hita ad populu i basilica sancto pcessi z Martiniani.

Uia dns ac redemptor nr. nouus homo venit in mudu: noua pcepta dedit mudo. Uite. n. nre veteri i vitijs enutrite ptrarietate opposuit nouitat sue. Quid. n. vet: qd carnalis ho nouerat nisi sua retinere: aliena rape si posset: pcupiscere si no posset Sz celestis medicus singulis q busqz vitijs obuiatia adhibz medicameta. Na sic arte medicine. calida frigidis frigidis calida curant ita dns nr pria opposuit medicam ta peccat vt lubricis ptinetia. tenacib largitate. iracudis masuetudi ne. elatis pcipet humilitate. Certe cu se sequetib noua madata pponeret dix. Nisi qs renuciauerit oib q possidet: no pot me ee discipulus. Ac si apte dicat. Qui p vita veterē aliena pcupiscit: p noue puersatiois studiu. z vestra largimini. Quid vero in hac lectione dicat: audiamus. Qui vult post me venire: abneget semetipsum. Ibi dicitur vt abnegemus nostra. hic dicitur vt abnegemus nos. Et fortasse laboriosum non est homini relinquere sua: sed valde laborio

sum est relinquere semetipsum. Minus quippe est abnegare qd habet. valde enim multum est abnegare quod est. Ad se autem nobis venientibus dominus precipit. vt renuntiemus nostris: quia quisquis ad fidei agonem venimus. luctamen contra malignos spiritus sumimus. Nichil autem maligni spiritus i hoc mundo proprium possident. Nudi ergo cum nudo luctari debemus. Nam si vestitus quisque cum nudo luctatur. citius ad terrã deijcitur: quia habet vnde teneatur. Quid enim sunt terrena omnia nisi quedam corporis indumenta. Quisquis ergo contra diabolum ad certamen properat: vestimenta abijciat. ne subcũbat. Nihil in hoc mundo possideat. nullas labentium rerum delectationes requirat. ne vnde ad votum tegitur. ad casum inde teneatur. Nec tamen sufficit nostra relinquere. nisi relinquamur 7 nos. Si enim nosmetipsos relinquimus. quo ibimus extra nos? Vel quis est qui vadit si se deserit? Sed aliud sumus per peccatum lapsi: aliud per naturam conditi Aliud quod fecimus. aliud quod facti sumus. Relinquamus nosmetipsos quales peccando nos fecimus: 7 maneamus nos metipsi quales per gratiam facti sumus. Ecce 7 enim qui superbus fuit. si conuersus ad christum humilis factus est: semetipsum relinquit. Si luxuriosus quisque ad continentiam vitam mutauit: abnegauit vtique quod fuit. si auarus qiusque ambire iam desijt. 7 largiri didicit propria. qui prius aliena rapiebat: proculdubio semetipsum reliquit. Ipse quidem est per naturam: sed non est ipse per malitiam. Hinc enim scriptũ est. Verte impios 7 non erunt. Conuersi nãque immpij non erunt: non quia omnino nõ erũt in essentia. sed scilicet non erunt i impietatis culpa. Tunc ergo nos metipsos relinquimus: tunc nos metipsos abnegamus: cum vitamus quod per vetustatem fuimus 7 ad hoc nitimur quod per nouitatem vocamur. Pensemus quomodo se paulus abnegauerat. qui dicebat. Viuo autem iam non ego. Extinctus quippe fuerat seuus ille persecutor: 7 viuere ceperat predicator pius. Si eniz ipse esset: pius profecto non esset Sed qui se viuere denegat. dicat vnde est. ꝙ sancta verba per doctrinam veritatis clamat. Protinus subdit. Viuit vero in me xp̄s Ac si aperte dicat. Ego quidem a meipso extinctus sum: quia carnaliter non viuo. sed tamen essentialiter nõ viuo. sꝫ nõ cẽntialiť mortuus nõ sũ q2 i xp̄o spiritaliť viuo. Dicat gͦ ṽtias dicat. Siquis

vult post me venire abneget semet ipsum: qꝛ nisi quis a semetipso de ficiat. ad eum qui super ipsum est nō appropiquat. Nec valet apprē hēdere qđ vltra ipm ē: si nescierit mactare qđ ē. Sic ⁊ olerum plāte trāsponunt vt ꝓficiāt: atqꝫ vt ita dixerim e radicātur vt crescāt. Sic rerꝫ semina in terre admixtione de ficiunt: ⁊ in reparatione sui generis vberius assurgunt. Unde. n. vidē tur pdidisse qđ erāt: inde icipiūt hoc ꝓparere qđ nō erāt. Sꝫ iaꝫ q̇ se abnegat: exqrēde ei⁹ ꝟtutes sūt. in qbus crescat. Nā cuꝫ dictū est. qui vult post me venire abne get semetipsum: protinus addit. Tollat crucē suā quotidie: ⁊ seq̈ tur me. Duob⁹ ⁊ enim mōis crux tollit. cū aut p abstinētiā afficitur corpus: aut p cōpassionē ꝓximi affligit animus. Pēsemus qliter vtroqꝫ mō paulus crucē suā tule rat q̇ dicebat. Castigo corp... me um ⁊ in seruitutē redigo: ne ... te aliīs p̄dicās ipse reprob⁹ efficiar. Ecce in afflictione corporis audi uimus crucē carnis: audiam⁹ nūc in cōpassione ꝓximi. crucē mētis. Ait. Quis īfirmat. ⁊ ego nō īfir mor? Quis scādaliçat. ⁊ ego non vror? Perfectus qppe p̄dicator vt exēplū daret abstinētie. crucē pōta bat i corpe. Et qꝛ i se trahebat dā na īfirmitatꝫ aliene crucē portabat in corde. Sed quia ipsis virtuti bus q̄dam vitia iuxta sūt. dicēduꝫ nobis ē. qđ vitiū abstinētiā carnis ⁊ qđ obsideat cōpassionē mentis. Euicino nāqꝫ nōnunq̄ abstinētiā carnis nō nunq̄ vanagloria obsi det. qꝛ dū tenuitas i corpe dū pal lor in vultu respicit: virtus patefa cta laudat. Et tāto se celeri⁹ foras fūdit: quāto ad humanos oculos p ostēsuꝫ pallorē exiīt. Et plerūqꝫ fit vt qđ causa dei agi creditur: ꝓ solis humanis fauoribus agatur Quod bñ symon ille significat: q̇ inuentus in itinere crucē dñicā in angaria portat. Aliena quippe onera in angaria portantur: qñ p vanitatis studiū aliqd agit. Qui g⁹ p symonē designant: nisi absti nentes ⁊ arrogātes? Qui p absti nētiā qdem carnem afficiunt: sed fructum abstinētie interius nō re quirūt. Crucē ergo dñi symon in angariā portat. qꝛ cū ad opus bo nū ex bona volūtate nō ducit reꝫ iusti sine fructu peccator opatur. Uñ ⁊ isdē symon crucē portat sed nō morit. qꝛ abstinētes ⁊ arrogā tes p abstinētiā qdē corpus affici unt. sꝫ per desideriū glorie mūdo viuūt. Cōpassionē ꝟo ai plerūqꝫ latēter obsidet pietas falsa: vt hāc nonnunq̄ vsqꝫ ad cōdescēdēduꝫ vitiīs pertrahat. dum ad culpas quisqꝫ non debeat compassionem exercere sed çelum. Compassio quippe homini ⁊ rectitudo vitiīs debetur: vt in vno eodēqꝫ homi ne: ⁊ diligam⁹ bonū quod factus

est: ⁊ persequamur mala que facit ne dum culpas incaute remittimꝰ non iam per charitatem compati sed per negligentiam consensisse videamur. Sequitur. Qui .n. voluerit animam suam saluaꝫ facere ꝑdet eã. Et q̇ ꝑdiderit aĩaꝫ suam ꝓpter me: saluã faciet eã. Sic dicit fideli. Qui voluerit aĩaꝫ suam saluã facere ꝑdet eã: ⁊ q̇ ꝑdiderit aĩam suam propter me saluã eã faciet: ac si agricole dicat. Frumẽtũ si seruas ꝑdis: si seminas renouas. Quis eniꝫ nesciat: ꝙ frumẽtũ cuꝫ in semine mittit perit ab oculis in terra deficit. In renouatione crescit. in puluere moritur. Sꝫ vnde putrescit in puluere: inde virescit in renouatione. Quia vero scã ecclesia aliud tẽpus habet persecutionis. atqꝫ aliud pacis: redemptor nr̃ ipsa eius tempora distinguit in preceptis. Nã ꝑsecutiõis tẽpore ponẽda est aĩa: pacis autem tempore ea q̃ ãplius dñari possũt frãgẽda sũt desideria terrena. Vñ ⁊ nc̃ dr̃. q̇d .n. ꝓdest hoĩ si lucret vniuersũ mũdũ. se aũt ipm ꝑdat. ⁊ detrimẽtũ sui faciat: Cũ ꝑsecutio ab aduersarijs deest: valde vigilãtiꝰ cor custodiẽdum est. Nam pacis tẽpore. qꝛ licet viuere: libet ẽt ambire. Que profecto auaritia bñ cõpescit si ipse status ambientis sollicite ꝯsideret. Nã cur stet ad colligẽdũ. qñ nõ põt stare ipse q̇ colligit. Cursũ ergo suũ q̇sqꝫ consideret: ⁊ cognoscet sibi posse sufficere parua q̃ habet. Sꝫ fortasse metuit ne ĩ huiꝰ vite itinere sũptus desijt Longa nr̃a desideria ĩcrepat via breuis. In cassuꝫ multa portant: cũ iuxta ẽ quo ꝑgit. Plerũqꝫ aũt ⁊ auaritiã vincimus: sꝫ adhuc obstat ꝙ vias rectitudinis minore tenemus custodia ꝑfectiõis. Nã se pe labẽtia cũcta despicimꝰ: sꝫ tam adhuc hũane ꝟecũdie vsu ꝑpedimur: vt rectitudinẽ quã seruamus in mẽte. nõdũ exꝑmere valeamus ĩ voce. Et tãto dei faciẽ ad iusticie defensionẽ negligimus quãto humanas facies ꝯ iusticiã veremur. Sꝫ huic quoqꝫ vulneri cõgruuꝫ subiũgit medicamẽtũ cũ dñs dic. Qui me erubuerit ⁊ meos sermones: hũc filiꝰ hoĩs erubescet cũ venerit in maiestate sua ⁊ patris: ⁊ scõꝝ angeloꝝ. Sꝫ ecce nũc apud se hoĩes dicũt. Nos iã dñm ⁊ sermones eiꝰ nõ erubescimꝰ: qꝛ aperta eũ voce ꝓfitemur q̇bꝰ ego respõdeo ꝙ in hac plebe xp̃iana sunt nonnulli q̇ xp̃ꝫ ideo confitent qꝛ cunctos xp̃ianos esse ꝯspiciunt. Naꝫ si nomen xp̃i in tanta gloria hodie nõ esset: tot professores xp̃i ecclesia non haberet. Nõ ergo ad probationem fidei vox sufficit ꝓfessionis: quam defendit a verecũdia professio generalitatis. Est tamen vbi se quisqꝫ interroget. vt in confessione xp̃i se veraciter ꝓbet si non iaꝫ nomen eius erubescit. si

plene virtute mentis. humanū pudorē subdidit. Certe enī psecutionis tēpore erubescere poterāt fideles substātijs nudari. de dignitatibus deijci: verberibus affligi. Pacis autem tempore quia hec a nostris persecutionibus desunt: est aliud vbi ostendatur nobis. Veremur sepe a proximis despici dedignamur iniurias verbis tollerare. Si contingat iurgium fortasse cū proximo: erubescimus priores satisfacere. Cor quippe carnale dum huius vite gloriam querit: humilitatem respuit. Et plerūq3 ipse homo qui irascitur discordanti sibi reconciliari appetit sed ire ad satisfaciendū prior erubescit. Pensemus facta veritatis: vt videamus quo iaceant nostre prauitatis actiones. Si enim mēbra summi capitis sumus imitari eum cui connectimur debemus.

Quid nāq3 ad nr̄e eruditiōis exēplū paulus egregius p̄dicator dicit. Pro xp̄o legatiōe fūgimur. tā q̄ deo exortāte p nos. obsecram⁹ p xp̄o recōciliamini deo. Ecce inter nos ⁊ deū discordiā peccando fecim⁹: ⁊ t̄n ad nos de⁹ suos legatos p̄or misit: vt nos ipsi q̄ peccauimus ad pacē dei rogati veniamus. Erubescat ergo humana supbia. ↄfundatur q̄sq3 si nō satisfaciat p̄or p̄ximo: q̄n post culpā nostrā vt ei recōciliari debeamus. ⁊ ipse quoq3 q̄ offensus ē legatis interuenientib⁹ obsecrat de⁹. Sequitur. Dico āt vobis vere sunt hic aliqui stātes. q̄ nō gustabūt mortem donec videāt regnū dei. Regnū dei f̄res charissimi nō semp i sacro eloquio vētu p regnū dicit: sed nō nunq̄ p̄sens ecclesia vocat. Unde scriptū est. Mittet filius hoīs angelos suos. ⁊ colligēt de regno ei⁹ oīa scādala. In illo q̄ppe r̄gno scādala non erūt: vbi profecto reprobi non admittuntur. Quo videlicet exemplo colligitur. q̄ hoc loco regnum dei presens ecclesia vocatur. Et q̄ non nulli ex discipulis vsq3 adeo in corpore victuri erant vt ecclesiam dei constructam conspicerent: ⁊ contra mundi huius gloriam rectam. consolatoria promissione nunc dicitur. Sunt quidam de hic stantibus qui non gustabunt mortem donec videant regnum dei. Sed cum tanta dominus subeūde mortis precepta ederet: quid necessariū fuit. vt ad hāc subito promissionem veniret? Nos si subtiliter attendamus: quanta dispensatione pietatis agatur cognoscimus. Discipulis ⁊ enim rudibus etiam de presenti vita aliquid promittendum fuit: vt possint robustius in futura solidari. Sic israhelitico populo ex egypti terra liberando. repromissionis terra p̄mittit. Et cū vocādus eēt ad dona celestia: terrenis promissionibus suadetur. Cur hoc? Ut

dum esset aliquid quod de vicinio perciperet: illud iam fidelius crederet quod de lõgiquo audire potuisset. Carnalis 7 eni populus si parua non acciperet magna non crederet. Oipotēs ergo deus largiendo terrena. suadet ad celestia vt percipiens quod videret. sperare disceret quod minime videbat. Et tanto solidior de inuisibilibus fieret: quanto eum ad spei certitudinem visibilia promissa fulcirēt. Unde quoqȝ recte per psalmistaȝ dicit. Dedit eis regiones gentiū 7 labores populorum possederūt Ut custodiant iustificationes ei⁹. 7 legeȝ eius exquirant. Sic ergo in hoc loco rudibus discipulis veritas loquens. videndum regnuȝ dei ꝓmittit in terra. vt hoc ab eis fidelibus in celo presumatur. Ex ipso itaqȝ regno quod iam videmus in mundo esse sublimatum: speremus regnū quod in celo credimus percipiendum. Nam sunt nonnulli qui xp̄ianitatis nomine censentur: sed xp̄ianitatis nō habent fidē. Sola enim esse visibilia estimant. inuisibilia non appetūt quia nec esse suspicantur. Ad sanctorum martyrum corpora consistimus fratres mei. nunquid isti carnem suam in mortem darent. nisi eis certissime ꝯstitisset esse aliā vitam pro qua mori debuissent? Ecce qr ita crediderūt. miraculis coruscant. Ad extincta nāqȝ corpora eorum viuentes egri veniūt 7 sanantur. Periuri veniūt: 7 demonio vexantur. Demoniaci veniunt: 7 liberantur. Quomodo ergo illic vbi viuunt. si in tot miraculis viuunt hic vbi mortui sunt?

Rem fratres dico breuem verbo: sed magnam 7 non paruam merito. quam religiosis quibusdam senioribus narrantibus agnoui. Gothorum nāqȝ tempore matrona quedam fuit valde religiosa que ad ecclesiam sanctoruȝ martyrum processi 7 martiniani crebro veniebat. Quadam die dū ex more ad orandū venisset. egrediens duos stantes sub peregrino habitu monachos inuenit. Peregrinos credidit: dare eis aliqd elemosine precepit. Sed priusq̄ eius erogator eis ad largiendam elemosinam propinquasset astiterūt illi vicinius 7 dixerūt. Tu nos modo visitas: nos te in die iudicij requiremus. 7 quicquid possum⁹ prestabimus tibi. Quo dicto: ab oculis eius ablati sunt. Territa illa ad orandum rediit: seseqȝ in lachrymis prolixius effudit. Et facta est post hec tanto instantior in prece: quanto certior de promissione. Si autem iuxta pauli vocē est fides sperandarum substantia rerum argumentum non apparentum: nequaq̄ iam dicimus vt venturam vitam credatis: qr ecce ipsi qui in illa viuunt. humanis obtutī

bus visibiliter presentantur. Quod enim videri pot melius dicit sciri quam credi. Veturam g° vitam nos dns magis voluit scire quam credere. quia eos quos inuisibilit recepit. apud se viuere nobis et visibiliter ostedit. Hos g° fres charissimi i ca vri examinis qua cu districto iudice hetis patronos facite: hos i die tati terroris illi° defensores adhibete. Certe si apud queda magnu iudice ca qlibz vra eet die crastina vetilada: totus hodiernus dies i cogitatiõe duceret. Patronu vra frnitas qreret magisqz pcib° ageret: vt apd tatu iudice sibi defensor veniret. Ecce district° iudex ihs venturus e. tati illius angelor archa gelorumqz cõcilij terror adhibetur. In illo cõuentu ca nra discutit: et tn nos patronos nõ qrim° mõ qs tuc defensores heamus. Adsunt defensores nri sci martyres: rogari volut atqz vt ita dixeri qrut vt qrant. Hos ergo adiutores vre oronis qrite. hos protectores vri reat° inuenite. qr ne punire peccatores debeat rogari vult. et ipe qui iudicat. Unde et ta logo tepore cõminat ira. et tn misericordit expectat. Sic aute nos et mia eius refoueat: vt nullomõ negligentes reddat. Sic peccata nra ptur bent: vt mes in despatõe nõ pruat. Qr et si psumetes metuim°. et metuetes speramus: eternu regnu citi° adepturi sumus. Per eu q viuit et regnat ds. cu patre in vnitate sps sci per oia secula seculorum. Amen.

Lectõ sci euagelij scdz luca. Ca. vij

In illo tempore. Rogabat iesum quidam phariseus vt ma ducaret cu illo. Et ingressus domu pharisei discubuit. Et ecce mulier q erat i ciuitate peccatrix vt cognouit quod accubuisset in domo pharisei attulit alabastrum vnguenti. et stas retro secus pedes ei°. lachrymis cepit rigare pedes eius et capillis capitis sui tergebat Et reliqua.

Omelia. xxxiij. sci gre. pape hita ad populu i basilica bti demtis.

Cogitati mihi de marie penitetia: flere magis libet. quam aliqd dicere. Cui°. n. vel saxeu pectus. ille hui° peccatricis lachryme ad exemplu peniteđi nõ emolliat? Cõsiderauit naqz quid fecit: et noluit moderari quid faceret. Sup cõuiuates ingressa e. nõ iussa venit. iter epulas lachrymas obtulit. Discite quo dolore ardet: q flere iter epulas nõ erubescit. Hac xo qua lucas peccatrice mulierez ioanes maria noiat. illa maria esse credimus. de qua marcus septem demonia eiecta fuisse testatur. Et quid p septe demones. nisi vniuersa vitia designant? Quia. n. septe diebus oe e tepus cõprehedit recte septenario numero vniuersitas figurat. Septe. n. demonia maria habuit: q vniuersis vitijs plena fuit.

Sed ecce q̄ turpitudinis sue maculas aspexit. lauanda ad fontem mie cucurrit. conuiuantes nō erubuit. Nam quia semetipsam grauiter erubescebat intus: nihil esse credidit quod verecundaretur foris. Quid igitur miramur fratres? Mariam, venientem. an dominum suscipientem? Suscipientem dicam an trahentem. Dicam melius. trahentem ꝛ suscipiētem: q̄ nimirum ipse eam p̄ miam traxit intus qui per mansuetudinem suscepit foras. Sed iam textum sancti euangelij percurrentes ipsum quoq; ordinem quo venerit sananda videamus. Attulit alabastrum vnguenti: ꝛ stans retro secus pedes domini iesu. lachrymis cepit rigare pedes eius: ꝛ capillis capitis sui tergebat: ꝛ osculabatur pedes eius ꝛ vnguento vngebat. Liquet fratres q̄ illicitis actibus prius mulier intenta. vnguētū sibi p̄ odore sue carnis adhibuit. Qd ergo sibi turpit̄ exibuerat hoc iā deo laudabilit̄ offerebat. Oculis terrena cōcupierat: s; hos iā p̄ penitētiā cōterēs flebat. Capillos ad ꝯpositionē vultus exhibuerat: s; iā capillis lachrymas tergebat. Ore supba dixerat. s; pedes dn̄i osculās. hoc i redēptoris sui vestigia figebat: Quot ergo in se habuit oblectamēta: tot. in se inuenit holocausta. Cōuertit ad virtutū numerū: numerū criminū: vt totū seruiret deo in penitētia. quicquid ex se deū cōtēpserat in culpa. Sed hoc phariseus intuēs despicit: ꝛ nō solū veniētem peccatricē mulierē. sed etiā suscipiētē dn̄m reꝑhendit. dicēs intra se. Hic si esset ꝓpha. sciret vtiq; que ꝛ qualis est mulier q̄ tangit eū q̄ peccatrix est. Ecce phariseus veracit̄ apud se supbus ꝛ fallacit̄ iustus egrā repꝛehēdit de egritudie: medicū de subuentiōe. qui ipse quoq; de elatiōis vulnere. ꝛ egrotabat ꝛ ignorabat Inter duos āt egros medicus aderat: sed vnus eger i febꝛe integrū sensū tenebat alter xͦo in febꝛe carnis ꝛ sensū p̄diderat mētis. Illa quippe flebat qd̄ fecerat: pharise⁹ aūt de falsa iusticia ҫelatus. vi; sue i valitudinis exagerabat. In egritudine ergo ꝛ sensū p̄diderat. qui hoc ip̄m quoq; qd̄ a salute longe eēt ignorabat. Sed inter hec nos gemitus cogit. quosdā nostri ordinis viros intueri. q̄ sacerdotali officio p̄diti. si quid fortasse iusti exterius vel tenuit̄ egerint: protinus subiectos despiciūt: ꝛ peccatores quosq; in plebe positos dedignantur. eisq; compati culpas suas confitentibus nolūt: ac velut pharisei more a peccatrice mulier̄ tangi despiciūt. Que profecto mulier si ad pharisei pedes venisset nimirū calcib⁹ repulsa discederet. In q̄nari enim se alieno peccato crediderat. sed q̄ hūc vere sua iustitia non re-

plebat. De alieno vulnere egrota-bat Vñ necesse semp̄ ē vt cū pecca tores q̄sq; ɔspicim⁹: nos metip̄os pri⁹ i illoꝝ calamitate defleamus. Qꝛ fortasse in similib⁹ aut lapsi su-m⁹ aut labi possum⁹. si lapsi nō su-mus. Et si cēsura magisterij debet semp̄ virtute discipline vitia perse q̄: oportet tamen vt sollicite discer namus. quia districtionem debe-mus vitijs. compassionem nature Si enim feriendus est peccator: nutriendus est proximus. Cū ve-ro iam per penitentiam percutit ip se quod fecit. iam noster proxim⁹ peccator non est. qꝛ cum dei se iusti ciam cōtra se dirigit. ⁊ hoc in se pu nit. quod iusticia diuina reprehen dit. Sed iam iste superbus ⁊ arro gans qua sententia conuincat au diamus. De duobus quippe ei de bitorib⁹ paradigma opponitur. q̄ rum vnus minus. alius amplius debet. vtrorumq; debito dimisso: quis āplius largitorem debiti dili gat interrogabat. Quibus verbis protinus ille respōdit. Ille plus di ligit cui plus dimittit. Qua in re notādum. qꝛ dū sua sententia pha riseus conuincitur: quasi freneti-cus funem portat ex quo ligetur. Enumerant ei bona peccatricis: enumerantur mala falsi iusti cū di citur. Intraui in domū tuā: aquā pedibus meis non dedisti. Hec āt lachrymis rigauit pedes meos. ⁊ capillis suis tersit. Osculum mihi non dedisti: hec autem ex quo in-traui nō cessauit osculari pedes me os. Oleo caput meum non vnxisti hec autem vnxit vnguento pedes meos. Post enumerationem vero sub infertur sententia. Propter quod dico tibi. remittuntur ei pec-cata multa: qꝛ dilexit multum. Quid fratres mei esse dilectionez credimus nisi ignem. Et quid cul pam. nisi rubiginem. Vnde nunc dicitur. Remittuntur ei peccata multa: qꝛ dilexit multum. Ac si ap te diceretur. Incendit plene pecca ti rubiginem. que ardet valde per amoris ignem. Tanto namq; am plius peccati rubigo consumitur: quanto peccatoris cor magno cha ritatis igne concrematur. Ecce ea que ad medicum venerat egra sa-nata est: sed de salute eius adhuc alij egrotant. Nam simul discum-bentes conquesti sunt dicentes. Quis ē hic qui etiā peccata dimit tit. Sed celestis medicus egros non respicit. quos etiam de medi-camento fieri deteriores videt. sed eam quam sanauerat per pietatis sue sententiam confirmat dicens. Fides tua te saluam fecit. vade in pace. Fides ⁊ enim saluam fecit. quia hoc quod petijt posse se acci-pere non dubitauit. Sed ipsaz quoque spei certitudinem iam ab illo acceperat: a quo per spem etiam salutē querebat. In pace aūt ire p̄cipit: vt a veritatis itinere in

viā scādali nō deriuet. Unde ꝑ ça
chariā dr̄. Ad dirigendos pedes
nr̄os in viā pacis. Tūc enim gres
sus nr̄os in viā pacis dirigim⁹ qñ
ꝑ illud actiōis iter ꝑgimus. i quo
ab auctoris nr̄i gr̄a non discorda-
mus. Hec fr̄es charissimi histori-
ca expositione trāscurrimus. nunc
si placet ea que dicta sunt. mystico
intellectu disseramus. Quez nāqꝫ
phariseus de falsa iustitia p̄sumēs
nisi iudaicū populū quē peccatrix
mulier: sꝫ ad vestigia veniēs: ⁊ plo
rās. nisi cōuersaz gētilitatem desi-
gnat? Que cū alabastro venit. vn
guentū fudit. retro secus pedes ste
tit lachrymis pedes rigauit. capil
lis stersit. eosdēqꝫ quos īfundebat
⁊ tergebat pedes. osculari nō desi
it. Nos g° nos illa mulier exp̄ssit.
si toto corde ad deū p⁹ peccata re
deamus: si ei⁹ penitētie luctū imi-
temus. Quid nāqꝫ vnguento nisi
bonus odor opinōis exprimitur?
Unde ⁊ paulus dicit. xp̄i bonus
odor sumus deo in oī loco. Si igi
tur recta opa agimus. qb⁹ opinio
nis bone odore ecclesiā resꝑgam⁹
qd in dn̄i corꝑe. nisi vnguētū fun-
dimus: Sed secus pedes mulier
stetit. Cōtra pedes. n. dn̄i stetim⁹.
cū in peccatis positi. ei⁹ itineribus
renitebamur. Sed si ad verā peni
tētiā post peccata cōuertimur: iaz
retro secus pedes stamus. qꝛ eius
vestigia seqmur. q̄ ipugnabamus.
Lachrymis mulier pedes rigat.

Qd nos quoqꝫ veraciter agimus
si quibuslibet vltimis mēbris dn̄i.
per cōpassiōis affectū inclinemur
si scis eius in tribulatione cōpati-
mur. si coꝝ tristitiā. nr̄az putam⁹.
Capillis mulier pedes quos riga
uerat tersit. Capilli quippe supflu
unt corpori. Et quid habundans
substantia terrena. nisi capillorum
speciem tenet. Que dum ad vsum
necessitatis superfluit: etiam absci
sa non sentit. Capillis ergo pedes
dn̄i tergimus: qñ scis eius quibus
ex charitate compatimur. etiam ex
his que nobis superfluunt misere
mur. quatenus sic mens per com-
passionem doleat vt etiā larga ma
nus affectum doloris ostendat.
Rigat nāqꝫ lachrymis redēpto-
ris pedes. sed capillis suis non ter
git. quicūqꝫ proximo dolori cōpa-
titur: sed tamen eis ex ijs que sibi
superfluunt nō miseretur. Plorat
⁊ non tergit. qui verba quidez do
loris tribuit: sed non ministrādo
que desunt. viz doloris minime ab
scidit. Osculatur mulier pedes
quos tergit. quod nos quoqꝫ ple-
ne agimus: si studiose diligimus
quos ex largitate continemus.
Ne grauis nobis sit necessitas ꝓ
ximi. ne ipsa eius indigentia que
substentatur. fiat onerosa. Et cum
manus necessaria tribuit animus
a dilectione non torpescat. Potest
quoqꝫ per pedes ipsum mysteriū
incarnationis eius intelligi. quo

diuinitas terram tetigit. quia carnem sumpsit. Uerbum enim caro factum est: et habitauit in nobis. Osculamur igitur redemptoris pedes: cum mysterium incarnationis eius ex toto corde diligimus. Unguento pedes vngimus: cum ipsam humanitatis eius potentiam. sacri eloquij bona opinione predicamus. Sed hoc phariseus vidit. et inuidet: quia cum iudaicus populus gentilitatem deum perdicare conspicit: sua apud se malitia tabescit. Sed redemptor noster facta huius mulieris quasi bona gentilitatis enumerat: vt in quo malo iaceat agnoscat. Nam sic phariseus retunditur. vt per eum sicut diximus perfidus ille populus ostendat. Intraui in domum tuam. aquam pedibus meis non dedisti. Hec autem lachrymis rigauit pedes meos. Aqua quippe extra nos est: lachrymarum humor intra nos. Quia videlicet infidelis ille populus nec ea que extra se erant. vnquam pro domino tribuit. Conuersa autem gentilitas pro eo non solum rerum substantiam. sed etiam sanguinem fudit. Osculum mihi non dedisti. hec autem ex quo intrauit non cessauit osculari pedes meos. Osculum quippe dilectionis est signum. Et infidelis ille populus deo osculum non dedit: quia ex charitate eum amare noluit. cui ex timore seruiuit. Uocata autem gentilitas. redemptoris sui vestigia osculari non cessat: quia in eius continuo amore suspirat. Unde et sponse voce de eodem redemptore nostro in canticis canticorum dicitur. Osculetur me osculo oris sui. Osculum recte conditoris sui desiderat. qui se ei obsequi per amorem parat. Oleo caput meum non vnxisti. Si pedes domini mysterium incarnationis eius accipimus: congrue per caput illius ipsa diuinitas designatur. Unde et per paulum dicitur. Caput christi deus. In deo quippe et non in se. quasi in homine credere iudaicus populus fatebatur. Sed phariseo dicitur. Oleo caput meum non vnxisti: quia ipsam quoque diuinitatis potentiam in qua se iudaicus populus credere spopondit. digna laude predicare neglexit. Hec autem vnguento. vnxit pedes meos. Quia dum incarnationis eius mysterium gentilitas credidit: summa laude etiam eius ima predicauit. Sed iam redemptor noster enumerata bona concludit: cum per sententiam subditur. Propter quod dico tibi. Remittuntur ei peccata multa: quoniam dilexit multum. Ac si aperte dicat. Et si durum est valde quod coquitur: habundat tamen amoris ignis. quo etiam dura consumantur. Libet inter hec consideratione tante pietatis intueri peccatricis mulieris opera: sed penitentis. qua estimatione veri

tas apud se seruat. que eius aduer
sario sub tanta distributione enu-
merat. Ad pharisei prandium do
minus discumbebat sed apud mu
lierem penitentem mentis epulis
delectabatur. Apud phariseum
pascebatur foras. apud peccatri-
cem mulierem sed conuersam pa-
scebatur intus. Unde ⁊ ei sancta
ecclesia quez sub specie ij nulli cer
uorum querit. in canticis cantico-
rum dicit. Indica mihi quem dili
git anima mea. vbi pascas. vbi cu
bes in meridie. Ceruorum quip
pe ij nullus dominus appellatur.
iuxta assumptam carnem filius
atiquorum patrum. feruentus ve
ro in meridie estus ardescit. ⁊ vm
brosum locuz ij nullus querit. quē
estus igne non afficit. In illis er
go cordibus dominus requiescit:
que amor presentis seculi non in
cendit. que carnis desideria non
exurunt. que incensa suis anxie-
tatibus in huius mundi concupi-
scentijs non arescunt. Unde ⁊
marie dicitur. Spiritus sanctus
superueniet in te: ⁊ virtus altissi-
mi obumbrabit tibi. Umbrosa
ergo loca in meridie ad pascen-
dos ij nullos inquirit. quia talib⁹
mentibus dominus pascitur. que
per respectum gratie temperate
corporalibus desiderijs non vrū
tur. Plus ergo penitens mulier
pascebat intus: q̄ phariseus do-
minum pascebat foris. Quia ab
estu carnalium quasi ij nullus re-
demptor noster ad illius mentem
fugerat: quam post vitiorum ignē
penitentie vmbra temperabat.

Pensemus quante pietatis fuit
peccatricem mulierem non solum
ad se admittere: sed etiam ad tan
gendum pedes prebere. Consi-
deremus gratiam misericordis
dei: ⁊ dānemus multitudinez rea
tus nostri. Ecce peccatores videt
⁊ sustinet: resistentes tolerat. ⁊ ta
men quotidie per euangelium de
menter vocat. Confessionem no-
stram ex puro corde desiderat. ⁊
cuncta que deliquimus relaxat.
Temperauit enim nobis distri-
ctionem legis misericordia redē-
ptoris. In illa quippe scriptum
est. Si quis hoc vel illud fece-
rit. morte moriatur. Si quis
hec vel illa fecerit. lapidib⁹ obrua
tur. Apparuit conditor: ⁊ redem
ptor noster. ⁊ confessioni peccato
rum non penam: sed vitaz promit
tit. Mulierem sua vulnera confi
tentem suscipit: ⁊ sanam dimittit.
Inflexit ergo ad misericordiam
duritiam legis: quia quos iuste il
la dānat. ipse misericorditer libe-
rat. Unde bene quoqz in lege scri
ptuz est. Quia manus moysi erāt
graues: sumentes igitur lapidem
posuerunt sub ter in quo sedit.
Aaron autem ⁊ hur. sustentabāt
manus eius. Moyses quippe se-
dit in lapide: cum lex requieuit in
ecclesia. Sz hec eadez lex manus
graues habuit: qr peccātes quos

qꝫ nõ miſicordiꝭ ꝓtulit. ſꝫ ſeuera
diſtrictõe ꝑcuſſit. Aarõ vͦo mons
fortitudiniſ. hur ãt ignis iterꝑtatꝭ
Quẽ itaqꝫ iſte mons fortitudinis
ſignat. niſi redẽptorẽ nr̃um: De q̊
ꝑ ꝓphaꝫ dr̃. Erit i nouiſſimis die
bꝰ ꝑparatus mons domus dñi in
vᵗtice mõtiũ. Aut q̇s ꝑ ignem niſi
ſp̃s ſc̃s ſignatꝭ: De quo idẽ ſalua
tor ait. Ignẽ veni mittere in terrã.
Aarõ ergo ꝛ hur graues manus
moyſi ſuſtinẽt. atqꝫ ſubſtẽtãdo le
uiores reddũt: qꝛ mediator dei ꝛ
hoĩuꝫ cũ igne ſci ſp̃s veniẽs. mã-
data legis grauia. q̄ dũ carnaliter
tenerẽtur: portari nõ poterãt. tole
rabilia nob̄ ꝑ ſpiritalẽ itelligẽtiaꝫ
oſtẽdit. Quaſi.n. manus moyſi le
ues reddidit. q̇ põdus mãdatorũ
legis ad virtutẽ cõfeſſiõis retorſit.
Hanc nobis ſequentis miſericor-
die promiſſionem innuit. cum di-
cit. Nolo mortem peccatoris. ſed
vt conuertatur ꝛ viuat. Hinc ite
rum ſub iude ſpecie. vnicuiqꝫ pec-
catrici anime dicitur. Si dereli
querit vir vxorem ſuam. ꝛ illa re-
cedens duxerit virum alium. nun
quid reuertetur ad eũ vltra. Nun
quid nõ polluta ꝛ ꝯtaminata erit
mulier illa. Tu ãt fornicata es cuꝫ
amatoribꝰ multꝭ. tñ reũtere ad me
dicit dñs. Ecce paradigma turpiſ
mulieris dedit oſtẽdit ꝙ poſt tur
pitudinẽ recipi nõ poſſet. Sꝫ hoc
ip̃ꝫ paradigma qͦd ꝓtulit. ꝑ miaꝫ
vincit. cũ dic̃ fornicãtẽ mulierẽ re-
cipi nequaꝙ̃ poſſe ꝛ tñ ip̃e fornicã
tẽ aiam vt recipiat expectat. Pẽſa
te fr̃es põdus tãte pietatꝭ. Dic̃ qͦd
fieri nõ põt ꝛ demõſtrat qꝛ hoc ip
ſe facere ẽt ꝯtra morẽ põt. Ecce vo
cat: ꝛ q̊s inq̇natos denũciat. hos
ẽt ãplecti q̄rit. a q̇bꝰ ſe deſertũ eſſe
conq̄rit. Nemo gͦ tãte mie tẽpus
ꝑdat. Nemo oblata remedia diui
ne pietatꝭ abijciat. ecce ſuꝑna beni
gnitas adũlus nos reuocat: ꝛ no
bis reũtẽtibꝰ ſue demẽtie ſinũ pa
rat. Vnuſq̇ſqꝫ igitꝭ pẽſet quo deb
to ꝯſtringitꝭ. qñ illũ deuſ expectat
nec cõtẽptus exaſperat. Quigͦ ꝑſ
manere noluit. redeat. Qui ſtare
cõtẽpſit. ſaltim poſt lapſuꝫ ſurgat.
Quãto nos amore cõditor nr̃ ex
pectat: iſinuat cũ ꝑ ꝓphaꝫ dic̃. At
tẽdi ꝛ aſcultaui. nemo qͦd bonuꝫ ẽ
loq̄tur. nõ ẽ q̇ recogitet i corde ſuo
ꝛ dicat q̇d feci. Certe nũquã cogi-
tare mala debuimꝰ: ſꝫ qꝛ cogitare
recta nolumꝰ: ecce adhuc ſuſtinet
vt recogitemꝰ. Videte tãte pietatꝭ
ſinũ: ꝯſiderate apꝑtũ vob̄ mie gre-
miũ. q̊s mala cogitatio ꝑdidit. bñ
recogitãtes q̄rit. Ad vos igitꝭ fr̃s
chariſſimi. ad vos oculos m̃tis re
ducite ꝛ penitẽtẽ peccatricẽ mulie
rẽ i exẽplũ imitatiõis vobis ante.
ferte. Queqꝫ vobis in adoleſcẽtia
queqꝫ i iuuẽtute deliq̇ſſe memini-
ſtis deflecte. Mor̃. opũqꝫ macu
la lachrymiſ tergite. Amemꝰ iã re
dẽptoris noſtri veſtigia. que pec
cando contempſimus. Ecce vt di-

ximus ad recipiendum nos sinus superne pietatis aperitur: nec maculosa in nobis vita contenditur. Per hoc q inquinationez nostrã perhorrescimus: interne iam mũditie concordamus. Reuertẽtes nos dominus clementer amplectitur: q peccatorum vita ei esse indigna iam non potest que fletibus lauatur. In xpo iesu domino nostro. qui viuit z regnat cum patre deus inunitate spiritus sancti per omnia secula seculorum. Amen.

Lectio sancti euangelij secundũ lucam. Capitulo. xv.

In illo tẽpore. Accesserũt ad iesum publicani z peccatores vt audirent illuz. Et murmurabant pharisei z scribe dicentes. Quia hic peccatores recipit z mãducat cũ illis. z reliq.

Omelia. xxxiiij. habita ad populum in basilica sanctorum ioannis z pauli.

Estiuum tempus qd corpori meo valde contrarium est loqui me de expositione euangelij lõga mora interueniente prohibuit sed non quia lingua tacuit ardere intus anim⁹ cessauit. Hoc z enim dico quod apud se vnusquisq vestrum cognoscit. Plerumq charitas quibusdam occupationibus prepedita: z integra flagrat incorde z tamen non monstratur in opere. Quia z sol cum nube tegitur nõ videtur in terra z tamen ardet in celo. Sic sic eẽ occupata charitas solet. z intus vim sui ardoris exurit z foris flãmas operis nõ ostẽdit. Sed quia nunc ad loquendũ tempus rediit vestra studia me accendunt. vt mihi tanto amplius loqui libeat quanto hec vestre mentes desiderabilius expectant. Audistis in lectione euangelica fratres charissimi. quia peccatores z publicani accesserunt ad redẽptorem nostrum. z non solum ad colloquendum sed etiã ad conuescendum recepti sunt. Quod videntes pharisei dedignati sunt. Ex quare colligitur quia vera iusticia cõpassionez habet. falsa vero iusticia dedignationez. Quamuis z iusti soleãt recte peccatoribus indignari. Sed aliud ẽ quod agitur typo superbie aliud qd zelo discipline. Dedignatur z enim sed non dedignantes. desperant sed non desperãtes. psecutionẽ cõmouẽt sz amãtes. Quia z si foris increpationes per disciplinam exaggerãt. intus tamen dulcedinem per charitatez seruant. Preponunt sibi in animo ipsos plerumq quos corrigunt meliores estimant eos quoq qs iudicant. Quod videlicet agentes z per disciplinam subditos. z per humilitatem custodiunt semetipsos. At contra hi qui de falsa iusticia superbire solent ceteros quosq despiciunt. nulla infirmãtibus

misericordia condescendũt. et quo se peccatores esse non credunt eo deterius peccatores fiunt. De quorum profecto numero pharisei extiterant. qui diiudicantes dominũ quod peccatores susciperet. arẽti corde ipsum fontem misericordie reprehendebãt. Sed quia egri erant. ita vt egros se esse nescirent quatinus quod erant agnoscerẽt Celestis eos medicus blandis fomentis curat. benignum paradigma obijcit. et in eorum corde vulneris tumorem premit. Ait nãq; Quis ex vobis homo qui habet centum oues. et si perdiderit vnã ex illis nonne dimittit nonaginta nouem in deserto. et vadit ad illã que perdiderat. Ecce mira dispẽsatione pietatis similitudinem veritas dedit. quam et in se ipse homo recognosceret. et tamẽ hec specialiter ad ipsum auctorem hominum pertineret. Quia enim centenarius perfectus est numerus ipse centum oues habuit cum sanctorum angelorum substantiam et hominum creauit. Sed vna ouis tunc perijt. qñ peccãdo hõ pascua vite dereliquit. Dimisit ãt nonaginta nouem oues in deserto. quia illos summos angelorum choros reliquit in celo. Cur autem celum desertum vocatur. nisi qd desertum dicitur derelictum. tunc autem celum homo deseruit. cum peccauit. In deserto autem nonaginta nouem oues remanserant. quando in terra dominus vnam querebat. Quia rationalis creature numerus angelorum videlicet et hominum qui ad videndum deum conditus fuerat pereunte homine erat imminutus. et vt perfecte summa ouium integraretur in celo. homo perditus querebatur in terra. Nam quod hic euangelista dicit in deserto. alius dicit in montibus vt significet in excelsis Quia nimirum oues que nõ perierant in sublimibus stabant. Et cum inuenerit ouem imponit in humeros suos gaudens. Ouem in humeros suos imposuit. quia humanam naturam suscipiens peccata nostra ipse portauit. Et veniens domum conuocat amicos et vicinos dicẽs illis. Congratulamini mihi quia inueni oẽs q̃ perierat. Inuenta oue domum redijt quia pastor noster reparato homine ad regnum celeste redijt. Ibi amicos et vicinos inuenit illos videlicet angelorum choros qui amici eius sunt. quia voluntatem eius continue in sua stabilitate custodiunt. Vicini quoque eius sunt. quia claritate visionis illius sua assiduitate perfruũtur. Et notandum quod non dicit congratulamini inuente oui. sed mihi qr videlicet eius est gaudium vita nostra. Et cum nos ad celum reducimur solẽnitatẽ leticie illius ipse

mus. Dico vobis q̄d ita gaudium erit in celo super vno peccatore penitentiā agente. quā supra nonaginta nouē iustis qui nō indigēt penitentia. Considerandū nobis ē fratres charissimi cur dn̄s plus de conuersis peccatorib9 quā de stantib9 iustis in celo gaudium esse fateatur. nisi hoc q̄d ipsi p quotidianū visionis experimentū nouimus. Qz plerūqz ij qui nullis se oppressos peccatorū molibus sciunt. Stant quidē in via iustitie nulla illicita pperant. sed tam̄ ad celestē patriā anxie nō anhelant. tantoqz sibi in rebus licitis vsum prebent. quāto se perpetrasse in licita nulla meminerūt. Et plerūqz pigri remanēt ad exercēdam bona precipua. Qz valde sibi securi sunt q̄d nulla cōmiserint mala grauiora. At cōtra nōnunquam ij qui se aliqua illicita egisse meminerunt. ex ipso dolore conspicit inardescūt ad amorem dei seseqz in magnis virtutibus exercent. Cuncta ardua 7 difficili sancti certaminis appetunt. Oia mundi derelinquunt honores fugiunt. acceptis cōtumelijs letantur. flagrāt desiderio. ad celestem patriā anhelant. Et qz se errasse a deo cōsiderāt damna p̄cedētia lucris sequētibus recompensant. Maius ergo de peccatore cōuerso quā de stante iusto gaudiū fit in celo. Qz 7 dux in p̄lio plus eū militē diligit. qui post fugā reuersus hostē fortiter premit. quā illū qui nūquā terga prebuit 7 nūquā aliquid fortiter fecit Sic agricola illā amplius terrā amat que post spinas vberes fruges pfert. quā eā que nūquam spinas habuit 7 nunq̄ fertilē messem pducit. Sz inter hec sciendū est qz sunt pleriqz iusti i quorū vita tm̄ est gaudiū. vt eis que libet peccatorū penitentia preponi nullatenus possit. Nā multi 7 nullorum sibi malorū sunt cōscij. 7 tam̄ in tanti ardoris afflictiōe se exercet. ac si peccatis oībus angustētur. Cuncta ēt licita respuūt ad d̄spectū mundi i sublimiter accingūtur. licere sibi sublimiter nolūt oē quodlibet. bona sibi amputant ēt concessa. contemnunt visibilia. inuisibilib9 accendunt. Lamēti gaudent in cuncti semetipsos humiliant. Et sicut nonnulli peccata operum. sic ipsi peccata cogitationum deplorant. Quid itaqz istos nisi 7 iustos dixerim 7 penitentes. q̄ se 7 in penitētia de peccato cogitationis humiliant 7 recti sp in opere perseuerant. Hinc ergo colligendum est quantum deo gaudium facit quando humiliter plangit iustus. sic facit in celo gaudium quando hoc quod malum gessit per penitentiam damnat iniustus Sequitur. Aut que mulier habens dragmas decem. 7 si perdi-

derit dragmam vnam nonne ac-
cendit lucernā ⁊ euertit domum
⁊ querit diligenter donec inueni-
et dragmam qua perdiderat.
Qui signat per pastorē ⁊ ꝑ muli
erē. ipse enim deus ⁊ dei sapientia
⁊ quia vna imago exprimitur in
dragma: mulier dragmam perdi
dit quando homo qui ad imagi-
nem dei conditus fuerat: peccan
do a similitudine sui conditoris
recessit. sed accendit mulier lucer-
nam. quia dei sapientia apparuit
in humanitate. lucerna quippe lu
mē i testa ē lumē ꝟo i testa ē diui
nitas i carne d q̄ videlicet testa sui
corporis dic̄ ipa sapiētia exaurit
velut testa virt⁹ mea. q2 enim testa
in igne solidatur eius virtus si
cut testa exaruit. quia assumptam
carnem ad resurrectionis gloriā
ex passionis tribulatione robora-
uit. Accensa autem lucerna euer
tit domum: quia mox vt eius di-
uinitas per carnem claruit. omnis
se nostra conscientia concussit. do
mus namque euertitur: cum cōside
ratione reatus sui conscientia per
turbatur qui euersionis sermo nō
discrepat ab eo quod in alijs codi
cibus legit̄: emundat quia nimi-
rum parua mens si nō prius per
timorem euertitur. ab assuetis vi-
cijs non emundatur. euersa ergo
domo inuenitur dragma quia cū
perturbatur conscientia hominis
reparatur in homine similitudo
conditoris: ⁊ cūm inuenerit con-
uocat amicas ⁊ vicinas dicens.
congratulamini mihi quia inue-
ni dragmā quā ꝑdiderā. Que
amice vel vicine. nisi ille ꝑtātes ce
lestes sūt iā sup̄i⁹ dicte. Que tāto
supne sapiētie iuxte sunt. q̄to ei ꝑ
grāz ꝑtiue visiōis appropiquāt.
Sz inter hec nequaq̄ reliquere
negligēter debem⁹. Cur ista muli
er ꝑ quā dei sapia figurat̄ decem
dragmas habuisse ꝑhibet̄. Ex
quib⁹ vnā ꝑdidit quā cū quereret
inuenit. Angelorū quippe ⁊ homi
nū nāz ad cognoscendū se dn̄s cō
didit. quā dū cōsistere ad eternita
tē voluit eā ꝓculdubio ad simili-
tudinē suā creauit. Decē ꝟo drag
mas hūit mulier. q2 nouē sūt or-
dines angelorū. Sz vt cōpleret̄
electorū numerus. hō decim⁹ est
creat⁹. Q2 ɔditori suo ne post cul
pā pijt. q2 hūc eterna sapia ꝑ car
nē miraculis corruscās ex lumine
tester eparauit.

NOuem vero ordines an-
gelorum esse dicimus. q2
videlicet esse testāte sacro
eloquio scimus. Angelos. archā
gelos. virtutes potestates. pri nci-
patus. dominationes. thronos.
cherubin. atque seraphin. Esse
nāque angelos ⁊ archangelos.
pene omnes sacri eloquij pagine
testantur. Cherubin vero atque
seraphin sp. vt notū ē libri pro-
phetarum loquntur. Quatu-

or quoq3 ordinum noia paulus apostolus ad ephesios enumerat dicēs. Sup oēs3 principatū 7 potestatū 7 virtutē 7 dominationez Qui rursus ad colossenses scribens ait Siue throni. siue dominationes. siue principatus. siue potestates. dominatiōes 7 ꝯo principat⁹ ac ptāates iā ad ephesios loquēs descripserat. S3 ea quoque colossensibus dicturus premisit thronos. de quib⁹ nec dum quicquā fuerat ephesijs locutus Dū ergo illis quatuor q̄ ad ephesios dixit: idē principatibus potestatib⁹ virtutibus atq3 dominationib⁹ coniungunt throni. Quique sunt ordines qui specialiter exprimunt quib⁹ dū angeli 7 arcangeli cherubin atq3 seraphin adiuncta sunt. pculdubio nouem eē angeloꝝ ordines iueniunt.
Uñ 7 ipsi angelo qui prim⁹ ē cōditus. p ꝓphetā dr̄. Tu signaculuz similitudinis plen⁹ sapientia. 7 pfect⁹ decore in delicijs paradisi dī fuisti. Qr notādu3 qđ nō ad similitudinē dei factus est signaculū similitudinis dr̄. Ut quo in eo subtilior est natura. eo in illo imago dei subtilius insinuet expressa Quo in loco mox subdit Ois lapis pciosus. operimētu3 tuū Sardius. topazius. 7 iaspis. crisolitus onix. 7 berillus. saphirus. carbunculus. 7 smaragdus. Ecce nouē dixius noia lapidū. qr pfecto sunt nouē ordines angeloꝝ.
Quib⁹ nimirū ordinib⁹ ille prim⁹ angelorū iō ornat⁹ 7 opertus extitit. qr dū cuntis angeloꝝ agminib⁹ plātus ē ex eorū cōparatiōe clarior fuit. S3 cur istos psistentiū angelorū choros enumerādo pstrinxim⁹. si ñ eoꝝ q̄q3 mysteria subtilit explicamam⁹. Greca 7. n. lingua angeli nūcij. arcangeli vero sūmi nūcij vocāt. Sciendū quoq3 qđ angeloꝝ vocabulu3 nomē est officij nō nature.
Nā sci illi celestis patrie spūs sp quidē sunt sps sed sp vocari angeli nequaq̄ pñt. Qr tūc solū sūt angeli cū p eos aliq̄ nunciāt. Uñ 7 p psalmistā dr̄. Qui facit angelos suos spirit⁹. Ac si patēter dicat. Qui eos q̄s sp h3 sps. ēt cū voluerit āgelos fac. ij āt q̄ minima nunciāt āgeli q̄ ꝯo sūma āñūciāt archāgeli vocant. Hic ē. n. qr ad mariam virginē non quilibet angelus sed Gabriel archāgelus mittitur. Ad hoc quippe mynisteriu3 summum angelu3 venire dignu3 fuerat. q̄ summu3 oiu3 nunciabat Qui idcirco etiam priuatis nominibus censentur. vt signetur per vocabula etiam in operatione q̄d valeant. Neque enim in illa sancta ciuitate quam de visione omnipotentis dei plena scientia perficitur idcirco propia nomina sortiuntur. Ut eorum personę sine nominibus scire non

possent. Sed cu͂z ad nos aliquid
ministraturi veniu͂t apud nos ēt
noīa a ministerijs trahunt.

MIchael nāqꝫ virtus dei.
Gabriel autem fortitudo
dei. Raphael vero dicit̄
medicina dei. Et quotiens mire
virtutis aliquid agitur. michael
mitti perhibetur: vt ex ipso actu ⁊
noīe detur intelligi quia nullus
pōt facere qđ facere preualet deꝰ
Unde ⁊ ille antiquus hostis qui
eē deo per superbiā similis concu
piuit dicens. In celu͂ conscendāꝫ
super astra celi exaltabo solium
meum. sedebo in monte testamen
ti in laterībꝰ aquilonis. Ascendā
super altitudinem nubium. simi-
lis ero altissimo. Dum in fine mu͂-
di in sua virtute relinquet̄: extre
mo supplicio pimēdus cu͂ micha
ele archangelo p̄liaturus eē phi-
bet̄. Sicut p iohēm dr̄. Factu͂ ē
p̄liu͂ i celo cu͂ michaele archāge-
lo. Ut q̇ se ad dī similitudinē sup
bus extulerat. per michaelē pem
ptus discat qđ ad dei similitudi-
nē p supbiā nullus exurgat. Ad
mariā quoqꝫ gabriel mittitur. qui
dei fortitudo nominatur. Illum
q̇ppe nu͂ciare veniebat. qui ad de
bellandas aereas ptātes humilis
apparere dignatꝰ ē De quo p psal
mistā dr̄. Tollite portas princi-
pes vr̄as. ⁊ eleuamini porte eter-
nales. ⁊ i roibit rex glorie. Quis
est iste rex glorie. Dn̄s fortis ⁊ po
tens. dn̄s potēs in p̄lio. Et rursu͂z
Dn̄s virtutu͂ ipe est rex glorie.
Per dei ergo fortitudinē nunciā
dus erat. qui virtutu͂ dn̄s potēs i
p̄lio ad debellādas ptātes aereas
veniebat.

RAphael quoqꝫ interpre-
tat̄ vt diximus medicīa dei
Qr videlicet du͂ tobie ocu
los q̄si p officiu͂ curatiōis tetigit
cecitatis eiꝰ tenebras tersit. Qui
ergo ad curandu͂ mittit̄. dignum
videlicet fuit vt dei medicina vo-
caret̄. Sꝫ qꝛ angeloꝝ noīa inter
pretando pstrinximus. nu͂c super
est vt ipsa officioru͂ vocabula bre
uiter exequamur. Uirtutes ⁊ .n.
vocant̄ illi nimiru͂ sp̄s. p quos si-
gna ⁊ miracula frequentiꝰ fiunt
Ptātes ēt vocant̄ ij. qui hoc po-
tentiꝰ ceteris i suo ordine pcepere
vt eoꝝ ditioni virtutes aduerse
se subiecte sint. Quoru͂ ptāte r̄fre
nentur. ne corda hoīuꝫ tm̄ tētare
p̄ualeant q̄tu͂ volu͂t. Principatus
ēt vocant̄. qui ipsis quoqꝫ bonis
angeloꝝ spirit. bꝰ. qui subiecti ali-
is du͂ queque sīt agēda disponu͂t
eis ad explenda diuina ministe-
ria principant̄ Dominatiōes au͂t
vocant̄. qui ēt ptātes principatu
um dissimilitudine alta transcen-
dunt. Nā principari ē inter reliq̄s
priorē existere. Dominari vero ē
ēt subiectos quosqꝫ possidere. Ea
ergo angeloru͂ agmina que mira
potētia p̄minēt. p eo q eis cetera

ad obediendũ subiecta sunt domi nationes vocant̃. throni quoqꝫ illa agmina sunt vocata quib⁹ ad exercẽda iudicia sup de⁹ oĩpotens psidet. qꝛ thronos latino eloquio sedes dicim⁹. throni dei dicti sũt hi qui tãta diuinitatꝪ gr̃a replent̃ vt velut in eis dñs sedeat. ꝛ p eos iudicia decernat. Vñ ꝛ p psalmistaꝫ dr̃. Sedes sup thronũ qui iudicas equitatẽ. Cherubin quoqꝫ plenitudo sciẽtie dr̃. Et sublimiora illa agmina idcirco cherubin dicta sunt. qꝛ tanto pfectiori scientia plena sũt q̃to charitatẽ dei vicinius cõtemplant̃. vt secũdũ creature modũ eo plene oĩa sciant q̃ visiõi cõditori sui p meritũ dignitatis appropinquãt. Seraphin ẽt vocant̃ illa scõꝝ spirituũ agmina. que ex singulari ꝓpinquitate cõditoris sui icomparabili ardẽt amore. Seraphin nãqꝫ ardentes vel incẽdẽtes vocant̃. Que quia ita deo cõiuncta sũt vt inter hec ꝛ deũ nulli aliĳ sp̃s intersint. tanto magis ardent q̃to hũc vicinius vident. Quorũ ꝓfecto flamma amor ẽ. qꝛ quo subtilius claritatẽ diuinitatis ei⁹ aspiciũt. eo validius i ei⁹ amore flãmescunt. Sꝫ quid ꝓdest nos de angelicis spiritib⁹ ista pstringere. si nõ studeamus hec ẽt ad nr̃os ꝓuect⁹ congrua cõsideratiõe deriuaret. Qꝛ enim sup̃na illa ciuitas ex angelis ꝛ hoĩb⁹ ꝯstat. ad quã tot credimus hoĩes ascẽdere. q̃t illic contigit electos angelos remansise. sic̃ scripũ ẽ. Statuit terminos gentiũ secundũ numerũ angeloꝝ. Debem⁹ ꝛ nos aliquid ex illis distinctiõib⁹ supnoꝝ ciuiũ ad vsuꝫ nr̃e cõuersatiõis trahere. nosqꝫ ipsos ad incremẽta virtutũ bonis inflãmare. Qꝛ. n. tanta illuc ascensura credit̃ multitudo hoĩuꝫ q̃ta multitudo remãsit angeloꝝ. sup est vt ipsi quoqꝫ hoĩes qui ad celestẽ patriã redeũt ex eis agminibus aliquid illuc reuertẽtes imitent̃. Distincte nãqꝫ ꝯuersatiõis hoĩuꝫ singuloꝝ agminũ. ordinibus congruũt. ꝛ in eoꝝ sorte per cõuersationis similitudinẽ deputãt̃. Nã sũt pleriqꝫ qui parua capiunt: sꝫ tñ hec eadẽ parua pie annũtiare fratrib⁹ nõ desistunt. Itaqꝫ in ãgeloꝝ numerũ currũt. Et sunt nõnulli q̃ diuine largitatꝪ munere referti. secretoꝝ celestiũ sũma ꝛ capere p̃ualẽt ꝛ nũtiare. Quo ergo isti nisi inter archangeloꝝ numerũ deputant̃. Quo igitur isti nisi ad supernaꝝ virtutuꝫ sortẽ ꝛ numerũ trãseunt. Et sunt nõnulli qui etiam de obsessis corporibus malignos spiritus fugãt eosque virtute orationis ꝛ vi accepte potestatis eĳciunt. Quo itaque isti meritum suum. nisi inter potestatem celestium numen sortiuntur. Et sunt nonnulli qui acceptis virtutibus etiam electorũ

hominū merita transcendūt. Cūq3 ꝛ bonis meliores sunt. electis quoq3 fratrib⁹ principantur Quo ergo isti sortē suā nisi inter principatuū numē acceperūt. Et sunt nōnulli qui sic in semetipsis cunctis vicijs oībusq3 desiderijs dnāntur. vt ipso iure mundicie di inter hoīes vocent̄. Un̄ ꝛ ad moysen dn̄. Ecce cōstitui te deuз pharaonis. Quo ergo isti quorū3 cōparatiōe ceteri hoīes vt ita dixerim serui sunt nisi inter numeros dnātionū currūt. Et sunt nōnulli qui dū sibimet ipsis vigilāti cura dnāntur. dum se sollicita intentione discutiunt. diuino timori sp inherentes hoc in munere virtut̄ accipiunt. vt iudicare recte ꝛ alios possint. Quorū profecto mētib⁹ dum diuīa ꝯtēplatio p̄sto ē. in his velut in throno suo dn̄s p̄sidens aliorū facta examinat. ꝛ cūcta mirabiliter de sua sede dispensat. Quid g⁹ isti nisi throni sui cōditoris sunt. Uel q̄ nisi ad supernarū sediū numeros ascribunt̄. per quos dū scā ecclesia regit̄ plerūq3 de quibusdā suis īfirmis actib⁹ etiā electi iudicāt̄. Et sunt nōnulli qui tanta dei ꝛ ꝓximi dilectiōe pleni sunt. vt cherubin iure nominent̄. Qz.n. p̄fati sumus cherubin plenitudo sciente dn̄. ꝛ paulo dicete didicim⁹ qꝛ plenitudo legis ē charitas. Oēs qui dei ꝛ ꝓximi charitate ceteris ampli⁹ pleni sūt meritoꝝ suorū sortē iter cherubi numeros pceperūnt. Et sūt non nulli q̄ supne ꝯtēplatiōis facibus accēsi in solo cōditoris sui desiderio anhelāt. Nihil in hoc mundo cupiunt; solo eternitat̄ amore pascunt̄. terrena quoq3 abijciūt. cūcta tpalia mēte trāscēdunt. amāt ꝛ ardent. atque in ipso suo ardore requiescunt. Amando ardent. loquendo alios accendunt Et quos verbo tangunt ardere protinus in dei amore faciunt. Quid egro istos nisi seraphin dixerim. quorum cor i igne conuersum lucet ꝛ vrit. Quia ꝛ mentium oculos ad superna illuminant. ꝛ compungendo in fletibus vitiorum rubiginem purgant. Qui ergo ita ad amore3 sui conditoris inflammati sunt quo nisi inter seraphin numen sorte vocationis acceperunt. Sed hec fratres charissimi me loquente itrorsus vos ad vos metipsos reducite. secretorū merita cogitatiōesq3 discutire. Uidete quid boni vobiscū intus agitis. videte sii numero hoꝝ agminu3 q̄ breuiter tangendo pstinximus sorte vestre vocationis inuenitis.

Ue autē aīe que i se de his bonis que enumerauimus minime aliquid recognoscit eique adhuc ve deterius iminet. si ꝛ priuatam se donis intelligit ꝛ nequaqnam gemit. Quisquis ergo talis est

fratres mei gemendus est valde quia non gemit. Pensemus igit accepta electorum munera. virtu te qua possimus ad amorē tante sortis anhelemus. qui in se donorum gratiā minime recognoscit gemat qui vero in se minora cognoscit. maiora aliis non inuideat. quia & superne ille distictiones beatorū spirituum ita sunt conditi vt aliis sint prelate. Fertur vero dionysius areopagita antiquus videlicet & venerabilis pat dicere quod ex minoribus angelorum agminibus foras ad explendum ministerium vel visibiliter vel inuisibiliter mittuntur. scilicet quia ad humana solacia aut āgeli aut archangeli veniunt. nam superiora illa agmina ab intimis nunquam recedunt. Quoniam ea que preminent vsum exterioris ministerii nequaquā habent. Cui rei illud videtur esse contrarium qđ esaias dicit. Volauit ad me vnus de seraphin & in manu eius calculus quem forcipe tulerat de altari & tetigit os meum. sed in hac prophete sententia vult intelligi quia ipsi spiritus qui mittuntur eorum vocabulum percipiunt. quorum officium gerūt. Quia enim vt peccata locutionis incendat de altari angelus carbonem portatat. seraphin vocatur quod incendium dicitur. huic autem sensui & illuc creditur non inconuenienter opitulari quod per danielem dicitur. Milia milium ministrabant ei. & decies centena milia asistebant ei. Aliud namque ministrare est. aliud asistere. Illi quidem ministrabant deo. qui ad nos nunciando exeunt. Adsistunt vero qui sic contemplatione intima perfruuntur. vt ad explenda foras opera minime mittantur. Sed quia in quibusdam scripture locis quedam per cherubin. queda vero per seraphin agi didicimus. vtrum per se hec faciant. an per subiecta agmina agat que sicut dicitur in eo quod a maioribus veniunt maiorum vocabula sorciuntur. nos affirmare volumus. quod apertis testimōiis non approbamus: Hoc tamē certissime scimus. quia ad explendum de supernis ministeriū alii spiritus alios mittunt Zacharia silicet propheta attestante qui ait. Ecce angelus qui loquebatur in me egrediebatur. & alius angelus egrediebatur in occursum eius. & dixit ad eum. Curre & loquere ad puerum istum dicens. absque muro habitabitur hierusalem. Dum enim angelus ad angelum dicit. curre & loquere dubium non est quia alius alium mittit. Minora vero sunt que mittuntur. maiora que mittunt. Sed hoc quoque de ipsis agminibus que mittuntur certum tenemus quia & cum ad

nos veniũt sic exteri⁹ implẽt mini
sterium. vt tñ nũq̃ desint interi⁹ p cõ
templationẽ. Et mittuntur igitur ⁊ as
sistũt q2 ⁊ si circũscriptus ẽ ange-
licus spũs. sũmus tñ sps ipse qui
deus est circũscriptus nõ est: ãge
li itaq3 missi ab ipsũ sunt. q2 a quo
libet missi veniãt intra ipsuz cur-
runt. Sciendũ quoq3 ẽ q2 plerũ
que ipsi beatorũ spirituũ ordines
vicinorũ sibi ordinũ vocabula sor
tiũt. Thronos ⁊. n. scilicet sedes
dei specialiter beato℞ spirituũ or
dines diximus. ⁊ tamẽ p psalmi-
stã2 dr̃. Qui sedes sup cherubin
appare. Q2 videlicet dñ in ipsis
distinctionib⁹ agminũ cherubin
thronis iungit. sedẽt etiã sup che
rubin domin⁹ ex vicini agminis
equalitate phibetur. Sic quip-
pe in illa sũma ciuitate specialia q̃
dam singulorũ sunt vt tamez sint
cõmunia omniũ. ⁊ qd in se quisq3
ex parte habet hoc in alio ordine
totuz possidet. Sed id circo vno
eodẽq3 vocabulo cõmuniter non
censent. vt ille ordo vocari priua-
to vnius cuiusq3 rei noĩe debeat.
qui hanc in munere plenius acce-
pit. Seraphin nãq3 incendium
diximus ⁊ tamẽ amore cõditoris
simul oẽs ardẽt. Cherubi pleni-
tudinẽ sciẽtie ⁊ tñ minie cẽsẽdũ ẽ
q̃ qs ibi aliqd nesciat vbi ipsũ oẽs
simul fontez scientie deum vident
Throni illa agmina quoq3 qui-
bus conditor presidet vocant.
Sz beatus esse quis põt: nisi cre
ator suus eius mẽti presideat.
Que ergo ex parte ab hoib⁹ ha-
bentur eis in priuato nomine da
ta sunt quia hec in munere pleni-
us acceperũt. Nam ⁊ si qua illic
sic alij habent vt haberi ab alijs
nequaq̃ possint. sicut speciali no-
mine dominatiões ⁊ principatus
vocant. Cũcta ibi singulorum sẽ
quia per charitatem spiritus ab
alio in alijs habentur. Sed ecce
dum celestium ciuium secreta ri-
mamur ab expositõis nostre ordi
ne longe digressi sum⁹ suspirem⁹
ergo ad eos de quibus loquimur
sed redeamus ad nos: meminisse
et eni debem⁹ quia caro sum⁹ tace
amus interiz de secretis celi sed an
te conditoris oculos manu peni-
tentie tergamus maculas pulue-
ris nostri. Ecce ipsa diuina mise-
ricordia pollicet dicens. Gaudiũ
erit in celo super vno peccatore pe
nitentiam agente. Et tamẽ per p
phetã dominus dicit. Quia qua-
cunq3 die iustus peccauerit. om-
nes iustitie eius in obliuione erũt
coram me. Pensemus ipsi si pos-
sumus. dispensationem superne
pietatis. Stantibus si cecide
rint minatur penas. Lapsis vero
vt surgere appetant promittit mi
sericordiam. Illos terret ne presu-
mant in bonis. istos refouet ne de
sperent in malis. Iustus es iram
pertimesce ne corruas. Peccator

es presūme de mia vt surgas.
Ecce autē iam lapsi sumus. stare
nequaquā valuimus i prauis no
stris desiderijs iacemus. Sed q̄
nos rectos condidit adhuc expe-
ctat 7 prouocat: vt surgamus. si-
nū sue pietatis apꝑit. nosq; ad se
recipe p pēitētiā satagit: sz peniaz
agere digne nō possum⁹ nisi mo
dū q̄q; eiusdē penitētie cognosca
mus. Penitentiā quippe agere ē
7 ꝑpetrata mala plangere. 7 plā-
genda nō perpetrare. Nā qui sic
alia deplorat vt tamē alia cōmit-
tat. adhuc penitentiam agere aut
ignorat aut dissimulat. Quid
enim ꝓdest si peccata quis luxu-
rie defleat. 7 tñ adhuc auaricie esti
bus anhelat. Aut quid ꝓdē. si ire
culpas iam lugeat. 7 tamē adhuc
inuidie facib⁹ tabescat. sed minus
est valde qd dicimus vt q̄ peccata
deplorat. ploräda minime cōmit-
tat. 7 qui plangit vitiuz perpetra
re vitia timeat. Nā cogitandum
summopere ē. vt qui se illicita me
minit cōmisisse. a quibusdā etiam
licitis studeat abstiere. Quatin⁹
per hoc conditori suo satisfaciat.
vt qui cōmisit ꝓhibita sibimetip
si abscindere debeat. etiā concessa
Et se repꝛhendat in minimis qui
meminit in maximis deliquisse.
Minima sunt que loquor si hec
ex sacri eloquij testimonium non
affirmo. Lex certe veteris testam̄
ti alienam vxorem concupisci pro
hibet. a rege vero fortia iuberi mi
litibus vel desiderari aquam non
penaliter vetat. 7 cuncti nouim⁹
quod dauit concupiscentie mu-
crone transfixus alienam con-
iugem 7 appetiuit 7 abstulit. Cu-
ius culpam digna verbera sūt secu
ta. 7 malū qd ꝑpetrauerat per pe
nitētie lamēta correxit. Qui cū lō
ge post contra hostium cuneos se
deret aquam bibere ex eorum ci-
sterna ex desiderio voluit. Cuius
electi milites inter cateruas ad
uersantium medium erumpentes
aquam quam rex desiderauerat
illesi detulerunt. Sed vir flage-
lis erudit⁹ semetipsum protinus
cum periculo militum aquam de-
siderasse reprehendit. eamque do
mino fundens libauit sicut illi scri
ptum est. Libauit eam domino.
In sacrificio quippe domini effu
sa aqua conuersa est. quia culpaz
concupiscētie mactauit per penitē
tiam reprehensions sue. Qui er-
go quondam concupiscere coniu
gem non timuit. post etiam quia
aquā cō cupiscisset expauit. Qz
enim se illicita perpetrasse memi-
nerat. contra semetipsum iam ri-
gidus 7 iam alicitis abstinebat
Sic sic agimus penitentiaz. si ea
que commisimus perfecte deplo-
ramus. Pensemus supernas di-
uitias conditoris nostri. peccare
nos videt. 7 pertulit. Qui nos an
te culpam peccare prohibuit. etiaz

post culpam expectare ad veniaz non desistit. Ecce ipse nos quem despeximus vocat. auersi ab illo sumus. ⁊ tamen non auertitur. Unde bene per esaiam dicitur. Et erunt oculi tui videntes prece ptorem tuum. ⁊ aures tue audient verbum post tergum monentis. Quasi in faciem homo est moni tus. quando ad iusticiam condi tus precepta rectitudinis accepit Sed cum hec eadez precepta cõ tempsit. quasi conditori suo. dor sum mentis in faciem dedit. Sed ecce adhuc post tergum sequitur ⁊ monet: quia iam ⁊ a nobis con temptus est. ⁊ tamen nos adhuc vocare non cessat. Quasi dorsum ei in faciem dedimus. cuius verba despicimus. cuius precepta cal camus. Sed stans post tgerum nos auersos reuocat. quia videt quod despicitur: ⁊ tamen per pre cepta clamat. per patientiã expe ctat. Pensate ergo frates charissi mi. si cuilibet vestrum loquenti fa mulꝰ suus subito supbiret. terga i faciem mitteret. Nunquid non contemptus dominus eius super biam feriret vulnera districte aĩa duersionis infligeret. Ecce nos peccando auctori nostro ter ga in faciem dedimus ⁊ tamen su stiemur. Superbe auersos beni gne reuocat. ⁊ qui ferire nos ad uersãtes potuit. vt reuertamꝰ mu nera promitit. Tanta ergo conditoris nostri misericordia du ritiam nostri reatus emolliat. ⁊ homo qui malum quod fecit ex periri percussus poterat. saltim expectatus erubescat.

REm fratres breuiter refe ro. quam viro venerabili maximiano tũc patre mo nasterij mei atque presbytero. nc̃ autem siracusano episcopo naran te cognoui. Hanc itaque si soler ter auditis charitati vestre non breuiter suffragari credo. No stris modo temporibus victori nus quidam extitit. qui alio quo que nomine emilianus appellatꝰ est. non inopis substãtie iusta me diocritatem vite. Sed quia ple rumque regnat in rerum opulen tia carnis culpa. in quodam faci nore lapsus est. quod debuisset valde pertimescere. ac de sue mor tis immanitate cogitare. Reatꝰ igitur sui consideratione compũ ctus erexit se contra se. Mundi huius omnia reliquit. monasteri um pecijt. In quo nimirum mona sterio tante humilitatis tanteque sibi districtionis extitit. vt cuncti fratres qui illic ad amorem diui nitatis excreuerant. suam coge rentur vitam despicere. dum il lius penitentiam viderent.

Studuit namque toto men tis adnisu cruciare carnem. vo luntates proprias frangere.

Furtiuas orationes querere.

quotidianis se lachrymis lauare despectum sui appetere. oblataꝫ a fratribꝰ veneratione͂ timere. Hic itaqꝫ nocturnas fratrũ vigilias ꝑuenire consueuerat. ⁊ q꜡ mons in quo monasteriũ situm e͂ ex vno latere in secretiore parte ꝓminebat Illuc consuetudine͂ fecerat ante vigilias egredi. vt se quotidie i fletu penitentie qua͂to secretius tanto liberius mactaret. Co͂templabatur na͂qꝫ districtione͂ venturi iudicis sui. etia͂ eide͂ iudici concorda͂s puniebat i lachrymis reatuꝫ facinoris sui. Quada͂ vero nocte abbas monasterij vigilans. hunc latenter egredienteꝫ intuitus lento foras pede secutus est. Quem cum in secreto montis latere cerneret in oratione͂ ꝓstratuꝫ. expectare voluit qñ surgeret vt ipsam quoqꝫ lo͂ganimitate͂ oratio͂is eiꝰ exploraret. Cum subito celitus lux emissa suꝑ eum fusa est qui in oratione prostratus iacebat. tantaqꝫ se illo in loco claritas sparsit vt tota pars regionis illius ex eadem luce candesceret. Quam abbas vt vidit itremuit ⁊ fugit. Cũque post longũ ore spaciũ ide͂ frater ad monasteriũ redisset abbas eius vt disceret. an super se. effusione͂ ta͂ti luminis agnouisset requirere cũ studuit dice͂s. Ubi fuisti? At ille latere posse se credens. se in monasterio fuisse respondit. Quo negante. abbas compulsus est dicere quid vidisset. At ille videns se esse deprehe͂suꝫ. hoc quoque qđ abbate͂ iatebat aperuit adiunge͂s. Quando super me vidisti lucem de celo descendere. vox etiam pariter venit dice͂s. Dimissum est peccatũ tuũ. Et quide͂ oi͂potens deus peccatum eius potuit tacendo laxare sed loquendo per vocem. radiando per lumen. exemplo sue misericordie nostra ad penitentiam voluit corda concutere. Miramur fratres charissimi. quod persecutorem suuꝫ saulum dominus de celo prostrauit de celo allocutus est. Ecce nostris quoqꝫ temporibus peccator ⁊ penitens vocem de celestibus audiuit. Illi dictum est quid me persequeris. Iste vero meruit audire Dimissum est peccatum tuuꝫ. Lo͂ge est iferior meritis peccator iste penitens quam paulus. Sed q꜡ adhuc hac in re de saulo loquimur crudelitate necis anhela͂te licet aude͂ter dicere quia saulus ꝓpter superbiam voce͂ increpationis. iste vero ꝓpter humilitate͂ voce͂ consolationis audiuit. Hunc quia humilitas strauit. diuina pietas erigebat. illum quia superbia erexerat diuina seueritas humiliabat. Habete ergo fratres mei fiducia͂ de misericordia co͂ditoris nr͂i. cogitate que facitis. recogitate que fecistis. Largitatem superne pietatis aspicite. ⁊ ad mi

sericordē iudicē dn̄ adhuc expe-
ctat cū lachrymis vēite. Cōsiderā
te nāq̄ꝫ ꝙ iustꝰ sit peccata vr̄a noli
te negligerē. Cōsiderātes ṽo ꝙ pi
us sit. nol ite ꝺ̄spare. ꝓbet apꝺ̄ do
minū hoī fiduciā deꝰ hō factꝰ est
nob̄ spes magna pēitētibꝰ qꝛ ad
uocatꝰ nr̄ factꝰ est iudex nr̄. q̄ viuit
⁊ regnat cū pr̄e in vnitate spiritꝰ
sci deꝰ ꝑ oīa secula seculorū amē.
De martyribꝰ. s̄ꝫ lucā. Capi. xxi.

In illo tp̄e. Dixit ih̄s disci
pulis suis. Cū audieritis
prelia ⁊ seditiōes. nolite ter
reri. Oportet primū hec fieri. sed
nōdū stati finis. ⁊c̄. Omelia.
xxxv. sci gre. pp̄. hita ad populū
in basilica sci mene die natalis eiꝰ

Quia lōgiꝰ ab vrbe digressi
sumꝰ. ne ad reuertēdū nos
tardior hora prepediat ne
cesse ē vt expositionē sci euāgelij
breuior sermo transcurrat. Dn̄s
ac redēptor nr̄ perituri mundi ꝑ-
currētia mala denūtiat. vt eo mi-
nus ꝑturbēt veniētia. quo fuerit
p̄scita. Minꝰ. n. iacula feriūt que
preuidentur: ⁊ nos tolerabiliꝰ mū-
di mala suscipimus. si cōtra hec ꝑ
p̄sciētie clypeū munimur. Ecce ⁊
. n. dicit. Cū audieritis p̄lia ⁊ sedi
tiones e nolite terreri. Oportet pri
mū hec fieri. s̄ꝫ nōduꝫ statiꝫ finis.
Pēsanda sūt ṽba redēptoris nr̄i
ꝑ q̄ nos aliꝺ̄ iteriꝰ. ⁊ aliꝺ̄ exterius
passuros denūtiat. Bella q̄ppe
ad hostes ꝑtinēt. seditiōes ad ci-
ues. Ut ergo nos idicet iteriꝰ ex-
teriusq̄ꝫ turbari. aliꝺ̄ nos fatetur
ab hostibꝰ aliꝺ̄ a fr̄ibꝰ ꝑpeti. Sꝫ
his malis ꝓuen iētibꝰ qꝛ nō statiꝫ
finis sequatur. adiungit. Surget
gēs ꝯtra gētē. ⁊ regnū aduersus
regnū. ⁊ terremotꝰ magni erūt ꝑ
loca. ⁊ pestilētie ⁊ fames. terrores
q̄ꝫ de celo ⁊ signa magna erūt. vel
sicut ī quibusdā codicibꝰ inuenitur
terroresq̄ꝫ de celo ⁊ tēpestates. at
q̄ꝫ subditur. ⁊ signa magna erūt.
Ultima tribulatio multis tribula
tiōibꝰ ꝓuenitur. ⁊ ꝑ crebra malaq̄ꝫ
ꝓueniūt. idicantur mala ꝑpetua q̄
sequuntur. Et iō pꝰ bella ⁊ seditio-
nes nō stati finis: qꝛ multa debēt
mala ꝓcurrere vt malū valeāt sine
fine nūtiare. s̄ꝫ cū tot signa ꝑtur-
batiōis dicta sint oꝫ vt eoꝝ ꝯsidera
tiōe breuiter singula ꝑstrīgamꝰ qꝛ
necesse ē vt alia e celo. alia e terra
alia ab elemētis. alia ab hoībꝰ pati
amur. ait. n. surget gēs ꝯ̄ gētē. ecce
ꝑturbatō hoīnꝫ. erūt terre motꝰ
magni ꝑ loca. ecce respectꝰ ire de-
sup. erūt pestilētie. ecce ieq̄litas cō
poꝝ. erit fames. ecce sterilitas terre
terroresq̄ꝫ ꝺ̄ celo ⁊ tēpestates. ec-
ce ieq̄litas aeris. qꝛ gᵒ oīa ꝯsumā
da sunt. an̄ ꝯsumationē oīa ꝑturbā
tur. ⁊ q̄ icūcti ꝺ̄liquimꝰ. i cūcti feri
mur vt impleatur qꝺ̄ dr̄ ī salomone.
pugnabit ꝓ eo orbis terraꝝ ꝯ̄ isē-
fatos. oīa nāq̄ꝫ q̄ ad vsū vite acci-
pimꝰ ad vsū ꝯuertimꝰ culpe. s̄ꝫ cū
cta q̄ ad vsū ꝓuitati īflexerimꝰ: ad

vſū nob̄ ꝯtūt vltō̄is. trāq̄llitateȝ
q̄ppe hūane pacis. ad vſū ꝯtim⁹
vane ſecuritatꝭ. ꝑegrinatiōeȝ terre
ꝓ hitatiōe dilexim⁹ patrie. ſalutē
corpū. r̄digim⁹ i vſū vitioꝝ vber-
tatꝭ habūdātiā . n̄ ad neceſſitatē
carniſ ſȝ ad ꝑuerſitatē itorſim⁹ vo
luptatꝭ. ip̄a ſerēa blādimēta aeris.
ad amorē nob̄ ſuire coegim⁹ ter
rene delectatiōis. Jure igr̄ reſtat
vt ſimul nos oīa feriāt que ſimul
oīa vitijs nr̄is male ꝯiacta ſuiebāt
Ut q̊t pri⁹ i mūdo icolumes ha
buim⁹ gaudia. tot de ip̄o poſtmo
dū cogamur ſētire tormēta. notā-
dū ꝯo qđ dr̄. terrores de celo ⁊ tē
peſtates. Cū tēpeſtates hyema-
les venire ex ordie tpuȝ ſoleāt cur
hoc loco tēpeſtates venire i ꝑditi
onis ſigno p̄dicunt̄. niſi ꝙ eas tē
peſtates dn̄s venire ꝯnūtiat. que
nequaꝗ̄ ordinē tpꝝ ſeruāt. Que
. n. ordiate veniūt ſignū nō ſūt : ſȝ
tēpeſtates i ſignū ſūt . q̄ ip̄a q̄qȝ
tpꝝ ſtatuta ꝯfundūt. Qđ nos q̊-
qȝ nuꝑ exꝑti ſum⁹. q2 eſtiuū tp̄s
oē ꝯuerſū i pluuijs hyemalib⁹ vi
dim⁹. Q2 āt cūcta hec n̄ de iīūſti-
tia ferientis ſūt ſȝ ꝺ merito mundi
patiētis: ſcā hoīuȝ prauoꝝ p̄mit
tunt̄. cū dr̄. ſȝ an̄ hec oīa inijcient
vobis man⁹ ſuas ⁊ ꝑſequētur . ⁊
tradēt vos i. ſinagogis : ducētes
ad reges ⁊ p̄ſides ꝑꝑ nomē meū
Acſi apte dicat. Pri⁹ corda hoīuȝ
⁊ poſt elemēta turbant̄. vt cū re-
rū ordo ꝯfundit̄ ex q̄ iā retribu-
tiōe veniat demōſtret̄. nā ꝙuis fi
nis mūdi ex ip̄o ſuo ordie pēde-
at: ꝑuerſiores tn̄ quoſqȝ inueiens
qui ruinis illi⁹ oprimāt̄ inoteſcit
cū ſb̄dit̄. Ducētes ad reges ⁊ p̄ſi
des ꝓpter nomē meū . Cōtingēt
hec vobis in teſtimoniū. Inteſti-
moniū videlicet. quoꝝ niſi eoꝛuȝ
qui aut perſequendo mortē inſe
rūt. aut vidēdo nō imitāt̄. Morſ
q̄ppe iuſtorū bonis in adiutoriuȝ
ē malis in teſtimoniū. Ut inde ꝑ
uerſi ſine excuſatiōe pereāt: vnde
electi exēplū capiūt vt viuāt. Sȝ
audiſtis tot terrorib⁹ turbari po-
terāt iſirmoꝝ corda. atqȝ iō cōſo
latio adiūgit̄. cū ꝓtin⁹ ſubinfer-
tur. Ponite ergo i cordib⁹ veſtriſ
nō p̄meditari. quēadmodū rn̄de-
atis. Ego. n. dabo vobis os ⁊ ſa.
piētiā. cui nō poterūt reſiſtere ⁊ ꝯ
tradicere oēs aduerſarij veſtri.
Acſi apte mēbris ſuis infirman-
tib⁹ dicat. Nolite terreri. nolite ꝑ
timeſcere. vos ad certamē accedi-
tis. ſȝ ego p̄lior. vos verba editis
ſȝ ego ſū q̄ loquor. Sequit̄. trade
mini āt a parētib⁹ ⁊ fratrib⁹. ⁊ co
gnatis. ⁊ amicis. ⁊ morte afficiēt
ex vobis Minorē dolorē mala
ingerūt que ab extraneis inferun
tur. Plus vero in nobis ea tormē
ta ſeuiunt que ab illis patimur. ꝺ
quoꝛuȝ mentibus p̄ſumebamus.
quia cumd amno corporis . mala
nos cruciant amiſſe charitatis.
Hinc eſt eniȝ quod de iuda tradi

tore suo per psalmistã dñs dicit. Et quidem si inimicus meus maledixisset mihi supportassez vtiqz Tu vero homo vnanimis. dux meus z notus meus. qui simul mecũ dulces capiebas cibos in domo dei ambulauim⁹ cũ cõsensu. Et rursũ. Hõ pacis mee i q̃ spabam z q̃ edebat panes meos ãpliauit aduersũ me supplãtatõnẽ. Ac si d traditore suo aptis vocib⁹ dicat. Trãsgressionẽ ei⁹ tãto graui⁹ ptuli. q̃to hãc ab eo qui meus eẽ videbat̃ sensi. Oẽs ergo electi qz summi capitis mẽbra sũt: caput quoqz suũ i passiõib⁹ sequunt̃. Ut ipsos aduersarios i sua morte sentiant de q̃ꝑ vita ꝑsumebãt. Et tãto eis crescat merces opis q̃ o eis virtutis lucrũ ꝓficit ex aliene damno charitatis. Sz qz dura sũt que ꝑdicunt̃ de afflictõe mortis ꝓtinus cõsolatio subdit̃ de gaudio resurrectionis cũ dr̃. Capillus de capite vr̃o non peribit. Scim⁹ enĩ qz caro incisa dolet: capillus incisus nõ dolet. Ait ergo martyrib⁹ suis. Capillus de capite vestro nõ peribit. Uidelicet aperte dicens. Cur timetis ne pereat quod incisum dolet. quando z illud in vobis perire non potest. quod incisum non dolet. Sequitur. In patientia vestra possidebitis aĩmas vestras. Idcirco possessio anime in virtute patientie ponitur: qz radix omnium custosqz virtutum. patiẽtia est Per patiẽtiã vero possidemus aĩas nostras. quia dum nobis ipsis dominari discimus: hoc ipsum incipimus possidere quod sumus.

Patientia vero est aliena mala equanimiter perpeti: contra eũ quoqz qui mala irrogat. nullo dolore morderi. Nam qui sic proximi mala portat. vt tamen tacitus doleat z tẽp us digne retributiõis querat. patiam nõ exhibet sz ostẽdit. Scriptũ quippe est. Charitas patiẽs ẽ. benigna ẽ. Patiens nãqz ẽ. vt aliena mala toleret. benigna ẽ vt ipsos ẽt quos portat amet. z vt bona sua largius prestet. Hic nãqz per semetipsã veritas dicit. Diligite inimicos vr̃os benefacite ijs qui oderunt vos. et orate ꝓ persequẽtibus z calumniantibus vos. Uirtus itaque est coram hominibus aduersarios tolerare. sed virtus coram deo diligere. Quia hoc solum deus sacrificium accipit. quod ante eius oculos in altari boni operis flamma charitatis incendit. Sciendum vero est quod plerumque ideo patientes videmur: quia retribuere mala non possumus. Sed qui id circo malum non retribuit quia nequaquam valet: proculdubio vt prediximus patiens nõ ẽ. qz patiẽtia nõ i ostẽsione inq̃rit̃ sed in corde. Per impatiẽtie autem vitiuz ipsa virtutum nutrix doctrina dissipat̃. Scriptuz

nāq3 ē in pūerbijs. Doctrīa nāq3 viri p patientiā noscit. Tanto gº q̄sq3 minus ostendit doctus. quā to cōuincit minus patiens. Neq3 enim pōt veraciter bona docendo impēdere. si viuēdo nesciat equanimiter aliena mala tolerar. Quā to. n. culmine virtus patiētie polle at: rursum salamon indicat dicēs. Melior ē vir patiēs viro forti: 7 q̄ dn̄atur aīo suo expugnatore vrbiū. Minor ē ergo victoria vrbes expugnare. q2. extra sunt q̄ vincuntur. maius āt qd̄ p patiām vincit. Quia 7 ipse aīus a se supatur. 7 se metipm̄ sibi metipi subicit qn̄ cum patientia in humilitate tollerantie sternit. Sciendum vo est. q̄ plerū q3 euenire patientibus solet vt eo quidem tēpore quo aduersa patiūtur. vel contumelias audiūt nullo dolore pulsentur. 7 sic patientiam exhibeant vt custodire etiam cordis innocentiam curent. Sed cu3 post paululū hec ipa que ptulerūt ad memoriam reuocāt: igne vehementissimi doloris instigantur. argumenta vltionis inquirunt. 7 mā suetudinem quam tolerantes habuerūt in retractatiōe sua semetipsos diiudicantes perdunt. Callidus nāq3 aduersarius bellū cōtra duos mouet. Unū videlicet inflā mās vt cōtumelias prior inferat. alterum vero pūocans vt cōtumelias lesus reddat. Sed q2 eius ia3 victor extitit. quē ad pferēd as cōtumelias cōmouit: cōtra illū acriº dolet quem ad reddendas iniurias cōmouere nō potuit. Unde fit vt tota se virtute contra eu3 erigat quem contumelias fortiter pertulisse considerat. Quem q2 cōmouere in ipsa iniuriarū iaculatione nō potuit: ab apto certamine interim recedens. in secreta cogitatione deceptionis tēpus inqrit. 7 q̄ publico bello pdidit ad exhibēdas occulte insidias exardescit. Quietis nāq3 in tēpore ad victoris aīu3 redit. 7 vel dāna rex. vel iniuria2 iacula ad memoriā reducit. cūctaq3 q̄ sibi illata sūt vehemēter exaggerās. fuisse itollerabilia ostēdit. Et quiescēt is animum tāto furore cōturbat. vt pl erūq3 vir patiēs illa se eq̄nimiter tollerasse ēt post victoriam captiuus erubescat. Seq3 nō reddidisse cōtumelias doleat. 7 deteriora repēdere si occasio pbeat q̄rat. Quibus ergo isti similes sūt nisi ijs qui p fortitudinē in cāpo victores sunt. sed p negligētiā postmodū intra vrbis claustra capiuntur. Quibº isti sunt similes. nisi q̄s irruēs grauis languor a vita non subtrahit: lenit veniēs recidiua febris occidit. Ille ēt veraciter patiētiā seruat: q̄ 7 ad tēpus aliena mala sine dolore tolerat. 7 hec eadem retractans. pertulisse se talia exultat. ne bonum patientie per in patientiam quietis tempore perdat: quod in perturbatione custodiuit

Sed q2 natalez martyris hodier
na die colimus fratres mei: nequa
q̄ nos a virtute patientie eius exti
mare extraneos debemus. Si.n.
adiuuante nos domino virtutem
patientie seruare contendimus. ⁊
in pace ecclesie viuimus: ⁊ tamen
martyrij palmā tenemus. Duo q̄p
pe sunt martyrij genera. vnū i mē
te aliud simul i mente ⁊ actione.
Itaq3 esse martyres possumus. et
si nullo ferro percutientiū trucide
mur. Mori quippe a persequente
martyriū in aperto opere est. Fer
re vero ɔtumelias. odientē i dilige
re. martyriū est in occulta cogitati
ne. Nam q2 duo sunt martyrij ge
nera. vnum in occulto opere aliud
in publico: testat̄ veritas q̄ çebe
dei filios requirit dicēs. Potestis
bibere calicem quez ego bibiturus
sum. Cui cū protinus respōdissent
possumus. Respondit dicēs. Ca
licem quidem meū bibetis. Quid
enim per calicem. nisi dolorem pas
sionis accipimus. De quo alibi di
cit. Pater si fieri pōt transeat a me
calix iste. Et çebedei filij idest iaco
bus ⁊ ioānes. nō vterq3 p̄ marty
rium occubuit. ⁊ tamē q̄ vterq3 ca
licem biberet audiuit. Joānes nā
q3 nequaq̄ p̄ martyriū vitā finiuit
sed tamē martyr extitit. q2 passio
nē quā nō suscepit in corpore. ser
uauit i mēte. Et nos ergo hoc exē
plo sine ferro esse martyres possu
mus. si patiētiam veraciter in ani
mo custodim⁹. Nō ab re arbitror
fratres charissimi si vnum vobis
exemplū seruāde patientie ad edi
ficationem loquor.

AUit quidam in dieb⁹ nr̄is
stephanus noīe pater mo
nasterij iuxta reatine vrbis
menia cōstitutus. vir valde scs. pa
tientie virtute singularis. Et super
sunt multi qui illū nouerūt. eiusq3
vel vitam vel obitū narrant. Erat
aūt hui⁹ lingua rustica s3 docta vi
ta. Hic pro amore celestis patrie
cūcta despexerat. possidere aliq̄d
in hoc mūdo fugiebat. Tumul
tus deuitabat hominū. crebris ac
prolixiorib⁹ orōibus intētus erat
Uirtus tn̄ patientie in eo vehemē
ter excreuerat. ita vt eū sibi amicū
crederet qui sibi molestie aliq̄d in
rogasset. Reddebat contumelijs
grās. si qd in ipsa sua inopia ei dā
nū fuisset illatū. hoc maximum lu
crū putabat. Oēs suos aduersari
os nil aliud q̄ adiutores extima
bat. Hūc cū dies mortis eius egre
di de corpore vrgeret: cōuenerunt
multi vt tā scē anime de hoc mun
do recedēti. suas aīas cōmēdarēt.
Cūq3 circa lectulū illi⁹ ij q̄ cōuene
rāt oēs assisterēt. alij corporeis ocu
lis ingredientes angelos viderūt. s3
dicere aliq̄d nullomodo potuerūt
alij oīno nil viderūt. Sed oēs qui
ad erāt. ita vehemētissimus timor
p̄culit: vt nullus egrediēte illa scā
aīa illic stare potuisset. Et ij ergo

qui viderāt: et ij q̄ oino nil viderāt vno oēs timore pculsi et territi fugerūt. Nullusqȝ illic assistere illo moriente potuit. Pensate igit fratres omnipotens deus q̄liter terrebit qn̄ districtus iudex venturus ē si sic assistentes terruit qn̄ gratus et remunerans venit. Aut q̄liter timeri potest cum videri potuerit. si sic mentes presentium strauit. quādo videri non potuit. Ecce fratres charissimi seruata illa et in ecclesiastica pace patientia ad quātū hūc retributionis culmē euexit. Quid huic suus conditor intus dedit. de quo nobis tantam gloriam in die ei⁹ exitus et foris innotuit. Quib⁹ hūc credamus nisi sanctis martyribus sociatum: quem attestantibus corporeis quoqȝ oculis a beatis spiritibus constat esse susceptū Nullo iste gladio percussus occubuit. et tamen coronā patientie quā in mente tenuit in egressione percepit. Probamus quotidie verū esse qd ante nos dictū ē qȝ sancta ecclesia electorum floribus plena. habȝ in pace lilia. in bello rosas. Sciendū preterea est. q trib⁹ modis virtus patiētie exerceri solet. Alia nā q̄ sūt q̄ a deo. alia q̄ ab ātiq̄ adūsario alia que a pximo sustiem⁹. A pximo nāqȝ psecutiones. dāna. et cōtumelias ab antiquo autem aduersario. temptamenta. a deo aūt flagella toleramus. Sed in omnib⁹ tribus his modis vigilanti oculo semetipsam debet mens circunspicere: ne contra mala proximi pertrahatur ad retributionez mali ne cōtra temptamenta aduersarij seducatur ad dilectionem vel cōsensuȝ delicti: ne cōtra flagella diuini opificis ad excessuȝ prorumpat murmuris. Perfecte enim aduersari⁹ vincit: quando mens nr̄a et inter temptamēta eius ad delectationeȝ atqȝ consensum non trahitur; et inter contumelias proximi custoditur ab odio. et inter flagella dei cōpescitur a murmuratiōe. Nec hec agentes retribui nobis p̄sentia bona requiramus. Nam pro labore patientie. bona speranda sunt sequentis vite. vt tūc premiū nostri laboris incipiat. qn̄ omnis iā labor funditus cessat. Unde et per psalmistam dr̄. Nō in finē obliuio erit pauperū. patientia pauperū nō peribit in finē. Quasi enim perisse patientia pauperū cernit: cū nil pulla in hac vita humilibus recōpensatur. Sed patiētia pauperū in fine nō perit: qȝ tūc eius gloria percipitur. cū simul omnia laboriosa terminātur. Seruate ergo fratres in mente patientiā. eāqȝ cū res exigit exercete in operatiōe. Nullū vr̄m ad odium proximi cōtumeliosa v̄ba cōmoueāt nulla perituarū rerū dāna perturbent. Si enim fixa mēte mansura dāna pertimescitis dāna rerum transeūtiū grauia nō putatis. Si eterne retributionis

gloriam conspicitis: de temporali
iniuria non doletis. Tollerate er-
go aduersarios vestros. sed vt fra
tres diligite quos toleratis. Eter-
na premia pro dānis temporali-
bus querite. Nec quisꝗ̃ vestrum
suis se virib⁹ hec implere posse cō
fidat. sed obtinete precibus: vt ip-
se hec qui imperat: prestet. Et sci-
mus qꝛ petentes libenter exaudit:
quando hoc petitur largiri quod
iubet. Cum continue pulsatur in
prece. concite opitulatur in tempta
tione. Per iesum xp̄m dominum
nostrum: qui cū eo viuit ⁊ regnat
deus. in unitate spiritus sancti per
omnia secula seculorum. Amen.

Lectio sancti euangelij secundū
lucam. Capitulo. xiiij.

In illo tempore. Dixit iesus
discipulis suis similitudinē
hanc. homo quidā fecit ce
nam magnā ⁊ vocauit multos. ⁊
misit seruū suum hora cene dicere
inuitatis vt venirent: quia iam pa-
rata sunt omnia ⁊ reliqua.

Omelia. xxxvi. lectio eisdē ad
populum in basilica sanctorū apo
stolorum philippi ⁊ iacobis.

Hoc distare fratres charissi
mi inter delicias corporis ⁊
cordis solet quod corpora-
les delicie cū nō habētur graue in
se desideriū accēdūt. Cū vero ha
bite edūtur cōmedētē ꝓtinus ifa-
stidiū p̄ sacietatē vertunt. At con-
tra spiritales delicie cū nō haben-
tur in fastidio sunt. Cū vo haben
tur in desiderio. Tātoqꝫ a comedē
te āplius esuriunt quāto ⁊ ab esu-
riente āplius comeduntur. In illis
appetitus placet experientia displi
cet i istis appetit⁹ vilis ē. ⁊ experiētia
magis placet. In illis appetit⁹ satu
ritatē. saturitas fastidiū generat.
In istis autem appetitus saturita-
tē. saturitas appetitū parat. Au-
gēt spūales delicie desideriū in mē
te dū satiāt. qꝛ quanto magis eorū
sapor percipit. eo āplius cognosci
tur qd̄ auidius ametur. ⁊ id circo
non habite amari nō possunt quia
eorum sapor ignorat. Quis enim
amare valeat quod ignorat. ꝓinde
psalmista nos amonet dicens. Gu
state ⁊ videte. quoniam suauis est
dominus. Ac si apte dicat. Sua-
uitatem eius non cognoscitis. si
hanc minime gustatis. Sed ci
bum vite ex palato cordis tangite
vt probantes ei⁹ dulcedinem ama
re valeatis. Has autē hō delicias
tūc amisit cū in paradiso peccauit.
extra se exijt. os a cibo eterne dul-
cedinis clausit. Vn̄ nos quoqꝫ na-
ti in hui⁹ ꝑegrinationis erūna huc
fastidiosi iam venimus. nescimus
quid desiderare debeamus. Tan-
toque se amplius fastidij nostri
morbus exaggerat. quanto ma-
gis ab esu illius dulcedinis ani-
mus elongat. Et eo iam internas
delicias non appetit. quo eas com
medere diu longeque desueuit.

fastidio ergo nr̄o tabescim⁹ ⁊ lō-
ga iedie peste fatigamur ⁊ q̄ gu-
stare it⁹ nolum⁹ ꝑatā dulcedinez
amamus foris miseri famē nr̄am
Superna nos pietas nec deserē
tes se deserit. contemptas enim il
las delicias ad memorie nostre
oculos reuocat easq; nobis pro-
ponit in promissione torporez ex
cutit. atq; vt fastidium nostrum
repellere debeamus inuitat. Naz
homo quidam fecit cenā magnā
⁊ vocauit multos. Quis iste ho-
mo ē nisi ille de quo per prophaz
dicitur. Et hō ē ⁊ quis cognoscet
eū. Qui fecit cenam magnā. quia
satietatem nobis dulcedinis inter
ne preparauit. Qui vocat multos
sed pauci veniunt. q: nō nūquam
ipsi qui ei ꝑ fidē subiecti sunt. eter
no eius cōuiuio. male viuēdo con
tradicūt. Misit aūt seruū suū ho
ra cene dicere inuitatis vt venirēt
Quid hora cene nisi finis ē mun
di. in quo nimirū nos sumus sicut
iā dudum paulus testat̄ dicens
Nos sumus in quos fines secu-
lorū deuenerūt. Si ergo iā hora
cene est cū vocamur. tanto minus
debemus nos excusare a cōuiuio
dei quāto ꝓpinquasse iā cernim⁹
finē seculi. Quo enim pensamus
q: nihil ē qd̄ restat. eo debem⁹ ꝑ-
timescere ne tps gratie qd̄ presto
ē t pereat. Idcirco aūt cōuiuiū di
nō prādiū sed cena nominat̄. q:
post prādiū cena restat. Post ce
nā vero nullū cōuiuiuz. Et quia
eternū dei cōuiuiū nobis in extre
mo preparabit̄ rectū fuit vt hoc
nō prādiū sed cena vocaret̄. Sz
quis ꝑ hūc seruū qui a patre fami
lias ad inuitandū mittit̄. nisi i pre
dicatorū ordo designat̄. De q̊ vi-
delicz ordie ꝙuis adhuc idigni exi
stim⁹ ꝙuis pcōꝝ nr̄oꝝ pōderib⁹
grauamur. ⁊ nos tn̄ i istis dieb⁹
sumus. ⁊ cū de edificatiōe nostra
vobis aliquid loquor hoc est qd̄
ago. Seruus enim sūmi patris
familias sum. cū vos admoneo
ad cōtemptū seculi. inuitare vos
venio ad cenā dei. Nemo me pro
pter me hoc in loco despiciat ⁊ si
ad inuitandū nequaꝙ dignus ap
pareo sed tn̄ magne sunt delitie
quas ꝓmitto: Sepe fratres mei
solet euenire quod dico. vt perso-
na potens famulum habeat de-
spectum. Cumque ꝑ eum suis
forte vel extraneis aliquod respō
sum mandat. non despicitur per-
sona loquentis serui. quia serua-
tur in corde reuerentia mittentis
domini. Nec pensant qui au-
diunt per quez. sed quid vel a quo
audiant. Ita ergo fratres ita
vos agite. ⁊ si nos forsitan digne
despicitis in mente tamen vestra
vocantis dn̄i reuerentiam ser-
uate. Cōuiue fieri sūmi prīs fami
lias libenter obedite corda vr̄a di
scutite atq; ex eis mortale fasti-
diū pellite. Ad repellēdū nāq; fa

stidium vestruz iã parata sunt oĩa sed si adhuc carnales estis fortas se epulas carnales inquiritis. Ec ce ipse carnales epule in spiritale vobis alimentuz cõuerse sunt. Ad abstergenduz nãq3 mentis vestre fastidiũ in cena dei ille vobis sin gularis agnus occisus ẽ. Sz qd agimus qui hoc qd subiungit ad huc fieri a multis videmus: 7 cepe runt omnes simul excusare. Of fert deus qd rogari debuit nõ ro gatus. dare vult. qd vix sperari po terat: quia dignaret largiri postu latus. 7 tamen contẽnitur. Para tas delicias refectionis eterne de nunciat. 7 tamen simul oẽs excu sant. Ponamus ante oculos men tis minima vt possimus digne pẽ sare maiora. Siquispiã potẽs ad inuitãdum quẽlibet pauperez mit teret. Quid fratres rogo qd pau per ille fecisset nisi de eadem sua in uitatione gauderet responsuz hu mile redderet: vestem mutaret. ire quam totius festinaret ne prior se ad potẽtis conuiuium alter occur reret. Hõ gº diues inuitat. 7 pau per occurrere festinat: ad dei inui tamur conuiuiũ 7 excusamus. Sz ecce inter hec estimare possum qd sibi corda vr̃a respondeãt: occultis enim fortasse sibi cogitationibꝰ di cunt. Ex cusare nolumus ad illud enim superne refectionis cõuiuiũ 7 vocari 7 peruenire gratulamur. Loquentes vobis talia mentes ve

stre verum dicũt. si non plus terre na quam celestia diligunt. Si nõ amplius rebus corporalibus quã spiritalibus occupãtur. Unde hic quoq3 ipsa excusantiuz causa sub iungitur. cũ protinus subinfertur Primus dixit. villaz emi. 7 neces se habeo exire 7 videre illaz. rogo te habe me excusatum. Quid p vil lam nisi terrena substãtia designa tur. Exit ergo videre villã qui so la exteriora cogitat ppter substã tiam. Alter dixit. Juga bouũ emi quinq3 7 eo probare illa. Rogo te habe me excusatum. Quid in quinq3 iugis bouum. nisi quinq3 corporis sensus accipimus. qui re cte quoq3 iuga vocati sunt. quia in vtroq3 sexu geminantur. Quia vi delicet corporales sensus quia in terrna comprehendere nesciuut. sola exteriora cognoscũt. 7 deserẽ tes intima ea que extra sunt tãgũt Recte per eos curiositas designa tur. que dum alienam querit vitaz discutere. semp sua intima nesciẽs studet exteriora cogitare. Graue namq3 curiositatis est viciuz. que dum cuiuslibet. mentem. ad inue stigandam vitam proximi exteri us ducit. semper ei sua intima ab scondit vt aliena sciens. se nesciat. Et curiosi animus quãto peritus fuerit alieni meriti. tanto fiet igna rus sui. Propter hoc namq3 7 de eisdem quinq3 iugis bouum dici tur. eo probare illa. Rogo te ha

he me excusatum. Ipsa enim excu santis verba auicij sui significatio ne non discrepant. dum dicit eo ꝓ bare. Quia videlicet aliquando ꝑ tinere probatio ad curiositatem so let. Sed notandum quod ⁊ is qui propter villam ⁊ is qui propter ꝓ banda iuga boum a cena sui inui tatoris excusat. humilitatis verba permiscet dicens. Rogo te habe me excusatum. Dum enim dicit ro go. ⁊ tamen venire contempnit. humilitas Humilitas sonat in voce. super bia in actione. Et ecce hoc diiudi cat prauus quisque cum audit. Nec tamen ea que diiudicat agere desi stit. Nam dum cuilibet peruerse agenti dicimus. conuertere: deum sequere: mundum relinque. vbi hunc nisi ad dominicam cenam vocamus Sed cum respondit ora pro me quia peccator sum. hoc facere non pos sum. quid aliud agit nisi ⁊ rogat ⁊ excusat. dicens namque peccator sum. humilitatem insinuat. subiungens autem conuerti non possum. superbiam de monstrat. Rogando igitur excusat. qui ⁊ humilitatem superducit in vo ce. ⁊ superbiam exercet in actione Alius autem dixit. Uxorem duxi ⁊ ideo non possum venire. Quid ꝑ vxorem. nisi voluptas carnis acci pitur. Nam quamuis bonum sit coniu gium atque ad ꝓpagandam sobolem ꝓ uidentia diuina constitutum. non nul li tamen non per hoc fecunditatem ꝓ lis sed desideria expetunt volupta tis. Et id circo per rem iustam signi ficari potest non incongrue res iniu sta. Ad cenam vos ergo etiam in con uiuij summus pater familias inui tat. sed dum alius auaritie. alius cu riositati. alius voluptati carnis est deditus. nimirum reprobi simul om nes excusant. dum hunc terrena cu ra occupat. illum alieni actus sa gax cogitatio deuastat. Alterius eti am mentem voluptas carnis inqui nat. fastidiosus quisque ad eterne vi te epulas non festinat. Sequitur. Reuersus seruus nunciauit hec domino suo. Tunc iratus pater fa milias dixit seruo suo. Exi cito in plateas ⁊ vicos ciuitatis. ⁊ paupe res ac debiles. cecos. ⁊ claudos in troduc huc. Ecce qui terrene sub stantie plus iusto incubat venire ad dominicam cenam recusat. qui labori curiositatis insudat prepa rata vite alimenta fastidit. Qui carnalibus desiderijs inserunt spi inseruit ritalis conuiuij epulas respuit. Quia ergo venire superbi renuunt. pauperes eliguntur. Cur hoc. Quia iuxta vocem pauli infirma mundi eligit deus vt confundat fortia.

Sed notandum nobis est. quo modo describantur qui ad cenam vocantur. ⁊ veniunt pauperes ⁊ debiles. Pauperes ⁊ debiles dicun tur. qui iudicio suo apud semetip sos infirmi sunt. Nam pauperes ⁊ quasi fortes sunt. qui ⁊ positi in paupertate superbiunt: ceci vero

sunt qui nullum ingenij lumez ha
bent. Claudi quiqꝫ sunt qui rectos
gressus in operatione non habēt.
Sed dum morum vicia in mem/
brorum debilitate signantur. pro/
fecto liquet quia sicut illi peccato/
res fuerunt qui vocati venire no/
luerunt. ita hi quoqꝫ peccatores
sunt qui inuitantur ꝛ veniunt.
Sed peccatores superbi respuun
tur. vt peccatores humiles eligan
tur. Hos itaqꝫ elegit deus quos
despicit mundus. Quia plerū/
qꝫ ipsa despectio hominem reuo/
cat ad semetipsum. Ipse enim qui
patrem reliquit ꝛ partem substan
tie quam perceperat prodige ex
pendit. postquam esurire cepit.
In se reuersus dixit. Quanti mer
cennarij in domo patris mei ha/
būdant panibus ego autem hic
fame pereo Longe quippe a se di
scesserat quando peccabat. Et si
non esurisset in semetipsum mini/
me redisset. Qui postquam terre/
nis rebus indiguit. tunc cogitare
cepit quid de spiritalibus amisit.
Pauperes ergo debiles. ceci. ꝛ clau/
di ꝛ vocantur ꝛ veniunt. Quia
infirmi quiqꝫ atqꝫ in hoc mundo
despecti plerumqꝫ tanto celerius
vocem dei audiūt quāto ꝛ in hoc
mundo non habent vbi delecten/
tur. Quod bene amalechitarū
puer ille egyptius designat. quia
amalechitis predantibus atqꝫ cur
rentibus eger remansit in via. fa/
me sitiqꝫ aruit quez tamen. Dauid
inuenit ei cibum potumqꝫ prebuit
qui illico conualescens. dux dauid
factus est. Conuiuantes ama
lechitas repperit: ꝛ eos qui se de/
bilem reliquerant cum magna for
titudine prostrauit. Amale/
chita quippe populus lambēs vo
catur. ꝛ quid per lambentem popu/
lum nisi mentes seculariū designā
tur. que terrena cuncta ambienda
quasi lambunt dū solis tēporalibus
delectantur. Quasi enī populus
lābens predaz facit. dū terrena di
ligentes lucra de alienis dānis ex
aggerāt. Sed puer egyptiꝰ eger
in via relinquitur. quia peccator
quisque dum infirmari ob huius
mundi statu ceperit. mox seculari/
bus mentibus in despectum venit.
Quem tamen dauid inuenit.
eique cibum ꝛ potum prebet. quia
manu fortis dn̄s abiecta mūdi nō
despicit ꝛ plerūqꝫ eos q̄ seq̄ mun
dū minime valētes q̄si in via rema
nēt ad amorē sui grām cōuertit. eis
qꝫ verbi sui cibū potūqꝫ porrigit. ꝛ
q̄si duces sibi in via eligit. dū suos
etiam predicatores eē facit. Dū. n.
xp̄s peccatorū cordibꝰ inferūt q̄si
dauid sup hostes ducūt. Qui con
uiuātes amalechitas velut dō gla
dio feriūt: q2 supbos quosqꝫ q̄ se
in mundo despexerāt dn̄i virtute
prosternunt. Puer ergo egiptius
qui in via remanserat amalechi/
tas inter ficit. quia plerumqꝫ ipsi

Amalechita .i. populus lambens

mentes seculariuz predicando su/ perant qui prius cum secularibus in hoc mundo currere nō valebāt. Sed deductis ad cenam pauperi bus. quid puer subiungat audia/ mus. Domine factum est vt impe rasti. ⁊ adhuc locus est. Multi ad cenam tales dominicam ex iudea collecti sunt. sed multitudo que ex israelitico populo credidit locū su perni conuiuij nō impleuit. Intra uit iam frequentia iudeorum: sed adhuc locus vacat in regno vbi su scipi debeat. numerositas gentiuz Unde ⁊ eidem seruo dicitur. Exi in vias ⁊ sepes ⁊ compelle intrare vt impleatur domus mea. Cū de vicis ⁊ plateis ad cenam quosdaz dominus inuitat illuz videlicet po pulum designat qui tenere legem suburbana conuersatiōe nouerat. Cuz vero cōuiuas suos colligi ex vijs ⁊ sepibus precipit. nimirum agrestem populum colligere idez gentilem querit. de cuius significa tione ꝑ psalmistā dr̄. Tūc exulta/ būt oīa ligna siluarum ante faciez dn̄i qm̄ venit. Ligna enim silue gē tes vocate sūt. quia in infidelitate sua torte ⁊ ifructuose semꝑ fuerūt Qr ergo ex illo agresti vsu cōuersi sunt ad cenā dn̄icā. quasi ex sepib⁹ venerūt. Notādū xp̄o qd̄ in hac i uitatione tertia non dr̄ in vita. sed cōpelle intrare. Alij enim vocant ⁊ venire cōtēnūt. alij vocātur ⁊ ve niūt. alij aūt nequaquā dr̄ qr vocā tur. sed cōpellunt vt intrēt. Uocā tur. ⁊ venire contēnūt quia donuz quidem intellectus accipiūnt. sed eundem intellectū operibus nō se cūtur. Uocātur ⁊ veniūt. qui acce ptam intellectus grāz operādo ꝓ ficiūt. Quidam vero sic vocātur vt etiam cōpellātur. Nam sunt non nulli q̄ bona facienda intelligūt: sz hec facere desistūt. Uidēt q̄ agere dbeāt sz hec ex dsiderio nō secunt His vt superius diximus plerūqz cōtingit. vt eos in carnalib⁹ deside rijs suis mūdi hui⁹ aduersitas fe riat. apprehēdere temporalez glo riam conētur. ⁊ nequeāt. Et dū ꝑ alta pelagi quasi ad grādiores cu ras huius seculi nauigare propo/ nunt semper aduersis flatibus ad deiectionis sue littora repellātur. Cūqz se frāgi in desiderijs aduer sante mūdo cōspiciūt: qd̄ de se au ctori sue debeant cōmemorant vt ad eū erubescentes redeāt. qui eū superbientes pro mūdi amore de serebant. Sepe nāqz non nulli ad temporalem gloriam proficere vo lentes: aut longa egritudine tabe/ scunt: aut afflicti in iurijs cōcidūt aut percussi grauibus dānis affli/ guntur. ⁊ in mundi dolore vident qr nihil confidere de eius volupta te debuerunt. seseqz in suis deside rijs reprehendentes ad deum cor da conuertunt. De his quippe do minus per osee prophetam dicit. Ecce ego sepiam viam tuaz spinis

7 sepiam eam maceria. 7 semitas suas non inueniet. 7 sequet' amatores suos 7 nō apprehendet eos Queret 7 non īueniet eos 7 dicet Uadā 7 reuertar ad virum meū priorem. quia bene mihi erat tūc magis quam nunc. Uir vnius cuiusque fidelis anime deus est.

Quia videlicet ei est coniuncta p fidem. Sed illa que deo iuncta fuerit anima amatores suos sequitur. quando mens que iam per fidem credidit ad huc se immūdis spiritibus: i operatiōe substernit mundi gloriam querit carnali delectatione pascitur. exquisitis voluptatibus nutritur. Sed plerunque omnipotens deus. talem animam misericorditer respicit. 7 ei' voluptatibus amaritudines permiscet vnde nunc dicit. Ecce ego sepiā vias tuas spinis. Uie enim nostre spinis septe sunt quando ī hoc quod male cupimus dolore punctionis inuenimus 7 sepiam eas maceria. 7 semitas suas non īueniet. Uie nostre maceria sepiuntur cum desiderijs nostris dure in hoc mundo obiectiones resistunt 7 semitas nostras inuenire non possum'. quia hoc quod male querimus adipisci prohibemur 7 sequitur amatores suos 7 non apprehendet eos. Querit 7 non inueniet eos quia malignos spiritus quibus se in suis desiderijs anima subdidit. ad desideriorum suorum effectum minime comprehendit. Sed de hac salubri aduersitate quanta vtilitas nascatur. adiungit cum subditur 7 dicit. vadam 7 reuertar ad virum meum priorē quia bene mihi erat tunc magis quam nūc. Postquam. n. vias suas spinis septas inuenit. postquam amatores suos aprehendere non valet: ad amorem viri prioris reddit. quia plerūq3 postquam in hoc mundo non possumus obtinere que volum' postquam in terrenis desiderijs de īpossibilitate lassamur tunc ad mētem deum reducimus tunc placere incipit qui displicebat. Et is cuius nobis amara fuerāt precepta repente dulcescit in memoria. Et peccatrix anima que adultera conata est esse nec tamē aperto opere potuit decernit esse fidelis coniunx. Qui ergo huius mundi aduersitatibus fracti ad dei amorē redeunt. atque a presentis vite desiderijs corriguntur. Quid isti fratres charissimi nisi compelluntur vt intrent. Sed valde est contremenda sententia que p tinus sub infertur. Intenta hanc cordis aure percipite frates 7 domini mei inquantum peccatorē. fratres mei: Inquantum iusti domini mei. Intēta hanc aure percipite. vt tanto eam minus sentiatis in examine quanto nunc auditis formidolosius in predicatione.

Ait enim. Dico aūt vobis qđ ne/
mo viroꝝ illoꝝ qui vocati sūt gu
stabūt cenā meā. Ecce vocat p se:
vocat p angelos: vocat p p̄res: vo
cat per prophetas: vocat per apo
stolos: vocat p pastores: vocat ēt
per nos: vocat plerūq; per mira/
cula: vocat plerumq; p flagella:
vocat aliquādo p mūdi huius ꝓ
spera: vocat aliquādo p aduersa.
Nemo cōtēnat ne dum vocatus
excusat cū voluerit intrare nō va/
leat. Audite quid sapiētia per sa/
lomonē dicat. Tūc inuocabūt me
⁊ nō exaudiā: mane cōsurgent ⁊
nō inueniēt me. Hinc ē qđ fatue
virgines tarde venientes clamāt:
dn̄e dn̄e aperi nobis. Sꝫ iā tunc
aditū querentib⁹ dicit. Amē di/
co vobis nescio vos. Quid inter
hec fratres charissimi nisi relique
re oia debemus. curas mūdi post
ponere solis desiderijs eternis in
hiare. sꝫ hec paucis data sunt. Ad
monere vos volo vt relinquatis
oia sed non presumo. si ergo cun
cta mundi relinquere nō potestis
sic tenete que huius mundi sunt
vt tamē p ea nō teneamini in mū/
do. vt terrena res possideat non
possideat. vt sub mentis vestre sit
dn̄io qđ habetis. ne si mens vestra
terrenarū rerū amore vincit a re
bus suis magis ipa possideat. sit
ergo res tpal's i vsu eterna i desi
derio. sit res tpalis i itiere dside
ret. eterna i ꝑuētōe qsi ex later re
spiciat qcqd i h mūdo agit. Ant
nos āt tēdāt mētis ocultorū tota
itētiōe illa ꝯspiciūt ad q̄ ꝑueiem⁹
extirpent fūdit⁹ vitia nō solū ab
actu opis sꝫ ēt a cogitatione cor/
dis euulsa. Nō vos voluptas car
nis. nō solicitudo curiositatis nō
estus ambitiōis. a dominica cena
ꝑpediat sꝫ ipsa quoq; honesta q̄
in mūdo agimus quasi ex quodā
mētis latere tangam⁹. Ut terrēa
quelibet sic nostro corpori serui/
ant quatinus cordi minime obsi/
stant. Nō ergo fratres audem⁹
vobis dicerē vt oia relinquatis sꝫ
tn̄ si vultis oia ēt retinēdo relinq̄
tis. si sic tpalia geritis. vt tn̄ tota
mente ad eterna tēdatis. Hinc ⁊
.n. paulus apostolus dicit. Tp̄s
breue est reliquū sup ē vt qui ha/
bent vxores tāq̄ nō habētes sint
Et qui flent tāq̄ nō flentes ⁊ qui
gaudent tāq̄ nō gadētes. Et qui
emūt tāq̄ non possidentes ⁊ qui
vtunt hoc mūdo tāq̄ nō vtant.
Preterit. n. figura hui⁹ mūdi. vxo
rē nāq; hꝫ. sed quasi non habens
est qui sic scit debita carnis exsol/
uere vt tamen per eam mundo to
ta mente non cogatur inherere.

Nam cum iidem rursus egre
gius predicator dicat. Qui ha/
bet vxorem cogitat que sunt hu/
ius mūdi quomodo placeat vxo
ri. Ille vxorem habet quasi nō
habens. Qui sic studet place/
re coniugi vt tamen non displici/

at conditori. Flet quoque sed
tamquam non fleat. qui sic tem/
poralibus damnis affligitur vt
tamen de eternis lucris semper
animum consoletur. Gaudet
vero tamquam non gaudeat. qui
sic de temporalibus bonis hilare
scit vt tamen semper perpetua tor
menta consideret. Et in hoc
quod mētē gaudio subleuat. hāc
continuo pondere prouidi timo/
ris premat. Emit autem sed
quasi non possidet. qui ⁊ ad vsum
terrena preparat. ⁊ tamen cauta
cogitatione preuidet quod hec ci
tius relinquat. Mundo quoque
vtitur. sed quasi non vtatur qui ⁊
necessaria cuncta exterius ad vite
sue ministerium redigit. ⁊ tamen
hec eadem non sinit sue menti do
minari vt subiecta foris seruant
⁊ nunquam intentionem animi
ad alta tendentis frangant. Qui
cunque igitur tales sunt eis pro/
fecto terrena omnia non ad desi/
derium sed ad vsum adsunt. quia
rebus quidem necessarijs vtunt
sed nihil habere cum peccato cu/
piunt. De ipsis quoque rebus ha
bitis quotidie mercedes adquiri
tur. ⁊ plus gaudēt bono opere ꝙ
bona possessione. Ac ne aliqui/
bus ista difficilia esse videantur.
REm de persona refero ꝙ
multi vestrum nouerunt.
Quam videlicet rem ipse
ante trienium in centum cellensi

vrbe a psonis fidelib⁹ didici. Nu
per nāq; i eadē ciuitate teuphani
us comes fuit. vir mic actib⁹ dedit⁹
bōis opib⁹ ītētus. Hospitalitati p
cipue studēs exercēdi cōmitat⁹ ac
tib⁹ occupat⁹ agebat terrena ⁊ tē
poralia. s; vt plus ex fine ei⁹ claru
it magis ex debito ꝙ ex ītētiōe.
Nā cū ꝑpinquitate mortis ei⁹ tpe
grauissima aeris tēpestas obsiste
ret. nec ad sepelliēdū duci potuis/
set cumque coniūx sua cum flectu
vehemētissimo reqreret dicens.
Quid faciā quō te ad sepelliēdū
eijcio que ostium domus huius
egredi pre nimia tempestate non
possum. Tunc ille respondit. No
li mulier flere. quia mox vt ego de
functus fuero aeris serenitas re/
dit. Cuius protinus ⁊ vocem
mors. ⁊ mortem serenitas est se/
cuta. Cuius manus ac pedes po
dagre humore contumescentes ⁊
versi ī vulneribus fuerant. ⁊ pro/
fluente sanie patebant. Sed
cum corpus illius ex more ad la/
uandum fuisset detectum. ita ma/
nus pedesque illius sani reperti
sunt. ac si vnquam vulneris nihil
habuissent. Ductus itaque ac se
pultus est cuiusque coniugi visū
fuit vt quarto die in sepulchro illi
us marmor quod superimposi/
tum fuerat mutari debuisset.
Quod videlicet marmor cor/
pori eius superimpositum dū fu
isset ablattum. tanta ex eius corpe

fragrātia odoris emanauit. ac si ex putrescente carne illius ꝑ vermibus aromata ferbuissent. Hec igitur dixi vt ex vicino exemplo ōnderez posse non nullos ⁊ secularem habitum gerere ⁊ secularē animū nō habere. Quos. n. tales in mundo necessitas ligat. vt ex oi parte exui a mūdo ñ possint. sic debēt eaqꝫ mundi sunt tenere vt tñ eis nesciāt ex mentis fractione succūbere. Hec ergo cogitate. ⁊ cū relinquere cuncta que mundi sunt nō potestis. exteriora bene exterius agite sed ardentes interius ad eterna festinate. Nihil sit qd desideriū vestre mentis retardet nullius vos rei in hoc mundo delectatio iplicet si bonum diligitis mens in bonis melioribus. i. in celestibus delectet. Si malū metuitur mala animo eterna ꝓponantur. vt dū illic eēcōs picit ⁊ ampli⁹ qd diligat ⁊ amplius quod pertimescat. hic omnio non hereat Ad hec agenda habem⁹ mediatorē dei ⁊ hoīuz adiutorē nostruz p quē citi⁹ cūcta obtinebim⁹ si ad illū vero amore flagremus. Qui viuit ⁊ regnat cū pr̄e inunitate spiritus sancti deus p oia secula seculorū. amen.

De vno martire. secundum lucaz. Capi. xiiij.

In illo tpe. Dixit xp̄s turbis iudeorū. Si quis venit ad me ⁊ nō odit patrē suū. ⁊ matrē ⁊ vxorē. ⁊ filios. ⁊ fratres. ⁊ sorores. adhuc āt ⁊ aīaz suā nō pōt me⁹ eē discipul⁹. ⁊ reliq.

Omelia. xxxvij. sancti grego. pape hita ad populū in basilica beati felicis.

Si cōsiderem⁹ fratres charissimi. que ⁊ q̄ta sūt q̄ nobis ꝓmittunt i celis vilescunt aio oia q̄ habēt i terris. Terrēa nāqꝫ sba supne felicitati cōparata: pōd⁹ ē nō subsidiū. Tēporalis vita eterne vite ꝯparata: mors ē poti⁹ dicēda q̄ vita. Ipē. n. quotidian⁹ defect⁹ corruptiōis quid ē aliō. q̄ quedā ꝓlixitas mortis. q̄ āt lingua dicere. vel qs itellect⁹ capere sufficit: illa supne ciuitatis q̄ta sint gaudia. angeloꝝ choris interesse cū beatissimis spiritib⁹ glorie ꝯditoris assistere p̄sentem dei vultū cernere. icircūscipū lumē videre. nullo mortis metu affici. incorruptiōis ꝑpetue munere letari Sz ad hec audita iardescit aīus iāqꝫ illic cupit assistere vbi se spat sine fine gaudere. sz ad magna p̄mia peruēiri nō p̄t nisi p magnos labores. vñ ⁊ paul⁹ egregi⁹ p̄dicator dic. Nō coronabit nisi qui legitime certauerit. delectat igit mēte magnitudo p̄miorū. sz nō dtereat certamē laborū. vñ ad se venientib⁹ veritas dic. Si quis venit ad me ⁊ nō odit pr̄ez suū ⁊ m̄rem ⁊ vxorē. ⁊ filios. ⁊ fratres. ⁊ sorores. adhuc āt ⁊ aīaz suā nō p̄t me-

us eẽ diſcipulus. Sʒ ꝑ cũctari li-
bet quõ parẽtes ⁊ carnalit̃ ꝓpin
quos ꝓcipimur odiſſe q̇ iubemur
⁊ inimicos diligere. Et certe de
vxore ipa v̇itas dic̃. Quos deꝰ
ꝯiũxit hõ nõ ſepet. Et paulus ait
Viri diligite vxores vr̃as. ſic̃ ⁊
xp̃s eccleſiã. Ecce diſcipulus vxo
rẽ diligẽdã ꝑdicat cũ magiſter di
cat. q̇ vxorẽ nõ odit nõ pt̃ meꝰ eẽ
diſcipulus. Nũquid aliud iudex
nũciat. aliđ ꝑco clamat an ſimul ⁊
odiſſe poſſumꝰ ⁊ diligere. Sʒ ſi
vim ꝑcepti ꝑpẽdimꝰ. vtrũqʒ eger̃
ꝑ diſcretionẽ valemꝰ. vt eos q̇ no
bis carnis cognatiõe ꝯiũcti ſt̃. ⁊
qđ ꝓxios nouimꝰ diligamꝰ. ⁊ ꝙ
aduerſarios i via dĩ patimur odi
endo. ⁊ fugiẽdo neſciamꝰ. Quaſi
.n. ꝑ odiũ diligit̃. q̇ carnaliter ſa-
piẽs. dũ ꝑua igerit nobis. nõ au
dit̃. Vt ãt dñs demõſtraret hoc
erga ꝓxios odiũ nõ de affectiõe
ꝓcedere ſʒ de charitate addidit ꝓ
tinꝰ dicẽs. Adhuc ⁊ aĩaʒ ſuã. Cõ
ſtat ergo qꝛ amãdo dʒ odiſſe ꝓxi
mũ. q̇ ſic eũ odit ſic̃ ſemetipm̃. tũc
⁊ .n. bñ nr̃aʒ aĩaʒ odimꝰ. cũ eiꝰ car
nalibꝰ deſiderijs nõ adquieſcimꝰ
cũ eiꝰ appetitũ frãgimꝰ. eiꝰ volu-
ptatibꝰ reluctamur. Que ergo cõ
tẽpta ad meliꝰ ducit̃ q̃ſi ꝑ odium
amat̃. Sic ſic nimirũ exhibere ꝓ
ximis nr̃is odij diſcretiõe dbemꝰ
vt i eis diligamꝰ qđ ſũt. ⁊ hẽamꝰ
odio qđ i dei nob̃ itinere obſiſtũt
Certe dũ paulus hieroſolimã ꝑ-
geret. ꝓpħa agabꝰ. zonã illiꝰ apphẽ
dit. ſuiſqʒ pedibꝰ alligauit dicẽſ
Virũ cuiꝰ hec zona ẽ. ſic alligabũt
i ieruſalẽ. Sʒ is q̇ aĩaʒ ſuã ꝑfecte
oderat. q̇d dicebat. ego nõ ſolũ al
ligari. ſʒ ⁊ morti i ieruſalẽ paratu s
ſũ. ꝑ noĩe iħu. nec facio aĩaʒ meã ꝓ
cioſiorẽ ꝙ me. Ecce quõ aĩaʒ ſuã
amãdo oderat. imo odiens ama-
bat quã cupiebat ꝓ iħu morti tra
dere. vt hãc ad vitã de pctĩ mor
te ſuſcitaret. Ab hac ego dĩ cre-
tiõe odij nr̃i: trahamꝰ formã ad
odiũ ꝓximi. Amet̃ q̇lbʒ i hᷓ mũ
do aduerſariꝰ ſʒ i via dei ꝯtrarius
ũ amet̃ ẽt ꝓpiquus. Quiſq̇s. n. iã
eterna ꝯcupiſcit. i ea quã aggredi
tur cã dei. extra pr̃eʒ. extra mr̃em
extra vxorẽ. extra filios. extra co
gnatos. extra ſemetipʒ fieri dʒ: vt
eo veriꝰ cognoſcat deũ. q̊ i eiꝰ cã
neminẽ recognoſcit. multũ nãqʒ
ẽ ꝙ carnales affectꝰ itẽtiõeʒ men
tis. diuerberãt. eiuſqʒ faciẽ obſcu
rãt. Quos tñ nequaꝙ noxios pa
timur: ſi eos ꝓmẽdo teneamus.
Amãdi ergo ſt̃ ꝓximi. ipẽdẽda
charitas oĩbꝰ ⁊ ꝓpinq̇s ⁊ extra
neis nec tñ ꝓ eadẽ charitate a dĩ
amore flectẽdũ. Scimꝰ ãt qꝛ cuʒ
de terra phyliſtijm arca dñi ad
terrã iſrahelitarũ r̃diret plauſtro
ſuꝑ ipoſita ẽ ⁊ plauſtro vacce ſub
iũcte ſt̃ q̃ fete fuiſſe memorant̃.
Quarũ filios clauſerũt domi ⁊
ſcriptũ ẽ. Ibãt ãt i directũ vacce ꝑ
viã q̃ ducit bethſamis vno itinere

gradiebãt .pgẽtes ⁊ mugiẽtes. ⁊ nõ d̃clinabãt neq₃ ad dexterã. neq₃ ad sinistrã. Quid igit̃ vacce. nisi fideles q̃sq₃ i ecclesia d̃signant. Qui dũ sacri eloq̃i pcepta ɔsiderãt. q̃si sup iposita dñi arcã portãt. De qb⁹ h̃ ẽ ẽt notãdũ. ꝙ fuisse fete memorãt̃. Nã sũt pleriq₃ q̃ i via dĩ itrinsec⁹ positi. foris carnalib⁹ affectib⁹ ligãt̃. s₃ nõ d̃clinãt a recto itinere. q̃ arcã dei portant i mẽte. Ecce. n. vacce bethsamis pgũt. Bethsamis q̃ppe dĩ. domus solis. Et pph̃a ait. Vobis aũt q̃ timet̃ deũ: oriet̃ sol iustitie. Si igĩ ad eterni solis hitationẽ tẽdimus: dignũ pfecto ẽ vt de dei itinere p carnalib⁹ actib⁹ nõ d̃clinemus. Tota. n. v̾tute pẽsandũ est ꝙ vacce dĩ plaustro supposite pergũt ⁊ gemũt. Dãt ab intimis mugit⁹: ⁊ tñ de itinere nõ deflectunt gressus. Sic nimiꝝ p̃dicatores dei sic fideles q̃q₃ eẽ itra scã₃ ecclesia₃ debẽt: vt ɔpatiãt̃ pximis p charitatẽ. ⁊ tañ de via dei non exorbitẽt p ɔpassionẽ. Hoc ip̃₃ vero aie odiũ q̃lit̃ exhibere debeãt: v̾itas subdẽdo manifestat dicẽs. Qui ñ baiulat crucẽ suã ⁊ vẽit p⁹ me. nõ p̃t me⁹ eẽ discipulus. Crux q̃ppe a cruciatu dĩ. Et duob⁹ mõis crucẽ dñi baiulam⁹. cũ aut p abstinẽtia₃ carnẽ afficim⁹: aut p ɔpassionẽ pximi necessitatẽ illi⁹ nr̃a₃ putam⁹. Qui. n. dolorẽ exhibet i aliena necessitate: crucẽ portat i mẽte Sciẽdũ v̾o ẽ. ꝙ sũt nõnulli q̃ carnis abstinẽtiã nõ p dõ: s₃ p inanẽ gloria exhibẽt. Et sũt pleriq₃ q̃ cõpassionẽ pxio nõ spiritalit̃ s₃ carnalit̃ ipẽdũt: vt ei nõ ad v̾tutem s₃ q̃si miserẽdo ad culpas faueãt. Hij itaq₃ crucẽ q̃dẽ videt̃ ferre. s₃ dñ₃ nõ sequũt̃. Vñ recte h̃ eade₃ v̾itas dic̃. Qui nõ baiulat cruce₃ suã ⁊ vẽit p⁹ me: nõ p̃t me⁹ eẽ discipulus. Baiulare ⁊. n. crucẽ ⁊ p⁹ dñ₃ ire ẽ. vel carnis abstinẽtiã. vel ɔpassionẽ pxio p solo studio et̃ne itẽtiõis exhibere. Nã q̃sq̃s h̃ p tpali itẽtiõe exhibet: crucẽ q̃dẽ baiulat. s₃ ire p⁹ dñ₃ recusat. Quia v̾o sublimia p̃cepta data sũt ptin⁹ ɔpatio edificãde s̃blimitatis. adiũgit̃ cũ dĩ. Quis. n. ex vob volẽs turrẽ edificare nõ p̃us sedẽs ɔputat sumptus qui necessarij sunt si habeat ad perficiendum. ne postea quam posuerit fundamentũ ⁊ñ potuerit pficere omnes qui vidẽt icipiãt illudere ei dicentes. q₂ hic hõ cepit edificare. ⁊ nõ potuit ɔsumare. Dẽ q̃d agim⁹. p̃uenire p studiũ ɔsideratiõis debem⁹ Ecce. n. iuxta v̾itat̃ vocẽ q̃ turrẽ edificat p̃us edificij sũpt⁹. Si igĩ humilitat̃ turrẽ ɔstruere cupim⁹ p̃us nos p̃parare ad aduersa huius seculi d̃bem⁹. Hoc. n. iter terrenũ ⁊ celeste edificiũ distat ꝙ terrenũ edificiũ expẽsas colligẽdo ɔstruit̃: celeste v̾o edificiũ expẽsas dispergẽdo. Ad illd̃ sũpt⁹ facim⁹ si nõ hita colligam⁹: ad istud sumptus facim⁹: si ⁊ hita reliquam⁹

Istos sūpt⁹ diues habere nō po
tuit; qui multas possessiōes possi
dens. magistrū requisiuit dicens
Magister bōe. quid faciēdo vitā
eternā possidebo. Qui cū pcepta
relinquēdi oia audisset. tristis ab
scessit. Et ide ē angustat⁹ i mēte:
vn̄ foris fuit lati oꝛ in possessione
Qꝛ.n.i hac vita amabat sumpt⁹
celsitudinis. tenēdo ad eternā pa
triā hr̄e noluit sumpt⁹ humilita-
tis. Cōsiderandū ꝟo ē qd̄ dī oēs
qui vidēt icipiant illudē ei qꝛ iusta
pauli vocē spectaculū facti sum⁹
mūdo: ꝛ angelis ꝛ hoib⁹ ꝛ i oē ꝙ
agim⁹ ꝯsiderare occultos nr̄os
aduersarios dbem⁹ q̇ sp nr̄is ope
rib⁹ isistūt. sp de nr̄o defectu gra
tulant. Quos ꝓpha ituēs ait.
De⁹ me⁹ i te ꝯfido nō erubescam
neqꝫ irrideant me inimici mei. In
bōis.n. opib⁹ itēti. nisi cōtra mali
gnos sp̄s sollicite vigilem⁹: ipsos
irrisores patimur. quos ad malū
psuasores hēmus. Sꝫ qꝛ de con
struēdo edificio ꝓparatio data ē
nūc ex minori ad mai⁹ similitudo
subdit vt ex reb⁹ minimis maio-
ra pensent. Nam sequit. Aut q̇s
ex iturus ꝯmittere bellū aduersus
aliū regē. nō sedēs p̄us cogitat si
possit cū decē milib⁹ occurrere ei
q̇ cū viginti milib⁹ vēit ad se. Alio
qui adhuc illo lōge agēte. legatio
nē mittēs. rogat ea q̇ pacis sūt.
Rex ꝯ̄ regē ex equo vē it ad p̄liū
ꝛ tn̄ si se ꝓpēdit nō posse sufficere
legationē mittit. ꝛ ea q̄ pacis sunt
postulat. Quib⁹ g⁹ nos lachry-
mis sperare veniā debem⁹ q̇ i illo
tremēdo examine. cū rege nr̄o ex
equo ad iudiciū nō vēim⁹. Quos
nimirū ꝯditio ifirmitatꝭ ꝛ cā iferi
ores exhibet. Sꝫ fortasse iā mali
opis culpas abscidim⁹ iā praua
queqꝫ exteri⁹ dclinam⁹. Nūq̇d
ad reddēdā rōeꝫ cogitatiōis nr̄e
sufficim⁹. Nā cū viginti milibus
vēire dr̄. is ꝯ̄ quē minie suffic iste
q̇ cū decē milib⁹ venit. Decē milia
q̇ppe ad viginti milia. simplū ad
duplū sr̄. Nos aūt si multū ꝓfici
mus: vix exteriora nr̄a opa i recti
tudie fuam⁹. Nā ꝛ si iā luxuria
carnis abscisa ē tn̄ adhuc a corde
fundit⁹ abscisa nō ē. Ille āt q̇ indi
catur⁹ aduēit. exteriora simul ꝛ in
teriora iudicat. facta pariter ꝛ co-
gitatiōes pēsat. Cū duplo g⁹ exer
citu ꝯ̄ simplū vēit. q̇ nos vix i solo
ope ꝓpatos. simul d ope ꝛ cogita
tiōe discutit. Quid g⁹ agēdū ē frs
carissimi. nisi vt dū nos cū simplo
exercitu ꝯ̄ duplū illi⁹ sufficere nō
posse ꝯspicim⁹ dū adhuc lōge ē le
gationē mittam⁹. rogem⁹ ea q̄ pa
cis sr̄. Lōge.n. eē dr̄ qꝛ adhuc pn̄s
p iudiciū nō. Mittam⁹ ad hāc le
gatiōeꝫ lachrymas nr̄as mitta-
m⁹ mie opa. Mactem⁹ i ara ei⁹
hostias placationis cognosca-
mus nos cum eo in iudicio non
posse contendere. Pensemus vir
tute eius fortitudinis rogem⁹ ea

que pacis sunt. Hec ē nr̄a legatio. q̄ regē venientē placat. Pēsate fr̄es charissimi q̄ benignus sit: q̄ is q̄ suo aduētu valʒ opprimere. tardat venir̄. Mitam⁹ ad hūc vt dixim⁹ legationē nr̄am flēdo. tribuēdo. sacras hostias offerēdo. Singulariter nāq3 ad absolutionē nr̄aʒ oblata cū lachrymis 7 benignitate mētis sacri altaris hostia suffragat̄: q2 is q̄ in se resurgēs a mortuis iā nō morit̄: adhuc p hāc in suo mysterio p nob̄ iterū patit̄. Nā quotiens ei hostia sue passiōis offerim⁹: totiēs nobis ad absolutioneʒ nr̄aʒ passiōeʒ illi⁹ reparam⁹. Multos vt arbitror vr̄ʒ fr̄es charissimi ꝯtigit nosse hoc qđ volo ad memoriā vr̄am narrādo reuocare. Nō longe a nr̄is fertum tēporalib⁹ factū q̄ quidā ab hostib⁹ captus: lōge trāsductus ē. Cūq3 diu teneret in vinculis: eū vxor sua cū ex eadē captiuitate nō recipet extinctū putauit. Pro quo iā velut mortuo hostias ebdomadibus singulis curabat offerre. Cuius totiēs vincula soluebant̄ in captiuitate: quotiēs ab eius cōiuge oblate fuissent hostie p aīe ei⁹ absolutiōe. Nō lōga post tēpora reuersus ad miras valde: sue indicauit vxori q̄ dieb⁹ certis ebdomadibus singulis ei⁹ vincula soluebant̄. Quos videlicet dies eius vxor atq3 horas discutiēs tunc eum recognouit absolutū. cū p eo sacrificium meminerat oblatū. Hinc ergo fr̄es charissimi hinc certa cōsideratione colligite oblata a nobis sacra hostia quātum in nobis soluere valeat ligaturaʒ cordis: si oblata ab altero potuit in altero soluere vincula corpis. Multi vr̄ʒ fratres charissimi cassiū narniēsis vrbis epʒ nouerūt. cui mos erat quotidianas đo hostias offerre: ita vt pene nullus dies vite ei⁹ abscederet. quo nō oīpotenti dn̄o hostias placationis īmolaret. cui cū sacrificio valde etiā cōcordabat vita. Nā cūcta q̄ hēbat in helemosinis tribuēs. cū ad horā offerēdi sacrificiū venisset: velut totus in lachrymis defluēs. semetipsum cuʒ magna cordis cōtritiōe mactabat Cuius 7 vitā 7 exitū a quodā venerabilis vite diacono q̄ ab eo fuerat nutritus referente cognoui. Aiebat enim qđ quadaʒ nocte ei⁹ p̄sbytero p visuʒ dn̄s adstitit dicēs. Uade 7 dic epo. Age quod agis. operare qđ operaris. Non cesset pes tuus. nō cesset manus tua natali apostolorum venies ad me. 7 retribuā tibi mercedem tuā. Surrexit p̄sbyter sʒ q2 e vicino apostoloꝝ natalitius dies iminebat: tam ꝓpinqui exitus diē epo nuntiare pertimuit. Alia nocte dn̄s rediit. eiusq3 in obediētiam vehementer increpauit. atq3 eadē iussionis sue verba retexuit. Tūc presbyter surrexit vt pgeret. sed rursuʒ infirmitas cordis īpedimētū facta ē indi

cãde reuelationis. Ad ad monitio
ne quoqꝫ iterate iussiõis obduruit
pergere: ⁊ que viderat manifesta-
re neglexit. Sed qꝛ mãsuetudinẽ
cõtẽpte grẽ maioꝛ seq̄ solet ira vin
dicte: in visione tertia vice dñs ap-
parẽs. iã vbis addidit vbera. ⁊ tã
districta cede mactatus ẽ: vt in eo
duritiã cordis emolissent vulnera
corporis. Surrexit gꝰ eruditꝰ ex
vbere. prexit ad epm. eũqꝫ iam ex
more iuxta bti iuuenalis martyris
sepulchrũ ad offerẽdũ sacrificiuꝫ
cõsistẽtẽ reppit. secretũ a circũstã-
tibꝰ petijt. seqꝫ eiꝰ pedibꝰ strauit.
Cũqꝫ eũ vbertiꝫ flẽtẽ eps vix ad se
leuare potuisset. lachrymaruꝫ cãs
cognoscere studauit. Ille vero rela
turus ordine visionis. prius vesti-
mẽto ex humeris deuoluto: dete-
git plagas corporis vt ita dicã te
stes vitatis ⁊ culpe mõstrauit quã
ta aĩaduersiõe districtõis mẽbra il
lius accepta vbera liuore inflicto
sulcauerãt. Que mox vt eps vidit
exhoruit. ⁊ q̄s sibi tãta facere pſũ-
psisset: cuꝫ magne obstupefactõis
vocibus inq̄siuit. At ille respõdit.
hec se ꝓ ipso fuisse ꝑpessuꝫ. Ex cre
uit cũ terrore admiratio: sꝫ nullas
iã p̄sbyter inq̄sitiõi eiꝰ moras adij
ciẽs. secretũ reuelatiõis aperuit. ei
qꝫ iussiõis dñice ꝑ ea q̄ audierat v
ba narrauit dicens. Age qđ agis.
opare qđ oparis. nõ cesset manus
tua. nõ cesset pes tuus. natali apo-
stoloꝝ veniẽs ad me. ⁊ retribuã ti
bi mercedẽ tuã. Quibꝰ auditis eps
i orõnẽ se cũ magna cordis ꝯtritõe
ꝓstrauit. Et q̄ oblaturus sacrificiũ
ad horã tertiã venerat h̄ ꝓ extẽ se
orõnis magnitudie. ad horã nonã
vsqꝫ protelauit. Atqꝫ ex illo iaꝫ die
magis magisqꝫ ei aucta sũt lucra
pietatis. Factusqꝫ ẽ tã fortis i ope
q̄ꝑ certus ex munere. Quippe qui
eñ cui ipe debitoꝛ fuerat: ex ꝓmissi
one iã cepat hẽre dbitorem. Huic
ãt ꝯsuetudo fuerat annis singulis
natalitio apostoloꝝ die romã veni
re. Jãqꝫ ex hac reuelatiõe suspectꝰ
venire iuxta morẽ noluit. Eodẽ er
go tẽpore sollicitus fuit: scđo q̄qꝫ
anno vel tertio i mortis sue expe-
ctatiõe suspẽsus. q̄rto ⁊ quinto ⁊
sexto similiť. Qui desꝑare iã de v-
tate reuelatiõis poterat. si vbis fi-
dẽ vbera nõ fecissent. Cũ ecce ãno
septimo. vsqꝫ ad expectati natalis
sacras vigilias incolumis ꝑuenit.
Si lenis hũc in vigilijs caloꝛ atti-
git: atqꝫ ipo die natalitio filijs fuis
se expectãtibꝰ missaꝝ solẽnia. iple
re se posse recusauit. Illi vero qꝛ
de eius erant pariter egressione su
specti: simul ad eum omnes vene-
runt. sese vnanimiter astringẽtes
vt die eodẽ nequaq̄ꝑ adquiescerẽt
missarũ solẽnia celebrari. nisi ꝓ eis
apud dominũ idem antistes suus
intercessoꝛ accederet. Tunc ille cõ
pulsus i episcopij oratorio fecit mis
sas. ⁊ manu sua corpus dñicũ. pa-
cẽqꝫ oibꝰ tribuit. Qui cuncto my-

sterio oblati sacrificij p acto. ad lectuz redijt. ibiqz iacēs dū sacerdotes suos ac ministros circūstetisse se cerneret. quasi vale vltimū dicēs de seruādo eos vinculo charitatis admonebat. 7 quāta debuisset concordia vniri pdicabat. Cuz subito inter ipa sacre exortatōis v̄ba. voce terribili clamauit dicēs. Hora ē dn̄e. Moxqz adsistētib⁹ ipse suis manibus linteū dedit: qđ ex more morietiū. sibi cōtra faciē tenderet. Quo tenso: spm emisit. Sicqz scā illa aīa ad gaudia eterna pueniēs. a carnis corruptiōe soluta ē. Quē frēs charissimi. quē vir iste i morte sua imitatus est: nisi eum quē in vita sua fuerat cōtēplatus. Dicēs. n. hora ē. de corpore exijt. qz 7 ihs p actis oībus cū dixisset cōsumatū ē emisit sp̄z inclinato capite. Qđ igitur dn̄s ex potestate hoc egit famulus ex vocatiōe. Ecce quotidiane hostie illa cuz helemosinis 7 lachrymis missa legatio: quātā cum rege veniēte gratie pacē fecit. Relinquat ergo oīa qui pōt. qui autē relinquere oīa nō pōt: cum adhuc rex lōge ē legationē mittat. lachrymarum. hostiaꝝ munera offerat. Uult. n. placari pcibus. qui scit qz portari nō possit irat⁹. Qđ adhuc morā facit venire: legationē pacis sustinet. Uenisset iā nāqz si vellet: 7 cunctos suos aduersarios trucidasset. Sz 7 quā terribilis veniat indicat: 7 tn̄ aduenīedū tardat. qz nō vult inuenire qđ puniat. Reatum nobis cōtemptus nr̄i denuntiat dicēs. Sic ergo oīs ex vobis qui nō renuntiat oībus que possidet: nō pōt meus esse discipulus. Et tn̄ sperande salutis remediū cōfert: quia qui p iram nō pōt ferri: p postulate pacis vult legationem placari. Lauate ergo frēs charissimi lachrymis maculas peccatorū elemosinis tergite. sacris hostijs expiate. Nolite possidere p desiderium: que adhuc p vsum minime reliquistis. Spem i solo redēptore figite. ad eternam patriam mente trāsite. Si eniz nihil in hoc mūdo amando possidetis: etiaz possidēdo cuncta reliquistis. Ipse nob gaudia desiderata cōcedat qui nobis eterne pacis remedia contulit. Jesus christus dominus noster: qui viuit 7 regnat cum patre in vnitate spiritus sancti deus per omia secula seculorum. Amen.

Lectio sancti euangelij secundum. Matheum. Capitulo. xxij.

In illo tēpoꝛ dicebāt ihs turbis parabolam hāc. Simile factum est regnum celorum homini regi qui fecit nuptias filio suo 7 reliqua.

Omelia. xxxviij. habita ad populum in basilica sancti clementis martyr.

Textum lectionis euangelice fratres charissimi volo si possum sub breuitate trās

currere. vt in fine eius valeam ad loquendum largius vacare. Sed querendum prius est. an hec apud matheum ipsa sit lectio que apud lucam sub appellatione cena descri bitur. Et quidem sunt non nulla que sibi dissona esse videantur quod hic prandium illic cena memoratur Hic qui ad nuptias nō dignis ve stibus intrauit. repulsus ē illic nul lus qui interse dicitur repulsus eē phibetur. Qui ex re recte colligit qđ et hic per nuptias presens eccle sia et illic per cenam eternū et vltimū conuiuiū designatur. Quia et hāc non nulli exituri intrant. et ad illud quisquis semel intrauerit vlterius non exibit. At si quis forte conten dat hanc eandem esse lectionē. ego melius puto salua fide alieno intel lectui cedere quā contentionibus de seruire. Quoniam et intellegi con grue forsitan potest. quia de proie cto eo qui cum nuptiali veste non venerat. quod lucas tacuit mathe us dixit. Quod vero per illum ce na per hunc prandium dicitur.

Nequaquam vel hoc nostre intel legentie obsistit. quia cum ad horā nonā apud āntiquos quotidie prā dium fieret. ipsum quoque prandiū cena vocabat. Sepe autem iam dixis se memini qđ plerūque in scō euan gelio regnū celorum presens eccle sia nominatur. Congregatio quip pe iustorum regnū celorum dicitur. Quia enim per prophetam domi nus dicit. Celū mihi sedes est. Et salomon ait. Anima sedes est sapi entie. Paulus etiam dicit. Xpm dei virtutem et dei sapientiam. Liqui do colligere debemus. quia si deus sapientia. anima autem iusti sedes sapientie. dum celum dicitur sedes dei. Celum ergo est anima iusti.

Hinc per psalmistam de sanctis predicatoribus dicitur. Celi enar rant gloriam dei. Regnum ergo celorum est ecclesia iustorum. quia dum eorum corda in terra nihil am biunt. per hoc quod ad superna su spirant iam in eis dominus quasi in celestibus regnat. Dicit ergo.

Simile est regnum celorum ho mini regi qui fecit nuptias filio suo.

Iam intelligit charitas vestra quis est rex regis filij pater. Ille ni mirum cui psalmista ait. Deus iudicium tuum regi da. et iusticiam tuam filio regis. Qui fecit nu ptias filio suo. Tunc enim deus pater deo filio nuptias fecit. quan do hunc in utero virginis. huma ne nature coniunxit. quando deum ante secula fieri voluit hominem in fine seculorum. Sed quia ex duabus personis fieri solet ista cō iunctio. Absit hoc ob intellecti bus nostris. vt personam dei et ho minis redemptori nostri iesu chri sti ex duabus personis credamus vnitā. Ex duabus quippe atque in dua bus hunc naturalis existeret dicimus sed ex duabus personis compositū credi vt

nefas vitamus. Apertius igitur atque securius dici pōt. q₂ in hoc pater regi filij nuptias fecit quo ei p incarnatiōis mysteriū scāz ecclesiā sociauit. Uteri⁹ aūt genitricis v̄ginis hui⁹ spōsi thalam⁹ futuro vn̄ p psalmistā dic. In sole posuit tabernaculū suū ꝛ ipe tāq̄ spōsus ꝓcedēs d̄ thalamo suo. Tāq̄ spōsus q̄ppe de thalamo suo ꝓcessit q₂ ad cōiūgēdā sibi ecclesiaz icarnat⁹ de⁹ d̄ icorrupto vtero v̄ginis exiuit. Misit ergo seruos suos vt ad ipas nuptias amicos iuitarēt Misit semel. misit iterū q₂ icarnatiōis dn̄ice p̄dicatores. Et pri⁹ ꝓphas ꝛ postmodū apostolos fec̄ Bis itaq₃ seruos ad iuitandū misit q₂ icarnatiōem vnigeniti ꝛ ꝓphas dixit futuraz. ꝛ p apostolos nunciauit factaz. Sz hi qui prius inuitati sunt ad nuptiaruz cōuiuium venire noluerunt in scd̄a iuitatiōe iaz dicit. Ecce prādiū meū paraui tauri mei ꝛ altilia occisa sunt ꝛ oīa parata sunt. Quid ī tauris vel altilibus fratres charissimi nisi noui ac veteris testamenti p̄res accipim⁹. Q₂ enim vulgo loquor ēt ipsa me necesse ē verba euāgelice lectiōis explanare. Altilia.n. saginata dicim⁹. ab eo enim quod est alere altilia quasi alatilia vocamus. Cum vero in lege scriptum sit. diliges amicum tuum ꝛ odio habebis inimicum tuum. accepta tunc iustis licentia fuerat. vt dei suosque aduersarios quanta possent virtute compr imerent. eosq₃ iure gladij ferirēt. Qd̄ in nouo ꝓculdubio testamēto ꝯpescit cū p semet ipsā veritas p̄dicat dicēs. Diligite inimicos vestros. benefacite ijs q̄ oderūt vos. Quid ergo p tauros. nisi patres testamēti veteris significatur. Nam dum ex permissione legis acceperant. quatinus aduersarios suos odij retributione percuterent. vt ita dicam quid aliud quam tauri erant. q₂ inimicos suos virtutis corporee cornu feriebant. Qui vero per altilia nisi patres testamenti noui figurantur. Qui dum gratiam pinguedinis interne. percipiunt. autem renis desiderijs inn i tentes ad sublimia contemplationis sue penna subleuatur. In imo quippe cogitatione ponere quid aliud quam quedam ariditas mentis est. Qui autem intellectu celestium iam per sancta desideria de supernis delectationis intime cibo pascuntur quā si largiori alimento pinguescunt.

Hac enim pinguedine saginari psalmista concupierat cum dicebat. Sicut adipe ꝛ pinguedine repleatur anima mea.

Quia igitur predicatores dominice incarnationis missi persecutionem ab infidelibus ꝛ prius ꝓphe ꝛ p⁹modū scī apostoli ptu

lere. inuitatis 7 venire nolētib' dr. tauri mei 7 altilia occisa sunt. 7 oia parata sunt. Ac si aptius dicat Patrum precedētiū mortes aspici te. 7 remedia vite vre cogitate. Non tandū vo. qd priori inuitatione ni hil de tauris 7 altilibus dicit. In secula aūt iam tauri 7 altilia macta ta memorant. quia oipotēs deus cum verba eius audire nolumus. adiungit exēpla. vt oē qd impossi bile credimus tanto nobis ad spe randū fiat facilius. quāto per hoc transisseiam 7 alios audimus.

Sequitur. Illi autem neglexerūt Et abierunt alius in villā suam. ali us vo ad negociationem suaz. In villam quippe ire est. Labori terre no immoderate incumbere. In ne gociationem vero ire est. actionuz secularium. lucris inhiare. Quia enim alius intētus labori terreno alius vero mundi huius actioni bus deditus. mysterium incarnati onis dominice pensare. 7 secunduz illud viuere dissimulat: quasi ad vil lam vel negocium pergens. venire ad regis nuptias recusat. Et plerū qz qd ēst grauius. non nulli vocan tis grām non solū respuūt sed etiā persecūtur. Unde 7 subdit. Reli qui vero tenuerunt seruos eius. 7 contumelijs affectos occiderunt. Sz rex ista cognoscēs. missis exer citibus suis perdidit homicidas il los. 7 ciuitatem illorum succendit. Homicidas perdidit. quia psequē tes interemit. Ciuitatē zillorū igne succendit. qz illorū nō solū aie sed 7 caro quoqz iqua habitauerāt eter na gehenne flāma cru ciatur. Mis sis vo exercitibus extinxisse homi ci das dr. qz in hominibu s oē iudi cium per angelos exibetur. Quid nāqz sunt illa angelloꝝ agmina. ni si exercitus regis nostri. Unde 7 eisdem rex dominus sabaoth dici tur. Sabaoth quippe exercitiuum interpretatur. Ad perdēdos ergo aduersarios suos exercitum mittit qz nimirum vindictā dns per an gelos exercet. Cuius vindite potē tia tūc nri patres audiebāt. nos āt iam cernimus. Ubi sunt enim sup bi illi martyrū psecutores. Ubi illi qui contra conditorem suū ceruicē cordis erexerāt. 7 de huius mundi gloria mortifera tumebāt. Ecce iā mors martyrū floret in fide viuen tiū. 7 ij qui contra illos de crudeli tate sua gloriati sunt. nequaq̄ ad memoriam nrām veniunt vel in nu mero mortuoꝝ. Rebus ergo reco gnoscimus: qd in parabolis audi mus. Sz ijs q̄ inuitātē se ptēni cō spicit regis filij sui nuptias vacuas nō habebit. ad alios mittit. Quia 7 si apud aliquos laborat. qnqz ta mē sermo dei inuēturus ē vbi req̄e scat. Unde 7 subdit. Tunc ait ser uis suis. Nuptie q̄dē parate sunt. sed q̄ inuitati erāt nō fuerūt digni Ite ergo ad exitus viaꝝ. 7 quoscū qz in veneritis vocate ad nuptias.

Si in scriptura sacra vias actiões accipim⁹. exitus viaꝝ itelligim⁹ de fectus actionū. Quia illi plerūq; facile ad deū veniunt. quos inter re nis actibus ꝓspera nulla cõmitan tur. Unde ⁊ seqtur. Et egressi ser ui eius in via congregauerunt oẽs quos inuenerunt malos ⁊ bonos ⁊ implete sunt nuptie discūbẽtium Ecce iam ipsa qualitate conuiuan tiū aperte ostenditur qꝛ p has re gis nuptias ꝑsens ecclesia designa tur. inqua cū bonis ⁊ malis conue niūt. Permixta q̄ppe ẽ diuersita te filioꝝ. Quia sic oẽs ad fidẽ gene rat. vt tamẽ oẽs p imitationẽ vite ad libertatẽ spãlis gratie culpis exi gentibus nõ perducat. Quo vsq; nãq; hic viuimus necesse est vt viã presentis seculi permixti pergam⁹ Tunc autẽ discernimur. cū per ve nim⁹. Boni enim soli nusquã sunt nisi in celo. Et mali soli nusquã sūt. nisi in inferno. Hec autẽ vita que in ter celum ⁊ infernū sita est sicut in medio subsistit ita vt vtrūq; partiū ciues cõmunit recipit. Quos tam scã ecclesia ⁊ nunc indiscrete susci pit. ⁊ postmodū in egressiõe discer net. Si ig it boni estis quaꝫ diu in hac vita subsistitis equanimiter to lerate malos. Naꝫ quisq́s malos nõ tollerat. ipse sibi p intollerantiã suã testis est. qꝛ bonus nõ est. Abel enim esse renuit. quem Cain mali cia non exercet. Sic in tritura a re grana sub paleis ꝓmuntur. sic flo res iter spinas oriunt. ⁊ rosa que redolet crescit cū spina que pūgit. Duos quippe filios habuit prim⁹ homo. vnus horum electus est. al ter reprobus fuit. Tres filios arca cõtinuit. sed ex his duo electi sunt ⁊ vnus reprob⁹ fuit. Duos Abra hã filios habuit: sed vnus electus est alter reprobus fuit. Duos isaac filios habuit. sed vnus electus al ter vero reprob⁹ fuit. Duodeciꝫ fi lios habuit iacob. sed vnus p inno cẽtiã venditus fuit: alij v° p malici am venditores fratris fuerūt. Duo decim apostoli sunt electi. ſꝫ vnus in his admixtus ẽ qui ꝓbaret. vn decim q̄ probarentur. Septeꝫ sūt diacones ab apostolis ordinati. ſꝫ sex in fide recta permanẽtib⁹ vnus extitit auctor erroris. In hac ergo ecclesia nec mali esse sine bonis nec boni sine mali possunt. Ante acta itaq; tẽpora fratres charissimi ad mentẽ reducite. ⁊ vos ad maloꝝ toleratiam roborate. Si enim filij electoꝝ sumus. restat ⁊ necesse ẽ vt p eoꝝ exẽpla gradiamur. Bonus enim non fuit qui malos tolerare recusauit. Hinc nãq; est q̃ de se met ip o beatus iob asserit dicens. Frater fui draconū. ⁊ socius stru ctionū. Hinc per salomonem spõ si voce scẽ ecclesie dicit. Sicut liliū inter spinas. sic amica mea inter fi lias. Hinc ad ezechielẽ dñs dicit. Filij hominis increduli ⁊ subuer sores sūt tecū. ⁊ cū scorpionib⁹ ha

bitas. Hic petrus beati loth vitã
glorificat dicẽs. Et iustũ loth oppſ
ſum a nefandoꝝ impudicia cõuer
ſatione eruit. Aſpectu ⁊ enim ⁊ au
ditu iuſtus erat. habitãs apud eos
q̇ de die in diẽ aiam iuſtã iniquis
operib⁹ cruciabãt. Hinc paulus di
ſcipuloꝝ vitã ⁊ laudat ⁊ roborat
dicẽs. In medio nationis praue ⁊
ꝑuerſe inter quos lucetis ſicut lu-
minaria in mundo verbũ vite con
tinẽtes. Hinc ioãnes ꝑgami eccle-
ſie ateſtatur dicẽs. Scio vbi habi-
tas. vbi ſedes eſt ſathane. ⁊ tenes
nomẽ meũ ⁊ nõ negaſti fidẽ meã.
Ecce fratres chariſſimi pene oia ꝑ
currẽdo cognoſcimus. q2 bonus
nõ fuit quẽ maloꝝ prauitas nõ ꝓ
bauit. Ut enim ita loquar. ferrum
nr̃e aie nequaquã ꝑducit̃ ad ſubti
litatẽ acuminis. ſi hoc nõ eraſerit
aliene lima prauitatis. Terrere ãt
vos nõ debet. qḋ in eccleſia ⁊ mul
ti mali ⁊ pauci ſunt boni. Quia ar
ca in vndis diluuij que hui⁹ eccle-
ſie typũ geſſit ⁊. ampla in inferio
rib⁹ ⁊ anguſta in ſuperiorib⁹ fuit
que in ſũmitate etiam ſua ad vni⁹
menſurã cubiti excreuit. Inferi⁹
quippe quadrupedia atq3 reptilia
ſupius vero aues ⁊ homines ha-
buiſſe credẽda eſt. Ibi lata extitit.
vbi beſtias habuit. ibi anguſta vbi
hoies ſeruauit. Q2 nimirũ ſcã ec-
cleſia in carnalib⁹ ampla ẽ. in ſpiri
talibus anguſta. Ubi. n. beſtiales
hoium mores tolerat. illic latius

inũ laxat. Ubi ãt eos h3 q̇ ſpitali
rõne ſuffulti ſũt. illic q̇dẽ ad ſũmũ
ducit̃. ſ3 tñ q2 pauci ſũt anguſtat̃.
Lata q̇ppe via ẽ q̃ ducit ad ꝑditio
nẽ. ⁊ multi ſt̃ q̇ vadũt ꝑ eã. Et ãgu
ſta ẽ q̃ ducit ad vitã. ⁊ pauci ſũt q̇
iueniũt eã. Eo ãt vſq3 arca ãguſta
tur i ſũmis. q̊ vſq3 ad mẽſurã vni⁹
cubiti ꝑducat̃. Q2 i ſcã eccleſia q̃
to ſãctiores q̇ſq3 ſunt tãto paucio
res. Que i ſũmo ad illũ ꝑducit̃. q̇
ſolus hõ i hoib⁹ ⁊ ſine alteri⁹ ꝯpa
ratiõe natus ẽ ſcs. Qui iuxta pſal-
miſte vocẽ fact⁹ ẽ ſic̃ paſſer vnicus
in edificio. Tanto g⁹ magis mali
tolerãdi ſũt. q̃to ⁊ ãpli⁹ habũdãt.
Q2 ⁊ i aree tritura pauca ſũt gra-
na q̃ ſeruant̃. horreis. ⁊ grãdes a
cerui palearũ q̇ ignib⁹ cõburunt̃.
S3 iã q2 largiẽte deo nuptiaꝝ do
mũ ideſt ſcã3 eccleſiã itraſtis. ſoler
ter frs aſpicite ne aliq̇d de mentis
vr̃e habitu rex igrediẽs repħẽdat
Cũ magno. n. cordis timore pẽſan
dũ ẽ qḋ ꝓtinus ſubdit̃. Intrauit
ãt rex vt videret diſcũbẽtes. ⁊ vidit
ibi hominem non veſtitum veſte
nuptiali. Quid fratres chariſſi
mi exprimi per nuptialem veſtem
putamus. Si enim veſtem nu-
ptialem baptiſma vel fidem dici-
mus quis ſine baptiſmate ⁊ fide
has nuptias intrauit. Eo enim
ipſe foris eſt quo nec dum credi-
dit. Quid ergo debemus intel-
legere nuptialem veſtem. niſi cha-
ritatẽ. Intrat enim ad nuptias ſed

cū nuptiali veste nō itrat. qui intra
scām ecclesiam assistens fidem ha-
bet. sed charitatē non habet. Re
cte enim charitas nuptialis vestis vo
catur. Quia hanc ipse conditor no
ster habuit. dum ad sociande sibi
ecclesie nuptias venit. Sola quip-
pe dilectione dei actum est vt eius
vnigenitus mentem sibi electorum
hominum muniret. Unde ⁊ ioan-
nes dicit. Sic enim dilexit deus
mundum. vt filium suum vnigeni
tum daret pro nobis. Qui ergo
per charitatem venit ad homines
eandem charitatem innotuit ve-
stem esse nuptialem. Omnis ergo
vestrum qui in ecclesia positus de
um credidit. iam ad nuptias intra
uit. Sed cum nuptiali veste nō ve
nit. si charitatis gratiā non custo
dit. Et certe fratres si quis ad car
nales nuptias esset inuitatus. vestē
mutaret. cōgaudere se spōso ⁊ spō
se ex ipso sui habitus decore ostē-
deret. inter gaudentes ⁊ festa cele-
brantes despectis vestibus appa-
rere erubesceret. Nos ad dei nu-
ptias venimus ⁊ cordis vestē mu
tare dissimulamus. Congaudent
angeli. ad celum cum assummunt
electi. Qua ergo mente hec spiri-
talia festa conspicimus. ꝗ nuptia-
lem vestem idest charitatem que
sola nos speciosos exhibeat nō ha
bemus. Sciendum vero est. qꝛ si-
cut in duobus lignis superiori vi-
delicet ⁊ inferiori vestis texit. Ita

in duobus preceptis charitas ha-
betur. In dilectiōe scilicet dei ⁊ di-
lectione proximi. Scriptum quip
pe est diliges dn̄m deum tuum ex
toto corde tuo. ⁊ ex tota anima tua
⁊ ex tota virtute tua. ⁊ diliges pro
ximum tuum sicut te ipsum. Qua
in re notandū est. quia in dilectio
ne proximi mensura ponitur amo
ris cum dicitur. Diliges proximū
tuum sicut te ipsum. Dei autem di-
lectio nulla mensura constringitur
cum dr̄. Diliges dn̄m deum tuū ex
toto corde tuo. ⁊ ex tota anima tua
⁊ ex omni virtute tua. Non enī iu
betur. quisq̄ quātum diligat sꝫ ex
quanto. cum dicitur ex toto. Quia
ille veraciter deum diligit. qui sibi
de se nihil reliquit. Duo ergo hec
necesse est vt charitatis precepta cu
stodiat quisquis habere in nupti-
is vestem nuptialem curat. Hinc ē
enim quod apud ezechielē prophe
tam porte ipsius ciuitatis in mon
te constitute vestibulum duobus
cubitis mensuratur. quia nimirū
accessus nobis celestis ciuitatis nō
panditur. si in hac ecclesia que pro
eo quod adhuc foris est vestibulū
dicitur dei ⁊ ꝓximi dilectionē nō
teneatur. Hinc est enim quod corti
nis tabernaculi iteri coccus bis tin
ctus iubet. Uos estis fratres vos
estis cortine tabernaculi. qui per fi
dem in cordibus vestris secreta ce
lestia velatis. Sed cortinis taber-
naculi bis tinctus coccus debet in

eē. Coccus quippe ignis spēz tenet Quid vero ē charitas nisi ignis. Sz ista charitas eē bis tīcta dz. vt tin guatꝰ p amorē dī tīguatꝰ. ⁊ p amo rē ꝓximi. Qui.n.sic amat deū: vt p ꝯtēplationē illiꝰ negligat ꝓxi mū. coccꝰ quidē ē. sz bis tīctꝰ nō est. Rursū q amat ꝓximū vt tñ ꝯtē plationē dī p eiꝰ amorē relinquat. Coccꝰ ē. sz bis tīctꝰ nō ē. vt gꝰ cha ritas vr̄a bis tīctꝰ coccꝰ eē valeat ⁊ ad amorē se dei ⁊ ad amorē ꝓxi mi accēdat qtinꝰ nec p ꝯpassiōez ꝓximi ꝯtēplationē relinquat dī nec plus quā dz ihērēs ꝯtēplatiōi dī ꝯpassionē abijciat ꝓximi. Ois ita qz hō iter hoies viuēs sic ad deū ąhelet quē ꝯsiderat. vt tñ hūc nō ꝯserat cū q currebat. Et sic huic adiutoriū ferat. vt ab illo nullate nꝰ torpeat ad quē festiabat. Sci endū qqz ē qđ ipa dilectio ꝓximi ī duobꝰ p̄ceptis subdiuidit. cū qui dā sapiēs dic. Qđ ē. qđ tibi odis fi eri. vide ne ipe alteri facias. Et p se metipā ꝟitas p̄dicat dicēs. Que cūqꝫ vultis vt vobis faciāt hoies ⁊ vos eadē facite illis. Si.n. ⁊ qđ ipēdi nob recte volumꝰ alijs iptimur ⁊ qđ nob fieri nolumꝰ h̄ alijs facer ipi deuitamꝰ. charitatis iura illesa s̄uamꝰ. Sz nemo cū quēpiā dili git h̄re se ꝓtinꝰ charitatē putet. nisi priꝰ ipaz vim sue dilectiōis ex amiet. Nā siqs quēlibet amat sz pp deū nō amat charitatē nō hz. sz h̄re se putat. Charitas āt vera ē cū ⁊ ī deo diligit amicꝰ ⁊ pp deū diligit inimicꝰ. Ille.n. ꝓpter deū diligit eos quos diligit. q iā ⁊ eos diligere a quibus nō diligit scit. ꝓ bari.n. charitas per solā odij ad uersitatez solet. vn̄ p semetipz do minus dicit. Diligite inimicos ve stros benefacite his q oderūt vos. Ille ergo securus amat. qui pro pter deū ⁊ illū amat. a quo se intel ligit non amari. Magna sunt h̄ alta sūt hec. ⁊ multis ad exhiben dum difficilia sz tñ ista est vestis nuptialis. Quisquis hāc recūbēs in nuptijs nō hz iā sollicitus me tuat. ingrediente rege qn̄ mittatꝰ foras. Ecce.n. dr̄. Intrauit rex ad nuptias vt videret discūbētes. ⁊ vi dit ibi hoiez nō vestituz veste nu ptiali. Nos sumus fratres qui in nuptijs verbi discumbimus. qui iā fidē in ecclesia hēmus. qui scri pture sacre epulis pascimur. qui coniunctaz deo ecclesiaz eē gaude mus. Considerate ergo si cuz nu ptiali veste ad has nuptias veni stis cogitationes v̄ras sollicita in quisitione discutite: de rebus sin gulis corda v̄ra trutinate. si iā cō tra nulluz odiū hētis. si contra fe licitatem alienam nulla vos inui die face succenditis. si per occultā maliciam nemini nocere festinatis. Ecce rex ad nuptias ingreditur ⁊ cordis nostri habitum contem platur. atque ei quem caritate ve stitum non inuenit protinus ira tus dicit. Amice quomodo huc ī trasti. nō habēs vestez nuptialez.

Miradū valde ē frēs charissimi
qđ hūc ⁊ amicū vocat ⁊ reprobat
Ac si ei aptꝰ dicat. Amice ⁊ nō a
mice. Amice ꝑ fidē. ſꝫ nō amice ꝑ
opatiōeꝫ. At ille obmutuit. Qꝛ
qđ dici sine gemitu nō pt. i illa di-
strictiōe vltie icrepatiōis oē argu
mentū cessat excusatiōis. Quippe
qꝛ ille foris iceperat. q̇ testis ꝯsciē
tie itus aīuꝫ accusat. Sꝫ inter hec
sciēduꝫ ē. qꝛ. q̇sq̇s hāc vestē ꝟtutꝫ
hꝫ sꝫ tamē adhuc ꝑfecte nō hꝫ. ad
pij regis igressuꝫ desperare de ve
nia nō dꝫ. Qꝛ ipe q̊qꝫ spē nobis ꝑ
psalmistā tribuēs dič. Impfectū
meū viderūt oculi tui ⁊ i libro tuo
oēs scribent. Sꝫ qꝛ pauca hec in
ꝯsolatiōe habētis ⁊ ifirmātis di
ximus. Nūc ad eū qui hāc oī mō
nō hꝫ verba ꝟtamus. Sequit
tūc dicit rex ministris. Ligatꝫ ma
nibꝰ ⁊ pedibꝰ mittite euꝫ in tene-
bras exteriores. ibi erit fletꝰ ⁊ stri
dor dētiuꝫ. Ligantur tūc pedes ⁊
manꝰ ꝑ districtionē sentētie. q̇ mō
a prauis opibꝰ ligari noluerūt ꝑ
meliorationē vite. Uel certe tūc
ligat pena q̊s mō a bonis opibus
ligauit culpa. Pedes eni q̇ visita-
re egrū negligūt. manꝰ que nihil
indigētibꝰ tribuūt a bono ope iā
ex volūtate ligate sūt. Que gⁿ nč
spōte ligant i vicio. tč i supplicio
ligant i vite. Bene āt dr̄ qđ in ex
teriores tenebras ꝓijciat. In-
teriores q̇ppe tenebras dicimus
cecitatē cordis exteriores vero te
nebras eternā noctē damnatiōis

Tunc ergo damnatus quis-
que cum non interiores sed in ex
teriores tenebras mittitur.
Quia illic inuitꝰ ꝓijcitur in noctē
damnationis qui hic sponte ceci-
dit in cecitateꝫ cordis. Ubi fletus
quoqꝫ ⁊ stridor dentiū esse perhi
betur vt illic dentes strideant qui
hic de edacitate gaudebant. Illic
oculi defleant. qui hic per illicitas
concupiscentias versabantur in
mundo. Quatinus singula que-
que membra supplicio subiaceant
que hic singulis quibusque vitijs
subiecta seruiebant. Sed repulso
vno in quo videlicet omne malo-
rum corpus exprimitur. genera-
lis protinus sententia subinfertur
qua dicitur. Multi autē sunt vo-
cati pauci vero electi. Tremendū
valde est fraters carissimi quod
audiuimus. Ecce nos omnes vo
cati iam per fidem ad celestis re-
gis nuptias venimus. incarnatio
nis eius mysterium ⁊ credimus ⁊
confitemur. Diuini verbi epulas
summimus. sed futuro die iudicij
rex intraturus est. Quia vocati
sumus nouimus. si sumꝰ electi ne
scimus. Tanto ergo necesse est vt
vnus quisque nostrum in humili
tate se deprimat. quanto si sit ele-
ctus ignorat. Non nulli enim bo
na nec incipiunt non nulli vero in
bonis que inceperit minime per
sistunt. Alter pene totā vitam du
cere in prauitate conspicitur. sed
iuxta finem vite a prauitate sua ꝑ

districte penitentie lamenta reuocatur. Alter electam videtur vitaꝫ ducere. ⁊ tamen hunc contingit ad erroris nequiciam iuxta fineꝫ vite declinare. Alius bonum bene inchoat. melius consumat. alius in malis actibus a primeua etate se deijcit. ⁊ in eisdem operibus semper se ipso deterior consumatur. Tanto ergo sibi vnusquisqꝫ sollicite metuat quanto ignorat quod restat: quia quod sepe dicēdum est ⁊ sine obliuiōe retinēdū multi sunt vocati pauci vero electi. Sed quia non nunquam mētes audientium plus exempla fidelium quam docentium verba conuertunt. Volo vobis aliquid de proximo dicere. quod corda vestra. tanto formidolosius audiant. quanto eius hoc de propinquo sonat. Neque enim res longe ante gestas dicimus. sed eas ꝺ quibus testes existunt. eisque intersuisse referunt memoramus.

Tres pater meus habuit sorores que cuncte tres sacrate virgines fuerunt. Quarum vna tarisilla. alia gordiana alia emiliana dicebatur. Vno omnes ardore reconuerse. vno eodemque tempore sacrate. sub districtione regulari degentes. in domo propria socialem vitam ducebant. Cumque essent diutius in eadem conuersatione cepit quotidianis incrementis in amorem conditoris sui tarsilla ⁊ emiliana succrescere. ⁊ cum solo hic essent corpore. quotidie aio ad eterna transierant. At contra gordiane animus cepit a calore amoris intimi per quotidiana detrimenta tepescere: ⁊ paulisꝑ ad huius seculi amorē redire. Crebro aūt tarsilla dicere emiliane sorori sue cū magno gemitu solebat Video gordianā sororē nr̄am de nr̄a sorte nō esse. Perpendo. n. qꝛ foras desiuit. ⁊ cor ad qđ ꝓposuit nō custodit. Quā curabat blanda quotidie redargutiōe corripere. atqꝫ a leuitate moꝝ ad grauitatē sui habit⁹ reformare. Que quidē resumebat vultū subito grauitatis inter verba correptiōis. sed cum eiusdem correptionis hora transisset. transibat protinus ⁊ superducat grauitas honestatis. Moxque ad leuia verba redibat. puellarū gaudebat societate laicarū. eiqꝫ ꝑsona valde onerosa erat quecunqꝫ huic mūdo dedita non erat. Quadam vero nocte huic tarsilie amite mee que interr sorores suas virtute continue orationis. afflictionis studio se abstinētie singularis. grauitatis. vite venerabilis: in honore ⁊ culmine sanctitatis excreuerat: sicut ipsa narrauit per visionem atauus meus felix huius romane ecclesie antistes apparuit: eique mansionem perpetue claritatis ostendit dicens. Veni quia in ac lucis mansione te suscipio. Que subsequente mox febre

correpta ad diez puenit extremuz Et sicut nobilibus feminis virisqz morientib⁹ multi côueniunt q̄ eorum proximos consulent. Eadē hora eius exitus multi viri ac feminę eius lectuluz circūsteterunt Inter quas quoqz mater mea fuit: cū subito sursuz illa respiciens iesū venientē vidit. ꝛ cum magna aiaduersatione cepit circunstantibus clamare dicens. Receditę recedite iesus venit. Cūqz in euz itēderet quē videbat. scā illa aia carne soluta est. Tantaqz subito illic fragrantia miri odoris aspsa est. vt ipsa quoqz suauitas cunctis ostēderet illic auctorē suauitatis venisse. Cūqz corp⁹ eius ex more mortuorū ad lauanduz esset nudatum lōge oratiōis vsu in cubitis eius ꝛ genib⁹ camelorū more inuēta est obdurata cutis excreuisse ꝛ qđ viuens eius sp̄s spegerit caro mortua testabat. Hec āt gesta sūt ante dn̄ici natalis diē. q̄ trāsacto mox emiliane sorori sue p visitationez nocturne visiōis apparuit dicēs. Veni vt qꝛ natalē diē dn̄icū sine te feci scm̄ theophanie diē tecū iā faciā. Cui illa ptin⁹ de sororis sue gordiane salute sollicita rn̄dit. ꝛ si sola venio sororē nr̄az gordianā cui cōmitto. Cui sic asserebat. tristi vultu iterū dixit. Veni gordiana ꝛ.n. soror nr̄a īter laicas deputata est. Quā visionez mox molestia corpis est secuta. atqz ita vt dictū fuerat añ dn̄ice appitiōis diē eadez molestia igrauescente dfuncta est. gordiana āt mox vt solā remāsisse se reppit ei⁹ prauitas excreuit ꝛ qđ pri⁹ latuit i dsiderio cogitatiōis h̄ p⁹ effectū praue actionis excreuit. Nā oblita dn̄ici timoris. oblita pudoris. ꝛ reuerentie oblita ꝯsecratiōis. cōductorem agroꝝ suoꝝ postmodū maritū duxit. Ecce oēs tres vno prius ardore ꝯuerse sūt. sz i vno eodēqz studio nō pmāserūt. qꝛ iustā dn̄icaz vocez. Multi sūt vocati pauci vo electi. Hec igr̄ dixi. ne q̄s iā i bono ope posit⁹ sibi vires bōi opis tribuat. neq̄s de ꝓpria actiōe cōfidat. qꝛ ꝛ si iā nouit hodie q̄lis sit adhuc cras q̄d futurus sit nescit. Nemo gˀ d suis iā opib⁹ securus gaudeat. qñ adhuc i hui⁹ vite incertitudie q̄s se finis seq̄t ignorat. sz qꝛ rē retuli q̄ vos ex diuia districtiōe pterruit. aliđ adhuc e vicio refero qđ ex diuia mia pt̄rita vestra corda ꝯsolet. Qđ tn̄ i sermōe alio me iā dixisse mēini. sz vos nequaq̄ affuistis. Añ bieniū fr̄ q̄dā in monasterium meum quod iuxta beatorum martyrum ioannis ꝛ pauli ecclesiam situm est gratia conuersationis venit. qui diu regulariter protractus quandoque susceptus est. Quem frater suus ad monasterium non conuersionis studio sed carnali amore secutus est. Is autem qui ad conuersationem venerat. valde fratribus placebat. At contra frater illius

longe auita ei⁹ ac moꝛib⁹ discre/ pabat. Uiuebat tñ in monasterio necessitate potius quam volũtate. Et cũ in cunctis actib⁹ peruersus existeret ꝑ frẽ suo ab oĩb⁹ equani miter tollerabať. Erat.n. leuis eloquio prauus actiõe. cult⁹ vesti bus moꝛib⁹ incultus. Ferre vero nõ poterat si quisꝙ illi de sci ha/ bitus cõuersatiõe loquereť. Fa cta ãt fuerat vita illi⁹ cunctis fra/ trib⁹ grauis ꝫ tñ vt dictũ ẽ ꝑ fra tris sui gr̃a erat cunctis tolerabi/ lis. Aspernabať valde si quis sibi aliquid de prauitatis sue corre/ ptiõe loquereť. Bonũ nõ solum facere ꝫ ẽt audire nõ poterat. Nũquã se ad scẽ cõuersatõis ha bitũ venire iurãdo. irascendo. de/ ridẽdo. testabať. In hac ãt pestilẽ tia que nuper huis vrbis populũ magna ex parte cõsumpsit. percus sus in inguine ẽ ꝑduct⁹ ad moꝛtẽ Cũqꝫ extremũ spm ageret. cõue nerũt fratres vt egressũ illius oꝛ/ nãdo pꝛotegerẽt. iã coꝛpus eius/ ab extrema fuerat parte ꝑmoꝛtu/ um. in solo tantũmõ pectoꝛe vita lis adhuc caloꝛ anhelabat. Cũcta aũt frẽs tm̃ ꝓ eo ceperũt enixius orare. quãto eũ iã videbãt sub ce leritate discedere. Cũ repẽte ce/ pit eisdẽ frĩb⁹ assistentib⁹ ad nisu quo poterat clamare ⁊ oꝛationes coꝝ interrũpere dicẽs. Redite re dite ecce dracõi ad deuoꝛandum datus sum. qui pꝛopter vr̃aꝫ pꝛe sentiã deuoꝛare me nõ põt. Ca/ pu meũ in suo oꝛe iam obsoꝛbuit date locum vt non me ampli⁹ cru ciet sed faciat quod facturus est. Si ei ad deuoꝛandum datus sum. quare pꝛopter vos moꝛas patioꝛ. Tunc fratres ceperunt ei dicere. quid est quod loqueris frater. Signuꝫ tibi sancte cru cis impꝛime. Respõdebat ille vt poterat dicens. Uol ome signare sed non possum quia a dracone ꝑ moꝛ. Cumque hoc fratres audi/ rent pꝛostrati in terra cum lachꝛy mis ceperunt pꝛo ereptione illius vehementius oꝛare. Ecce subito cepit melioꝛat⁹ eger quibus vale bat vocib⁹ exultare dicens. Gra/ tias deo ecce dꝛaco qui me ad de/ uoꝛandum acceperat fugit. oꝛati/ onibus vestris expulsus est stare non potuit. pꝛo peccatis meis mo do intercedite. quia cõuerti para tus sum. ⁊ seculare vitam fundi/ tus relinquere. Homo ergo qui sicut iam dictum est ab extrema parte coꝛpoꝛis fuerat parte pꝛe/ moꝛtuus reseruatus ad vitam to/ to ad deũ coꝛde conuersus ẽ. Lõ gis ⁊ continuis in conuersatione eadem seruatus flagellis erudit⁹ atque ante paucos dies exercen/ te coꝛpoꝛis molestia dfunctus est qui iam draconem moꝛiens non vidit. quia illum viuendo per coꝛ dis immutationem vicit. Ecce fratres charissimi goꝛdiana quã superius dixi a sanctimõialis ha bitus excellentia coꝛruit ad penã

z frater hic, d quo ista narraui ab ipso mortis articulo rediijt ad eternā vitā. Nemo ergo scit quid de se in occultis dei iudicijs agatur. q2 multi sūt vocati pauci vero electi. Q2 igit nulli de se certū electū se eē restat vt oēs trepidēt oēs de sua actióe formident. oēs in sola diuina misericordia gaudeāt nullis d suis virib9 psumat. Est q psiciat fiduciā nrāz ille. s. q se dignatus ē adsūmere naturā nrāz. Qui viuit z regnat cū pre i vnitate spiritus sancti deus per oia secula seculorū amem.

Lec. sci euāgelij secundū lucam. Capitulo. xix.

IN illo tpe cū apropinquasset iesus hierusalē vidēs ciuitatē fleuit sup illā dicens. Q2 si cognouisses z tu. z. reliq.

Omelia. xxxix. lec. eiusdē habita ad populū in basilica beati ioānis

LEctionē sci euāgelij breuiter si possū volo sermonē percurrere. vt illis i ea plixior det intentio qui sciunt ex paucis multa cogitare. Quod flente domino illa hierosolimor subuersio describat que a vespasiano z tito romanis principib9 facta est. Nullus qui historiā euersionis eiusdē legit ingnorat. Romani enim principes denunciant cum di: q2 venient dies in te z circundabūt te inimici tui vallo z circūdabūt te z coangustabunt te vndi qz z a terra psternēt te z filios tuos qui in te sūt. Hoc quoqz qd addit z nō relinquent in te lapidē sup lapidē. etiam ipsa iam eiusdez ciuitatis transmigratio testatur.

Quia dum nunc in eo loco constructa est vbi extra portam fuerat dominus crucifixus. prior illa hierusalem vt dicitur fundit9 ē euersa. Cui ex qua culpa euersionis sue pena fuerat illata subiungitur. Eo quod non cognoueris tempus visitationis tue. Creator quippe omnium per incarnationis sue mysterium hanc visitare dignatus est. sed illa timoris z amoris illius recordata non est.

Unde etiam per prophetam in increpatione cordis humani aues celi ad testimonium deducuntur dum dicitur. Miluus in celo cognouit tempus suum. turtur z hyrundo z ciconia custodierunt tempus aduentus sui. Populus autem meus nō cognouit iudicium. Sed querendum prius est quid sit quod dicitur videns ciuitatem fleuit super illam dicens. quia si cognouisses z tu. Fleuit z enim pius redemptor ruinam perfide ciuitati quam ipsa sibi ciuitas non cognoscebat esse vēturā. cui assiētē dño rcte dr. q2 si cognouisset z tu. subaudis fleueras. Que mō q2 nescis qd iminet exultas. Uñ z subdit. Et qdē in hac die tua q ad pacē tibi. cū eniz carnis se voluptatib9 daret z ventura mala non prospiceret. in die

sua que ad pacem ei esse poterant habebat. Cur vero bõa presentia ad pacem habuerit. manifestatur cum subditur. Nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis. Si enim a cordis eius oculis mala que imminerent abscõdita non essent. leta in presentibus prosperis non fuisset. Cuius mox etiam pena que de romanis sicut predixi principibus imminebat adiuncta est. Qua descripta quid dominus fecerit subditur. Quia ingressus templũ cepit eijcere vendentes de illo ꝛ ementes dicens illis. Scriptum est quia domus mea domus orationis est: vos autem fecistis illaꝫ speluncam latronum. Quia enim narrauit mala ventura ꝛ ꝓtinus templum ingressus est vt d illo vendentes ꝛ emẽtes deijceret profecto innotuit quia ruina populi maxime ex culpa sacerdotuꝫ fuit. Euersionem quippe describens sed vẽdentes in templo ꝛ ementes feriens in ipso effectu sui operis ostendit vnde radix ꝓdijt perditionis. Sicut autem euangelista alio testante didicimus in templo columbe vẽdebantur. Et quid per columbas nisi sãcti spiritus donum accipitur. Sꝫ emẽtes ꝛ vendentes e templo eliminat. quia vel eos qui pro munere impositiõem manuum tribuũt vel eos qui donũ spiritus emere nitũtur damnat. De quo templo mox subdicitur. Domus mea domus orationis est. Uos autem fecistis illam speluncam latronum. Qui enim ad accipienda numera in templo residebãt profecto quia quibusdam non dãtibus lesiões exquirere dubium non erat. Domus ergo orationis spelũca latronum facta fuerat quia ad hoc in tẽplo assistere nouerant vt aut nõ dãtes munera studerẽt corporalia ꝑsequi: aut dantes spiritaliter necare. Quia vero redemptor noster predicationis verba nec indignis ꝛ igratis subtrahat. postquã discipline vigorẽ eiciẽdo puersos tenuit domũ mox grẽ ostẽdit. Nã subdit ꝛ erat docens q̃tidie in templo. Hec iuxta historiam breuiter tractando transcurrimus. sed quia euersam hierusale m nouimus atque euersionem suam in melius committatam. quia expulsos latrones e templo atque ipsũ iam templum erutum scimus. Debemus ex rebus exterioribus introrsus aliquam similitudinem trahere. atque ex euersis edificijs parietum murum ruinam timere. Uidens enim dominus iesus ciuitatem fleuit super illam dicens. Quia si cognouisses ꝛ tu. Hoc semel legit cum perituraꝫ ciuitatem esse nuntiauit. Hoc quotidie redẽptor nr̃ ꝑ electos suos agere nullatenus cessat. cuꝫ q̃sdaꝫ ex bona vita ad mores reprobos ꝓueisse ꝯsiderat. plãgit. n. eos

qui nesciunt cur plāgātur .q̄ iuxta salomonis v̄ba letant̄ cū male fecerint. 7 exultant in reb⁹ pessimis. Qui si dānationē suā q̄ eis iminet agnouissent. semet ipsos cū lachrymis delictoꝝ suoꝝ plāgerēt. Bene autē pūiture aīe sententia q̄ subditur cōuenit. Et quidē in hac die tua q̄ ad pacē tibi. nunc āt abscōdita sunt ab oculis tuis. Suā hic diez habz aīa puersa q̄ trāsitorio gaudet in tēpore. Cui ea q̄ adsunt ad pacē sunt q̄ dū ex rebus tēporalibus letatur dū honoribus extollit̄ dū in carne voluptate resoluitur: dum nulla vēture pene formidine terret̄. pacē hz in die sua q̄ graue dānatōis sue scādalū in die hēbit aliena. Ibi. n. affligenda est iusti letabunt̄ 7 cuncta q̄ mō ei ad pacē sunt tunc in amaritudinem rixe vertent̄. q̄ rixari tunc incipit cū dānationē quā patit̄ nō expauit. cū cor a prospiciendis malis sequentib⁹ oculis mentis clausit Unde ei dr̄. Nūc āt abscōdita sūt ab oculis. Peruersa q̄ppe aīa reb⁹ p̄sentib⁹ dedita in terrenis voluptatibus resoluta abscondit sibi mala sequētia q̄ p̄uidere mala futura refugit q̄ p̄sentē leticiā p̄turbāt. Dūq̄z in p̄sentis vite ablectatōe sedet. q̄d aliō quā clausis oculis ad ignē vadit. Unde bene scriptū ē. In die bonoꝝ ne immemor sis maloꝝ. Et vnde p̄ paulū dr̄. Qui gaudent tanquā nō gaudentes sunt. Q̄ si qua est p̄sentis tēporis leticia ita est agēda vt nūquam amaritudo sequētis iudicij recedat a memoria. q̄tinus dū mens pauida extreme vltionis timore tran figit̄. quātum nūc p̄esens leticia tantum post ira subsequens tēperet̄. Hinc nāq̄z scriptū est. Beatus hō qui semp est pauidus qui vero mentis est dure corruet in malum. Sequētis. n. ira iudicij tanto tūc districtior portabit̄ quāto nūc 7 inter culpas minime timet̄. Seq̄tur. Q̄ venient dies i te. 7 circundabūt te inimici tui vallo. Qui vnquam sunt humane aīe maiores inimici quaz maligni sp̄s qui hāc a corpore exeuntē obsidēt. quā in carnis amore positam deceptorijs delectationib⁹: fouēt. quā vallo circundant. Q̄ ante mentis eius oculos reductis iniquitatib⁹ quas p̄petrauit. hanc ad societatē sue dānationis trahētes coarctāt. vt in ipsa iā extremitate vite deprehēsa. 7 a q̄bus hostibus circū clusa sit videat. 7 tam̄ euadendi aditū inuenire nō possit. q̄ opari iaz bona nō lz q̄ cū licuit agere contēpsit. De quibus apte adhuc q̄d seq̄tur intelligi valet. Circundabūt te. 7 coangustabūt vndiq̄z. Maligni q̄ppe sp̄s vndiq̄z aīam angustabāt. quādo ei non solū operis verum ēt locutionis atq̄z insuper cogitationis iniquitates replicant. vt q̄ prius se p̄ multa dilatauit i scelere ad extremū de oībus angustet̄ in retributione. Seq̄tur. Et ad terram consternent te. 7 filios tuos q̄ in te sūt. Tunc aīa per cogitationē. reatus

sui ad terram consternit. cuz caro quam vitam suā credidit redire ad puluerem vrget. Tunc in morte fi lij illius cadunt. cū cogitatiões illi cite q̄ modo ex illa ꝓdeūt. in extre ma vite vltione dissipantur. Sicut scriptū est. In illa die pibūt oēs co gitatões eoꝝ. Que scilicet dure co gitationes intelligi etiam per lapi dum significationē valent. Naz se quit. Et nō relinquēt inte lapidez sup lapidem. Peruersa z.n. mens cum peruerse cogitationi adhuc ꝑ uersiorē adijcit. quid aliud quā la pidem super lapidem ponit. Sed in destructa ciuitate super lapidez lapis non relinquitur. q2 cū ad vlti onem suam aīa ducit. oīum ab illa cogitationum suarum constructio dissipatur. Que cur hoc patiat ad iungitur. eo q̄d non cognoueris tē pus visitationis tue. Prauam quā qꝫ aīam oīpotēs deus modis mul tis visitare consueuit. Nā assidue hanc visitāt ꝑcepto. aliquando aūt flagello. aliquando xp̄o miraculo. vt z x̄pa q̄ nesciebat audiat: z tn̄ ad huc superbiens atqꝫ contēnes aut dolore compuncta redeat. aut bn̄fi cijs deuicta malum q̄d fecit erube scat. Sed q2 visitationis sue tēpus minime cognoscit. illis in extremo vite inimicis tradetur cū quib⁹ in extremo iudicio dānationis perpe tue societate colligatur. Sicut scri ptum est. Cum vadis cum aduersa rio tuo ad principez in via. da ope am liberari ab illo ne forte tradat te ad iudicez. Et iudex tradat te ex actori z ex actor mittat te in carce rem. Aduersarius q̄ppe nr̄ in via est sermo dei cōtrarius nr̄is carna libus desiderijs in presenti vita. a quo ipse liberatur qui ꝑceptis eius humiliter subdit. Alioquin aduer sari⁹ iudici z iudex tradet ex acto ri. q2 ex sermone deū cōtēpto reus peccato tenebitur in extrēmo iudicis quez iudex ex actor tradet. q2 hūc maligno spiritui ad vltionē trahe re ꝑmittit. Vt compulsaz aīam ipse ad penā de corpore exigat. q̄ ei ad culpam sponte consensit. Exactor mittit in carcerē. Quia ꝑ malignū spūm in inferno retruditur quous qꝫ dies iudicij veniat. ex quo iā in inferni ignibus simul z ipse crucie tur. Expleta igitur perditione ciui tatis quaz nos ad pereuntis aīe si militudinem traximus. protinus subditur. z ingressus in templuz ce pit eicere vendentes. z ementes de illo. Sicut tēplum dei in ciuitate ē ita in plebi fideli vita religiosoruz z sepe nonnulli religionis habitū sumunt z dum sacrorum ordinuz locum percipiūt sancte religionis officium in cōmertium terene ne gociationis trahunt. Vendētes quippe in tēplo sūt. qui hoc quod quibusdaz iure cōpetit ad premiū largiuntur. Iusticiā .n. vendere est hanc pro premij acceptiōe seruare. Ementes vero in tēplo sunt q̄ dū hoc ꝑ soluere ꝑrimo q̄d iustuz est nolūt. dūqꝫ r ē iure debitam facer

contēnunt dato protinus premio emūt peccatū. Quibus bene dicit Domus mea dom⁹ orōnis ē. Uos aūt fecistis illā spelūcā latronuz. Qr dū non nunquā pversi hoies locū religiōis tenēt. ibi malicie sue gladijs occidit vbi viuificare proximos orōnis sue intercessione debuerunt. Tēplū quoqz ꝛ domus dei est ipsa mens atqz conscientia fideliū. que si quādo in lesione proximi pversas cogitatiōes profert quasi in spelunca latrones residēt ꝛ simpliciter gradiētes interficiūt quando in eos qui in nullo rei sūt lesionis gladios defigūt. Mēs. n. fideliū nō iam domus orōnis sed spelunca latronis est. quando relicta innocentia ꝛ simplicitate scitatis illud conat agere: vnde valeat pximis nocere. Sed qr contra pversa hec oīa vbis redēptoris nostri p sacras paginas indesinēter instruimur. Nunc vsqz hoc agitur qd actū fuisse phibet cū dicit. Et erat docens quotidie in tēplo. Cū enim mentē fideliū ad cauēda mala subtiliter erudit quotidie vitas in tēplo docet. Sed sciendum nobis est qr veritatis verbis vaciter erudimur. si extrema nr̄a forundo lose ꝛ indesinēter aspicimus. Iuxta hoc qd p quendā sapientē dicit In oibus opibus tuis memorare nouissima tua. ꝛ in eternuz nō peccabis. Pensare qppe quotidie debemus qd eiusdem voce nr̄i redēptoris audiuimus. Et quidem in hac die tua que ad pacem tibi. n. cū aūt abscondita sunt ab oculis tuis Duz. n. districtus iudex sustinet ꝛ adhuc manū non exercet in persecutione. dum ad retributionem vltionis vltime esse quedam temporis dilatio videtur debemus pensare malum qd sequitur. Pensantes gēmere gēmentes vitare. Ea q̄ cōmisimus peccata indesinenter aspicere. aspicientes flere flentes abstergere. Nulla nos prosperitatis transitorie letitia dissoluat. nec mētis nostre oculos q̄ sunt trāsitoria obstruant. nec cecos ad ignem ducant. Si eniz districte pensetur cuius sit ponderis improperium. ex ore veritatis agnoscitur cum neglegenti ꝛ futura nō prospicienti dr̄. Et quidē in hac die tua que ad pacem tibi. nunc autē abscōdita sunt ab oculis tuis. Nā cogitāduz valde est q̄tū nob erit terribilis hora nr̄e resolutōis. q̄ pauor mētis. q̄ta tūc oīum maloꝝ memoria. q̄ obliuio trāsacte felicitatis. q̄ formido est ꝯsideratio iudicis. Quid g° nobis esse de presentib⁹ ad delectatione debz. q̄do cūctis simul trāseūtib⁹ nō valet trāsire qd iminet. q̄do ꝛ hoc fūditus finit qd diligit. ꝛ illud icipit vbi dolor nunq̄ finitur. Tūc maligni sp̄s in egrediēte aīa sua opa reqrūt. tunc mala q̄ suaserūt replicāt. vt sociā ad tormētū trahāt. Sz cur hoc d pversa solū mō aīa dicim⁹. cū ad electos q̄sqz egrediētes veniāt. ꝛ suū i illis si pualēt

aliqͩ requirāt. Unus āt ī oībꝰ extitit q̇ ante passionē suā liƀa voce dixit. Jā nō multa loq̄r vobcū̄ venit. n. p̄nceps mūdi huiꝰ. ⁊ ī me nō hꝫ q̇cquā. Qꝛ eniꝫ hūc mortalē hoīeꝫ vidit suū ī illo mūdi p̄nceps. aliqͩ inuenire posse se credidit. Sꝫ sine vllo peccato a mūdi huiꝰ correptione exijt. q̇ sine peccato ad mundū venit. Hoc de se ꝯ mūdi p̄ncipem nec petrus dicere p̄sumpsit. q̇ audire meruit. Quecūqꝫ ligaueris sup terrā ligata erūt ⁊ ī celis. ⁊ qͦcūqꝫ solueris sup terrā solutū erit ⁊ ī celis. Hoc nec paulus dicere p̄sūpsit qui p̄us quā mortis debitū soluere t. ad celi tertij secreta p̄uēit. Hoc nec ioānes dicer̄ ausus ē. q̇ ꝓ amore p̄cipuo in redēptoris sui pectore in cena recubuit. Namcū propheta dicat. Ecce eniꝫ ī iniquitatibus conceptus sum. ⁊ in delictis peperit me mater mea. Sine culpa in mundo esse non potuit qui in mūdum cum culpa venit. Hinc nāqꝫ isdem propheta ait. Non iustificabitur in conspectu tuo omnis viuens. Hinc salomon ait. Non est homo iustus in terra qui faciat bonum ⁊ non peccet. Hinc ioānes dicit. Si dixerimus quia peccatum non habemus. ipsi nos seducimus ⁊ veritas in nobis non est. Hinc iacobꝰ ait. Jn multis. n. offendimꝰ oēs. Constat enim qꝛ oēs q̇ de carnis delectatiōe cōcepti sunt. ī eoꝝ ꝓculdubio vel actione. vel locutione. vel cogitatione aliqͩ suum p̄nceps mundi huius habuit. Sꝫ id circo illos vel post rapere vel p̄us tenet nō potuit. qꝛ eos ille a debitis suis eripuit q̇ ꝓ nobis sine debito mortis debitum soluit. Ut nos iā sub iure hostis n̄ri debita n̄ra non teneāt. qꝛ ꝓ nobis mediator dei ⁊ hoīum hō xp̄s iesus gratuita reddidit qͦ nō debebat. Qui. n. ꝓ nobis morte carnis indebitaꝫ reddidit. nos a debita aīe morte liberauit. Ait ergo. Uenit eniꝫ princeps mundi huius. ⁊ in me non hꝫ quicquam Unde curandum nobis est ⁊ cum magnis quotidie fletibꝰ cogitādum. quā seuus quam terribilis sua in nobis opera requirēs in die n̄ri exitus princeps mundi veniat. si etiam ad deum carne moriētē venit. ⁊ in illo aliquid q̄siuit in qͦ inuenire nihill potuit. Quid itaqꝫ nos miseri dicturi q̇d acturi sumꝰ. q̇ ī numera mala cōmisimꝰ. Quid reqrenti aduersario ⁊ multa sua ī nobis inueniēti dicemus. Nisi solum qͦ nobis est certum refugiūꝫ solida spes qꝛ vnū cuꝫ illo facti sumus in qͦ p̄nceps huiꝰ mūdi ⁊ suū aliqͩ req̄siuit ⁊ īuenire minīe potuit. quoniam solus est inter mortuos liber. ⁊ a pc̄i iā seruicio ꝟaci libertate soluimur. quia ei qui vere liber est vnimur. Constat eniꝫ nec negare possumus sed veraciter fatemur. quia princeps huius mundi habet in noƀ multa sed tamen mortis nostre tēpore iam nos rapere nō valet. quia eius mēbra affe

cti sumus in quo nõ hꝫ quicquaꝫ Sed quid prodest quod eidem redemptori nr̃o per fidem iungimur. si ab eo moribus disiungamur. Ipse ꝫ.n. dicit. Nõ oīs qui dicit mihi dn̄e: domine intrabit in regnū celorū. Recta ergo opa. fide recte iungenda sunt. mala que fecimus p quotidiana lamēta diluamus. trāsactas n̄ras nequicias surgētia ab amore dei ꝛ ꝓximi recta opera superēt nulla que possumus fratribus impēdere bona recusemus. Neqꝫ.n. aliter redemptoris nostri mēbra efficimur nisi inherēdo deo ꝛ compatiēdo ꝓximo. Sꝫ qꝛ ad amorē dei ꝛ ꝓximi plerūqꝫ corda audiētiū plus exēpla quā verba excitāt. Charitati vr̃e. indicare studeo qđ is qui p̄sto est filius meꝰ epiphaniꝰ diaconus isauria ꝓuincia exortus in vicina factū terra licaōie solet narrare miraculū. Ait.n. qđ in ea quidā martyrius nōie vite valde venerabilis monachus fuit: qui ex suo monasterio visitatiōis grā ad aliud monasteriū tēdebat cui spiritualis pꝛ p̄erat. Pergēs itaqꝫ leprosuꝫ quendā quē densis vulneribus elefantinꝰ moribꝰ p mēbra fedauerat inuenit in via volenteꝫ ad suū hospitiū redire ꝛ pre lassitudine nō valebat. Ipso vero itinere se habere phibebat hospitiū. q̄ isdē martyrius monachus ire festinat. Uir aūt dei eiusdē leprosi lassitudinem misertus. palium q̄ vestiebaṫ in terrā ꝓtinus ꝓiecit ꝛ expādit. ac desuper leprosuꝫ posuit eumqꝫ suo pallio vndiqꝫ constrictū sup humeruꝫ leuauit. secū qꝫ reuertēs detulit. Cūqꝫ monasterij foribus ꝓpinquaret. spālis pꝛ eiusdē monasterij magnis clamare vocibꝰ cepit. Currite ianuas monasterij citius aperite. qꝛ frater martyrius venit dn̄m portās Statim vero vt martyriꝰ ad monasterij aditū pueniṫ. is qui leprosus eē videbaṫ de collo eius exiliens. ꝛ in ea spē apparēs quare cognosci ab hoībꝰ solet redemptor humani generis deus hō xp̄s iesus ad celū martyrio aspiciēte redijt eiqꝫ ascendēs dixit. Martiri tu me nō erubuisti sup terraꝫ ego te n̄ erubescā sup celos. Qui scūs vir mox vt ē monasteriū igressus ei pꝛ mōasterij dixit. Frater martyri vbi ē quē portabas. Cui ille respōdit dicēs. Ego si scissem quis eēt. pedes illiꝰ tenuissēꝫ. Tūc isdē martyrius narrabat qꝛ cūeū portasset pōdus eiꝰ minime sensisset. Nec mirū. Quō.n. pondus sentire poterat. qui portantē portabat Qua in re pensandū nobis est q̄ꝫ tum fraterna cōpassio valeat. q̄tū nos oipotēti deo mie viscera cōiūgant. Inde.n. ei qui ē sup oīa ꝓpiquamꝰ. vn̄ nos p cōpassionē ꝓximi etiam sub nos metipsos deponimus. In rebus corporalibꝰ nemo alta tāgit nisi q̄ tēdit. In rebus vero spiritualibꝰ certum

est. qꝛ q̄to plus p̄ cōpassionē atra-
himur. tāto aliis v̄ius ꝓpinq̄mur
Ecce aūt redēptori generis hūani
ad edificationē nr̄am minime suffi
cit. qđ ī extremo iudicio dicturuꝫ se
esse p̄hibuit. quā diu fecistis vni de
his fratrib᷒ meis m̄ fecisti s. Nisi
ante iudiciū hoc in se ostēderet. vt
videlꝫ demōstraret. qꝛ q̄ squis bo-
na op̄a īdigētib᷒ exhibet ⁊ hec spe
cialiter īpēdit cui᷒ hec amore exhi
buit. Et tāto plus in se. q̄sqꝫ maio-
rē mercedē recipit. quāto necēū de
spicit q̄ āplius despiciēdus videt̄.
Quid. n. in hūana carne sublimi᷒
carne xp̄i q̄ est sup̄ angelos exalta
ta. Et quid ī hūana carne abiectus
carne leprosi q̄ tu inescētibus vul-
neribus scindit̄. ⁊ exalātib᷒ fetori
bus īplet̄. Sed ecce in spē leprosi
apparuit. ⁊ is q̄ est reuerēdus sup̄
oīa videri despectus infra oīa dedi
gnatus nō est. Cur hoc. nisi vt nos
sensu tardiores admoneret. q̄tinus
quisquis ei qui in celo ē festinat as-
sistere hūiliari in terra ⁊ cōpati ēt
abiectis ⁊ despicabilibus frīb᷒ nō
recuset. Loq̄ charitati v̄re sub bre
uitate decreuerā. sꝫ qꝛ nō est ī hoīe
via ei᷒ decurrēs sermo retineri nō
pōt. quē disponit īp̄e de q̄ loq̄mur
Qui viuit ⁊ regnat cū dō p̄re in vni
tate sp̄s scī d̄s p̄ oīa secu. seculo. am̄.
Lec. scī euāgelij scđꝫ lucā. Ca. xvi.
In illo tēpore. Dixit iesus di
scipulis suis. Hō q̄dā erat
diues qui induebat̄ purpu
ra ⁊ bisso. ⁊ epulabatur quotidie
splendide. ⁊ reliqua.

Omelia. xl. eiusdem habita ad
populum in hyerusalem.

In verbis sacri eloqui fr̄es
charissimi prius seruāda ē
v̄itas historie. ⁊ postmodū
req̄rēda sp̄italis intelligētia allego
rie. Tūc nāqꝫ allegorie fructus sua
uiter carpit̄ cū p̄us p̄ historiā v̄i-
tatis radice solidat̄. Sꝫ qꝛ nōnū-
quā allegoria fidē edificat. ⁊ histo
ria moralitatē. Nos q̄ auctore dō
iā fidelib᷒ loquimur nō ab errare
credim᷒. si ipsū loq̄ndi ordinē post
ponam᷒. Quatinus q̄ fidem iā fir
mā tenetis p̄us de allegoria aliq̄d
breuiter audire debeatis. ⁊ qđ vob
de moralitate historie valde est ne
cessariū. hoc ī expositiōis nr̄e ordi
ne seruet̄ extremū. Qꝛ ea plerūqꝫ
solent meli᷒ recoli q̄ cōtingit post-
modū audiri. Sensū g᷒ allegoricū
sub breuitate trāscurrim᷒. vt ad mo
ralitat̄ latitudinem citi᷒ venire va
leamus. Hō quidā erat diues qui
induebat̄ purpura ⁊ bisso ⁊ epula
tur q̄tidie splēdide. Queꝫ fr̄es cha
rissi. queꝫ diues iste q̄ īduebat̄ pur
pura ⁊ bisso ⁊ epulabat̄ quotidie
splendide. Nisi iudaicū populū si
gnat. qui cultū vite exteri᷒ habuit.
q̄ accepte legis delicijs ad nitoreꝫ
vsus est nō ad vtilitateꝫ. Queꝫ v̄o
lazarus vlceribꝰ. plenus. nisi genti
lem populū figuraliter exp̄mit. q̄
dū cōuersus ad deū pc̄c̄a sua cōfi-
teri nō erubuit. hui᷒ vulnus ī cute
fuit. In cutis quippe vulnere virus

a viſceribus trahit᷑ ⁊ foras erũpit.
Quid ẽ g° peccatoꝝ cõfeſſio niſi q̃
dã vulneꝝ ruptio? Qꝛ peccati viruſ
ſalubꝛiter apit᷑ in cõfeſſiõe. qḋ pe/
ſtifera latebat i mente: Vulnera ⁊
m cutis iſupficiẽ trahũt hũoꝛẽ pu
tredinis. ꝯfitẽdo pcã qd aliḋ agi
m⁹ niſi malũ qḋ in nob̃ latebat api
m⁹? Sꝫ lazarus vulneratus cupie/
bat ſaturari de micis. q̃ cadebãt de
mẽſa diuitꝭ ⁊ nemo illi dabat. Qꝛ gẽ
tilẽ queꝗꝫ ad agnitõeꝫ legis admit
tere ſupb⁹ ille populus dſpiciebat.
Qui dũ doctrinã legis nõ ad cha/
ritatẽ habuit ſꝫ ad elationẽ. q̃ſi ḋ ac
ceptꝭ opib⁹ tumuit/ ⁊ qꝛ ei ꝟba flue
bãt ḋ ſciẽtia. q̃ſi mice cadebãt ḋ mẽ
ſa. At ꝯ iacentꝭ paupis vulnera lin
gebãt canes. Nõnũq̃ ſolẽt i ſacro
eloq̊o p canes p̄dicatoꝛes itelligi.
Canũ ⁊.n. lingua vulnus dũ lingit
curat. qꝛ ⁊ doctoreſ ſci dũ in cõfeſſi
one pci nr̃i nos iſtruũt. q̃ſi vulnus
mẽtis p linguã tãgũt/ ⁊ qꝛ noſ loq̄n
do a pcis eripiũt. q̃ſi tãgẽdo vulne
ra ad ſalutẽ reducũt. Qꝛ.n. canum
noĩe p̄dicatoꝝ lingua ſignat᷑. oſtẽ
dit᷑ dũ p pſalmiſtaꝫ dr̄. Lingua ca
nũ tuoꝝ ex inimicis ab ipo. Ex iu/
deis q̇ppe ĩfidelib⁹ ſci p̄dicatoꝛes
electi ſt᷑. Qui in aſſertiõe ꝟitatꝭ ꝯ
fures latroneſꝗꝫ venientes magnos
ꝓ dño vt ita dica latratus dederũt.
Quo ꝯ de q̃rũdã repꝛobatiõe dr̄.
Canes muti nõ valẽteſ latrare. Qꝛ
igit᷑ p̄dicatoꝛes ſci pci dãnant. ꝯfeſ
ſiõeꝫ ꝟo pcãtoꝝ approbãt dicẽtes.
Cõfitemini alter vtrũ pcã vr̃a ⁊ oꝛa
te ꝓ in inuicẽ vt ſaluemini. Ulcera
lazari canes lingũt. Sci.n. docto/
res dũ gentiliũ cõfeſſiões accipiũt
mẽtiũ vulnera ſaluti reſtituũt. Uñ
⁊ hñ lazarus interp̄tat᷑ adiutus. qꝛ
ipi hunc ad ereptionẽ iuuãt. q̇ eiuſ
vulnera p lingue coꝛreptõeꝫ curãt.
Põt ẽt p linctionẽ canũ lata adulã
tiũ lingua ſignari. Adulantib⁹ ⁊.n.
vulnera nr̃a lingere eſt. qḋ plerũꝗꝫ
ſolent ẽt ipa mala q̃ nos in nob̃ re
p̄hendimus iꝓbo fauoꝛe lauda/
re. Contigit ꝟo vtvterꝗꝫ moꝛeret᷑
diues q̇ induebatur purpura ⁊ biſ
ſo ſepultus eſt in inferno. In ſinuꝫ
ꝟo abꝛahe lazarus deduct⁹ ab an
gelis eſt. Quid habꝛahe ſinus niſi
ſecretam requiẽ ſignificat patris:
de q̃ ꝟitas dicit. Multi venient ab
oꝛiente ⁊ occidẽte. ⁊ recumbent cũ
abꝛaham ⁊ iſaac ⁊ iacob in regno
celoꝝ. Filij autẽ regni eijcient᷑ ite
nebꝛas exterioꝛes. Qui.n. purpu
ra indutus dr̄ recte regni filius vo
cat᷑. q̇ de longinq̇ ad videndũ laza
rum oculos leuat. Qꝛ dũ p dãna/
tiõis ſue ſupplicia infideles in imo
ſunt. fideles quoſꝗꝫ ante diẽ extre
mi iudicij ſup ſe in requiem ad ten
dunt. Quoꝝ poſt gaudia cõtẽpla/
ri nullatenus poſſunt. Longe ꝟo ẽ
qḋ cõſpiciũt. qꝛ illuc p meritũ non
attingũt. In lingua aũt ãplius ar/
dere oſtẽdit᷑ cũ dr̄. Mitte lazaꝝ vt
intinguat extremũ digiti ſui i aquã
vt refrigeret liguã meã. qꝛ crucioꝛ
in hac flãma. Infidelis populus
ꝟba legiſ in oꝛe tenuit. q̃ ope ſerna

re cõtempsit. Ibi ergo amplius ar-
debat vbi se ostendit scire quod fa
cere noluit. Qua propter bene do-
ctis ⁊ neglentibus per salomonem
dicitur. Omnis labor hominis in
ore eius. sed anima illius non im-
pletur. Quia quisquis hoc solum
modo laborat vt sciat quod loqui
debeat. ab ipsa refectione sue scien
tie mẽte vacua ieiũat. Ab extremo
digito se tãgi desiderat. Quia eter
nis supplicijs dãnatus optat op̄a
tione iustorum vel vltima partici-
pari. Cui respondetur quod in hac
vita bona receperit. quia omne suũ
gaudium felicitatem trãsitoriã pu-
tauit hẽre hic ⁊. n. possũt ⁊ iusti bo
na: nec tamẽ hec in re cõpensatiõe
recipere. Qr dũ meliora. i. eterna
appetunt. eoꝝ iudicio q̃libet. bona
affuerunt. cũ scis desiderijs estuãt
bona minime videntur. Unde dd̄
ꝓpheta qui regni diuitijs multisq̃
obsequijs fulciebat̃ quãuis ⁊ hec
ad necessitatẽ bona esse cõspiceret.
vni tamen singulariter bono inhiã
ter estuabat dicens. Mihi autẽ ad
herere deo bonũ est. Inter hec ꝟo
notandũ est qd̓ dr̄ memento fili.
Ecce. n. abrahã filiũ vocat. quez tñ
a tormẽto non liberat. Qm̄ huius
infidelis populi p̄cedentes patres
fideles qr multos a sua fide deuias
se considerant. eos nulla cõpassiõe
a tormentis eripiunt. Quos tamẽ
per carnez filios recognoscunt. In
tormentis autẽ diues positus quin
q̃ frẽs hẽre se perhibet. q̄ superbꝰ
idẽ iudaicus populus q̄ ex magna
iam parte dãnatus est seq̃ces suos
quos super terrã reliquit q̄nq̃ li-
bris moysi carnaliter intellectis vel
q̄nq̃ sensibꝰ corporis deditos no-
uit. Quinario ergo numero frẽs
q̄s reliq̄rat exp̄mit. qr eos ad sp̄alẽ
intelligentiã arbitrabat̃ non assur
gere. in inferno positus gemit. Pe-
tijt vt ad eos lazarus mittat̃. cui qr
moysen ⁊ ꝓphas habeant dr̄. sed
ait. Quia non credunt. nisi quis ex
mortuis resurrexerit. Cui ꝓtinus
respondetur. Si moysen ⁊ ꝓphas
non audient. neq̃ siquis ex mortu
is resurrexerit credẽt ei: ⁊ certe de
moyse veritas dicit. Si crederetis
moysi. crederetis vtiq̃ ⁊ mihi. De
me enim ille scripsit impletur ergo
quod per abrahe responsionem di
citur. Ex mortuis enim dominus
resurrexit. sed iudaicus populus
quia moysi credere noluit. ei etiam
qui resurrexit ex mortuis credere
contempsit Cumq̃ moysi verba
spiritaliter intelligere. contempsit.
ad euz de quo moyses locutus fue
rat non peruenit. Hec nos fratres
charissimi pro indagandis allego
rie mysterius succincte transcuris-
se sufficiat. Nunc ad intuendaz
latius rei geste moralitatem ani-
mus recurrat. Homo quidam erat
diues qui induebatur purpura. ⁊
bysso. ⁊ epulabantur quotidie splẽ
dide. ⁊ erat quidam mendicus no
mine lazarus. qui iacebat ad ianuã
eius vlceribus plenus. Non nulli

putāt pcepta veteris testamēti di-strictiora eē quā noui. Sz hi nimi rū iprouida cōsideratiōe fallūtur. In illo.n.nō tenacitas: sz rapia mul ctat. ibi res iniuste sublata restitu-tiōe qdrupli punit. Hinc āt diues iste nō abstulisse aliena rephēdit. sed ppria nō dedisse. Nec dr qz vi quēpiā opp̄ssit. sz qz i acceptis reb9 se extulit. Hic g9 hic summope colli-gēdū ē. q̄ pena mulctādus sit q alie na diripit. si i inferni dānatiōe pcu tit q ppria nō largit. Nemo itaqz securū se existimet dicēs. Ecce alie na nō rapio sz cōcessis licite rebus fruor. Qz diues iste nō id circo pu nitus ē qm̄ aliena abstulit. sz qz acce ptis reb9 sua felicitate tumidus fu it. qz p accepta dona semetipsuz ma le derelinquit. Hocqz solū fuit qd hūc in iferno tradidit. qz i sua felici tate tumidus fuit. qz pcepta dōa ad vsuz arrogātie iflexit qz viscera pie tat ignorauit. qz peccata sua redi-mere 7 iā cū sibi habūdaret pciūz noluit Et sūt nō nulli q cultū subti liū pciosarūqz vestiū nō putāt esse peccatū. Qd si videlicz culpā n eēt nequaq̄ s̄mo di tā vigilāter exp̄me ret. qd diues q torqtur apd iferos bysso 7 purpura idutus fuissz. Ne mo qppe vestimēta pcipua nisi ad inanē gloriā qrit videlicet vt hono rabilior ceteris eē videat. Nā qz p sola ināni gloria vestimētū pciosi9 qrit res ipsa testat. qd nemo vult ibi pciosis vestib9 idui vbi ab aliis nō possit videri. Quā culpā possu-m9 meli9 ēt ex diūso colligere qz si abiectio vilis idumēti v̄tus nō eēt euāgelista vigilāter de ioāne nō di ceret erat idut9 pilis calemoꝝ. Sz notādū nob magnope ē. i ore v̄ita tis de supbo diuite 7 hūili paupe q̄tus sit ordo narratiōis. Ecce. n. dr. Hō qdā erat diues 7 ptinus sb ifert. 7 erat qdā mēdicus noīe laza rus. Certe i populo magis solēt no mia diuitū q̄ paupuz sciri. Quid ē g9 qd dn̄s de paupe 7 diuite ver bū faciēs nomē paupis dic. 7 nom̄ diuitis nō dicit. nisi qd dn̄s hūiles nouit atque approbat 7 superbos ignorat. Unde 7 qbusdā de miracu loꝝ v̄tute supbientib9 i fine dictu rus ē. Nescio vos vnd sitis discedi te a me oēs q opamini iniqtatē. At cōtra moyse si dr. Noui te ex noīe. Ait g9 de diuite. Hō qdā. Ait de pau pe 7 egeno noīe lazarus. Ac si ap-te dicat. Paupez hūilē scio. supbuz diuitem nescio. Illū cognituz p ap pbatiōez hēo hūc p iuditiū repro batiōis ignoro. Pēsandū nob ē ēt cōditor nr̄ oīa q̄ta cōsidratōe dispē sat. Una 7.n. res nō pvna re agit. Nā ecce plenus vlcerib9 mēdicus lazarus āte ianuā diuitis iacet. Qua de re vna dn̄s duo iuditia expleuit Habuisset.n. fortasse aliq̄ excusati onē diues si lazarus paup 7 vlcero sus āte ei9 ianuā n ciacuisset si ei9 inopiā nō esset ocu lis suis iportu-na. Rursus si lōge esset diues ab oculis vlcerosi paupis. minorē tole rasset in aio temptationez paup.

Sꝫ dũ egenũ ⁊ vulneratũ añ ianu
am diuitis ⁊ delitijs affluentisb
posuit in vna eadẽqꝫ re ex visione
pauperis nõ misereñti diuiti cumu
lũ dãnationis intu lit ⁊ rursũ. Ex
visiõe diuitis tẽptatũ q̃tidie pau
perẽ ꝓbauit. Quãtas nãqꝫ hunc
egenũ ⁊ vulnerib⁹ obsessum tem
ptatiões creditis in sua cogitatio
ne tollerasse. cũ ipse egeret pane ⁊
nõ hẽret ẽt salutẽ atqꝫ ante se diui
tẽ cerneret salutẽ ⁊ dlitias hñẽ cũ
voluptate se dolore ⁊ frigore affi
ci. Illũ gaudere cõspiceret. bysso
⁊ purpura vestiri se deprimi vul
nerib⁹ illũ diflluere acceptꝭ reb⁹
se egere illũ nolle largiri. Quãtos
putabim⁹ frẽs charissimi tunc in
corde paupis tumult⁹ tẽptatiõis
fuisse cui certe poterat ad penã su
ficere pauptas ẽt si san⁹ fuisset.

Rursus suffecisset egritudo ẽt si
subsidiũ adesset. Sꝫ vt ꝓbaret
ãpli⁹ paup simul hũc ⁊ pauper
tas ⁊ egritudo tabefecit. Atqꝫ in
super videbat ꝓcedẽtẽ diuitẽ ob
sequẽtib⁹ cuneis fulciri. ⁊ se i infir
mitate ⁊ iopia a nullo visitari. Nã
q̃ nemo ei ad visitanũ aderat te
stant canes qui libent vulnera li
gebãt. Ex vna ergo re omps de⁹
duo iuditia exhibuit dũ lazarum
pauperẽ ante ianuã diuitis iace
re pmisit. vt ⁊ diues impi⁹ dãna
tiõis sibi augeret vltionẽ ⁊ tẽpta
tus paup cresceret ad remunera
tionẽ. Cõspiciebat ille q̃tidie cui n̄
misereret. videbat iste de quo ꝓ

baret. Duo iferi⁹ c orda. sꝫ vn⁹ de
sup ĩspector qui ⁊ hũc tẽptando
exercebat ad gõriã ⁊ illũ tolerãn
do expectabat ad penã. Nã seqt
Factũ ẽ ãt vt moreret medicus. ⁊
portaret ab angelis i sinu abra
he. Mortuus ẽ ãt ⁊ diues ⁊ sepul
tus ẽ in iferno. Qui nimirũ diues
eũ cui i hac vita misereri noluit in
suo iã supplicio posit⁹ patronũ q̃
rit. Nã ecce sibi ĩgit. Et eleuãs
oculos cũ eẽt i tormẽtis. vidit ab
rahã a lõge ⁊ lazarũ i sinu ei⁹ ⁊ ip
se clamãs dixit. Pr̃ abrahã mise
re me i. ⁊ mitte lazarũ vt iunguat
extremũ digiti sui i aqua ⁊ refri
geret liguã meã q̃ crutior in hac
flãma. O q̃ta ẽ sublimitas iuditi
orũ dei. O quã districte agit bo
norũ actuũ malo ꝝqꝫ retributio.
Certe supi⁹ dictũ ẽ q̃ i hac vita
lazar⁹ cadẽtes micas de mẽsa di
uitis q̃rebat ⁊ nemo illi dabat. nũc
de supplicio diuitꝭ dr̃ q̃ ab extrẽo
digito lazari distillari aquã i ore
suo ꝯcupiscit. Hic g⁹ frẽs colligi
te q̃ta sit districtio seueritatꝭ dei.
Diues. n. ille q̃ vulnera to paupe
ri i mense sue vel minima dare nolu
it in iferno positus vsqꝫ ad minia
querenda peruenit. Nam guttaꝫ
aque petijt qui micas panis nega
uit. Sed notandum valde est. qd
sit quod diues in igne positus lin
guam suam refrigerare petijt.
Mos quippe est sacri eloquij vt
aliquando aliud dicat sed ex eo
dem dicto aliud innuat. Superi

us aūt hūc supbū diuitē dn̄s non
loquacitati vacātē dixerat s3 sup
flue cōuiuātē. Necq3 hūc de eloq̄
citate narrauit s3 cū3 elatōe ⁊ tena
tia de edacitate peccasse. S3 qꝛ
habūdare i cōuiuijs loquacitas
solet. Hic qui dic male cōuiuatus
dr̄: apud infernū grauiꝰ in lingua
ardere perhibet. Pria nāq3 ma
le cōuiuātibꝰ famulat̄ culpa loq̄
citatis: post loquacitatē vero ludē
di et leuitas sequit̄. Nā qꝛ edaci
tatē lusus sequat̄ sacra scā scriptu
ra ait. Sedit populus mandu
care ⁊ bibere ⁊ surrexerūt ludere
S3 pus quā ad lusū moueat̄ cor
pus ad iocos: ad verba inania
mouet̄ lingua. Quid ergo ē qđ
immitit̄ qꝛ i tormentis positus di
ues linguā suā refrigerari postu
lat nisi qđ is qui cōuiuādo magis
de loquacitate peccauerat ꝑ retri
butiōis iusticiā in lingua atrocius
ardebat. S3 cū graui valde est
pauore pēsandū hoc qđ ei ꝑ abra
he respōsionē dr̄. Fili recordare
qꝛ recepisti bona i vita tua ⁊ laza
rus similiter mala. Nunc hic con
solat̄. tu vero cruciaris. Ista fra
tres charissimi sentētia pauorē po
tius indiget quā expositiōe. Nā
si qui estis qui i hoc mūdo exteri
oris boni aliquid accipitis. ipsu3
vt ita dicā domini exteriꝰ ꝑtime
scere debetis. ne vobis ꝓ quorun
da3 vestrorū actuū recōpensatio
ne sit datū. Ne iudex qui hic bōa
exteriora restituit. a retributione

boni intimi repellat. Nec honor
hic vel diuitie nō adiumētu3 vir
tutis sed remuneratio sint laboris
Ecce. n. dū dr̄ recepisti bona in vi
ta tua. indicat̄ ⁊ diues iste boni
aliquid habuisse ex quo i hac vi
ta bonū reciperet. Rursūq3 du3
de lazaro dr̄ qꝛ recepit mala ꝓfe
cto mōstrat̄ ⁊ lazarū habuisse ma
lu3 aliquid quo purgari debuisset
S3 mala lazari purgauit ignis i
opie ⁊ bōa diuitis remunerauit fe
licitas trāseuntis vite. Illū pauper
tas afflixit ⁊ tersit. Istu3 habūdā
tia remunerauit ⁊ repulit. Quicū
que ergo bn̄ i hoc seculo habētis cū
vos bona egisse recolitis. valde d
ipsis ꝑtimescite nec cōcessa vobis
ꝓsperitas eorūdē remuneratio sit
bonorum. ⁊ cū quoslibz pauperes n̄
nulla repbēsibilia ꝑpetrare cōspi
citis nolite despicere qꝛ fortasse q
supfluitas tenuissime prauitatis in
quinat camīnꝰ paupertatis purgat
De nobis oīo ꝑtimescite qꝛ nōnul
la. ⁊ ia3 male acta ꝓspera vita se
cuta ē. De illis vero sollicite pensa
te qꝛ eorū vitā magistra pauper
tas cruciat quousq3 ad vite recti
tudinē ꝑducat. Sequit̄ ⁊ i his
oībꝰ iter nos ⁊ vos chaos ma
gnū firmatū ē. vt hi qui volūt ad
uos transire nō possint neq3 inde
huc trāsmeare. Qua i re valde q̄
rēdū ē quō dicat̄ hiq volunt ad
vos trāsire n̄ possint. Se. n. hiq i
iferno sīt ad btōꝝ sortē trāsire cu
piūt dubiū n̄ ē. Qui vero iā i btitu

dinis sorte suscepti sunt q̄ pacto dz qꝛ transire ad eos q̇ in inferno cruciant̄ volūt. Sz sic̄ transire reprobi ad electos cupiūt id est a supplitioꝝ suoꝝ afflitiōe migrare. ita ad afflictos atqꝫ in tormētis positos transitus iustoꝝ ē mēte ire ꝑ miaz eosqꝫ velle liberare. Sed q̇ volunt de beatoꝝ sede ad afflictos atqꝫ in tormentis positos trāsire non possunt. qꝛ iustoꝝ aīe quamuis in sue nāe bonitate miaz hēant. iā tūc auctori suo iusticie ꝯiūcte tāta rectitudine astrigunt̄. vt nulla ad reprobos ꝯpassione moueant̄. Ipsi q̇ppe iudici cōcordant. cui inherēt. ꝛ eis q̊s eripe nō possunt nec ex mia cōdescēdūt. Quia tantū illos tunc a se videbūt extraneos. quantuz ꝛ ab eo quem diligūt auctore suo cōspiciūt repulsos. Nec iniusti ergo ad beatoꝝ sortē transeūt. qꝛ dānatione ꝑpetua cōstringunt̄. Nec iusti transire ad reprobos possūt. qꝛ recti per iusticiaz iudicis eis nullo mō ex aliqua cōpassione miserent̄ Sed postquam ardēti diuiti de se spes tollit̄ ei⁹ aīus ad ꝓpinq̊s q̊s reliquerat recurrit. Qꝛ reproborū mētes pena sua quandoqꝫ inutiliter erudit ad charitatē vt iam tunc ēt suos spāliter diligant q̇ hic duz peccata diligerent nec se amabant. Unde nūc subdit̄. Rogo g⁹ te pr̄ vt mittas eū in domū patris mei. Habeo. n. quinqꝫ frēs vt testet̄ illis ne ꝛ ipsi veniant in locuz hunc tormētorū. Qua i re notandū est ardēti diuiti q̄ta ad suppliciū cumulāt̄. Ad penā nāqꝫ suā ei ꝛ cognitio ſuat̄ ꝛ memoria. Cognoscit. n. lazaꝝ quē despexit. Fratrū q̊qꝫ suoꝝ meminit q̊s reliq̇t. Perfecta q̇ppe ei vltio ꝺ paupē n̄ ēet si hūc i retributiōe nō cognosceret. Et ꝑfecta pena i igne nō ēēt si nō hoc qꝺ ipe patit̄ ēt i suis timeret. Ut g⁹ pcōres i supplicio ampli⁹ puniant̄ ꝛ eoꝝ vidēt gloriaz q̊s ꝯtēpserūt. ꝛ de illoruz ēt pena torquēt̄ q̊s inutiliter amauerūt. Credēdū ꝟo ē qꝺ an̄ retrbutiōez extremi iudicij iniusti i req̇e q̊sdā iustos aspiciūt. vt eos vidētes in gaudio. nō solū de suo supplitio. sz ēt de illoꝝ bono crucient̄. Iusti ꝟo i tormētis sp̄ ituent̄ iiustos. vt hic eoꝝ gaudiū crescat qꝛ malū ꝯspiciūt. qꝺ misꝑicordit̄ euaserūt. Tātoqꝫ maiores creatori suo grā referūt. q̄to vidēt i alijs q̇d ipi ꝑpeti si essent derelicti potuerunt. Nec illam tante beatitudinis claritatem apud iustorum animum fuscat aspectu pena reproborum quia vbi iam compassio miserie nō erit minuere ꝓculdubio btōꝝ leticiā n̄ valebit. sic naqꝫ iustoꝝ oculis i illa btitudinis arce gaudētiū iferni supplicia supponūt̄. sic̄ i pict ura inger color substernit̄ vt alb⁹ vel rube⁹ clarior videat̄. qꝛ sic̄ dictū ē tanto bōis sua gaudia excrescūt q̄to eoꝝ oculis dānatoꝝ mala sbt̄ iacēt q̄ euaserūt. Et q̄uis ei sua gaudia ꝑfruēdum plene sufficiā

mala tamẽ repꝛoboꝝ absqꝫ dubio
semꝑ aspiciũt. qꝛ q̇ creatoris sui cla
ritatẽ videt. nihil icreatura agit q̇
videre nõ possent. Petẽti ãt diuiti
vt lazarus mittat. ab abrahã ꝓti
nus respõdet. Habẽt moysẽ ⁊ ꝓ
phas audiãt illos. Sꝫ q̇d di ꝟba
ꝺ̄spexerat. hec audire nõ posse su
os seq̃ces estiabat. Vñ ⁊ respõdit
diues. Nõ pꝛ̄ mi sꝫ si q̇s ad eos ex
mortuis ierit credẽt. Cui mox ꝟaci
snia dꝛ̄. Si moysen ⁊ ꝓphas ñ au
diũt. neqꝫ si q̇s ex mortuis resurre
xerit credet ei. Qꝛ nimiꝝ q̇ ꝟba le
gis despiciũt. redẽptoris p̄cepta q̇
ex mortuis resurrexerit q̄to subti
liora st tãto hec difficili⁹ iplebũt.
Minus ẽ. n. q̇cq̇d ꝑ legẽ dꝛ̄ quã h̄
q̇ ꝑ dñ̄z iubet. Illa. n. dari ꝺ̄cimas
p̄cipit. redẽptor nꝛ̄ ꝟo ab his q̇ ꝑ
fectõez secunt oia dimitti iubet. Il
la pcã carnis resecat. Redẽptor ve
ro nꝛ̄ illicitas ẽt cogitatiões dãnat
Si g⁹ moysẽ ⁊ ꝓphas nõ audiũt
neqꝫ si q̇s ex mortuis resurrexerit
credẽt ei. Qꝛ hi q̇ viliora p̄cepta le
gis iplere neglegũt saluatoris nꝛ̄i
mãdatꝭ alciorib⁹ obedire q̄do cõ
ualescũt. Et nimiꝝ cõstat. qꝛ cui⁹ i
plere dicta renuũt ei proculdubio
credere recusãt. Hec nos de ipa rei
geste ꝯsideratiõe dixisse sufficiat. sꝫ
vos frẽs charissimi ⁊ requiẽ lazari
⁊ penã diuitis cognoscẽtes. sollerter
agite culpaꝝ vꝛ̄aꝝ inter cessores q̄
rite. aduocatos vob̄ indiem iudicij
pauperes ꝓcurate. Multos ⁊. n.
nũc lazaros hẽtis ãte ianuas vꝛ̄as

iacẽtes. atqꝫ his idigẽt q̄ vob̄ iã
ciatꝭ q̇tidie ꝺ̄ mẽsa cadũt. Verba sa
cre lectiõis debẽt nos istruere ad i
plẽda mãdata pietatꝭ. Quotidie la
zaros si q̄rim⁹ inuenim⁹. q̇tidie la
zaros ⁊ si nõ q̄rim⁹ cernim⁹. Ecce
iportune se pau ꝑes offerũt. rogãt
nos q̇ tc ꝓ nob̄ itercessores veniẽt
Certe nos oĩno rogare debuim⁹ ⁊
tñ rogamur. videte si negare ꝺ̄bea
mus qꝺ̄ petimnr. q̄do patroni sũt
q̇ petũt. Nolite mĩe tepora ꝑdere
nolite accepta remedia dissimulare
Ante suppliciũ cogitate de suppli
cio. Cũ q̇s libet. in hoc mũdo abie
ctos aspicitꝭ. ẽt si q̄ repꝛhẽsibilia eoꝝ
eẽ videant nolite despicere. qꝛ for
tasse q̇s moꝝ infirmitas vulnerat
medicina pauꝑtatis curat. Quoꝝ
si q̄ sũt talia q̄ debeãt iure repꝛhẽdi
hec si vultis ad vsuz vꝛ̄e mercedis i
flectitꝭ. vt ex ipsis eoꝝ vicijs cumu
lent vob̄ icremẽta pietatis q̄tinus
panẽ pariter detis ⁊ ꝟbũ. Panẽ re
fectiõis cũ ꝟbo correptiõis. ⁊ duo
a vob̄ alimẽta ꝑcipiat q̇ a vob̄ vnũ
q̄rebat. dũ exterius cibo ⁊ iterrius
saciat eloq̇o. Pauꝑ g⁹ cũ repꝛhẽsi
bilis cernit. moneri debꝫ ⁊ despici
nõ debet. Si ꝟo repꝛhẽsiõis nihil
hꝫ. venerari sumoꝑe sic intercessor
debet. Sꝫ ecce multos cernim⁹ q̇s
cui⁹ sint meriti nescim⁹ oẽs g⁹ vene
rãdi sũt. Tãtoqꝫ necesse ẽ vt oib⁹ te
humiliare debeas quanto quis eo
rum sit xp̄s ignoras.

Rem frẽs refero. quã bñ is q̇
ꝑsto ẽ frater ⁊ cũ ꝑsbr me⁹

spetiosus nouit. Eodē tēpoꝛe q̄ mo
nasteriū petij ſanus quedā redēpta
noīe in ſc̄i moniali habitu ꝯſtituta
in vrbe hac iuxta btē marie ſp̄ v̄gi
nis ecclesiā. manebat. Hec illi⁹ Hi
rūdinis diſcipula fuerat. q̄ magniſ
virtutib⁹ pollēs ſup̄ p̄neſtinos mō
tes vitā eremeticā duxiſſe ferebat
Huic due in eodē habitu diſcipule
ad herebant. vna noīe romula ⁊ al
tera q̄ nūc adhuc ſup̄ ē. quā q̄dē fa
cie ſcio. ſed noīe neſcio. Tres itaqꝫ
he in vno habitaculo cōmanentes
moꝝ q̄dē diuitijs plenā ſed tn̄ reb⁹
pau perē vitā ducebāt. Hec ātquā
p̄fatus ſū. romula aliā quā dixi cū
diſcipulā ſuā magnis vite meritis
ante ibat. Erat q̄ppe mire pacien‐
tie, ſūme obediētie cuſtos oꝛis ſui
ad ſilentiū. ſtudioſa valde ad cōti‐
nue oꝛonis vſum. Sed q꞉ plerūqꝫ
ij q̄s iā p̄fectos hoīes eſtimant ad
huc in oculi ſūmi opificis aliq̄d in
perfectiōis habēt. Sic ſepe iperiti
hoīes nec dū p̄fecte ſculpta ſigilla
cōſpicimus ⁊ iā q̄ſi perfecta lauda
mus. Que adhuc artifex ꝯſiderat
⁊ limat. laudari iā audit. ⁊ tamē ea
tūdere melioꝛādo nō deſinit. Hec
quā p̄dixim⁹ romula ea quā greco
vocabulo medici paralyſin vocāt
imoleſtia coꝛpoꝛali percuſſa eſt.
Mul tiſqꝫ annis in lectulo decu‐
bās p ene oī iacebat mēbroꝝ offi‐
cio deſtituta. Nec tn̄ hec eadē eius
mēte ꝫ ad impatiētiā flagella p̄du
xerāt. Nā ipa ei detrimēta mem‐
broꝝ facta fuerūt icremēta v̄tu
tū. Q꞉ tāto ſollicit⁹ ad vſū oꝛonis
excreuerat. q̄to ⁊ aliō q̄olibꝫ age
re ne quaq̄ꝫ valebat. Nocte igiť
quadā eandē redēptā quā p̄ fat⁹
ſū q̄ vtraſqꝫ diſcipulas ſuas filia‐
rū loco nutriebat vocauit dicēs.
Ma ter veni mr̄ vēi. Que mox
cū alia ei⁹ cū diſcipula ſurrexit ſi‐
cut vtriſqꝫ referentib⁹ ⁊ multiſ res
eadē claruit. ⁊ ego quoqꝫ i eodeꝫ
tp̄e agnoui. Cūqꝫ noctiſ medio le
ctulo iacētis aſſiſterēt. ſbito celit⁹
lux emiſſa oē illius cellule ſpatiuꝫ
ipleuit ⁊ ſplēdoꝛ tāte claritatiſ emi
cuit vt coꝛda aſſiſtētiū ineſtimabi‐
li pauoꝛe p̄ ſtringeret atqꝫ: vt poſt
ipſe referebāt oē in eis coꝛpus ob
rigeſceret. ⁊ i ſubito ſtupoꝛe rema‐
neret. Cepit nāqꝫ q̄ſi cuiuſdā ma‐
gne multitudinis ingredientis ſo‐
nituſ audiri. Oſtiū cellule ꝯcuti ac
ſi igrediētiū turba p̄meret. Atqꝫ
vt dicebāt intrātiū multitudinē ſē‐
ciebant ſꝫ nimietate timoꝛis ⁊ lu‐
minis nihil videre poterāt. Q꞉ ea‐
rū oculos ⁊ pauoꝛ dep̄ſſerat ⁊ ipa
tanti lūinis claritas reuerberabat.
Quā luce ꝓtin⁹ miri odoꝛis ē fra
grātia ſubſecuta. ita vt earū aīum
q꞉ lux emiſſa terruerat odoꝛiſ ſua
uitas refouet. Sꝫ cū claritatiſ illi⁹
ferre nō poſſēt. cepit eadē romula
aſſiſtētē ⁊ tremētē redemptā ſuoꝝ
moꝝ magiſtrā blāda voce ꝯſolari
dicēs. Noli timere mr̄ nō moꝛiar
mō. Cūqꝫ hoc crebro diceret pau
ati lux q̄ fuerat emiſſa ſubtracta
Sꝫ is q̄ ſubſecut⁹ ē odoꝛ remā‐

sit. Sicq3 dies scds et tertius trans-
sijt. vt aspsa fragrãtia odoris manere-
ret. Nocte igit quarta eãdẽ magi-
strã suã iter vocauit. Qua veniẽte
viaticũ petijt et accepit. Nec dũ ve-
ro eadẽ redẽpta vel alia ei discipu-
la a lectulo iacẽtis abscesserãt. et ec-
ce subito in platea ante eiusdẽ cellu-
le hostiũ duo chori psallẽtiũ cõsti-
terũt: et sic dicebãt sexus ex vocib
discrepasse psalmodie cantus dice-
bãt viri et femine respõdebãt. Cũ-
q3 ante fores cellule exhiberent ce-
lestes exequie scã illa aia carne so-
luta ẽ. Qua ad celũ ducta qũtũ cho-
ri psallẽtiũ altius ascẽdebãt. tanto
cepit psalmodie cãtus lenius audi-
ri. quousq3 et eiusdẽ psalmodie so-
nitus et odoris suauitas elõgata fi-
niret. Hec igit quãdiu iuxit in cor-
pore qs illã hẽret in honore. indi-
gna cunctis despecta oib videbã-
tur. Quis ad illã accedere. qs illa3
videre dignaret. Sed illa. S3 la-
tebat in sterquilinio margarita dei
Sterquiliniũ fres hãc ipsa3 corru-
ptibilitatẽ corporis appello. Ster-
quiliniũ abiectiõe3 paptatis nomi-
no Assũpta ẽ g margarita q̃ iace-
bat in sterquilinio. et posita in cele-
stis regis ornamẽto. Jã inter sup-
nos ciues emicat. iã inter ignitos il-
los lapides eterni diadematis cor-
ruscat. Quos q̃ in hoc mũdo diui-
tes aut ẽẽ creditis aut estis cõferte
si potestis falsas diuitias vras ve-
ris diuitijs romule. Vos in huius
mundi via oia amissuri possidetis il-
la nihil q̃ siuit in itinere. et oia inue-
nit in puentiõe. Vos letã vitã du-
citis. tristẽ mortẽ timetis. Jlla tristẽ
stẽ vitã ptulit ad letam mortẽ pue-
nit. Vos ad tẽpus q̃ritis obsequia
hoium. Jlla despecta ab hoib in-
uenit sotios choros ãgelorum. Disci-
te igit fres tẽporalia cũcta despice-
re: Discite honorẽ trãseũtẽ ptẽpne-
re. et eternã gloriã amare. Honora-
te quos pauperes cernitis. et quos
foris conspicitis despectos seculi
intus arbitramini amicos dei.
Cum his parcicipamini quod ha-
betis. vt quandoq3 dignent parti-
cipare vobiscũ qd habẽt. Pensate
qd ore magistri gentiũ dr. Jn hoc
tẽpore vra habũdãtia illorum inopiã
suppleat. vt et illorum habũdãtia vre
inopie supplemẽtũ sit. Pensate qd
ipa p se veritas dicit. Qd vni ex mi-
nimis istis fecistis. m fecistis. Ad
retribuẽdũ g cur pigri estis q̃do
hoc qd iacẽti i terra porrigitis se-
dẽti in celo datis. S3 hec oipotẽs
deus q̃ p me in vris aurib loquit
p se in vris mentib loquat. Qui
viuit et regnat cũ prẽ in unitate spũ
sci deus p oia secula seculorum. Amẽ.

Hic finiũt Homelie nũero .xl. sci
gregorij pape ipresse Venetijs p
Peregrinum de pasqualibus die
xiiij. Marcij. M. cccc. lxxxxiij.

FJNJS